

വിഷയവിവരം

പേജ്.

മുഖചിത്രം—ഗവൺമെന്റ കാളേജ്, കുംഭകോണം

ബാഷ്പാഞ്ജലി		779
ഗാന്ധിസൂക്തമാല		780
സമ്പാദകീയം		782
മഹാത്മദുവചനം		787
ചിറകുകഥം		788
ലീലാതിലകം		789
ഭ്രാന്തൻ	(കവിത)	793
കുറ്റം ആരിൽ?	(ചെറുകഥ)	795
ദർശനശാലയിൽ	(കവിത)	804
ലാഹോർ	(ചരിത്രം)	805
മായാത്ത മഴവില്ല്	(കവിത)	807
കൊച്ചു കാമുകൻ	(ചെറുകഥ)	809
ഗ്രാമീണകുസുമം	(കവിത)	812
നായർ	(ഗവേഷണം)	814
കാർമേഘത്തോട്	(കവിത)	817
അമ്മാമന്റെ മകൾ	(ചെറുകഥ)	818
ആരാണു പട്ടം?	(കവിത)	823
കരുണയിലെ രസം	(ഉപന്യാസം)	824
ഏകാന്തത	(കവിത)	828
ഭഗ്നഭവനം	(നാടകം)	829
പ്രജാപ്രഭുത്വം	(കവിത)	842
അനസൂയാപ്രിയംവദമാർ	(ഉപന്യാ)	841
മണ്ണിലും വിണ്ണിലും!	(കവിത)	847
രഹസ്യപേടിക	(നോവൽ)	849
മദ്രകൂടം	(കവിത)	855
ശ്രുതിലയം	(കലാപംക്തി)	856
ശാന്തിയിൽ ലയിച്ചാലും	(കവിത)	860
കട്ടുംകൈ	ടി	
സമുദായംതന്നെ	(ചെറുകഥ)	861
ബാലപംക്തി		864
വിനോദപംക്തി		867
ജ്യോതിഷപംക്തി		869

വരിസംഖ്യ.	രൂ.	ണ.	സ.
ഒരു വർഷത്തേക്ക്	6	0	0
ആറു മാസത്തേക്ക്	3	8	0
ഒറ്റ പ്രതിക്ക്	0	8	0
ഇൻഡ്യയ്ക്കു വെളിയിൽ	8	0	0

വരിസംഖ്യ എപ്പോഴും മുൻകൂർ.

മാനേജർ, കലാനിധി,
തിരുവനന്തപുരം.

ചില പുതിയ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ

		ക.	ണം.
പദ്മസുന്ദരൻ 2 ഭാഗങ്ങൾ	(നോവൽ)	4	0
രാത്രി ഡിറക്ടീവ്	,,	1	0
പരിചാരിക	,,	1	0
ശാരദ രണ്ടാം ഭാഗം	,,	1	4
ലളിത	,,	1	0
സതീശചന്ദ്രൻ	,,	3	0
ആത്മസമർപ്പണം	,,	2	4
പ്രതിഫലം	(ഗദ്യനാടകം)	0	12
രമ	,,	1	8
റാണിരംഗളാഭോയി	(ചരിത്രാഖ്യായിക)	1	4
പോക്കളത്തിന്റെ പിന്നിൽ	,,	1	8
വിജയസൈന്ധം	,,	0	12
ഉമാദേവി	,,	1	14
ഭേവികാറാണി	,,	1	0
മറവിൽ	(ചെറുകഥ)	1	0
ക്രൂരമ്പലം	,,	1	0
അശോകത്തണലിൽ	,,	1	4
സ്പന്ദിക്കുന്നമണ്ണ്	,,	1	4
മണിഭ്രഷണൻ	,,	0	12
ബാപ്പു	ജീവചരിത്രം (കുട്ടികൾക്ക്)	0	8
അവസരോക്തിമാല		0	12
രതിരഹസ്യം	(ദാമ്പത്യശാസ്ത്രം)	1	4
അനംഗരംഗം	,,	1	0
കാമകല	,,	2	0
കാമരഹസ്യം	,,	1	8

റെഡ്യാർ പ്രസ്സ് & ബുക്ക്ഡിപ്പോ,

തിരുവനന്തപുരം.

യാവദാദിത്യസ്സംപതി യാവദ് ഭ്രാജതി ചന്ദ്രമാഃ,
യാവദ്വായുഃ പ്രവഹതി താവജ്ജീയാൽ കലാനിധിഃ

കലാനിധി

കഥാമയ സാഹിത്യ മാസിക

Chief Editor—R. NARAYANA PANIKKAR, B. A., L. T.

സമം ൧൨ } ഫ്ലവർ മിഥുനം { ൬൭൦൯

ബാഷ്പാഞ്ജലി

ടി. വി. ഗോപാലൻ നമ്പ്യാർ

ബാഷ്പജി—നമുക്കെല്ലാമെത്രയും പ്രിയപ്പെട്ട
ബാഷ്പജി—പരലോകം പൂകിനാൻ പുണ്യശ്ലോകൻ
പാരതന്ത്ര്യത്തിൻ കാരുഗാരത്തിൽ കിടന്നൊരാ-
ഖ്യോരതാംബയേ ബന്ധമുക്തയാക്കിയതാരോ
അക്രമരാഹിത്യത്തിൻ സമരായുധന്മാർ തൻ
വിക്രമംതെളിയിച്ചു വൈരിവൃന്ദങ്ങൾക്കെല്ലാം
അപ്പപ്പോൾ നമുക്കണ്ടാം ദുഃഖങ്ങളകറ്റിടാൻ
രാപ്പകൽ പ്രയത്നിച്ചിതേതൊരാൾ മരിപ്പോളും,
ആ മഹാത്മാവേ! ഗാന്ധിദേവനിൻരണ്ടാംശ്രാദ്ധം
ഭീമമാം വിയോഗാഗ്നിവീണ്ടുമിങ്ങെരിക്കുന്നു.
പാവങ്ങൾക്കെല്ലാം പ്രാണമിത്രമായ് വർത്തിക്കുന്ന
ജീവത്സലൻനിന്നെപ്പോലെ മാറാരുണ്ടോർത്താൽ?
വാങ്മനഃകായങ്ങളിൽ തുല്യപാവനനായ
കർമ്മയോഗീന്ദ്രൻ മന്നിൽ മറെറാരാളുണ്ടായിലാ.

ഭിന്നമായ് സ്വാതന്ത്ര്യത്തിൽ തുഷ്ടരെന്നാൽ [പോലും
ഖിന്നരല്ലാല്ലോ ഞങ്ങൾ ഗാന്ധിശിഷ്യന്മാരിന്നും.
"വൈരിയേപ്പോലും സ്നേഹിച്ചീടുകെന്നവിടുന്നു
നേരിലിങ്ങുപദേശം തന്നതു മറക്കാമോ?
മംഗലാത്മാവേ, നിൻചിതാഭസ്മം ലയിച്ചല്ലോ
ഗംഗയിൽ, കാളിന്ദിയിൽ, പാവനതീർത്ഥങ്ങളിൽ.
വൈൻനരച്ചുത്തെലിന്നും ഞങ്ങളേനോക്കിക്കൊണ്ടു
മന്ദമായവയെല്ലാം പുഞ്ചിരി ക്കൊണ്ടീടുന്നു.

* * * *

പ്രേമമന്നവിടുന്നു ഞങ്ങളോടരുൾചെയ്ത
രാമരാജ്യമതാനിന്നും ഞങ്ങൾതൻ പ്രാപ്യസ്ഥാനം
കായ്മിങ്ങിതു നേടാനിനിപ്രിയതുപ്രസാദംതാൻ
സൈര്യവും വിവേകവും നമ്മൾക്കു നല്കീടട്ടെ!

ഗാന്ധിസൂക്തമാല

ഞാൻ ഒരു ചെറുബാലനായിരുന്നപ്പോൾ രാജ്കോട്ടിൽ രണ്ടു അന്ധകലാപ്രയോക്താക്കൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവരിൽ ഒരാൾ ഗായകനായിരുന്നു. തന്റെ വാദിത്രം പ്രയോഗിക്കുവേ, അയാളുടെ വിരലുകൾ ലേശംപോലും തെറ്റാതെ തന്തികളിൽ ചരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ശ്രോതാക്കൾ മന്ത്രബദ്ധരെന്നപോലെ ആ വായനയിൽ ശ്രദ്ധിച്ചുംവന്നു. അതുപോലെതന്നെ ഓരോ മനുഷ്യഹൃദയത്തിലും തന്തികളുണ്ട്. ശരിയായ തന്ത്രിയെ മീട്ടുന്നതിനു നാം അറിഞ്ഞാൽമാത്രം മതി—ശരിയായ സംഗീതം നമുക്കു പുറപ്പെടുവിക്കാം.

ഹരിജൻ 27-5-39.

യുക്തിശക്തിയും ഹൃദയവും.

ഓരോ മതത്തിന്റെ ഓരോ വിധിയും ഈ യുക്തിയുഗത്തിൽ, യുക്തിചിന്തനത്തിന്റേയും സാവ്ത്രികസമ്മതത്തിന്റേയും പരീക്ഷണത്തിനു വിധേയമായേതീരൂ.

യങ് ഇൻഡ്യ 26-2-24.

യുക്തിവാദികൾ അത്ഭുതജീവികൾതന്നെ; എന്നാൽ ഹേതുവാദവും, അതിനു സ്വശക്തിതപംഉണ്ടെന്നു്, അവകാശപ്പെടുമ്പോൾ ഒരു വികൃതരക്ഷസ്സായിത്തീരുന്നു. യുക്തിശക്തിക്കു സർവ്വസാമർത്ഥ്യം ആരോപിക്കുന്നതു്, ഈശ്വരനാണെന്നു വിശ്വസിച്ചു് വല്ല കുറിയേയോ കല്ലിനേയോ ആരാധിക്കുമ്പോലെയുള്ള ഒരുമാതിരി നിന്ദ്യമായ വിഗ്രഹാരാധന തന്നെ. ഞാൻ യുക്തിയുടെ നിഗ്രഹത്തിനുവേണ്ടി വാദിക്കുന്നില്ല; നമ്മിൽ യുക്തിയെ പവിത്രീകരിക്കുന്നതിനായി ഒരു വസ്തുവുള്ളതിനു് അതഹിക്കുന്നിടത്തോളം അംഗീകാരം നല്കേണമെന്നേ പറയുന്നുള്ളൂ.

യങ് ഇൻഡ്യ 11-10 28.

വാസ്തവത്തിൽ പ്രാധാന്യമേറിയ എന്തെങ്കിലും ചെയ്യണമെന്നു് ഇച്ഛിക്കുന്നുവെങ്കിൽ, നിങ്ങൾ യുക്തിയെമാത്രം തൃപ്തിപ്പെടുത്തിയാൽപോരെന്നും, ഹൃദയത്തെക്കൂടി ചലിപ്പിക്കണമെന്നും ഉള്ള മൌലികസിദ്ധാന്തത്തിൽ ഞാൻ എത്തിയിരിക്കുന്നു, യുക്തിയുടെ വിചാരണാപേക്ഷ കൂട്ടതലായി മസ്തിഷ്കത്തോടാണു്; എന്നാൽ ഹൃദയത്തിന്റെ ഗ്രഹണസാമർത്ഥ്യമോ? കഷ്ടാനുഭവത്തിൽ നിന്നാണുണ്ടാകുന്നതു്. അതു മനുഷ്യനിലുള്ള ആന്തരധാരണാശക്തിയെ ഉദ്ഘടിപ്പിക്കുന്നു.

യങ് ഇൻഡ്യ 5-11-31.

എന്നാൽ ബുദ്ധിയെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുകമാത്രം ചെയ്യുന്ന ഈശ്വരൻ—അങ്ങനെ അദ്ദേഹം എപ്പോഴെങ്കിലും ചെയ്യുന്നപക്ഷം—ഈശ്വരനേ അല്ല. ഈശ്വരൻ ഈശ്വരനാകണമെങ്കിൽ ഹൃദയത്തെ ഭരിക്കയും അതിനെ രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യണം. യങ് ഇൻഡ്യ 11-10-28.

ബുദ്ധിഹീനതയ്ക്കു ഒരിടത്തും സ്ഥാനമില്ല.

മനുഷ്യനുമാത്രമേ അറിവോടും ബുദ്ധിപൂർവ്വമായും ഈശ്വരനെ ആരാധിക്കാൻ കഴിയൂ. ഈശ്വരഭക്തി അജ്ഞാനപൂർവ്വമാണെങ്കിൽ, യഥാർത്ഥമോക്ഷം സാധ്യമ

ല്ല; മോക്ഷം ഇല്ലെങ്കിൽ യഥാർത്ഥസുഖവും പ്രാപ്യമല്ല. ആരോഗ്യവിധി.

സത്യവും അഹിംസയും മനുഷ്യനിർമ്മിതകർമ്മങ്ങളല്ല. അവയുടെ അനുസന്ധാനം ശരീരമനോഹൃദയങ്ങളുടെ സമ്പൂർണ്ണവളർച്ചയിൽ നമ്മേ എത്തിക്കുന്നു. അങ്ങനെ സംഭവിക്കാത്തപക്ഷം, ഒന്നുകിൽ സത്യമോ അഹിംസയോ മിഥ്യയാവണം; അല്ലാത്തപക്ഷം നാം മിഥ്യാചാരികളാവണം. ഇതിൽ ആദ്യത്തേതു സംഭാവ്യമല്ലാത്തതിനാൽ, രണ്ടാമത്തേതു സിദ്ധം. ഹരി: 8-5-37.

അഹിംസയുടെ യഥാർത്ഥപരിശീലനത്തിന്റെ അർത്ഥം അങ്ങനെ ചെയ്യുന്ന ഒരുവനിൽ, കൂശാഗ്രബുദ്ധിയും പ്രബുദ്ധമായ മനഃസാക്ഷിയും ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്നാണെന്നു് നിങ്ങൾ ധരിക്കണം.

ഹരിജൻ 8-9-40.

സ്വരാജ്യം പ്രബുദ്ധന്മാർക്കാണു്; ഉറക്കംതൂങ്ങികൾക്കും മന്ദബുദ്ധികൾക്കുമല്ല.

ഹരി: 28-1-39.

പരിഷ്കരണത്തിന്റെ ഓരോ ശാഖയിലും, ആ വിഷയത്തെപ്പറ്റി സമ്പൂർണ്ണ

1061മുതൽ 1122വരെ
62 കൊല്ലത്തെ
പഞ്ചാംഗം. വില ക. 12.
റെഡ്യാർ പ്രസ്സു്, തിരുവനന്തപുരം.

ജ്ഞാനം നല്കത്തക്കവണ്ണമുള്ള നിരന്തരപഠനം ആവശ്യകമാണു്. സർവ്വസമ്മതമായ പരിഷ്കരണോദ്യമങ്ങളുടെ ഭാഗികമോ പൂർണ്ണമോ ആയ പരാജയത്തിനു ഹേതു അജ്ഞാനമാണു്. പരിഷ്കരണമെന്ന പേരിൽ വരുന്ന എല്ലാ പരിഷ്കാരവും ആ പേരിനുപോലും അർഹമായിരിക്കയില്ല. കേവലം യാന്ത്രികമായി നടത്തപ്പെട്ടുന്ന ഒരു കൈത്തൊഴിലിനു് അത്തരം മാറ്റമുള്ള തൊഴിലിനെന്നപോലെത്തന്നെ മനസ്സിനേയും ആത്മാവിനേയും നിശ്ചേഷ്ടമാക്കാൻ കഴിയും. ബുദ്ധിശൂന്യമായ ഒരു സമാരംഭം ആത്മാവു നിർഗ്ഗമിച്ച മൃതശരീരംപോലെ ആണു്.

ഹരിജൻ 3-7-37.

ആദർശവാദം.

ഒരു ആദർശത്തിനുള്ള പ്രധാനഗുണം അതിന്റെ നിരവധിതത്ത്വത്തിലാണിരിക്കുന്നതു്. എന്നാൽ ധാർമ്മികാദർശങ്ങളും (മതാദർശങ്ങളും) അവയുടെ സ്വഭാവംകൊണ്ടുതന്നെ, അപൂർണ്ണരായ മനുഷ്യരാൽ അപ്രാപ്യമായിരിക്കുന്നെങ്കിലും, നിരവധികതാധർമ്മംനിമിത്തം, അവയോടു നാം അടുക്കുന്തോറും അവ നമ്മിൽനിന്നും സദാ അകന്നകന്നു പോകുന്നെന്നു തോന്നിയേക്കാമെന്നു വരികിലും, അവ നമ്മുടെ കൈകാലുകളേക്കാൾ നമുക്കടുത്താണിരിക്കുന്നതു്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, നമ്മുടെ ശാരീരികസത്തയേക്കാളും അവയുടെ യാഥാർത്ഥ്യത്തേയും സത്തയേയും സംബന്ധിച്ചു നമുക്കു കൂടുതൽ നിശ്ചയമുണ്ടു്. ഒരുവന്റെ ആദർശങ്ങളിലുള്ള ഈ വിശ്വാസമാണു് വാസ്തവത്തിൽ യഥാർത്ഥജീവിതത്തിന്റെ ഘടകം; അതാണു് മനുഷ്യന്റെ സർവ്വസ്വം.

യങ് ഇൻഡ്യ 32-11-28.

ഹിന്ദുമഹാമണ്ഡലം.

പ്രതീക്ഷയിൽ കവിഞ്ഞ ആഡംബരങ്ങളോടു കൂടി ഈ മഹാമഹം ആഘോഷിക്കപ്പെട്ടു. ഇൻഡ്യൻനാഷണൽകാൺഗ്രസ്സിന്റെ വാർഷികയോഗങ്ങളിൽ അല്ലാതെ ഈ മാതിരി ഒരു മനുഷ്യമഹാസമുദ്രത്തെ, പരിപൂർണ്ണമായ അച്ചടക്കത്തിനു വിധേയമായി, ഇതിനുമുമ്പാക്കും കാണ്മാൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. പ്രബലതമങ്ങളായ പ്രതികൂലശക്തികളുണ്ടായിരുന്നിട്ടും, ഈ മഹാമണ്ഡലം വിജയപൂർവ്വം സമാപിപ്പിക്കാൻ കഴിഞ്ഞതിൽ, തദ്ഭാരവാഹികളേയോ, അന്നവിടെ തടിച്ചുകൂടിയിരുന്ന സംസ്കൃതജനതയേയോ—ആരെയാണ് ക്രെടിതൽ അഭിനന്ദിക്കേണ്ടതെന്നു പറവാൻ സാധ്യമല്ല. പരസ്പരവിരോധകങ്ങളായ ജാതിവ്യത്യാസങ്ങളെല്ലാം മറന്ന്, ഹൈന്ദവസംഘടനകളെല്ലാം ഈ മഹാമണ്ഡലത്തിൽ ലയിച്ചതു് കേരളത്തിന്റെ 'ഭാവിശ്രേയപിശുനശകുന'മാണെന്നുള്ളതു തർക്കമറ്റ ഒരു സംഗതിയാകുന്നു. അനേകം വർഷങ്ങൾക്കു മുമ്പു് ഹൈന്ദവധർമ്മത്തിൽ കടന്നു കൂടിയ ശിഥിലീകരണശക്തികളെ ഉച്ചാടനം ചെയ്യുന്നതിനു കേരളം ഒരു സൽപുത്രനെ ദാനം ചെയ്തു. ശ്രീ. ശങ്കരനാൽ സ്ഥാപിതങ്ങളായ മഠങ്ങൾ കാലക്രമേണ സ്ഥാപകന്റെ ഉദ്ദേശങ്ങളിൽ നിന്നു ഭ്രംശിച്ചു ജാതിവ്യത്യാസത്തെ നിലനിർത്തുന്നതിനുള്ള മഹാദുർഗ്ഗങ്ങളായി പരിണമിച്ചുവെങ്കിലും വീണ്ടും കേരളംതന്നെ ഈവിഷയത്തിൽ മാർഗ്ഗദർശകത്വംവഹിക്കുന്നതിനായി പലപ്പൊഴും മുന്നോട്ടുവന്നിട്ടുണ്ടു്. ശ്രീനാരായണഗുരുദേവൻ 'ഒരുജാതി ഒരു മതം ഒരു ദൈവം മനുഷ്യനു്' എന്ന യഥാർത്ഥ ഹൈന്ദവസിദ്ധാന്തത്തെ സജീവിതദ്വാരാ വെളിപ്പെടുത്തി; എന്നാൽ ഈ ഏകീകരണമന്ത്രത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന തത്വത്തെ പ്രയോഗക്ഷമമാക്കിത്തീർത്തതു് ശ്രീ. ചിത്തിരത്തിരുനാൾ തമ്പുരാനെന്നുള്ള കായ്യം ഒരു പക്ഷേ നാം വിസ്മരിച്ചാലും ചരിത്രം വിസ്മരിക്കയില്ല. ഈ മൂന്നു മഹാപുരുഷന്മാരുടേയും ജനയിത്രി പദം വഹിക്കുന്ന കൈരളി പരമധന്യതന്നെയാണു്.

ഹിന്ദുമതത്തിൽ ക്രിയല്ലാതെ മോക്ഷം ലഭിക്കയില്ലെന്നു നാം ഒരു കാലത്തും പറഞ്ഞിട്ടില്ല; നേരെ മറിച്ചു് എല്ലാ മതങ്ങളും ഈശ്വരസാക്ഷാൽകാരത്തിനുള്ള ഭിന്നഭിന്നമാർഗ്ഗങ്ങളാകുന്നു എന്നു് അയ്യായിരം കൊല്ലങ്ങൾക്കു മുമ്പു തന്നേ ശ്രീകൃഷ്ണഭഗവാൻ വ്യക്തമായ ഭാഷയിൽ ഉപദേശിച്ചിരിക്കുന്നു. "എല്ലാ വഴികളും എന്നിൽ തന്നെ വന്നെത്തുന്നു" എന്നു വിശ്വസിക്കുന്ന ഹിന്ദുവിനു് അന്യധർമ്മങ്ങളെ ഒരിക്കലും നിന്ദിപ്പാൻ സാധ്യമല്ല. അവനു ക്ഷേത്രങ്ങൾ എന്ന പോലെതന്നെ, മുസ്ലീംദേവാലയവും ക്രൈസ്തവപള്ളിയും പരിശുദ്ധമാണു്. സഹിഷ്ണുതയുടെ ലോകത്തിൽ ഏകോദാരണമായി വിളങ്ങുന്നതു ഹിന്ദുമതമാകുന്നു. എന്നിട്ടും ഹിന്ദുക്കളുടെ ഏകീകരണത്തിൽ എന്തോ ഒരു ഇരുട്ടു് ചിലർക്കു കാണുന്നു. യഥാർത്ഥക്രിസ്ത്യാനികൾ എന്നതേപ്പോലെ തന്നെ ഇന്നും ലോകത്തിൽ അതു വിരളമല്ല. അതുകൊണ്ടു ക്രിസ്ത്യാനികൾപൊതുവേ ഈ സമാ

രംഭത്തിന് എതിരാണെന്ന പറയുന്നത് സത്യത്തിന്മേൽ ചെയ്യുന്ന ഒരു കയ്യേറ്റമായിരിക്കും. പിന്നെ ക്രിസ്ത്യൻനേതാക്കന്മാരെന്ന അഭിമാനിക്കുന്ന ചിലർ ഇങ്ങനെ വിരണ്ടോടുകയും അമറുകയും ഒക്കെ ചെയ്യുന്നതിന്റെ അർത്ഥം ഉരഡിഗമമല്ല. ക്രിസ്തുഭഗവാൻ അവരിൽ നിന്ന അകന്നിട്ട് കാലം എത്രയോ ആയിരിക്കുന്നു. മത പരിവർത്തനം വഴിക്ക സിദ്ധിക്കുന്ന സംഖ്യാബലത്തിലൂടെ രാഷ്ട്രീയ ശക്തി സ്ഥാപിച്ച് രാജ്യത്തിലെ സമ്പദ്വിഭവങ്ങളെ ചൂഷണം ചെയ്യാനുള്ള പഴയ ആടത്തു പോകുമെല്ലോ. എന്നാണ് അവരുടെ പേടി. മണ്ഡലക്കാലത്തു തന്നെ നടത്തപ്പെട്ട ക്രിസ്ത്യൻ കാൺഗ്രസ്സിലെ ഒന്നു രണ്ടു പ്രസംഗങ്ങളിൽനിന്ന ആ സംഗതി പ്രസ്പഷ്ടമാകുന്നുമുണ്ട്. ഒരാൾ അലറുന്നു "വലിയ വലിയ പന്തലുകളും മറ്റും കെട്ടി മഹായോഗങ്ങളും നടത്തിയെന്നുവച്ചു ഞങ്ങളാരും ഭയപ്പെടാൻ പോകുന്നില്ലെന്ന്", —ഇതു കേട്ടാൽ ഈ പ്രസംഗകാരനു പേടി ഉണ്ടായെന്നോ ഇല്ലെന്നോ, എന്താണു തോന്നുക? കാത്തോലിക്കാ പ്രസിഡണ്ടു മി. ഇ. പി. വർഗീസു പറയുന്നു:— "നമ്മുടെ അടുത്തനിയമസഭയും മന്ത്രിസഭയും ഏതെന്ന തിരുമാനിക്കാനുള്ളവർ നാം തന്നെയാണ്" എന്തൊരു വ്യാമോഹം! എന്തൊരു ധാർഷ്ട്യം! ജനസംഖ്യയുടെ അറുപതുശതമാനത്തിനു് അക്കാര്യത്തിൽ യാതൊരു അവകാശവുമില്ലെന്നോ?

മറെറാരാൾഗർജ്ജിക്കുന്നു—"ന്യൂനപക്ഷമായ ക്രിസ്ത്യാനികളിൽഭൂരിപക്ഷവും അധിവസിക്കുന്ന കേരളത്തിലെ ക്രിസ്തീയനേതൃത്വത്തിൽഇൻഡ്യയുടേയും ക്രൈസ്തീയകരണം ഏതാനും വർഷങ്ങൾക്കുള്ളിൽ നടക്കതന്നെ ചെയ്യുമെന്ന്! ഇങ്ങനെ നോക്കിയാൽ മതത്തിന്റെ പേരിൽ സമരാഗ്നി ഉയർത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നഈക്രൈസ്തവനേതാക്കന്മാരുടെ ലക്ഷ്യം എന്തെന്നു നമുക്കും മനസ്സിലാക്കാം.

എന്നാൽ 'ഹിന്ദുമതം അപകടത്തിൽ' എന്നുള്ള മുദ്രാവാക്യം മുഴക്കി ഹിന്ദുമണ്ഡലക്കാർ നാട്ടിൽ ക്ഷോഭം ഇളക്കിവിടുന്നു എന്നു അവരോടൊപ്പം ചില ഹിന്ദുക്കളും ക്രൂക്കിവിളിക്കുന്നതു കേൾക്കുമ്പോൾ ചിരിയാണു വരുന്നതു്! അങ്ങനെ പറയത്തക്ക ബാലിശത്വം ഹിന്ദുവിനു പിറന്നിട്ടുള്ള ഒരു ഹിന്ദുവിനും തീച്ചയായും കാണുകയില്ല. അനാദികാലത്തുത്ഭവിച്ചുപലേമാതിരി ദുഷ്പങ്ങളായ പ്രതിക്രൂലശക്തികളോടു് ആത്മവീര്യത്താൽ മാത്രം വിജയപൂർവം മല്ലിട്ടു് പൂർവ്വാധികം വർദ്ധിതപ്രഭാവത്തോടുകൂടിവർത്തിക്കുന്ന ഹിന്ദുമതം അപകടത്തിൽ എന്നു പറവാൻ ഹിന്ദുവിനു ഭ്രാന്തുണ്ടോ? ഹിന്ദുമണ്ഡലത്തിനെതിരായിനടന്ന അപവാദവ്യവസായത്തിന്റെ ഒരംശം മാത്രമാണതു്.

ഹിന്ദുമഹാമണ്ഡലത്തിന്റെ ഉദ്ദേശങ്ങളെല്ലാമാണെന്നു് അതിന്റെ രേഖാപ്രമാണത്തിൽ നിന്ന മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയും. രാഷ്ട്രീയമായ യാതൊരു പരിപാടിയും അതിനില്ല. ഗാന്ധിയൻ സിദ്ധാന്തത്തിൽ നിന്ന കടുകിട മാറിനില്ക്കാതെ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൃഷ്ടിപരിപാടികളിൽ ചിലതിനെ നടപ്പിലാക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന ഈ സംഘടനയെ എതിർക്കുന്നവർ നാട്ടിന്റേയും സമുദായത്തിന്റേയും ശത്രുക്കളാണു്.

ഹിന്ദുമഹാമണ്ഡലം ചെയ്തിട്ടുള്ള നിശ്ചയങ്ങളിൽ പലതും ക്ഷിപ്രസാധ്യങ്ങളല്ലെങ്കിലും ദുസ്സാധങ്ങളല്ല. 'ഉത്സാഹിനം പുരുഷസിംഹമുപൈതിലക്ഷ്മി!' എന്ന പ്രമാണത്തെ മുറുകെപ്പിടിച്ചുകൊണ്ടു ഹൈന്ദവജനത മുന്നോട്ടു പോയാൽ ഏതാനും

വഷ്ങ്ങൾം കൊണ്ടെങ്കിലും വണ്ണവത്ക്രർഹിതമായ ഒരു ഹിന്ദുസമുദായം ഉദയം ചെയ്യും. പ്രവർത്തകസമിതിയുടെ ദൃഷ്ടി പ്രഥമമായിപതിയേണ്ടതു ഹരിജനങ്ങളുടെ കായ്ത്തിലാണ്. അവരുടെ സാമൂഹ്യകവും സാമ്പത്തികവും സാംസ്കാരികവും ആയ നിലഉയരുന്നതിനോടുകൂടിത്തന്നെ ഹിന്ദുസമുദായവും ഉയരാതിരിക്കയില്ല. അതിനു മുമ്പായി 'ഒരേ ആചാരങ്ങൾം ഒരേ വിശ്വാസങ്ങൾം—ഒരേ അനുഷ്ഠാനങ്ങൾം" എന്ന 'ശ്ലോകം' നടപ്പിലാക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നതു കുതിരയുടെ മുമ്പിൽവണ്ടിയെ കെട്ടുന്നതിനു തുല്യമാണ്. പലേ കാരണങ്ങളാൽ ജനതാമദ്ധ്യേ കടന്നു കൂടിട്ടുള്ള ജാതിവ്യത്യാസങ്ങൾം ഒരു ഞൊടിക്കുള്ളിൽ നശിപ്പിക്കാൻ ഒരു മഹാമാന്ത്രികനും സാധ്യവുമല്ല. അതിനു തീവ്രമായ പ്രചരണംമാത്രം പോരതാനും. ഉപദേശത്തിനനുസൃതമായി പ്രവർത്തിക്കാൻ ഒരുക്കമുള്ള നേതാക്കന്മാരാണു് ആവശ്യം. എന്തെല്ലാം പ്രലോഭനങ്ങൾം ഉണ്ടായാലും പരമലക്ഷ്യത്തിൽ നിന്നു ഭേദിക്കാതെയും നാട്ടിൽ വർഗ്ഗീയകലാപങ്ങൾംക്കു ബീജാവാപം ചെയ്യാതെയും, മുന്നോട്ടു പോകുന്നുവെങ്കിൽ, ഹിന്ദുമഹാമണ്ഡലം നാട്ടിനു് ഒരു അനുഗ്രഹമായിരിക്കും. അതല്ലാ, ഹിന്ദുമഹാസഭേപ്പോലെ, രാഷ്ട്രീയ പരിപാടി അവലംബിച്ചു്, കേരളത്തിൽ ഹിന്ദുജനാധിപത്യം പുനഃസ്ഥാപിക്കാനാണു് അവർ ഉദ്യമിക്കുന്നതെങ്കിൽ, ഫലം ഭയാനകവുമായിരിക്കും. ഹിന്ദുമഹാമണ്ഡലം സിന്ദാബാദ്!!

* * * *

സർദാർജി വന്നോ?

സർദാർജി കൊ. തി. സംസ്ഥാനം സന്ദർശിക്കയും, തദവസരത്തിൽ മന്ത്രിസഭാകക്ഷിയെ ഒന്നു തലോടിവിടുകയും, അതിനോടൊപ്പം ഹിന്ദുമഹാമണ്ഡലത്തെ ശപിക്കുകയും ചെയ്തുവെന്നു പല മത്തങ്ങാശീഷ്കരിപ്പോർട്ടുകളും, അദ്ദേഹം അങ്ങനെ ഒന്നും ചെയ്തിട്ടില്ലെന്നും, മണ്ഡലക്കാരോടു സൌഹാർദ്ദപൂർവ്വം പെരുമാറുകയും, അവരുടെ നിവേദനങ്ങളെ അവധാനത്തോടു കൂടിക്കേട്ടു് ചില വാഗ്ദാനങ്ങളൊക്കെ ചെയ്തുവെന്നും, ചില വെണ്ടയ്ക്കാറിപ്പോർട്ടുകളും പത്രങ്ങളിൽ വായിച്ചു് അനുവാചകന്മാർ വല്ലാതെ ഞെരുങ്ങുകയും പരുങ്ങുകയും ചെയ്യുന്നു. ചില വായനക്കാർ പരമാത്മാവു് എന്തെന്നറിവാൻ പാഴൂർപടിപ്പുരയ്ക്കൽ മുട്ടുമറിപ്പാട്ടു തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നതായും അറിയുന്നു. ഇതൊക്കെ കണ്ടും കേട്ടും ഞങ്ങൾം പറയുന്നതു സർദാർജി ഇവിടെ എങ്ങും വന്നിരിക്കാൻ ഇടയില്ലെന്നാണു്. ഞങ്ങളുടെ അഭിപ്രായത്തിനു് ഉപോദ്ബലകമായ ചില തെളിവുകളും കിട്ടിയിരിക്കുന്നു.

1. ഇപ്പോഴത്തെ കൊ-തി. മന്ത്രിസഭ ഇന്നും തുടരുന്നു.

2. സർദാർജി ഇവിടെ വന്നിരുന്നെങ്കിൽ ബഹുസഹസ്രം സാധാരണജനങ്ങളിൽ ആരെങ്കിലും ഒരാൾ കാണുകയോ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗത്തിലെ വല്ല ഒരു വാക്കെങ്കിലും കേൾക്കുകയോ ചെയ്തുമായിരുന്നു. അതൊന്നും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. പോലീസ് ബന്തോവസ്സിന്റെ കാര്യശ്രദ്ധയും, മൈക്കിന്റെ നിസ്സഹകരണവും

നിമിത്തമാണു് അവർ കാണുകയും കേൾക്കയും ചെയ്യാതിരുന്നതെന്നു പറയുന്ന പക്ഷം, അതു വിശ്വസിക്കാൻ കുറെ വൈഷമ്യവുമുണ്ടു്. ജനങ്ങളുടെ നേതാവായ ആ ഉരുക്കുമനുഷ്യനെ, ചില രാജാക്കന്മാരേയും വൈസ്രായിമാരെയും മുമ്പൊക്കെ കൊണ്ടുനടക്കാറുള്ള മട്ടിൽ, കൊണ്ടുനടക്കുന്നതിനു് ഇന്നാരും ധൈര്യപ്പെട്ടുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. നേതൃന്മാരില്ലാതെ നേതൃജനങ്ങളും ഉണ്ടെങ്കിൽ അതു് യു. എസ്. ടി. സീയിൽ മാത്രമേയുള്ളൂ. സർദ്ദാർജിയും പണ്ഡിത്ജിയും ജനങ്ങളുടെ നേതാക്കന്മാർ തന്നെ ആയിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്കു്, അവരെ ബഹുജനങ്ങളിൽനിന്നു അകറ്റി നിത്താനുള്ള ധൈര്യം ഇവിടത്തെ മന്ത്രിമാക്കു് ഉണ്ടായി എന്നു വരുന്നതല്ല. മൈക്കിന്റെ കായ്യും കുറേക്കൂടി ഗൌരവമുള്ളതാണു്. കണ്ട ചാത്തന്റേയും ചടയന്റേയും മൈതാനപ്രസംഗങ്ങളിൽ സഹകരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്ന മൈക്കു് സർദ്ദാർജിയുടെ പ്രസംഗാവസരത്തിൽ നിസ്സഹകരിച്ചു എന്നു് എങ്ങനെ വിചാരിക്കാം?

3. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്റ്റേഡിയംപ്രസംഗത്തെപ്പറ്റിയുള്ള റിപ്പോർട്ടു്. കാളപെറ്റു എന്നു കേട്ടാൽ കയറെടുക്കുന്ന ക്രൂത്തിലല്ലല്ലോ നമ്മുടെ ഉരുക്കു മനുഷ്യൻ. അഥവാ അങ്ങനെ വല്ലതും പറഞ്ഞിരുന്നാൽ, ഉത്തരക്ഷണത്തിൽ മറിച്ചു പറകയില്ലെന്നുള്ളതും തീച്ചയാണു്. പരസ്പരവിരുദ്ധമായ റിപ്പോർട്ടുകൾ ഈ വിഷയത്തിൽ കാണുന്നതിനാൽ എല്ലാം തള്ളിക്കളകയേ നിവൃത്തിയുള്ളൂ.

4. 'സ്റ്റീം റോളർപ്രസ്താവം'—ജനായത്ത സിദ്ധാന്തങ്ങൾക്കു കടകവിരുദ്ധമായ ആ ഫാസിസ്റ്റു മനോഭാവം ഗാന്ധിശിഷ്യനിൽ തീച്ചയായും ഉണ്ടാവാൻ തരമില്ല. ജനായത്തരീതിയിൽ വിജയം സുശക്തമായ ഒരു പ്രതിപക്ഷത്തിന്റെ നിലനില്പിനെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നു പ്രധാനമന്ത്രി നെഹ്രു സകല ദിക്കിലും വച്ചു് ഉദ്ഘോഷിക്കുമ്പോൾ ഉപപ്രധാനമന്ത്രി അതിനു വിപരീതമായി പ്രസംഗിക്കണമെങ്കിൽ കേന്ദ്രമന്ത്രിസഭ കൊതി. മന്ത്രിസഭയായിരിക്കേണ്ടേ? അങ്ങനെ ഒരു ദൈവദോഷം കേന്ദ്രത്തിനു സംഭവിച്ചതായി അറിവുമില്ല.

5. ശ്രീ വി. പി. മേനോൻ ഒരു പ്രസ് കാൺഫറൻസിൽ വച്ചു്, മലയാളി, മലയാളരാജ്യം, ദേശബന്ധു, കൌമുദി തുടങ്ങിയ വർഗ്ഗീയപത്രങ്ങളുടെ മാത്രമല്ല, ദേശീയത്തിൽ ജനിച്ചു്, ദേശീയതയിൽ വളർന്നു്, ദേശീയതാമയമായി ജീവിക്കുന്ന

രാത്രി
അതി ഭയങ്കരമായ
ഒരു ഡിക്കറീവു നോവൽ
രാമകൃഷ്ണൻ.
വില 1 ക. മാത്രം.

മനോരമ, പൌരധ്വനി, ദീപിക മുതലായവയുടേയും റിപ്പോർട്ടുകളെ വിശ്വസിച്ചുകൂടെന്നു നമ്മേ ഒക്കെ ധരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്കു് പത്രറിപ്പോർട്ടുകളെ ആധാരമാക്കി, സർദ്ദാർജി ഇവിടെ വന്നു എന്നു വിശ്വസിക്കുന്നതിനു് ഞങ്ങൾ തയ്യാറില്ല. ഞങ്ങൾക്കു ആ വിഷയത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്രമാണം തന്നെവേണം.

ജവാഹർ വന്നോ?

അദ്ദേഹം കൊ-തി. സംസ്ഥാനം സന്ദർശിച്ചു എന്നു തീച്ചയാണു്. കുഞ്ഞുങ്ങളും കുട്ടികളും, വൃദ്ധന്മാരും, തരുണന്മാരും തരുണികളും—എന്നുവേണ്ട തിരുവനന്തപുരത്തും സമീപപ്രദേശങ്ങളിലും ഉള്ള ജനങ്ങളെല്ലാം, പെരുമഴയെപ്പോലും വക വയ്ക്കാതെ മൂന്നു നാലുമണിക്കൂർ നേരം കാത്തിരുന്നു് അദ്ദേഹത്തിനെക്കണ്ടു; ഗംഭീരമായ ആ പ്രസംഗം കേൾക്കയും ചെയ്തു. പോലീസുകാർ ഇക്കുറിയും ജനങ്ങളെ നിരത്തുകളിൽനിന്നു് ഓടിക്കാൻതുടങ്ങിയെങ്കിലും, പണ്ഡിത്ജിയുടെ ആ സ്നേഹമസൃണമായ നിലയും മുഖഭാവവും, കൈകാട്ടിയുള്ള വിളിയും,അവരെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ രഥത്തോടു സമീപിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിനെ തനിക്കു ഏറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ട ജനങ്ങളിൽ നിന്നു വേർതിരിച്ചു നിർത്തുവാൻ കഷ്ടശമായ പോലീസ്ബന്തോവസ്സിനോ, മുള്ളുവേലിക്കോ സാധിക്കാതെ വന്നു അദ്ദേഹം എന്തിനു വന്നു? തീച്ചയായും മന്ത്രിമാരേ കാണുന്നതിനും ഇവിടെ നടക്കുന്ന പീറവഴക്കുകളിൽ കക്ഷിപിടിക്കുന്നതിനും അയിട്ടല്ല, സ്വന്തം ജനതയേ, കൺകുളുക്കെ കണ്ടു് അവരുമായി 'സല്ലപി'ക്കാനായിരുന്നു എന്നുള്ളതു വ്യക്തമായി. എവിടെ ഏതു മൂക്കിലോ മൂലയിലോ ചെന്നാലും നെഹറുവിന്റെ ഈ 'മാനുഷ്യകസ്പർശ'ത്തെപ്പറ്റിയുള്ള പ്രശംസയേ കേൾപ്പാനുള്ളു. അടുത്ത തിരഞ്ഞെടുപ്പിലും കാൺഗ്രസ്സിനു വിജയമുണ്ടാകുന്നെങ്കിൽ അതു് പണ്ഡിത്ജിയുടെ വിജയമായിരിക്കും; കാൺഗ്രസ്സിന്റേതായിരിക്കയില്ല.

നേഹറുകീജേയ്.

പാഠപുസ്തകത്തിരഞ്ഞെടുപ്പ്

നാളികേരതൈലത്തിന്റെ സ്നിഗ്ധതയും, പഞ്ചസാരയുടെ മധുരിമയും കലർന്ന ഒരു പാഠപുസ്തകലിസ്റ്റു്, കുഴിവേലിയുടേ മന്ത്രത്തിന്റേയും പനമ്പള്ളിയുടെ തന്ത്രത്തിന്റേയും ഫലമായി പ്രസിദ്ധീകൃതമായിരിക്കുന്നു. അതിൽ എന്തൊക്കെയോ മറിമായമുണ്ടെന്നു് ആരോ അധിക്ഷേപിച്ചുതായും കേട്ടു. ഒരു മറിമായവും ഞങ്ങൾക്കു കാണുന്നില്ല. അഞ്ചരലക്ഷം പ്രൈമറി അംഗങ്ങളുള്ള കൊ-തി. കാൺഗ്രസ്സിന്റെ വിശ്വാസപാത്രമായിത്തീർന്നിരിക്കുന്ന സാക്ഷാൽ പനംപള്ളി, കൊച്ചീപ്രധാനമന്ത്രിപദം ഏറ്റതു മുതല്ക്കു് ഏതൽ പയ്യന്തം പരിപാലിച്ചു പോരുന്ന മഹനീയവും ഖ്യാതിപരിമളരൂക്ഷിതവും ആയ പാരമ്പര്യത്തെ പുലർത്തി എന്നേ അതിനർത്ഥമുള്ളൂ. ഇങ്ങനെ നമ്മുടെ ജനായത്തം, സർദാർജിയുടെ സ്റ്റീം റോളറിന്റെ പിന്നിൽ ഭദ്രമായി നിന്നുകൊണ്ടു് അനീതിയിൽ നിന്നു അനീതിയിലേക്കു പുരോഗമിച്ചു, കാൺഗ്രസ്സിന്റെ ആത്മഹത്യാപ്രസ്ഥാനത്തിനു് അചിരേണ വിജയം നേടിക്കൊടുക്കുമാറാകട്ടേ. ഒരു പക്ഷേ, സർദാറിന്റെ സ്റ്റീംറോളറിന്റെ ചട്ടങ്ങൾക്കിടയിൽ പെട്ടു്, ഇവിടത്തെ കാൺഗ്രസ്സാകുന്ന ചീവുമുട്ട ഒരുപക്ഷേ ഉടഞ്ഞു പോയിട്ടു്, അല്പകാലം കൂടിനാം കൊട്ടക്കു് ഒട്ടസ്ഥം പരത്തിയശേഷം നാമാവശേഷമായെന്നും വരാം. അങ്ങനെ ആണെങ്കിൽ എന്തൊരു മഹാഭാഗ്യം!

മുഹമ്മദു നബിയുടെ വചനങ്ങൾ

സത്യൻ—വാഷ്ടാ. (തുടച്ച്)

171. കല്പനകൾ മൂന്നുവിധത്തിലുണ്ട്. ഒന്നു സ്പഷ്ടഫലം കാണിക്കുന്നവ. അവകളെ അനുസരിക്കുക രണ്ടാമത്തവ കുമാർഗ്ഗങ്ങളിൽ കൂടി നയിപ്പിക്കുന്നവ; അവയിൽനിന്നും പിൻതിരിയുക. മൂന്നാമത്തവ വിരോധമുളവാക്കുന്നവ. അവയെ ഈശ്വരനും സമർപ്പിക്കുക.

172. ഭാവിജീവികൾക്കു് ഈ ലോകം നിഷിദ്ധമാണു്. ഈ ലോകത്തിലെ ജീവികൾക്കു ഭാവിജീവിതം നിഷിദ്ധമാണു്. ഈശ്വരന്റെ വാസ്തവസേവകർക്കു് മേൽ പറഞ്ഞവ രണ്ടും നിഷിദ്ധങ്ങളാണു്.

173. ആസ്തികനു മരണമില്ല. അവൻ മിക്കവാറും ഈ മർത്ത്യലോകത്തിൽ നിന്നു ശാശ്വത ജീവിതമുള്ള ലോകത്തിലേക്കു മാറ്റപ്പെടുന്നു.

174. ദുഷ്കൃത്യം ചെയ്തുപോയാൽ അതിനുശേഷം ഉടനെ അതിനെ മാച്ചുകളയുന്നതിനായി സത്കൃത്യം ചെയ്യുക

175. തന്റെ ആത്മാവിനെ അറിയുന്നവൻ ഈശ്വരനെ അറിയുന്നു.

176. നിങ്ങൾക്കു സന്ദേഹം ജനിപ്പിക്കുന്ന വചനങ്ങൾ മാത്രം മറ്റുള്ളവർക്കു നിവേദനം ചെയ്യുക.

177. എന്റെ വചനങ്ങൾ ഈശ്വരവചനങ്ങൾക്കു ബാധകങ്ങളായിട്ടുള്ളവയല്ല. എന്നാൽ ഈശ്വരവചനങ്ങൾ(കുറാനിലെ വചനങ്ങൾ) എന്റെ വചനങ്ങൾക്കു ബാധകമായിരിക്കാവുന്നതാണു്.

178. ശംഖും ഇത്തളകളും ഉപയോഗിക്കാത്തവരും അജ്ഞാനാന്ധലോകരെപ്പോലെ ശകുന്തത്തിന്റെ പരിണാമത്തെ ഗൗനിക്കാത്തവരും പൂർണ്ണമായി ഈശ്വരനെ ശരണം പ്രാപിക്കുന്നവരും ആയ എന്റെ ശിഷ്യന്മാർക്കു മാത്രമേ സ്വർഗ്ഗത്തിൽ പ്രവേശനം ലഭിക്കുകയുള്ളൂ.

179. യഥാർത്ഥനാസ്തികൻ സന്തോഷകാലത്തു ഈശ്വരനിൽ കൃതജ്ഞതയുള്ളവനും വിപത്തുകാലത്തു ഈശ്വരന്റെ അധീനത്തിൽ ഇരിക്കുന്നവനും ആകുന്നു.

180 നിങ്ങൾ നിങ്ങളുടെ മുഴുവൻ ഭാരവും ഈശ്വരനിൽ സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അപ്രകാരം ചെയ്യേണ്ടതു നിങ്ങളുടെ കടമയാണു്. അദ്ദേഹം നിങ്ങളുടെ യോഗക്ഷേമം, രാവിലെ വിശന്നു കൊണ്ടു കൂട്ടിനു വെളിയിൽ പറന്നു പോയി വൈകുന്നേരം തൃപ്തിയടഞ്ഞു കൂട്ടിനുള്ളിലേക്കു പ്രവേശിക്കുന്ന പക്ഷികളുടേതെന്നപോലെ നിശ്ചയമായും നടത്തുന്നതാണു്.

181. ഈശ്വരനിൽ വിശ്വാസം വെയ്ക്കുക പക്ഷെ തന്റെ ഒട്ടകത്തെ കെട്ടിയിടണം.

182. ഓർമ്മവെക്കുക. മനുഷ്യശരീരത്തിൽ ഹൃദയമെന്നു പറയുന്ന ഒരു മാംസക്ഷണമുണ്ടു്. അതു നന്നായിരിക്കുമ്പോൾ മുഴുവൻ ശരീരം നന്നായിരിക്കുന്നു. ചീത്തയായിരിക്കുമ്പോൾ മുഴുവൻ ശരീരം ചീത്തയായിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

183. നബി എന്നോട പറഞ്ഞു. "അല്ലയോ വാബീശാ, നീ സത്തും അസത്തും എന്താണെന്ന ചോദിക്കുവാനായി എന്റെ അട്ടക്കൽ വന്നതാണോ?" ഞാൻ പറഞ്ഞു. "അതെ, ഞാൻ അതിനുവേണ്ടിത്തന്നെ വന്നതാണ്." അതിനുശേഷം അദ്ദേഹം തന്റെ വിരലുകം ചേത്തു എന്റെ മാറത്തടിച്ചു അതായതു് ഹൃദയത്തെ നിർദ്ദേശിച്ചു പറഞ്ഞു.

"തന്റെ സ്വന്തം ഹൃദയത്തിൽ നിന്നും ആജ്ഞ വാങ്ങിക്കുക" ഇങ്ങനെ അദ്ദേഹം മൂന്നു പ്രാവശ്യം പറഞ്ഞു. അദ്ദേഹം വീണ്ടും പറഞ്ഞു. "നിന്റെ ഹൃദയത്തിനു ദൃഢതയും സ്വസ്ഥതയും കൊടുക്കുന്നതു സത്തും, മനുഷ്യർ ദോഷമുള്ളതാക്കിയതിനുശേഷവും നിന്നെ സംശയത്തിൽ ചാടിക്കുന്ന വസ്തു അസത്തുമാണ്."

184. തന്റെ പിറകെ കടവും കുട്ടികളും വിട്ടും വച്ചു പോയവരുടെ മക്കം എന്റെ അട്ടക്കലേക്കു വരട്ടെ. ഞാൻ അവരുടെ പാലകനാണ്. ഞാൻ അവന്റെ കടത്തെ വീട്ടുകയും മക്കളെ കാത്തു രക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യും.

185. സമർത്ഥരായ എല്ലാ പേർക്കും വിവാഹം കർത്തവ്യമാണ്.

186. ഇസ്ലാമിൽ സന്ന്യാസവാദത്തിനു സ്ഥാനമില്ല.

187. സഅദബിൻ അബിവക്കിനോട പറഞ്ഞു. "നബി ഉത്മാൻ ബിൻമജൂൻ എന്ന ആളെ വിവാഹം കഴിക്കാതിരുന്നതിൽ നിന്നു പിൻവലിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹം അനുമതി കൊടുത്തിരുന്നു. ഞങ്ങളെല്ലാവരും (മറ്റു മുസൽമാൻമാർ) നപുംസകരാകുമായിരുന്നു.

(തുടരും)

ചിറകുകം

ഏവൂർ പരമേശ്വരൻ.

ഭോഗ്യശാലികളാണു
പക്ഷികം, ളുവയ്ക്കുങ്ങും
യാത്ര ചെയ്യീടാമല്ലോ
പത്രങ്ങളിരണ്ടും വീശി!

ആരെയും ക്ലേശീടാതെ
വാനിന്റെ വക്ഷസ്സിങ്ക-
ലാരമ്യഗാനം പാറി-
പ്പറന്നുകളിയാടാം.

വല്ലതും കൊത്തിത്തിന്നാ-
ലാശ്വാസമായി, മര-
ച്ചില്ലയിൽ കൂട്ടം കെട്ടി
യുറങ്ങാം നിശകളിൽ.

സുപ്രഭാതത്തിൻദീപ്തി
ദൂരെ വീശവേ വീണ്ടും
സ്വച്ഛന്ദം സ്വപ്നങ്ങളം പോ-
ലെമ്പാടും പറന്നീടാം;...

മണ്ണിനെ മണക്കാത്ത
ധന്യരേ, നിങ്ങളംക്കുണ്ടാം
വണ്ണനാതീതങ്ങളാ-
മായിരം മഹത്ത്വങ്ങളം.

ഈശ്വരൻ കനിഞ്ഞേകി
നിങ്ങളംക്കച്ചിറകുകം
ഈ ശപ്തഭൂഭാഗത്തെ
സ്പർശിക്കാതിരിക്കുവാൻ.

ശോകവഹ്നിയിൽ നിന്നു-
മയരാതെനിക്കുമാ-
ലോകപാലകൻ രണ്ടു
പത്രങ്ങളേകീയെങ്കിൽ!...

ലീലാതിലകം

മഹോപാദ്ധ്യായ, എച്ച്. ഗണപതിശർമ്മ.

II

വിഷയം

[ശ്രീമാന്മാരായ ആറന്മൂർ കൃഷ്ണപ്പിഷാരടി, കെ. വാസുദേവൻ മൂസ്സത്, (കെ. വി. എം.) പി. എൻ. കുഞ്ഞൻപിള്ള എന്നീ പണ്ഡിതന്മാർ പ്രസാധനം ചെയ്ത ലീലാതിലകത്തിന്റെ മൂന്നു പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളിലും "പാലോട്ട തുല്യരുചിമൈലിയിലല്ലസിക്കും" എന്ന പദ്യം ആരംഭത്തിൽ ചേർത്തു കാണുന്നു. ഇവരിലോരോരുത്തരും ഒന്നിലധികം താളിയോലഗ്രന്ഥങ്ങളും പരിശോധിച്ചിട്ടാണു് തത്തദ് ഗ്രന്ഥങ്ങളും പ്രസാധനം ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്നു അവകാശപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു ക്രടാതെ ശ്രീ: പി. എൻ. കുഞ്ഞൻപിള്ളയുടെ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിൽ ഭാഷാനുവാദത്തിന്റെ ആരംഭത്തിലും, ഒടുവിൽ ചേർത്തിട്ടുള്ള സംസ്കൃതഭാഷാരൂപമായ മൂലഭാഗത്തിന്റെ ആരംഭത്തിലും ആ പദ്യംകാണുന്നുണ്ടു്. അതു മാത്രമോ? ശ്രീ: കുഞ്ഞൻപിള്ള ആ പദ്യം വ്യാഖ്യാനിക്കുമ്പോൾ "ഗ്രന്ഥാദിയിൽ മംഗളാചരണംചെയ്യുന്നു." എന്നു തുടങ്ങി "ചന്ദ്രാവതംസയായ വാഗ്ദേവതയുടെ കരുണാകടാക്ഷലബ്ധിയായി ഹൃദയവാസം ചെയ്ത ശാസ്ത്രനിർമ്മാണപ്രയത്നത്തിനു വിജയമുണ്ടാക്കണമെന്നു സ്വയം ആശംസിക്കുന്നു." എന്നു വ്യക്തമായി പറയുന്നുമുണ്ടു്. ആ പദ്യത്തിലെ ഭാഷാരീതികൊണ്ടും, അതോടുകൂടി മറെറാരുകവിനാമം ഘടിപ്പിച്ചു കാണാത്തതുകൊണ്ടും അതു ലീലാതിലകകാരന്റെ മംഗളാചരണപദ്യം തന്നെയാണെന്നു് എന്നെപ്പോലെ ഇങ്ങനെ ഒട്ടേറെയാളുകൾ വിശ്വസിച്ചു കാണണം.

ഏതായാലും അപ്പൻതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചതാണെന്നു് അവിടുന്നു തന്നെ അറിയിച്ചിട്ടുള്ളതായി കേരളപാണിനി? പത്രാധിപർ ഒരു കുറിപ്പു കഴിഞ്ഞ ലക്കത്തിൽ ചേർത്തു കണ്ടതു് ഈ തെററിദ്ധാരണ നീക്കുന്നതിനു് ഏററവും പര്യാപ്തമായിട്ടുള്ളതാണു്. അതിലേക്കു് ഈ ലേഖകനുള്ള കൃതജ്ഞത പ്രകാശിപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ. എന്നാൽ സാഹിത്യചരിത്രത്തിൽ ഇതിനെപ്പററിയുള്ള സൂചനയൊന്നും കാണാത്തതു എന്താണാവോ? *

---

* സാഹിത്യചരിത്രത്തിന്റെ പ്രസ്തുതഭാഗം പ്രസിദ്ധീകൃതമായ ശേഷമാണു് എനിക്കു ഈ അറിവു സിദ്ധിച്ചതു്. ചരിത്രപരമായ രേഖകൾ അപൂർണ്ണമായിരിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം ചരിത്രകാരൻ ചെയ്യുന്ന അനുമാനങ്ങൾ തെററിപ്പോകാനിടയുള്ളതുകൊണ്ടു് അയാൾക്കു് ആ വിഷയത്തിൽ ലജ്ജിക്കാനൊന്നുമില്ല. ഭാഷാവിഷയകമായ വന്ദനശ്ലോകത്തിനു സാഹിത്യഭൂഷണത്തിലെ പദ്യത്തോടു സാദൃശ്യമുണ്ടായിരിക്കുന്നതുതന്നെ സംശയാസ്പദമല്ലേ? ആ ഭൂഷണഗ്രന്ഥകാരനു് സ്വതന്ത്രമായ ഒരു മംഗളപദ്യം പോലും എഴുതാൻ കഴിവില്ലായിരുന്നു എന്നു വരുമോ? സാഹിത്യഭൂഷണത്തിൽ.

അല്പാവൃത്തീനയുപതൈ
ന സന്ധിന്ന ച വിഗ്രഹഃ

"പാലോട്ടതുല്യരുചി-
മെഴലിയിലുല്ലസിക്കും"

എന്ന ലീലാതിലകത്തിലെ മംഗളപദ്യം ഗ്രന്ഥകാരന്റേതല്ല, അപ്പൻതമ്പുരാന്റെ താണ് എന്നുള്ള കലാനിധി പത്രാധിപരുടെ പ്രസ്താവം എന്റെ ചില നിഗമനങ്ങൾക്ക് ഉലച്ചിൽ തട്ടിച്ചിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും കവിമർമ്മജ്ഞനായ തിരുമേനി ലീലാതിലകകാരന്റെ ഹൃദയത്തിനുള്ളിൽ കടന്നുചെന്നും കൊണ്ടാണ് ഈ പദ്യം നിർമ്മിച്ചതെന്നുതീർത്തു പറയാൻ കഴിയും. അതായത്, സംസ്കൃതത്തിലെ മറേറതൊരു അലങ്കാരഗ്രന്ഥത്തെക്കാളും സാഹിത്യദർപ്പണത്തോടാണ് ലീലാതിലകത്തിനു കൂടുതൽ വിധേയത്വം ഉള്ളതെന്നു് ഈ ലേഖനത്തിന്റെ ഉപരിഭാഗങ്ങൾകൊണ്ടു വ്യക്തമാകുന്നതാണ്.

പ്രായേണ സാഹിത്യശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളെല്ലാം വാഗ്ദേവതാവന്ദനരൂപമായ ഉപക്രമത്തോടുകൂടിയാണ് രംഗപ്രവേശം ചെയ്യുന്നതു്. "പാലോട്ട തുല്യരുചി" എന്നുള്ള മംഗളശ്ലോകത്തിനു്,

"ശരദിന്ദുസുന്ദരരുചി-
ശ്ചേതസി സാ മേ ഗിരാം ദേവീ
അപഹൃത്യ തമഃ സന്തത-
മത്ഥാനഖിലാൻ പ്രകാശയതു"

എന്നുള്ള സാഹിത്യദർപ്പണത്തിലെപദ്യത്തോടു കൂടുതലടുപ്പം കാണുന്നില്ലേ? സാഹിത്യശാസ്ത്രത്തിലെ സാങ്കേതികങ്ങളായ പലേ സംജ്ഞകളുടേയും വ്യൽപാദനക്രമത്തിൽ തിലകം ദർപ്പണത്തോടാണ സാജാത്യം വഹിക്കുന്നതു്. എന്നാൽ,

"വിഭാവാനുഭാവേന
വ്യക്തഃ സഞ്ചാരിണാ തഥാ
രസതാമേതി രത്യാദിഃ
സ്ഥായീഭാവഃ സചേതസാം."

എന്നു ദർപ്പണകാരൻ രസനിഷ്പത്തനം ചെയ്തിട്ടു്,

"സാത്വികാശ്ചാനുഭാവരൂപതാ-
ന്നൃഭൂതകൃതാഃ"

എന്നു പറയുമ്പോൾ ലീലാതിലകകാരൻ,

"വിഭാവാനുഭാവവ്യഭിചാരി-
സാത്വികാഭിവ്യക്തഃ സ്ഥായീരസഃ"

എന്നിങ്ങനെ അല്പംവ്യത്യാസപ്പെടുത്തിയേപറഞ്ഞുള്ളൂ എന്നതിനാൽ അതിന്റെ നിർമ്മാണം 1350 നുശേഷമാണെന്നു നിശ്ചയമാണ്. വിശാഖനാഥകവി രാജാവു ലീലാതിലകകാരനു് ഉപജീവ്യനായിരുന്നെങ്കിൽ രണ്ടു പേരും സമകാലീനന്മാരോ അല്ലെങ്കിൽ തിലകകാരൻ കുറേക്കൂടി അർവാചീനനോ ആയിരിക്കണം. എന്നാൽ ഈ മാതിരി സാദൃശ്യങ്ങൾ മാത്രം വച്ചുകൊണ്ടു് ഉപജീവ്യോപജീവകത്വം നിശ്ചയിക്കാവുന്നതല്ല. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ ലീലാതിലകത്തിലേയും ചിത്രമീമാംസയിലേയും ഉദാഹരണപദ്യങ്ങൾക്കും ഐകരൂപ്യം കാണുന്നുണ്ട്.

'വിജയക്കൊടിവിശ്രമംഗളനാം'

എന്ന പദ്യത്തിനും

'അംശ്ലിഷ്ടേന്ദോഃ ഹരേരുല്ലാപം'

എന്ന ചിത്രമീമാംസാപദ്യത്തിനും ഉള്ള സാദൃശ്യം നോക്കുക. ചിത്രമീമാംസയോടു ലീലാതിലകത്തിനു കടപ്പാടുണ്ടെങ്കിൽ അതിന്റെ ആവിർഭവം കൊല്ലവർഷം 800, മാണ്ടിനു ശേഷമാണെന്നു വരണം- അതു ചിന്തനീയമേ അല്ല. ഈ മാതിരിസാദൃശ്യങ്ങൾക്കെല്ലാം കാരണം അലങ്കാരികന്മാരെല്ലാം ഉദാഹരണചന്ദ്രികയിൽ നിന്നും ഉദാഹരണങ്ങൾ ചേർത്തു കൊണ്ടായിരിക്കാനേ തരമുള്ളൂ. ഏതായിരുന്നാലും ലീലാതിലകത്തിലെ മംഗളാചരണപദ്യത്തിന്റെ കർത്തൃത്വത്തെപ്പറ്റി ഒരു രസകരമായ ചരിത്രം ഉണ്ടെന്നു മഹാകവി വള്ളത്തോൾ എന്നോടു പറകയുണ്ടായി. അതിനെ തൽക്കാലം വെളിപ്പെടുത്തുന്നില്ല. കാലക്രമേണ വെളിപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളാം. അപ്പൻതമ്പുരാൻ പ്രാചീനകവികളെ അനുകരിച്ചു വേറെയും പദ്യങ്ങൾ രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ ഒന്നിനെ ഐതിഹ്യം അനുസരിച്ചു ഞാൻ തോല കവിയുടേതെന്നു ചേർത്തു സാഹിത്യചരിത്രത്തിൽ ഉൾചേർപ്പിച്ചും പോയിട്ടുണ്ട്.

കെ. പി.

എന്നാണ് സംഗതമതുപന്യസിക്കുന്നത്.

സംസ്കൃതത്തിലെ പ്രമാണഭൂതങ്ങളായ മിക്ക സാഹിത്യശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിന്താമണ്ഡലത്തെ സ്പർശിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ, അവകളിൽ എല്ലാറ്റിലുമൊന്നുപോലെ ബഹുധാ വിചിന്തനം ചെയ്തിട്ടുള്ള വിഷയങ്ങളെ ക്രോഡീകരിച്ചു സഗ്രന്ഥത്തിനു വൃഥാ സ്ഥൗല്യം വരുത്താനദ്ദേഹമുദ്ദേശിക്കുന്നുമില്ല.

"യത് സംസ്കൃതകാവ്യസ്യ പ്രയോജനം കഥിതെ നിമിത്തഞ്ച അസ്യാപി മണിപ്രവാളകാവ്യസ്യ തദേവമന്തവ്യം" (സംസ്കൃതകാവ്യത്തിനു പറഞ്ഞിട്ടുള്ള പ്രയോജനവും നിമിത്തവും തന്നെയാണ് മണിപ്രവാളകാവ്യത്തിനുമെന്നു അറിഞ്ഞുകൊള്ളണം.) എന്ന ആദ്യമേതന്നെ സോദ്ദേശ്യത്തെ എതു സംപിണ്ഡികമായ രൂപത്തിൽ വിശദമാക്കുന്നു എന്നു നോക്കുക! അതുപോലെ പൂർവികന്മാരായ അലങ്കാരികന്മാരെല്ലാം ഉച്ചൈസ്തരമുൽഘോഷിച്ചിട്ടുള്ള വേദമൂലകമായ സാഹിത്യത്തിന്റെ ഗുണപൌഷ്കല്യത്തേയോ ഗരിമാതിരേകത്തേയോ ഭേദപ്രഭേദങ്ങളേയോ പററി അദ്ദേഹം മൌനമവലംബിക്കുന്നതേയുള്ളു.

മററു സാഹിത്യശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ നിന്നും തുലോം വിലക്ഷണവും മണിപ്രവാളലക്ഷണനിർണ്ണായകവുമായ സദീയ ഗ്രന്ഥത്തിൽ അന്തരാപതിതങ്ങളായ പൂർവികസിദ്ധാന്തങ്ങളെ ത്യാജ്യഗ്രാഹ്യവിവേചനത്തോടുകൂടിത്തന്നെയാണു അദ്ദേഹം സദീകരിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

"ലീലാതിലക"മെന്ന ഗ്രന്ഥനാമത്തിനനുഗുണമായിട്ടായിരിക്കാം മദ്ദേഹമോരോ ഭാഗത്തേയും ശില്പമെന്നപേരിൽ വിജ്ഞാപിച്ചിട്ടുള്ളതു്.

"ചാരുശില്പസമുജ്ജ്വലം
ലീലാതിലകമാതനോതി"

എന്ന അവസാന പദ്യഭാഗം കൊണ്ടു് അദ്ദേഹം അതു വെളിപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടു്. "ഭാഷാസംസ്കൃതയോഗോ മണിപ്രവാളം" എന്ന ലക്ഷണം നിവ്വചിക്കുമ്പോൾ "യോഗസ്സുന്നാഹഃ സഹൃദയഹൃദയാവർജ്ജനവിഷയഃ. സപുനർനിയതേന ദോഷരാഹിത്യേന ഗുണയോഗേന ച അനിയതാലങ്കാരസംസ്പർശേന ച സമ്പദ്യതെ. (യോഗം സഹൃദയഹൃദയം ആവർജ്ജിക്കുന്നതിനു സമർത്ഥമായ ബന്ധമാണു്. അതു നിയതമായി ദോഷരഹിതമായും ഗുണയുക്തമായും അനിയതമായ അലങ്കാരങ്ങളോടുകൂടിയുമാണു് വരുന്നതു്.) എന്ന ഭാഗത്തിൽ "അനലംകൃതി പുനഃകാപി" എന്ന മമ്മടസിദ്ധാന്തമദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്മൃതിപഥത്തിലെത്തിയിരിക്കണം. "പദ്യേ പാദബന്ധേനച" (പദ്യത്തിൽ പാദബന്ധവുമുണ്ടായിരിക്കും) എന്നു് അടുത്തതായി പറയുന്നതുകൊണ്ടു ഗദ്യത്തിലും മണിപ്രവാളം വരാമെന്നു സിദ്ധമായി. എന്നാൽ സംസ്കൃതവിഭക്തൃന്തമായ സംസ്കൃത പദങ്ങളുടെ യോഗത്തിൽമാത്രമേ "മണിപ്രവാളതപം" * ഘടിക്കുന്നുള്ളു. സംസ്കൃതപ്രാതിപദികത്തിൽ ഭാഷാവിഭക്തികൾ ചേർത്തുപയോഗിച്ചു വന്ന നമ്പ്യാർക്കൃത്തിലെ ഭാഷയായ "തമിഴി"ൽ മണിപ്രവാളലക്ഷണമവ്യാപ്തമായിത്തന്നെ നില്ക്കുന്നതേയുള്ളു. രസികജനരഞ്ജകമായ ഭാഷാസംസ്കൃതയോഗമില്ലാത്തതുകൊണ്ടു് "തുലത്തുർ മണിപ്രവാള"മെന്നു വ്യവഹരിക്കപ്പെട്ട വന്നി

* മണിപ്രവാളത്തിന്റെ ഉത്ഭവത്തെപ്പറ്റി മറു ഗവേഷണഭാരം ഇനിയും വരാൻ കിടപ്പുണ്ടെന്നു് പ്രാചീനതമിഴ് സാഹിത്യപരിശീലനത്തിൽ നിന്നു് എനിക്കു മനസ്സിലായി. പ്രാചീനതമിഴർ 'മണിപ്പവിഴം' എന്നൊരു കാവ്യരൂപത്തെപ്പറ്റി പലതികിലും പറഞ്ഞു കാണുന്നുണ്ടു് ക. പ.

രുന്ന ചികിത്സാഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ലക്ഷണമുപപന്നമാകുന്നില്ല. ആ പ്രസ്താവത്തിൽ തന്നെ രസികനേയും സഹൃദയനേയും തമ്മിൽ ആചാര്യൻ വിശകലനം ചെയ്യുന്നതു നോക്കുക!

"കഃസഹൃദയരസികയോർഭേദഃ? രസികസ്യരസേ ഇവ സഹൃദയസ്യരസാനുഗുണയോഃ ദോഷരാഹിത്യ ഗുണസാഹിത്യയോരപി മനോരജ്യതെ" (എന്താണു സഹൃദയനും രസികനും തമ്മിൽ ഭേദം? എന്നാണെങ്കിൽ രസികനരസത്തിൽ മനസ്സു രഞ്ജിക്കുന്നതുപോലെ, സഹൃദയനു രസാനുഗുണങ്ങളായ ദോഷാഭാവം, ഗുണസദ്ഭാവം, എന്നിവയിലുംമനസ്സു രഞ്ജിക്കും.)

എത്ര സൂക്ഷ്മമായ തത്വമാണ് ഇതിലടങ്ങിയിരിക്കുന്നത്?

"നാത്യന്തം സംസ്കൃതേനൈവ-
നാത്യന്തം ദേശഭാഷയാ
കഥാഗോഷ്ഠീഷു കഥയൻ
ലോകെ ബഹുമതോ ഭവേത്"

എന്നു മണിപ്രവാളത്തിന്റെ സവ്യാതിശായിതത്വത്തെ അദ്ദേഹം മുക്തകണ്ഠമുദ്ഘോഷണം ചെയ്യുന്നു. മണിപ്രവാളലക്ഷണത്തിൽ അവ്യാപ്തിഅതിവ്യാപ്തിമുതലായ ദോഷങ്ങളെ ആശങ്കിച്ച് അവയെയെല്ലാംന്യായയുക്തികം ഖണ്ഡിച്ചതിനുശേഷം സ്വമതത്തെ ഉപപത്തിപ്രായമാക്കി അദ്ദേഹം സചേതസ്സുകളുടെ മൻപിലവതരിപ്പിക്കുന്നതു നോക്കുക! "മാണിക്യവിദ്രുമദ്വയാദ്യവസിത ദോഷാസംസ്കൃതശബ്ദദ്വിതയയോഗോമണിപ്രവാളമിത്യുച്യതെ ഇതിസംജ്ഞൈതമാത്ര പ്രമാണം" (മാണിക്യം, പവിഴം എന്ന രണ്ടു തരം രത്നങ്ങളിൽ അന്ത്യാവസാനം ചെയ്ത ദോഷാശബ്ദങ്ങളും സംസ്കൃതശബ്ദങ്ങളുമായ രണ്ടിനംശബ്ദങ്ങളുടെ യോഗമാണുമണിപ്രവാളമെന്നു പറയുന്നതു. ഇതിനു പ്രമാണം മണിപ്രവാളമെന്ന പേരു തന്നെയാണ്.

"രചയതിലക്ഷണശാസ്ത്രം
മണിപ്രവാളസ്യ പരിമളമജാനൻ
ചിത്രം! ചിത്രം! വിലിഖതി
ജാത്യന്ധോ വിശ്വകർമ്മേവ"

എന്ന ഒരുവന്റെ പരിഹാസവചനത്തെ അദ്ദേഹമുദ്ധരിച്ചുകൊണ്ടു

"ഭോവിദ്വന്നയമാക്ഷേപ-
സ്തവൈവ ഖലു ശോഭതെ
യദാമദ്ധൃതം പ്രോദ്ധൃതം
ലക്ഷ്മാന്യദ്വാതപയോചിതെ."

എന്നു് അതേ സ്വരത്തിൽത്തന്നെ പ്രത്യുത്തരം നല്കുന്നു.

(ജന്മനാ അന്ധനായിട്ടുള്ളവൻ വിശ്വകർമ്മാവെപ്പോലെ ചിത്രം വരയ്ക്കുന്നു. മണിപ്രവാളത്തിന്റെ ഗന്ധമറിയാത്തവൻ അതിനു ലക്ഷണശാസ്ത്രം നിർമ്മിക്കുന്നു. ഇതു വിചിത്രമായിരിക്കുന്നു. എന്നുള്ളതാണു് ആക്ഷേപം അല്ലയോ? പണ്ഡിത! എപ്പോഴും അങ്ങു് ഞാൻ പറഞ്ഞതിനെ ഖണ്ഡിക്കുന്നവോ അല്ലെങ്കിൽ മറെറാരു ലക്ഷണം കല്പിക്കുന്നവോ അപ്പോഴും മാത്രമേ ഈ ആക്ഷേപമങ്ങേയ്ക്കു ശോഭിക്കയുള്ളൂ. ഇതു സമാധാനവും.)

എന്നു മാത്രമല്ല അഞ്ചാം ശില്പത്തിൽ ഗുണനിരൂപണാവസരത്തിൽ "പരിമളം" മെന്നു ഈ പൂർവ്വപക്ഷിതന്നെ പറഞ്ഞുവന്നിരുന്ന ഗുണത്തെ അദ്ദേഹം യുക്തിയുക്തമായി ഖണ്ഡിക്കുന്നു. "പദബന്ധത്തിനു പരിമളമെന്നൊരു ഗുണം കാവ്യലക്ഷണകാരന്മാരാരുംതന്നെ മുൻപു പറയാത്തതാണു്" എന്നു് അയാൾക്കുള്ള പ്രാമാണ്യത്തെത്തന്നെ ചോദ്യം ചെയ്യുന്നു. അതിനാൽ "മല്ലീമതല്ലികാപരിമളമുചാവാചാ" എന്നതുപോലെ "മണിപ്രവാളസ്യ പരിമളമജാനൻ എന്നതു സാഹസവചനമാണു്" എന്നു് അയാളെ നിരുത്തരാക്കി പ്രസരനാക്കുന്നു. (തുടരും)

ഭ്രാന്തൻ

കവിയൂർ എം. ജി.

ഒന്ന്.

ആ വഴിവക്കിൽ നില്ക്കുമുന്നത-
മാളികപ്പടിവാതിലിൽ
എന്നുമന്തിയിൽ വന്നു നിന്നവൻ-
വിങ്ങിവിങ്ങിക്കരഞ്ഞിട്ടും.
മഞ്ഞും മാരിയും പെയ്തിലും, മലർ-
മഞ്ഞുചന്ദ്രികവീശിലും,
എന്നുമാമണ്ണിൽ തന്നെ നിന്നവൻ-
തന്നിശകം നയിച്ചിട്ടും.
ഭിക്ഷുവാണവൻ, യോഗിയാണവൻ-
ഭ്രാന്തനാണവനൊന്നുപോൽ.
ക്രൂരമിട്ടാത്തു ചുറ്റും ക്രൂരന-
കൂട്ടികൾക്കു സഖാവവൻ.
പട്ടണത്തിന്നവൻ പകലൊരു-
പാട്ടുപോലെയൊഴുകിട്ടും.
ഏവർക്കുമവനജ്ഞാതമൊരു-
കേവലാത്ഭുതമെപ്പൊഴും.

രോഗിയല്ലവൻ, വൃദ്ധനല്ലവൻ-
രാഗദ്വേഷസമ്മോഹിതൻ.
വൈരുധ്യങ്ങളുടലണിഞ്ഞൊരു-
വൈവശ്യത്തിൻ നിദർശനം.
വേദന മാംസം കാന്തിനൊരു
വാഖ്യംപൂണ്ടയെയവനം.
കുട്ടിയൊട്ടുകഴിഞ്ഞ കണ്ണുകൾ-
നീട്ടും വൈദ്യുതനോട്ടങ്ങൾ.
മുറിനിലുമക്കണ്ണീരിൽ തട്ടി-
മുക്തികം പോൽ തിളങ്ങവേ,
പാട്ടു,മാട്ടം, ചിരിക്കും, വൈവണ്ണ്യ
മോടു നിന്നു കരഞ്ഞിട്ടും.

ഭ്രാന്തിലേവം പകൽ കഴിച്ചുവ-
നന്തിയിലെത്തും സങ്കേതം.
ആർക്കുമില്ലൊരു സംശയമവൻ-
രാത്രി തന്നുറ്റതോഴർ താൻ.
ആരുനോക്കുവാ, നാരറിയുവാ-
നാഭയറ്റൊരു ജീവിതം.
നീറുമാഹൃത്തു ഗോപനം ചെയ്യും-
വേദനയാരറിഞ്ഞവർ?
കത്തിക്കാളുമജ്ജീവിതം താങ്ങി-
നിർത്തുമാശയതെന്തുവാൻ?
രാക്കയിലിൽ താരാട്ടു കേൾക്കിലും-
വീർത്തകൺപോള ചേരാതെ-
മാളികയും പരിസരവുമായ്-
നാഴികകൾ കഴിച്ചുവൻ.
നാളുകളേറെ നീങ്ങിയിന്നവൻ-
നാട്ടുകാർക്കു പരിചിതൻ.

രണ്ട്.

കാലമൊട്ടുകഴിഞ്ഞൊരു പുലർ-
കാലമാമേടമുറ്റത്തിൽ
ചോരതൻ മണം പൂശും മാരുത-
റാണിയായണിഞ്ഞെത്തവേ,
പക്ഷിസഞ്ചയം ഭീതിപൂണ്ടുണ-
ർന്നുച്ചത്തിൽ ചിലച്ചാർക്കവേ,
മൂങ്ങകൾ ചിറകിട്ടടിച്ചെന്തോ-
മൂളിമൂളിപ്പറന്നുപോയ്.
കൊന്ന ഭ്രാന്തനെജമാനൻ തന്നെ-
യെന്നൊരുന്മത്തരോദനം.
അന്തരീക്ഷം പിളർന്നു, നാടിന്റെ
യന്തരംഗത്തിൽ വ്യാപിച്ചു.

മാളികമുറ്റത്തോടിയെത്തിയാ
ലോകർ കണ്ടിതാഭ്രാന്തനെ-
ചോരചിന്തും കഠാര വാത്സല്യ-
മേറും മട്ടിൽ തലോടിയും
നിർദ്ദയം ചിരിച്ചുങ്ങനെ കൃത-
കൃത്യനായ് നിൽക്കും ഭ്രാന്തനെ.
ഭീരുവല്ലവ, നോടിയില്ലവൻ-
ധീരതരൂപം പൂണ്ടവൻ.

മൂന്ന്.

നീതിപീഠത്തിൽ മുൻപിൽനിന്നവ-
നോതിയീവിധം നിർദ്ദയം.
"ധർമ്മനീതികഥം പോലുമീന്യായ-
വേദിയെന്മൊഴി കേൾക്കണേ!
മോചനത്തിനു യാചിപ്പീല ഞാൻ-
മോഹവിഭ്രമഭീതിയിയാൽ.
എന്മൊഴിസത്യമുദ്രകളെന്റെ-
യുത്തമാദർശരേഖകം.

ഞാനൊരു വെറും ഗ്രാമകഷ്കൻ-
ജ്ഞാനമേലാത്ത പാമരൻ.
താതമാതൃമരണദുഃഖത്തി-
ലാപതിച്ച ഞാൻ ബാല്യത്തിൽ.
കാലമുഗ്രപരീക്ഷണങ്ങളാൽ-
മാലിയററിയെൻ ജീവനിൽ.
പിച്ചവെയ്ക്കാൻ തുടങ്ങിടാത്തൊരു-
കൊച്ചുസോദരിക്കാലംബം.
ബാല്യകാലം കഴിഞ്ഞിടാത്ത ഞാൻ-
ഭാവിയോർത്തു വിറച്ചുപോയ്.

കാലമങ്ങനിഴഞ്ഞിഴഞ്ഞാരോ-
ലീലകാട്ടിമറഞ്ഞു പോയ്.
ജീവനും ജീവനായിയൊന്നു പോൽ-
ജീവിച്ച ഞങ്ങളന്യോന്യം.
അന്ധകാരമെൻ ജീവിതത്തിന്റെ
ബന്ധുരോദയമന്നവൾ.
വേദനിക്കുമെന്നാത്മാവിന്നൊരു-
വേണുഗീതമാണന്നവൾ.
താരുണ്യത്തിലുമെൻ കണ്ണിന്നവൾ-
വാത്സല്യത്തിൻ മധുരിമ."

നാല്.

"അല്പനാളം ഗ്രാമസങ്കേതങ്ങളിൽ-
വിശ്രമിച്ചു സുഖിക്കുവാൻ.
അന്നൊരിക്കലതിഥിയായ് വീട്ടിൽ-
വന്നുചന്നൊരു സമ്പന്നൻ.
നാഗരികൻ, തരുണൻ, വിജ്ഞാന-
ഭോഗധേയ വിലസിതൻ.
സ്നേഹവിശ്വാസഭക്തിനിർഭരം-
സ്വീകരിച്ച ഞാൻ വേണ്ടപോൽ.
അല്പനാളംകൊള്ളിൽ ഞങ്ങളം സൗഹാർദ്ദ-
ബദ്ധരായ്, സ്നേഹശീലരായ്.
ഏതുമൊന്നും മറച്ചിടാതേക-
രീതി ഞങ്ങളംക്കന്നേതിലും.
ഗ്രാമസങ്കേതസുഭഗഭംഗിയിൽ-
കാവ്യശോഭപകർന്നപോൽ-
എൻഗൃഹത്തിനാധന്യനൊട്ടനാൾ-
മഞ്ജുളമണിദീപമായ്.

കണ്ടതില്ലൊരു രാവിലൊന്നു മേ-
മിണ്ടിടാതെ മറഞ്ഞുവൻ.
പുണ്യമാമുഷസ്സെൻ ഗൃഹത്തിനു-
മിന്നൽ വീണപോൽ ഘോരമായ്
നാട്ടിലൊക്കെപ്പരന്നപമാനം-
കാട്ടുതീപോൽ ഭയങ്കരം.
മാനമറുപോയ് സോദരിയ്ക്കവം
മാതൃലക്ഷണയുക്തയാൽ.
കഷ്ടമെൻവംശശുദ്ധിയിൽ കരി-
തേച്ചൊരക്കൊടുംപാപിയെ.
തേടി ഞാൻ നാട്ടം വീട്ടം വിട്ടേറെ-
നാളുകം ചുറ്റി, യന്ത്യത്തിൽ.
കണ്ടൊരുമണിമേടയിൽ, കീർത്തി-
ച്ചെണ്ടുപോലന്നാ നീചനെ.
അന്തരാത്മാവെരിഞ്ഞുയരവേ,
യന്തരീക്ഷത്തിലൊക്കെയും
കണ്ടു ഞാൻ പ്രതികാരമെന്നവാ-
ക്കിണ്ടലറിലസിപ്പതായ്.
ഭ്രാന്തനായി ഞാൻ, ഭിക്ഷുവായിഞാ-
നന്തകനായിയന്ത്യത്തിൽ.

കുറ്റം ആരിൽ?

ശ്രീവരാഹം ഇ. വി. പിള്ള.

ഓമനയ്ക്കും കുട്ടൻപിള്ളയ്ക്കും പുതിയ വാടകക്കെട്ടിടം വളരെ പിടിച്ചു. ആറു രൂപായ്ക്ക് ഇത്ര സൌകര്യമുള്ള ഒരു താമസസ്ഥലം വേറൊരിടത്തും കിട്ടുമായിരുന്നില്ല. കുട്ടൻപിള്ള ഉദ്യോഗം കഴിഞ്ഞു വരാൻ കുറെ രാത്രിയായിട്ടുപായാലും ഭാര്യയും കുഞ്ഞുങ്ങളും തനിച്ചായിപ്പോകുമെന്നുള്ള ഭയപ്പെടേണ്ട ആവശ്യമില്ലായിരുന്നു. എന്തെന്നാൽ അടുത്തുള്ള നെടിയ വാടകക്കെട്ടിടത്തിൽ മറ്റു വാടകക്കാരായ പല സ്ത്രീകളും താമസമുണ്ട്. പുരുക്കത്തിൽ 'ആനന്ദമന്ദിര'ത്തിലെവാസം ഓമനയ്ക്ക് ആനന്ദമയംതന്നെയായിരുന്നു.

കുട്ടൻപിള്ളയ്ക്ക് P. W. D. ക്ലാർക്കുവേലയിൽനിന്നും ശമ്പളമായിക്കിട്ടുന്ന തുക കാലസ്ഥിതിക്കു വളരെ നിസ്സാരം തന്നെ. എന്നാലെന്ത്? ശമ്പളം തീരുവദിവസം ക്ലാലിക്കാരുടെ 'കൈമട'ക്കേകം കിട്ടുന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം കുടുംബം പുലർത്താമായിരുന്നു. ഇക്കാലത്തു പാവപ്പെട്ട പള്ളിക്കൂടം വാദ്ധ്യാന്മാരല്ലാതെ പട്ടിണികിടന്നു ചീട്ടു വാങ്ങിയവർ വേറെവല്ല തുറയിലുമുണ്ടോ?

ഓമനയ്ക്കു രണ്ടു കുഞ്ഞുങ്ങളേ ഉള്ളൂ. ഭാര്യയ്ക്കും കുഞ്ഞുങ്ങൾക്കുമുള്ള സുഖസൌകര്യങ്ങളിൽ കുട്ടൻപിള്ള യാതൊരു കുറവും വരുത്തീട്ടില്ല. ദാരിദ്ര്യം എന്നുള്ളതെന്താണെന്നുപോലും അവർ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഓമന, കുട്ടൻപിള്ളയുടെ ഉയിരാണ്. ഭാര്യയുമായി വല്ല സൌന്ദര്യപ്പിണക്കവും ഉണ്ടായാൽ അന്നു റീഷാപ്പിലുള്ള പലഹാരം എടുപ്പതും ഒരു പുട്ട് അയാൾ വാങ്ങി പൊതികെട്ടിക്കൊണ്ടുവരും. ഭാര്യയുടെ പിണക്കം തീർക്കാൻ ചിലപ്പോൾ ആ പാവം കിടന്നുപൊട്ടുന്നപാട് അവിടെയുള്ള ചിലക്കൊക്കെ നേരമ്പോക്കാണ്.

കുട്ടികൾ രണ്ടായിട്ടും പുതുമോടിയിലെപ്പോലെയാണ് അവരുടെ പെരുമാറ്റം. പരമാർത്ഥത്തിൽ അവരുടെ ദേഹം രണ്ടെന്നേയുള്ളൂ. വീട്ടിൽ അയാൾ ഉള്ളപ്പോൾ ഏതുനേരവും അവരെ ഇടത്തും വലത്തുമായി ഒന്നിച്ചു കാണാം. രണ്ടുപേരും ഒന്നിച്ചൊരു പാത്രത്തിലേ ഊണുകഴിക്കൂ, ഒന്നിച്ചേ കളിക്കൂ; ഒന്നിച്ചേ പല്ലുതേക്കൂ; എന്നുവേണ്ട സകലതും ഒന്നിച്ചുതന്നെ. എത്ര മോഹനകരമായ ദാമ്പത്യം! എത്ര കാമീയമായ ജീവിതം!! ആരും ഇതിൽ അസൂയപ്പെട്ടുകയില്ല?

ഓമനയുടെ സഹോദരൻ ഇടപ്പള്ളിയാകുന്നു. വയസ്സു ഇരുപത്തിയാറായെങ്കിലും പതിനാറേ തോന്നിക്കൂ. അച്ചിൽ കടഞ്ഞെടുത്തപോലെയുള്ള അവയവങ്ങളും,

---

ജീവിതദശാസാക്ഷാൽകരത്തിൽ-
ഭാവുകങ്ങളണിഞ്ഞു ഞാൻ.
ഇല്ലെനിക്കാശ ജീവിപ്പാൻ മേലി-
ലില്ലെനിക്കൊരു ഭീതിയും.
ജീവിക്കാനവകാശമറ്റൊരു-
ജീവനിന്നു തുലച്ച ഞാൻ.
ഉണ്ടെനിക്കഭിമാന, മാക്മൈ-
ക്കണ്ണയിൽ ശങ്കതോന്നൊലാ.”

ഇളം കറുപ്പുനിറം. ഒതുങ്ങിയ അരക്കെട്ട്. വിസ്തൃതമായ ജഘനം വെൺമുത്തുപോലുള്ള ദന്തങ്ങളം. കാൽമുട്ടിന്റെ പിറകോളം എത്തുന്ന കറുത്തു ചുരുണ്ട തലമുടി. കലീനതപം തോന്നുന്ന മന്ദഗമനം. ഏതുനേരം നോക്കിയാലും ശരീരവും, വസ്ത്രവും ശുചിയായിരിക്കുകയെന്നുള്ളതു് അവളുടെ പ്രത്യേകതയാണു്.

കുട്ടൻപിള്ള ഓമനയ്ക്കു് യോജിച്ചതല്ലെന്നു പലരും പറഞ്ഞുവന്നതിൽ കുറച്ചൊക്കെ പരമാർത്ഥമുണ്ടു്.

വീട്ടുജോലികഠം കഴിഞ്ഞാൽഓമനയ്ക്കു് ഒരുനേരവും മുഷിഞ്ഞിരിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല. അടുത്തുള്ള വാടകക്കെട്ടിടത്തിൽ താമസിക്കുന്ന പല ചെറുപ്പക്കാരികളും വെടിപറഞ്ഞു രസിക്കാൻ എത്തിക്കൊള്ളും. അവിടം അങ്ങനെയുള്ള ഒരു 'കോളനി'യാണു്. പക്ഷേ അപരിചിതർ അതു എളുപ്പം അതു മനസ്സിലാക്കയില്ല. അവളുപ്പിനകത്തു വേറെയും പല ചെറിയ കെട്ടിടങ്ങളുണ്ടു്; എല്ലാത്തിലും വാടകക്കാർ താമസവുമുണ്ടു്.

കെട്ടിടങ്ങളുടെയെല്ലാം ഉടമസ്ഥൻ പരമഭക്തനും, മഹാസാത്വികനുമായ ഒരു സ്വാമിയാരാണു്. അയ്യപ്പനോടുള്ള അതിരറ്റ ഭക്തിനിമിത്തം ഇദ്ദേഹത്തെ 'ഗുരുസ്വാമി' എന്നാണു വിളിച്ചുവന്നതു്. ഗുരുസ്വാമിയുടെവരുമാനത്തിൽ മുക്കാലും ഭഗവാൻ അയ്യപ്പന്റെ ആരാധനയ്ക്കു ചെലവാക്കിവന്നു. ഭക്തൻ പരമപിള്ളയെയറിയാത്തവർ വളരെ ചുരുക്കമാണു്.

ഓമനയുടെ വാടകക്കെട്ടിടത്തോടുചേർന്നു തെക്കുവശത്തായുള്ള നെടിയ അടിച്ചക്കുട്ടപുരയാണു ഗുരുസ്വാമിയുടെ അയ്യപ്പക്ഷേത്രസങ്കേതം. പ്രതിദിനം രണ്ടുനേരത്തെ പൂജയും, സ്തോത്രപാരായണവും, ധ്യാനവും മുടങ്ങാതെ നടക്കും. പൂജാവസാനത്തു വന്നുകൂടുന്ന സകലക്കും പരമാർത്ഥത്തിൽ ഒരുനേരത്തെ ആഹാരം ലാഭമാണു്. പായസം, ചുണ്ടൽ, പഴം, പൊരി എന്നു വേണ്ട പലതും തിന്നു വയറുനിറയ്ക്കാൻ ഉണ്ടായിരിക്കും. ആ തക്കം നോക്കി ആ വിടെയെത്തുന്ന പിള്ളരും പെണ്ണുങ്ങളും അനവധിയാകുന്നു.

ഇതിനെല്ലാം സ്വാമിയാക്കു പണമെങ്ങനെ കിട്ടുന്നുവെന്നു് ആക്കും ആത്ഭുതം തോന്നാറില്ല. പ്രതിദിനം ശരാശരി 200 രൂപാ പിരിവുള്ള ഒരു ഹോട്ടലിന്റെ ഉടമസ്ഥനാണു് ഗുരുസ്വാമി. പോരെങ്കിൽ വാടകവകയിൽ തന്നെ 120 രൂപയോളം വരവുമുണ്ടു്. മാത്രമോ,12 ഒന്നാംതരംകറാച്ചിപ്പശുക്കളിൽ നിന്നുമുള്ള ആദായവും, അവിവാഹിതനാകയാൽ ഒറ്റക്കാശു് ആ ഇനത്തിലും ചെലവില്ല. പിന്നെ പണത്തിനോ പ്രയാസം!

ഗുരുസ്വാമിയുടെ അനുഗ്രഹം കൊതിച്ചു് അദ്ദേഹത്തെ ഏതുവിധവും ഒന്നു പ്രസാദിപ്പിക്കാൻ കാപ്പുകെട്ടിയ പല ചെറുപ്പക്കാരികളുമുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ, അദ്ദേഹം ഒരെണ്ണത്തിന്റെയെങ്കിലും മുഖത്തുനോക്കുകപോലും പതിവില്ല. സ്വാമിയുടെ സദാചാരം പലർക്കും ബോദ്ധ്യമുള്ളതാണു്. അതുതോളം അദ്ദേഹം ജനസമ്മതനുമായിരുന്നു.

സ്വാമിയാരുടെ ഔദാര്യവും പണം തൃണമായി ഗണിച്ചുള്ള ധാരാളതയും സ്ത്രീകളെക്കൊണ്ടു് ഉപജീവിക്കുന്ന പല പുരുഷന്മാരെയും ആകഷ്ടിച്ചു. കസവുചേന്ന പട്ടവസ്ത്രം, കഴുത്തു നിറയെ സ്വർണ്ണംകെട്ടിയ രുദ്രാക്ഷമാല, പൂനാപ്പടത്തിൽ ശ്രീപരമേശ്വരനുകാണുന്നതുപോലുള്ള മേൽമീശ, കസ തുരി വില്ല മുതലായവ ചേർത്തിട്ടുള്ള ചന്ദനക്കുറി, അതിനുമീതെ രുദ്രാക്ഷന്റെ മൂന്നാംകണ്ണുപോലത്തെ കുങ്കുമച്ചാ

ത്തു്, സദാനേരവും 'സ്വാമിയേ ശരണം' എന്നുള്ള ദിവ്യമന്ത്രോച്ചാരണം, എന്നിവ സ്വാമിയാരുടെ ജീവിതത്തിലെ നിത്യഘടകങ്ങളായിരുന്നു.

ഗുരുസ്വാമിയുടെ ധാർമ്മികത്വം പ്രസിദ്ധമാണു്. വാടകപ്പണം അദ്ദേഹം ആരോടും ചോദിച്ചു വാങ്ങുക പതിവില്ല; അവർ അറിഞ്ഞുകൊടുക്കണം. വാടകക്കാരിൽ ആരെക്കെങ്കിലും പണത്തിനു ഞെരുക്കമാണെന്നറിഞ്ഞാൽ, ആവശ്യംപോലെ കടംകൊടുക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനു ശ്ലേഷം മടിയില്ല. ഗുരുസ്വാമി അതു തിരിച്ചു ചോദിക്കാറുമില്ല; ആരും കൊടുക്കാറുമില്ല.

എന്നാൽ പുതിയ വാടകക്കാരായ ഓമനയും ഭർത്താവുംമാത്രം സ്വാമിയോടു് ഒറ്റക്കാശുകടം ചോദിച്ചു വാങ്ങിയിട്ടില്ലായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിനു് അതിൽ അത്യുത്തമാണു തോന്നിയിരുന്നതു്.

ഒരുദിവസം ഓമനയും ഭർത്താവുംതമ്മിൽ ഒരു ചെറിയ 'സൈഡുബ്യൂപ്പിണക്ക'മുണ്ടായി; മൂത്തകുഞ്ഞിനൊരു മാലയുണ്ടാക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ. പവനു് 75 രൂപാ വില; വല്ല സ്വർണ്ണ ഉരുപ്പടിയും ഉണ്ടെങ്കിൽ വിൽക്കുകയല്ലാതെ വാങ്ങുന്നതു് 'മടത്തനം' മാണെന്നു കുട്ടൻപിള്ള. വീട്ടുചെലവിൽ അല്പം കുറവുവരുത്തിയെങ്കിലും ഒരു മാല ഉണ്ടാക്കുമെന്നു് ഓമന. വഴക്കു മൂക്കി. ഗുരുസ്വാമി തെക്കുവശത്തെ അടിച്ചുകൂട്ടുപുരയിൽ ഇതെല്ലാം കേട്ടുകൊണ്ടു കിടക്കയായിരുന്നു. അദ്ദേഹം പതുക്കെ എണീറ്റു്, മുറിയുടെ വാതലിൽ ചെന്നു.

"എന്താ?; ഇവിടെ ഭാര്യയും ഭർത്താവുംതമ്മിൽ വഴക്കു്?" കുട്ടൻപിള്ള ചാടിയെഴുന്നേറ്റു സ്വാമിയെ അകത്തേക്കു സൽക്കരിച്ചു് ആദരപൂർവ്വം കസേര നീക്കിയിട്ടുകൊടുത്തു.

"ഒന്നുമില്ല; കുഞ്ഞിനു് ഇപ്പോഴേതന്നെ ഒരു മാലയുണ്ടാക്കണമെന്നു് ഇവൾ നിർബന്ധിക്കുന്നു. സ്വാമിതന്നെ ഇതിനു സമാധാനം പറയണം! വീട്ടിലിരിക്കുന്ന പെണ്ണുങ്ങൾക്കു് ആണുങ്ങൾ വെളിയിൽ ചെന്നു പാടുപെട്ടു ചക്രം ഉണ്ടാക്കുന്നതിന്റെ വരുത്തം അറിയാമോ സ്വാമീ? ഞാൻ വല്ല റേഷൻവ്യാപാരിയോ, കരിഞ്ചന്തക്കാരനോ മറ്റോ ആണോ? കായ്ക്കും പറയുമ്പോൾ അതുമിതും പറഞ്ഞു വഴക്കു പിടിക്കുക. ഈയിടെ രണ്ടുദിവസമായി തുടങ്ങിയിരിക്കയാണു്. ഓരോരുത്തർ കിടന്നുപെടുന്നപാടു ഭഗവാനറിയാം! 'ജനകീയം'പോലും! പാവങ്ങളെല്ലാം 'കീയം' വിളിച്ചു' ചത്തൊടുങ്ങുകയേയുള്ളൂ" കുട്ടൻപിള്ള പരാതിപറഞ്ഞു നിറുത്തി.

സ്വാമിയാർ കസേരയിൽ ചാരിയിരുന്നു ചെറുപുഞ്ചിരിയോടെ എല്ലാം കേട്ടു തലകുലുക്കി.

"പെണ്ണുങ്ങളല്ലേ? ചെറുപ്പവുമല്ലേ? പട്ടിണികിടന്നാലും അവൾക്കു് ആടയണിയുന്നതിലും, ആഭരണമിടുന്നതിലും ആശ വിടുമോ കുട്ടൻപിള്ളേ? അതിനെന്താ?; കുട്ടൻപിള്ള വിഷമിക്കേണ്ട; കുഞ്ഞിനൊരു മാല! ഇത്രയുള്ളോ? ഇവിടെ പാർക്കുന്ന മിക്ക സ്ത്രീകളുടേയും കൂട്ടികൾക്കു ഞാൻ പലതും ഉണ്ടാക്കിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുണ്ടു്. എനിക്കു പണത്തിന്റെ ആവശ്യമെന്താ? ധർമ്മം ചെയ്യാൻ!! അയ്യപ്പൻ അതിനു വേണ്ടുവോളം അനുഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടു്, വിഷമിക്കേണ്ട കുട്ടൻപിള്ളേ! കൈയിൽ കിട്ടുന്നകാലത്തു് അതിന്റെ വിലതന്നാൽ മതി. കഴിച്ചു് ഒന്നരപ്പവൻ വേണ്ടിവരും; അതിനോ ഈ വഴക്കു്!" സ്വാമിയാർസമാധാനപ്പെടുത്തി ഇറങ്ങിപ്പോയി.

അന്നാണു് ഓമന സ്വാമിയെ നേരെ കണ്ടതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനിതര

സാധാരണയായ ഔദാര്യം! സൌജന്യപൂർണ്ണമായ സംഭാഷണം! ദൈവികമായ തേജസ്സ്! അഭൌമമായ സൌന്ദര്യം! സാക്ഷാൽ അയ്യപ്പൻ-കലിയുഗവരദൻ അവതരിച്ചിരിക്കയാണോ, എന്നവർ സംശയിച്ചു. സ്വാമിയുടെ സ്വഭാവഗുണത്തിലും, സദാചാരത്തിലും മറ്റുള്ളവരുടെ അഭിപ്രായം ഏറ്റവും ശരിയാണെന്നു കുട്ടൻപിള്ളയ്ക്കു ബോദ്ധ്യമായി. ഏതു സംഗതിയും സ്വാമിയോടു ചോദിച്ചു് അഭിപ്രായമറിയാതെ നടത്തുകയില്ലെന്നു കുട്ടൻപിള്ള ഉറച്ചു.

കുട്ടൻപിള്ള ഗൃഹത്തിൽ ഉള്ളപ്പോഴും ഇല്ലാത്തപ്പോഴും ദിവസം ഒരു പ്രാവശ്യമെങ്കിലും സ്വാമിയാർ വന്നു കുശലങ്ങളന്വേഷിക്കുക സാധാരണമായിത്തീർന്നു. മാത്രമല്ല പലപ്പോഴും അങ്ങോട്ടപേക്ഷിക്കാതെതന്നെ അദ്ദേഹം പലതും സഹായിച്ചുവന്നു. രാത്രിയിൽ ഹോട്ടലിൽ കണക്കുനോക്കിയശേഷം മടങ്ങുമ്പോൾ സ്വാമിയാർ കുട്ടൻപിള്ളയുടെ കുഞ്ഞുങ്ങൾക്കു നല്ലൊരു പലഹാരപ്പൊതി കൊണ്ടുവരിക പതിവാണു്. കുട്ടൻപിള്ള അവിടെ കാണാത്തപക്ഷം സ്വാമിതന്നെ കുഞ്ഞുങ്ങളെ വിളിച്ചുണർത്തി വാത്സല്യപൂർവ്വം പലഹാരം കൊടുത്തിട്ടേ പോകൂ.

ഇതെല്ലാം അവിടെ മറുവാടകക്കാരായ ചില സുരലോകസുന്ദരിമാർക്കു് അത്ര സുഖിച്ചില്ല. അവർ ഓമനയെക്കണ്ടാൽ മുഖം വീർപ്പിച്ചു നടന്നുകളയും. അവരം അതു വകവച്ചുകൊടുത്തുമില്ല.

മാസങ്ങൾ ചിലതു കഴിഞ്ഞു. ക്രമേണ ഓരോരുത്തർ ഓരോന്നു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി; സ്വാമിയാർ ഓമനയുടെ വീട്ടിൽ വലിയ ചടുക്കുമാണെന്നും മറ്റും. ചില ചെറുപ്പക്കാർ മുക്കിലും മൂലയിലും നിന്നു കുട്ടൻപിള്ള പോകുമ്പോൾ ചില ചുമകളും, ചൂളം വിടലുകളും തുടങ്ങി. റോഡരുകിലുള്ള ചുവരുകളിൽ "D. M. കുട്ടൻപിള്ള" എന്നു കരിക്കട്ടകൊണ്ടുള്ള എഴുത്തു കാണാനുള്ളു. ഇതെല്ലാം കാലത്തിനിടയിൽ കുട്ടൻപിള്ളയ്ക്കു് ഇങ്ങനെയൊരനുഭവം ഉണ്ടായിട്ടില്ല. അയാൾക്കു മനസ്സിനൊരിക്കലും സുഖമില്ലാതായി. ഉത്സാഹമെല്ലാം കുറഞ്ഞു. പക്ഷേ, ഓമനയോടു പറഞ്ഞില്ല.

ഒരുദിവസം കുട്ടൻപിള്ള ഊണുകഴിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ അവളോടു ചിലതു ആലോചിച്ചു.

"ഓമനേ! നമുക്കു് ഇവിടെനിന്നു മാറിയാലെന്തു്?"

"അതെന്താ, ഇപ്പോൾ അങ്ങനെ പറയാൻ!"

"ഹേയ്, ഒന്നുമില്ല; ചില ആളുകളുടെ കൊള്ളരുതായ്മ. നമ്മോടു് ഇവിടങ്ങളിൽ ചിലർക്കു് എന്തോ അസൂയയുള്ളതുപോലെ തോന്നുന്നു.

"അതിനു നാം അവരോടു ദ്രോഹത്തിനോ ദോഷത്തിനോ ഒന്നും പോകാറില്ലല്ലോ?"

"ശപ്പക്കുട്ടം, നല്ലനിലയിൽ കഴിയുന്നവരോടു് അസൂയപ്പെട്ട പല കുറങ്ങളും കുറവുകളും പറഞ്ഞു പരത്തുക എവിടെയും പതിവാണു്. ഞാനതൊന്നും വകവയ്ക്കുന്ന കൂട്ടത്തിലല്ല. അതു കഴുതകൾക്കു് എന്നെ നല്ലവണ്ണം അറിഞ്ഞുകൂടാ"

"എന്താ, പറഞ്ഞുപരത്തിയതു്?"

"ഞാനെന്തു പറയാൻ!"

"ഒന്നുമില്ല; പറയണം; എനിക്കു കേട്ടുകൂടെ?"

"സ്വാമിയാർ, ഇവിടെ വലിയ അട്ടപ്പമാണു്; അതു ഞാനുംകൂടെ അറിഞ്ഞുകൊണ്ടാണു്; എന്നും മറ്റും"

"ഇത്രയുള്ളോ? ഇതു യോഗ്യതയുള്ളവരാരും വിശ്വസിക്കയില്ല. ഈ നാണം, ഇവി

ടെപാക്കുന്ന ചില 'അലവലാതി'പ്പരിഷകൾ ഉണ്ടാക്കിയതാണു്; ന ശ്ചയംതന്നെ. സ്വാമി നമ്മോടു വലിയ കായ്മയിരിക്കുന്നതിൽ ഇവിടെയുള്ള ചില ശൃംഗാരികൾക്കു് ഇത്രമാത്രമെന്നില്ല അസൂയ. ചല മ്പാതെ പോകാൻപറയുമോ;ശവങ്ങളെ!! എന്തോ പറയട്ടെ; ആക്കു ചേതം? മുതുകിൽ പുണ്ണുള്ളവക്കല്ലേ വേലിനുരാൻ ഭയമുള്ളൂ?

"അല്ല; അതുയുള്ളൂ; എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടെ! നമ്മെപ്പറ്റി മനുഷ്യരാരെങ്കിലും പറയുമോ?"

കുട്ടൻപിള്ള സമാധാനം പറഞ്ഞു നിറുത്തി.

അഴ്ചകൾ ചിലതു കഴിഞ്ഞു. സ്വാമിയാർ ഇതൊന്നും അറിഞ്ഞ ലക്ഷണമില്ല. അദ്ദേഹം പതിവുപോലെ വരും; കുശലങ്ങൾ അന്വേഷിക്കും; പലതും സഹായിക്കും.

ഒരുദിവസം ഇടപ്പള്ളിയിൽനിന്നും കുട്ടൻപിള്ളയ്ക്കു് ഒരു കത്തു് ആഫീസുമേ: വിയിൽ വന്നുചേർന്നു. ഭാര്യയുടെ ജ്യേഷ്ഠസഹോദരൻറെകത്താണതു്. കുട്ടൻപിള്ള താൽപര്യപൂർവം പൊട്ടിച്ചു വായിച്ചു.

ഇടപ്പള്ളി
9—8—124.

ശ്രീ

അളിയൻ അറിയുന്നതിനു്

കുറച്ചുനാളായി നിങ്ങളുടെ ആരുടെയും കത്തൊന്നും കാണ്മാനില്ല. വിശേഷങ്ങളൊന്നും ഇല്ലാത്തതു കൊണ്ടായിരിക്കാം കത്തയക്കാത്തതു്. ഇതിടെ നിങ്ങളെയെല്ലാം പരിചയമുള്ള ഒരാളുടെ കത്തു് എനിക്കു കിട്ടി. അതിൽ അയച്ച ആളിൻറെ പേരൊന്നുമില്ല.

നിങ്ങളെല്ലാം ഇപ്പോൾ ഒരു സ്വാമിയാരുടെ വീട്ടിലാണോ താമസം? ആളകം ചില അപകീർത്തികരം പരത്തിയിരിക്കുന്നു. നിങ്ങൾക്കു് അവിടെ ചെലവിനു വലിയ ബുദ്ധിമുട്ടാണെങ്കിൽ അവളെയും കുട്ടികളേയും കുറെ ദിവസത്തേക്കു ഇങ്ങോട്ടയയ്ക്കുന്നതാണു നന്നു്. മറെറാരു തരത്തിലുള്ള ചീത്തപ്പേരു് ഇതേവരെ ഞങ്ങളുടെ കുടുംബത്തിനുണ്ടായിട്ടില്ല.

അല്പശമ്പളക്കാർക്കു തിരുവനന്തപുരത്തു ജീവിക്കാൻ സാധ്യമല്ലെന്നു ഞാനന്നേ പറഞ്ഞു. വലിയ ശമ്പളക്കാരായ അങ്ങുന്നന്മാർക്കേ തിരുവനന്തപുരത്തു കഴിയാനൊക്കൂ. പാവങ്ങൾ എന്നും പട്ടിണിതന്നെ. അവരുടെ രക്തം ഊറ്റിക്കുടിച്ചാണു് അങ്ങുന്നന്മാർ ജീവിക്കുന്നതു്. ഈ ഉദ്യോഗം മതിയാക്കി ഇങ്ങോട്ടു വരുകയാണുത്തമം. ഈശ്വരൻ സഹായിച്ചു വേണ്ടതറയുണ്ടു്. വല്ലതും വെട്ടിനട്ടു ജീവിക്കാം. കഞ്ഞുങ്ങൾക്കു സുഖം തന്നല്ലോ? ശേഷം കാഴ്ചയിൽ.

എന്നു സ്വന്തം അളിയൻ,
കെ. രാമകൃഷ്ണൻനായർ.

കുട്ടൻപിള്ള കത്തുവായിച്ചു തീർന്നു; ലജ്ജയും കോപവും കൊണ്ടു് അയാളുടെ നേത്രങ്ങൾ ചെമന്നു. ശരീരം കുളിച്ചതുപോലെ വിയർത്തു. നട്ടുച്ചനേരമെങ്കിലും ഉടനെതന്നെ വീട്ടിലേക്കു തിരിച്ചു.

ഓമന അടുക്കളയിൽ നില്പുണ്ടായിരുന്നു.

"ഓമനേ! നിൻറെ അണ്ണൻറെ എഴുത്തുണ്ടു്" കുട്ടൻപിള്ള അവളെ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു.

"എവിടെ; എത്ര നാളായി, വീട്ടിൽനിന്നും എഴുത്തുവന്നിട്ടു്!"

ഓമന വേഗം കത്തുവാങ്ങി വായിച്ചു. അവളുടെ മുഖത്തു് എന്തോ ഒരു ഗ്ലാനത.

എഴുത്തു് അലമാരയുടെ മുകളിൽ വച്ചിട്ടു് അടുക്കളയിലേക്കു തിരിഞ്ഞു.

"എന്താ; എഴുത്തുവായിച്ചോ?" കുട്ടൻപിള്ള ചോദിച്ചു.

"ഓഹോ; വായിച്ചു"

"ഇതു് ആരുടെ വേല!"

"ആക്കു പാടില്ല!"

"ഏതായാലും മഹാകഠിനമായി; ഇവിടെയുള്ള ചിലരുടെ പരിഹാസങ്ങളൊന്നും നീ അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. വെളിയിൽ ഇറങ്ങുന്ന എനിക്കേ അറിയാവൂ. ഇപ്പോൾ നിന്റെ വീട്ടുവരെ പറന്നു. ഇവിടെ വന്നതേ ശ്രദ്ധിച്ചു!"

കുട്ടൻപിള്ള എന്തോ ആലോചിച്ചു് അല്പം നിന്നു; വീണ്ടും പറഞ്ഞു.

"അയാളെ ഇനി ഇതിനകത്തു വരരുതെന്നുതന്നെ പറഞ്ഞാലെന്താ?"

"ഇതുകൊള്ളാം! അദ്ദേഹത്തിന്റെ വീടല്ലേ്യാ; നമുക്കെന്തു കായ്യം?"

"നമുക്കെന്തു കായ്യമോ? വാടക കൊടുത്തിട്ടു്!—അല്ലെങ്കിൽ ഒരുകായ്യം ചെയ്യാം; നമുക്കു വേറെ ഒരു വീടു് അന്വേഷിച്ചാലെന്താ?—ഞാൻ പിന്നെയും വിചാരിക്കയാണു്; എന്തെങ്കിലും കായ്യമില്ലാതെ...? ആട്ടെ; അടുത്തയാഴ്ചയകം നമുക്കു വീടു മാറണം; തീച്ചതന്നെ."

കുട്ടൻപിള്ള ഉറപ്പിച്ചുപറഞ്ഞു. "കഷ്ടം! എന്നാലും ആളകഠം ഈ അന്യായം പറയുന്നല്ലോ! എന്റെ അച്ഛനാകാൻ പ്രായമുണ്ടു്. അല്ലെങ്കിൽതന്നെ വേറെ നല്ല പെണ്ണുങ്ങളൊന്നും ഇല്ലാതെ പോയോ? എപ്പോഴും "സ്വാമിയേ ശരണം" എന്നും പറഞ്ഞു നടക്കുന്ന ഒരു ദൈവഭക്തൻ;—ഈ മഹാപാപങ്ങളൊന്നും മനസ്സിൽപോലും വിചാരിക്കരുതു്;—ഇഷ്ടംപോലെ ചെയ്യണം; വീടു മാറിയാലും കൊള്ളാം; എന്തുചെയ്താലും കൊള്ളാം."

"ഓമന അല്പം നീരസത്തോടെ അടുക്കളയ്ക്കുപോയി." കുട്ടൻപിള്ള പിറകെ ചെന്നു.

"ഓമനേ! നോക്കു്, നീ അന്നെന്തു പറഞ്ഞു? ഇവിടെയുള്ള പെണ്ണുങ്ങളുടെ പറച്ചിൽ മാത്രമാണെന്നല്ലേ? ഇപ്പോൾ അതു് എവിടംവരെ പരന്നു!!

"ഓരോ ശ്രോഹികഠം ഓരോ നുണയുണ്ടാക്കുന്നതിനു ഞാനെന്തു ചെയ്യാൻ? അവരുടെ വായിൽ ക്രടകെട്ടാൻ കഴിയുമോ? എനിക്കു വളരെ വിഷമം തോന്നുന്നു." ഓമന അല്പം മൗനമായി നിന്നു; വീണ്ടും തുടർന്നു.

"ഇല്ല; ഇവിടത്തേക്കു കുറച്ചു ദിവസമായി എന്തോ ഒരുമാതിരി.....ഒരു കായ്യം ചെയ്യണം; ഒരുദിവസം എന്തെങ്കിലും ഒന്നു കണ്ടുപിടിക്കണം; ആരോടു ചോദിക്കണം; വേണമെങ്കിൽ അന്നെന്നെ കൊന്നുകളയണം; ഞാൻ സമ്മതിച്ചു; എനിക്കു പൂർണ്ണസന്തോഷം; അല്ലാതെ, ഇങ്ങനെ ഓരോ പാപികഠം ഉണ്ടാക്കുന്ന നുണകഠം കേട്ടുംകൊണ്ടു് ഓരാന കിണ്ടിക്കിണ്ടി, ചോദിക്കാൻ ഞാനാരു്?"

ഓമന ഒന്നു കയത്തു.

"അപ്പോൾ നിന്നോടൊന്നും ആലോചിക്കാതെ പാടില്ലല്ലോ? ഞാൻ നിന്നെ വല്ലതും പറഞ്ഞോ?"

"പിന്നെ, ഇതെന്തുപാടെന്നേ! ആരെങ്കിലുമൊക്കെ കള്ള എഴുത്തയയ്ക്കുന്നതിനു ഞാനെന്തുത്തരം പറയാൻ? മഹാപാപികഠം; തലയിൽ ഇടിവീഴാൻ ചെയ്യുന്ന വേലകഠം!"

ഓമന കരഞ്ഞുംകൊണ്ടു പറഞ്ഞു. വിവാഹം കഴിഞ്ഞിട്ടു് എട്ടുകൊല്ലം ആയെങ്കിലും കുട്ടൻപിള്ള ആദ്യമായി അന്നാണു ഓമനയുടെ കരച്ചിൽ കണ്ടതു്. അതേവരെ അവർ തമ്മിൽ ഒരു 'കശപിശ'

ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഓമനയുടെ ഈ സങ്കടം കണ്ടു കുട്ടൻപിള്ള പിന്നീടു ഒരക്ഷരം സംസാരിക്കാൻ തിരിഞ്ഞു നിന്നില്ല.

II

മുൻപിലത്തെപ്പോലെ സ്വാമിയാർ വരുന്നതു കണ്ടാൽ കുട്ടൻപിള്ള അധികം സംസാരിക്കാൻ അവസരം കൊടുക്കാതെ മാറിക്കളയും. മാത്രമല്ല, അത്രത്തോളം ആദരവും, ഭക്തിയും കാണിക്കാറുമില്ല. കുട്ടൻപിള്ളയ്ക്കു എന്തോ രസമില്ലെന്നു സ്വാമിക്കും മനസ്സിലായി. അദ്ദേഹം കുട്ടൻപിള്ള ഉള്ളപ്പോൾ കുശലമന്വേഷിക്കുന്ന പതിവു് ക്രമേണ നിന്നു. അവർ പരസ്പരം കാണുന്നതുതന്നെ ചുരുക്കമായി.

ദിവസങ്ങൾ എത്രയും കഴിഞ്ഞു. കുട്ടൻപിള്ളയും ഓമനയുമായി ഉണ്ടായ വഴക്കു് അവർ ഇരുപേരും മറന്നു. സ്വാമിയാരുടെ പോക്കുവരവു നിശ്ശേഷം നിന്നതുമുതൽ ആരുംതന്നെ കുട്ടൻപിള്ളയെ കളിയാക്കാറില്ല. എങ്കിലും അയാളുടെ ഹൃദയത്തിൽ ഒരുകോണിൽ എന്തോ ഒരു പുകച്ചിൽ. കുട്ടൻപിള്ള തനിയെ വല്ലെടത്തും നിൽക്കുമ്പോൾ അതു മുഖത്തു കാണാമായിരുന്നു.

"രഹസ്യങ്ങളെ ഒളിക്കാനും ധൈര്യപൂർവം നടത്താനും ഉള്ള സാമർത്ഥ്യം സ്ത്രീകൾക്കു ജന്മസിദ്ധമാണെന്നു പലരും പറഞ്ഞു കേട്ടിട്ടുണ്ടു്. നേരെ കണ്ണുംകൊണ്ടു് വേണ്ടതെളിവുകളോടെ ചോദിച്ചാൽ പോലും കുറെ പുലമ്പലുകളും നെഞ്ചിലടികളും കുട്ടിക്കരണങ്ങളും കൊണ്ടു് പുരുഷന്മാരെ അമ്പരപ്പിച്ചു് പമ്പകടത്താനുള്ള വൈഭവം ചില സ്ത്രീകൾക്കുപ്രത്യേകമുണ്ടെന്നു പലരും സമ്മതിച്ചിട്ടുള്ളതാണു്. പക്ഷേ ഓമനയെ സംബന്ധിച്ചു് ഇതുവരെ ഞാനൊന്നും കണ്ടിട്ടില്ല."

ഇങ്ങനെയെല്ലാം കുട്ടൻപിള്ള ചിലപ്പോൾ ആലോചിച്ചു നിന്നുപോകും.

അയലത്തു പലപ്രായത്തിലുമുള്ള പിള്ളർ ധാരാളമുണ്ടു്. വല്ലതും "നക്കപിച്ച" കൊടുത്താൽ വീട്ടിലേക്കു ആവശ്യമുള്ള പലതും കടയിൽ നിന്നു വാങ്ങിച്ചുകൊടുക്കും. കുട്ടൻപിള്ള വീട്ടിൽ വന്നാൽ നേരമ്പോക്കിനും കളിക്കുമെല്ലാം ഈ പിള്ളർ വന്നുകൂടും.

ഒരു ദിവസം ആഫീസിൽപോയ കുട്ടൻപിള്ള പതിവില്ലാതെ ഉച്ചയ്ക്കു രണ്ടുമണിക്കു വീട്ടിൽവന്നു. അല്ലെങ്കിൽ രാത്രി ഏകദേശം ഒൻപതു മണിവരെയാകും. കുട്ടൻപിള്ള വേഗംചോറുവിളമ്പാൻ പറഞ്ഞു.

"എന്താ! ഇന്നു പതിവില്ലാതെ?" (ഓമന വിസ്മയത്തോടെ ചോദിച്ചു.)

"യജമാനൻ കോട്ടയത്തു സക്കീട്ടു്; വീട്ടിൽ പോയിട്ടു് ഉടൻ ചെല്ലണമെന്നു പറഞ്ഞു."

"രണ്ടുമൂന്നു ദിവസം താമസമുണ്ടോ?"

"ഇല്ല! നാളെ വൈകിട്ടു്; അല്ലെങ്കിൽ മറന്നാൾ കാലത്തു് വന്നുചേരും; ഞാൻ വന്നിട്ടു റേഷൻ വാങ്ങിയാൽ പോരല്ലൊ; കൈയിൽ രൂപയുണ്ടോ?"

"ഉണ്ടു്"

"ഇല്ലെങ്കിൽ പറ"

"ഉണ്ടു്; എല്ലാത്തിനും ഉണ്ടു്."

കുട്ടൻപിള്ള വേഗം ഊണു കഴിഞ്ഞു; മുണ്ടുടുത്തു പോകാൻ നടയിലിറങ്ങി.

"പിന്നെ, ഒരുകായ്യം; വരുമ്പോൾ നാലു ഏത്തൻകായ് കൂടെ വാങ്ങിക്കൊണ്ടുവരാൻ ഒക്കുമോ? അവിടെ നല്ലലാത്തിനു കിട്ടും." ഓമന താൽപര്യമായി പറഞ്ഞു.

"ഓഹോ!" കുട്ടൻപിള്ള സമ്മതിച്ചു യാത്രയായി.

ഇതെല്ലാം ഗുരുസ്വാമിയാർ അടിച്ചു ക്ലൂട്ടപുരയിൽ കേട്ടുകൊണ്ടു കിടക്കുകയായിരുന്നു. * * *

ഓമന അരമണിക്കൂറിനകത്തു വീട്ടുജോലികളെല്ലാം ചെയ്തുതീർത്തു. കുഞ്ഞുങ്ങൾ രണ്ടുപേരെയും കുളിപ്പിച്ചു് അവളും കുളി കഴിഞ്ഞു മുത്തകുട്ടിയുടെ കയ്യിൽ ഇളയ കുട്ടിയെ കൊടുത്തു; അടുത്തവീട്ടിൽ ഊഞ്ഞാലാട്ടുന്നതു കാണിക്കാൻ.

മണി ഏകദേശം മൂന്നര ആയി. സ്വാമിയാർ വല്ലപ്പോഴും ഈ സമയത്താണു് വരുന്നതു്. കുട്ടൻപിള്ള അപ്പോഴെങ്കിലും വരുന്നതു സാധാരണമല്ല. ഇപ്പോൾ ആശങ്കയും വേണ്ട.

ഗുരുസ്വാമികൾ എണീറ്റു മുണ്ടെല്ലാം മാറി. സാവധാനം ആരും കാണാതെ ഓമനയുടെ മുറിയ്ക്കകത്തു കടന്നു; സോഫയുടെ അറ്റത്തു ചെന്നിരുന്നു; പതുക്കെ മുൻവശത്തെ കതക് അല്പം ചാരി.

ഓമന ഒരുക്കിവച്ച വെറ്റിലത്തട്ടവുമായി വന്നു; സോഫയുടെ മറ്റേഅറ്റത്തു അവളും ഇരുന്നു. പതിനഞ്ചുമിനിട്ടോളം എന്തോ പതുക്കെപ്പതുക്കെ സംസാരിച്ചു.

ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു ചില സൈ്വരസല്ലാപങ്ങൾ-ചില കൊഞ്ചലുകൾ—ചില കിക്കിളിപൂണ്ടചിരികൾ—ചിലപിടികൾ—അല്പനേരം കഴിഞ്ഞു; മുറിയുടെ വാതൽ ബലമായി അടഞ്ഞു.

* * * *

ഒരു പയ്യൻ നല്ലുണച്ചെറുക്കൻ; ഓടിറോഡുനീളെ അതിവേഗം; രണ്ടുഫർലാംഗ് അകലെയുള്ള ഒരു വീട്ടിലേക്കു്. അവൻ ഇരച്ചിരച്ചുപറഞ്ഞു "മാമാ! മാമാ വന്നിരിക്കിണു; വന്നിരിക്കിണു; സ്വാമി"

കുട്ടൻപിള്ള ചാടി എഴുനേറ്റു വാതിൽപൊത്തികാണിച്ചുകൊണ്ടു റോഡിലേക്കിറങ്ങി; ക്രൂടെ ചെറുക്കനും.

"കുറച്ചു നേരമായോടാ?"

"ഇല്ല, മാമാ; ഇപ്പംവന്നേ ഒള്ളു."

"നീ നിന്റെ വീട്ടിൽപോ; ഞാൻ പൊയ്ക്കോള്ളാം."

അയാൾ ചെറുക്കനു് മിഠായിവാങ്ങിക്കാൻ രണ്ടുചക്രവും കൊടുത്തു് പറഞ്ഞയച്ചു. കുട്ടൻപിള്ളയുടെ കാൽ തറയിൽതൊടുന്നില്ല. നെഞ്ചിടി അയാൾക്കുതന്നെ കേൾക്കാമായിരുന്നു. വേഗം ഓടിനടന്നു. വീട്ടിനല്പം അകലെയുള്ള ഒരു മുറുക്കാൻകടയിൽ വന്നുനിന്നു.

അയാൾ ഒരു ചക്രത്തിനു ബീഡിവാങ്ങിച്ചു. ഒന്നെടുത്തു കത്തിച്ചു; മുഴുവൻ കുടിച്ചു. പിന്നെയും ഒന്നെടുത്തു അതും മുഴുവൻ തീർത്തു. പിന്നെയും ഒന്നുകൂടെ കത്തിച്ചു. മുറുക്കാൻ കടക്കാരൻ കുട്ടൻപിള്ളയുടെ മുഖത്തു സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. എന്തോ അസാധാരണമായ ഒരു ഭാവപ്പകർച്ച അല്ലേങ്കിൽ എന്തെങ്കിലും നേരമ്പോക്കുകൾ പറയുമായിരുന്നു. ഇപ്പോൾ ഒരക്ഷരം സംസാരിക്കുന്നില്ല.

"എന്താ സാർ? ഇന്നു ആഫീസില്ലെ?" കടക്കാരൻ ചോദിച്ചു.

"ഉം" എന്നു നടന്നുകൊണ്ടുത്തരം പറഞ്ഞു.

കുട്ടൻപിള്ള പതുക്കെ വീട്ടിൽകയറി; മുറിയുടെ വാതൽക്കലേക്കു ചെന്നുനോക്കി. കുഞ്ഞുങ്ങളെ അവിടെയെങ്ങും കണ്ടില്ല. ഓമനയേയും വെളിയിൽ കാണാനില്ല. മുറിയുടെ കതകുമടച്ചിരിക്കുന്നു. കുട്ടൻപിള്ള തുള്ളിപ്പനിക്കാരെപ്പോലെ വിറച്ചു. രണ്ടുമിനിട്ടുനേരം ആ വാതലിൽ തന്നെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിനിന്നു.

ഒരു കുതിപ്പു്; കതകിന്റെ മുന്നിൽ ഒറ്റച്ചവിട്ടു്; പടാന്നെ രണ്ടുപാളിയും തുറന്നു

എന്തുപറയാൻ, കുട്ടൻപിള്ള കണ്ട കാഴ്ച!! ഏതുപണ്ഡിതന്റെയും വിവേകം വേരറുന്ന അവസരം—ഏതു മനുഷ്യനും മൃഗമായി മാറുന്ന ഘട്ടം—ഏതു പുരുഷന്റെയും ക്ഷമ ക്ഷതമാകുന്ന സംഭവം—എന്നാൽ രണ്ടു ഹൃദയങ്ങൾ ഒന്നിച്ച സല്ലാപം കാണുകയായിരുന്നു.

കതകു തുറന്നതും, കൈയിൽ കിട്ടിയ പുടവയും എടുത്തുടുത്തുംകൊണ്ടു സ്വാമിയാർപുറത്തുചാടിയതും ഒന്നിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഓമന പിടച്ചെണീറ്റു; സ്വാമിയാരുടെ മൽമൽ എടുത്തു അരയ്ക്കുചുറ്റിക്കൊണ്ടു കതകിനു പിറകെ മറഞ്ഞു. വെളിയിൽ കടക്കാൻ ഭാവിച്ചു.

ദാമ്പത്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ.

	ക.	ണ.	സ
കാമരഹസ്യം	1	8	0
കാമകല	0	12	0
കാമീയജീവിതം	0	12	0
രതിരഹസ്യം	1	4	0
ദാമ്പത്യചന്ദ്രിക	1	8	0
അനംഗരംഗം	1	0	0
കണ്ഡലിനിസൂത്രം	0	6	0

ഡെയ്ർ പ്രസ്സ്, തിരുവനന്തപുരം.

"എവിടെപ്പോകുന്നെടീ? അവിടെനില്ല്" എന്നലറിക്കൊണ്ടു കുട്ടൻപിള്ള കടന്നുപിടിച്ചു. അവൾ കൈതട്ടി, ഇതിനിടയിൽ തട്ടത്തിൽകിടന്ന പേനാകത്തി അയാൾ കൈയ്യിലാക്കി.

എടീ ദുഷ്ടേ! കാ.....റീ! ഞാൻ കണ്ടുപിടിച്ചുകൊള്ളാം എല്ലാം; അല്ലേടീ! ഹ!ഹഹ! കണ്ടുപിടിച്ചെടീ; നിന്റെ എല്ലാം!!" കുട്ടൻപിള്ള പല്ലുകടിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു.

"ഉം, എന്തുകണ്ടു?"

"എടീ! കഴ.....മോളെ! നീ ഇനിയും ഉരുളാൻ ഭാവിക്കുന്നോടീ!" എന്നട്ടഹസിച്ചുകൊണ്ടു് ഒറക്കത്തു് ഇടതുതോളിൽ; അതു അതു പറിയില്ല,

"അയ്യോ! എന്നെക്കൊല്ലുന്നേ!" എന്ന വിളിയോടെ അവൾ കുട്ടൻപിള്ളയുടെ കൈയ്ക്കു പിടിച്ചു. ഒറച്ചുവിട്ടു; ഓമന മൂട്ടുകുത്തനെ തറയിൽ. അവൾ ചാടി എഴുനേറ്റു; ഓടാൻ വിട്ടില്ല; തലമുടിയ്ക്കു ചുറ്റി ഒറപ്പിടി.

"എവിടെപ്പോകുന്നെടീ!" എന്നുപറഞ്ഞുകൊണ്ടു് ചുവരോടു ചേർത്തു നിറുത്തി ഒറക്കത്തു്; ഇടതുകഴുത്തിൽ അതുതന്നെ അഞ്ചുമിനിട്ടിനിടയിൽ എല്ലാം കഴിഞ്ഞു.

ഓമന, നടുമുറിയിൽ പിറന്ന മേനിക്കു തെക്കുവടക്കായി കിടക്കുന്നു. മുറിനിറയെ കുടുനിണം. ഒരു അമറക്കംമാത്രം കേൾക്കാം; 20 മിനിട്ടുനേരം ആ തല ഒരു വശത്തെ മാംസപേശിയിൽബന്ധിച്ചു ചലിച്ചു ആ ചലനം ക്രമേണകുറഞ്ഞു. രണ്ടുപ്രാവശ്യം വാ തുറന്നു എന്തോ പറയാൻ എൻടെ-കുഞ്ഞു-ഠം ശബ്ദം മുഴുവൻ പുറത്തുവന്നില്ല. ആ കരുമിഴികൾ ഒന്നു മിഴിച്ചു. ആ മിഴി നിശ്ചലം!!

(പകുപ്പുകാശം കാഥികനു്).

ദർശനശാലയിൽ

കുന്നത്തൂർ, ശിവശങ്കരപ്പിള്ള

തരിവളതരിവള മണിയൊലിയുതിരും
മണിവളയണിയും കരയുഗളം.
മാലകം വാങ്ങാൻ സ്മിതമുഖിയായ് നീ
വിമലേ, മന്ദമയത്തുമ്പോൾ—
ഇന്നലെ നിന്നുടെയരികത്തെങ്ങോ
പാറിനടന്നൊരു വണ്ടത്താൻ,
വൈചിത്ര്യത്തിൻ വൈശദ്യത്തിൽ
മേചകമാം നിൻ നയനങ്ങൾ
പാവകം നടുവിൽ പൈതങ്ങൾ കണ-
ക്കമലേ വിദ്രുതമിളകുമ്പോൾ,
കളിർ ചിന്തകളാലെന്നുള്ളം നീ
മുഗ്ദ്ധതയിങ്കൽ ലയിപ്പിച്ചു.
പരിശുദ്ധതൻ പുഷ്പകവല്ലിയിൽ
വിരിയും പ്രേമപ്പൊൻ മലരിൽ
ആശാമുഴുത്തൊരു മദ്ഭംഗം ഞാൻ
നാരെന്നാലും സുഭഗേ! നിൻ
ആയതകോമളനയനങ്ങളിൽ നി-
ന്നാനന്ദത്തിൻ മധുവുണ്ടു.

താരുണ്യത്തിൻ സൌഭഗമേടയി-
ലണയാൽ വെമ്പും കൌമാരം
നിൻമൃദുമേനിയിലെങ്ങും തത്തി-
വിരാജിച്ചിതു നിസ്തുല്യം.
ഹരിതകമോഹനനീരാളത്തി-
ന്നടയിൽ—മാവിടതല്പത്തിൽ—
രണ്ടു പനീർപ്പൂമൊട്ടുകളെന്നേ
മാടിവിളിച്ചു—മനമെത്തി!
അണയാൻ—നിന്നെപ്പുണരാനങ്ങനെ
നിർവൃതിയടയാൻ കനകാംഗി,
പാണികം മുന്നോട്ടാഞ്ഞു മനോഗതി-
യതിനോടൊത്തതു പിൻവാങ്ങി.

അഭിലാഷത്തിൻ വളരൊളിയിങ്കൽ
ഔചിത്യത്തിൻ നിഴൽ വീശി!
നേരംവൈകീ;വാനിൽ വിളങ്ങിയ
പകലോ നാഴിയിലലിയാറായ്.
ഭംഗിയിണങ്ങിയ വൈദ്യുതദീപിക-
മാലകം വിലസീയെങ്ങും.
പക്ഷേ, നിന്നുടെ കനകകളേബര-
കാന്തിയിലവകം—കൈത്തിരികം!
ദർശനശാലയിലെവിടെയുമൊരു ചെറു
പൂമ്പാറ്റകണക്കതുലേ, നീ
പാറിനടന്നിട്ടൊടുവിൽ മറഞ്ഞെൻ
ദർശനവീഥിയിൽ നിന്നെങ്ങോ.
കാമിനി! നിന്നെ വിട്ടു പിരിഞ്ഞു,
ഞാനും പൂകീ മമ നിലയം.

ഇരവിൻ മടിയിൽ തലചായ്പും കൊ-
ണ്ടെത്രകിനാവുകൾ കണ്ടു ഞാൻ.
ഭാവനകെട്ടിയ ക്രുട്ടിൽ നിന്നെൻ
ചേതനയെപ്പോഴുണരുന്നു,
തൽക്ഷണമതു നിൻ കോമളിമാവിൻ
ചെമ്പകശിഖരിയിലേറുന്നു.
ദുർല്ലഭമാമസ്സൌഭാഗ്യത്തിൻ
മാനസസരസി രമിച്ചീടാൻ
മോഹിനി,യെന്നാണിവനൊരുസുദിനം
വരുവതു പ്രേമമരാളകമേ!

[പകർപ്പവകാശം കവിയ്ക്കു്.]

ലാഹോർ

ഹിന്ദിയിൽ നിന്ന്

(ചരിത്രത്തിൽക്കൂടി ഒരെത്തിനോട്ടം)

[വിപിന ബിഹാരി ത്രിവേദി] [വിവർത്തകൻ എസ്. അനന്തരാമൻ.]

പ്രാചീനനഗരങ്ങളിലൊന്നാണ് ഇന്നത്തെ ലാഹോർ. ഇതു് പഞ്ചാബിൽ റാവി നദീതീരത്തു് സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. 31· 37° വടക്കേ അക്ഷാംശരേഖയും 76· 26° കിഴക്കേ രേഖാംശരേഖയും കൂടി യോജിക്കുന്ന സ്ഥലത്താണ് പ്രസ്തുത നഗരം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നതു്. 1941 ലെ കണക്കെടുപ്പുപ്രകാരം ഈപട്ടണത്തിലെ ജനസംഖ്യ 671659 ആകുന്നു.

മുഹമ്മദീയ ചരിത്രകാരന്മാർ "ലോഹർ" "ലോഹോർ" "ലേഹ്വർ" "ലുഹ്വർ," "ലോഹാവർ," "ലാഹാനൂർ" "റഹാവർ" തുടങ്ങിയ സംജ്ഞയാൽ ലാഹോറിനെ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടു്. രാജപുത്താനയിലെ പഴയ രേഖകളിൽ "ലോഹ്കോട്ട്", "ലവുപൂർ" തുടങ്ങിയപേർ ലാഹോറിനുള്ളതായികാണാം. ലാഹോറിന്റെ ശരിയായ പേർ "ലോഹ്അവർ" അല്ലെങ്കിൽ "ലവു് കാ കിലാ" എന്നാണെന്നു് അൽബറൂണി പറയുന്നു.

വാല്മീകിരാമായണത്തെ അനുസ്മരിച്ചുനോക്കുമ്പോൾ ശ്രീരാമന്റെ പുത്രൻ ലവൻ ലാഹോർ സ്ഥാപിച്ചതായി കാണാം. കൽഹണൻ എന്ന കവിയുടെ "രാജതരംഗണി"യിൽ ലാഹോർ "ലലിതാദിത്യ"ന്റെ സാമ്രാജ്യത്തിൽപ്പെട്ടതായിട്ടാണു വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്. ദ്വാപരയുഗാവസാനത്തിൽ ലാഹോറിലെ രാജാവായ 'വനമല്ല'ന്റെ കൂടെ ഭീമസേനൻ യുദ്ധം ചെയ്തിട്ടുള്ളതായി "ദേശഭഗി"ൽ എഴുതിയിരിക്കുന്നു. ഇപ്രകാരം പലേ രേഖകളിൽ നിന്നു തെളിയുന്നതു ലാഹോർ നഗരം സ്ഥാപിച്ചതു് രാജപുത്രന്മാർ തന്നെയാണെന്നാണു്. ഒന്നും രണ്ടും നൂറ്റാണ്ടുകൾക്കിടയിൽ ഈ നഗരം സ്ഥാപിതമായിട്ടുണ്ടായിരിക്കണമെന്നാണെന്റെ അന്വേഷണഫലങ്ങളിൽ നിന്നു തെളിയുന്നതു്.

ഏഴാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ദ്വിതീയാർദ്ധത്തിൽ ലാഹോർ അജ്മേറിലെ ചൌഹാൻ രാജാക്കന്മാരുടെ അധീനത്തിലായിരുന്നു. 1022-ൽ മഹമ്മദ് ഘസനി രണ്ടാം പ്രാവശ്യം ലാഹോറാക്രമിച്ചു തന്റെ രാജ്യത്തിൽ ചേർത്തു. ഇതിനു് "മഹമ്മൂദ്നഗർ" എന്ന പുതിയ നാമമിടുകയും ചെയ്തു ഘസ്നിയിലെ 12-ാമത്തെ സുൽത്താനായ ഖുസ്രോ ഘസനിയെ ഉപേക്ഷിച്ചു ലാഹോർ തലസ്ഥാനമാക്കി ഭരണം തുടങ്ങി. എന്നാൽ 1186-ൽ ഗോർവംശം ഘസനി രാജാക്കന്മാരെ നിശ്ശേഷം നശിപ്പിച്ചു് അവരുടെ എല്ലാ പ്രദേശങ്ങളും കീഴടക്കി. ഗോർവംശത്തിലെ പ്രധാനിയായ ശഹാബുദ്ദീൻ തരായിമൈതാനത്തിൽ വെച്ചു് അജ്മേറിലെ രാജാവിനെ എതിരിട്ടു. എന്നാലയാൾ പരാജിതനാവുകയാണുണ്ടായതു്. മോഹാലസ്യപ്പെട്ട വീണ ശഹാബുദ്ദീനെ അയാളുടെ സൈന്യം ലാഹോർ കോട്ടയിൽ കൊണ്ടുവന്നു.

പരാക്രമിയായ പൃഥ്വീരാജ ചൌഹാൻ മൂന്നാമൻ ലാഹോറിലെ കോട്ടയെ എഴുപ്പവട്ടം ആക്രമിച്ചു. പക്ഷെ 1192-93-ൽ അദ്ദേഹം കൊല്ലപ്പെട്ടകയാണുണ്ടായതു്. "പൃഥ്വീരാജ് റാസോ" (ഹിന്ദീഭാഷയിലെ ഏററവും പ്രാചീനകാവ്യമാണിതു്.) ഇതു രചിച്ചതു പൃത്വീരാജന്റെ സദസ്സിലെ ഒരംഗമാണെന്നുമല്ലെന്നും അഭിപ്രായക്കാരുണ്ടു്) എന്ന കാവ്യത്തിൽ എഴുതിയിരിക്കുന്നതു പൃഥ്വീരാജൻഘസനിയിൽവെച്ചു ശഹാബുദ്ദീനെ കൊന്നതിനു ശേഷമെ ചരമഗതിയടഞ്ഞുള്ളുവെന്നാണു്. അധികം ചരിത്രകാരന്മാരുടെയും അഭിപ്രായം പൃഥ്വീരാജൻ യുദ്ധഭൂമിയിൽ വെച്ചു തന്നെ ചരമഗതിയടഞ്ഞുവെന്നാണു്. 1141-ൽ ചംഗേസുഖാൻ ലാഹോർ കൊള്ളയടിച്ചു. ഖിൽജി, തൊഗ്ലക് രാജാക്കന്മാരുടെ കാലത്തു ലാഹോറിൽ വിശേഷിച്ചൊന്നുമുണ്ടായില്ല. 1398-ൽ തൈമൂർ ലാഹോർ കീഴടക്കി; പക്ഷെ കൊള്ള ചെയ്തില്ല. അയാൾ ഇന്ത്യവിട്ടപ്പോൾ സെയ്യദ് ഖിസ്രാഖാനെ ലാഹോറിലെ അധികാരിയാക്കി. 1526-ലെ പാനിപത്തിലെ യുദ്ധാനന്തരം ബാബർ ഇന്ത്യയിൽ മുഗൾ സാമ്രാജ്യം സ്ഥാപിച്ചു. ആദ്യത്തെ 6 മുഗൾ ചക്രവർത്തിമാരുടെ കാലം ലാഹോറിനു സുവർണ്ണകാലമായിരുന്നു.

ഔറംഗസേബിന്റെ മരണശേഷം ലാഹോർ അധഃപതിച്ചു തുടങ്ങി. '1738' നാദിർഷാ ഇന്ത്യയെ ആക്രമിച്ചു. പക്ഷേ ലാഹോറിലെ അധികാരിയായിരുന്ന ജക്രിയാഖാൻ നാദിർഷാക്കു കീഴടങ്ങിയതിനാൽ നഗരത്തിനു രക്ഷകിട്ടി. 1748-ൽ അഹമ്മദ്ഷാ ചക്രവർത്തി ലാഹോർ തന്റെ അധീനത്തിലാക്കി 1799-ൽരണജിത്സിംഹൻ ലാഹോർ അധീനമാക്കി. രൺജിത്സിംഹന്റെ ഉത്തരാധികാരികൾ അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ വീരന്മാരായിരുന്നില്ല. 1848-ൽഇംഗ്ലീഷുകാർ ദിലീപ്സിംഹനെ സിംഹാസനത്തിൽ നിന്നിറക്കി സിഖ് സാമ്രാജ്യത്തെ തങ്ങളുടെ അധീനത്തിലാക്കി.

ലാഹോറിലെ കോട്ട രവി നദീതീരത്തു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നു. പഴയ ലാഹോർനഗരം ഇന്നത്തെക്കാൾ വളരെ അധികം വിസ്താരമുള്ളതായിരുന്നുവെന്നു പഴയ പള്ളികൾ സ്തംഭങ്ങൾ, ശവകുടീരങ്ങൾ, മഠങ്ങൾ, പൂന്തോട്ടങ്ങൾ എന്നിവയെ നോക്കിമനസ്സിലാക്കാം. ലാഹോറിനു നാലുഭാഗത്തുമായി 13 കവാടങ്ങൾ ഉണ്ടു്—1. റൊശ്നി, 2. കാശ്മീരി, 3. മസ്തി, 4. ഖിജ്രി, 5. യക്കി, 6. ദേഹ്ലി, 7. അക്ബരി, 8 മോചി, ഷാഹ്അൽമി, 10. ലാഹോറി 11. മോറി, 12. ഭാടി. 13. തക്ഷലി.

1947-ൽ ഇന്ത്യസ്വതന്ത്രയായി. ഇന്ത്യയെ രണ്ടായി വേർതിരിച്ചു. ലാഹോർ പശ്ചിമപഞ്ചാബിന്റെ തലസ്ഥാനമാണു്. മനുഷ്യത്വത്തെ ചോദ്യം ചെയ്യുന്ന ഒരു സംഭവമാണു് ഇന്ത്യൻവിഭജനത്തിന്റെ ഫലമായി ലാഹോറിൽ നടന്നതു്. ഹിന്ദുമുസ്ലീംവഴക്കുകളുടെ ഫലമായി ലാഹോർ രക്തപങ്കിലമായി. ഇതിനെപ്പററി "വിശാൽ ഭാരത്" സമ്പാദകൻ ശ്രീ രാമശർമ്മപറയുന്നതു് നോക്കുക—"ചംഗേസ്സുഖാൻ തുടങ്ങിയ ആക്രമികളെ അതിശയിപ്പിക്കത്തക്ക വിധത്തിലാണു മുസ്ലീംലീഗ് നേതാക്കന്മാർ ഇന്ത്യവിഭജനം നടത്തിപ്പിച്ച ലാഹോറിൽ കാട്ടിക്കൂട്ടിയ മൃഗീയസംഭവങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കിവച്ചതു്! മനുഷ്യത്വം ഇന്നും അവിടെ ഞരങ്ങുകയാണു് ചെയ്തുവരുന്നതു്. നൂർജഹാന്റെ ശവകുടീരത്തിൽ നിന്നു പറക്കുന്ന പൊടികൂടും നരപിശാചുക്കളുടെ നെറിയിൽ കളങ്കമുദ്രകുത്തുകയാണു് ചെയ്യുന്നതു്."

മായാത്ത മഴവില്ല്

കൈപ്പള്ളിൽ കൃഷ്ണപിള്ള, ബി. എ.

മാൺപെഴും മലയാളമംഗലമലർക്കാവി-
ലൻപിനൊടെയാദർശത്തെ വണ്ണിച്ച പാടിപ്പാടി,
കരയും കരളിന്റെ കാന്തികം കാട്ടിക്കാട്ടി-
ക്കലയിൽ ക്കാരുണ്യത്തിൻ ലാവണ്യം കലർത്തി നീ!
താരിനെ നോക്കിച്ചിരിച്ചിടുവാൻ, താരത്തിനെ-
യാശ്ലേഷമാത്മം കണ്ടു വിസ്മയം വളർക്കുവാൻ
ലളിതസ്നേഹത്തിന്റെ ലാവണ്യവിഭൂതിയും,
മധുരപ്രേമത്തിന്റെ മായികപ്രവൃത്തിയും,
കോമളകഠോരനിരുപത്തിൽപ്പകർത്തിനീ-
കേരളഹൃദയത്തിലെത്താരിളം കയിൽക്കഞ്ഞേ!

രണ്ടു്.

അഴലിന്നരണ്യത്തിലഴികിന്നാകാരമാ-
യലരായ് വിടർന്ന നീ യാശയപ്രകാശമേ.
വൈഷ്യവേതാളത്തിൻ പേക്കൂത്തിന്നരങ്ങത്തു
കൈകൊട്ടിക്കളിക്കാട്ടിക്കൈവല്യം വരിച്ച നീ!
കടിഞ്ഞിൽക്കൊട്ടാരത്തിലിരുളിൽ, വെളിച്ചത്തി-
ലഖിലം പ്രസരിച്ചും നിൻ ഗാനമന്ദാരദ്രവം.
കേരളക്ഷമയ്ക്കുള്ള കേവലപ്രസാദങ്ങ-
ളാമഞ്ജുനാമാത്മക വീചിയിൽക്കലിയാടി.
ഹാ, ഭവാൻ വിരചിച്ച രാഗമോഹന ലോകം
നാളത്തെ മലയാള സാഹിതീവരഗേഹം!

മൂന്നു്

താരുണ്യ, മൊരുനാളും വാടാത്ത താരുണ്യത്തിൽ
കാരുണ്യ കല്പോലിനി താവകകാവ്യാംഗന.
'രാണപ്പൂക്ക'ളും ചൂടി, രാമണീയകരംഗ-
'ഹേമന്തനിലാ'വിന്റെ നീട്ടറാവെളിച്ചത്തിൽ
കാവ്യകോവിനെവ്യോമനാലീനയായ്-
ഖ്യാതേ "കലാകേളീ" രംഗമംഗികം തേടി,
"രക്തപുഷ്പ"ത്തിൻ "ശ്രീലതിലകം ചാർത്തിച്ചുലി-
ലുത്തമാപ്സര "ഗേയഗീത"യും പാടിപ്പാടി,
"മോഹിനി"യനുചരഗാനം "ദേവത"ചേതോ
യാരണി, "തിലോത്തമ"സ്മേരാഖ്യ "മനസ്വനി,"
ഫുല്ലാളികമയമയ ലാസ്യ "നിർവൃതി"പോലെ
ഭാവൽക്ക "കളിത്തോഴി" "കാവ്യനർത്തകി"യടി!
മുഗ്ധയായ് "ഖാണ്ഡവാഞ്ജലി" ഖലയായ് "സംപ
[ത്തിച്ചീട്ട-
മസ്ഥിരമാടി"മായിതാ "മൈനാഗാനന"മായ് മാറി!

നാല്:

മായാത്തവിലാസങ്ങളീവകമഹാകവേ,
വാടാത്തവിഭൂക്കാക്കി നിന്നെയീ മലനാട്ടിൽ!
എത്രയുമിരുളാർന്ന മാർഗ്ഗവക്ഷോഭത്തിലെ
നക്ഷത്രപ്രകാശമായ്ത്തീർന്ന നീയെന്നെന്നേയ്ക്കും!
ആസ്ഥത്തിൻ "യവനിക"യല്പമൊന്നകലുമ്പോ-
ളന്തരീക്ഷത്തിൽപ്പൊങ്ങുംനിൻ 'രാഗപരാഗങ്ങൾ
"മഹിരോത്സവ'ത്തിന്റെ "മണിവീണ"യും മീട്ടി
നയമാം "നിർവാണത്തിൻ മണ്ഡലം" കരിച്ചു നീ
"പാട്ടന്നപിശാചം"യി മേടകൾക്കെന്നാലെന്നും
മാടങ്ങൾക്കെല്ലാം ജീവവാതമായിരുന്നല്ലോ!
"നീരന്നതീച്ചൂളയ"യാം നിൻ മനോഗതമെല്ലാം
നാളത്തെ നരലോകം നേരാക്കിമാറിക്കൊള്ളും!

അഞ്ചു്.

അറിവിൻ വെളിച്ചത്തിലഴകിൻ വികാരങ്ങ-
ളുൾകം ചിത്രോജ്ജ്വല നേത്രങ്ങളടഞ്ഞുപോയ്!
കരയും കരളിന്റെ കണ്ണുനീർ തുടയ്ക്കുവാ-
നായതും കരങ്ങളെന്നേയ്ക്കുമായ്ത്തളർന്നുപോയ്!
"എടയസ്മിത"ത്തിന്റെ മാധുര്യം തുളുമ്പിനി-
ന്നലിവിന്നാരാമമാം വദനം വിളർത്തുപോയ്!
കരയൂ, കരയൂ, നീ കേരള സാഹിത്യമേ,
കരളിന്നവസാന സംസ്പന്ദനം നിലയ്ക്കുമ്പോൾ!

ആറ്.

അക്കലോസമ്പന്നമന്റെ ചേതസ്സിരലാതെ നാളും-
തല്പ്രേമവാത്സല്യങ്ങളല്പവും കുറഞ്ഞീല!
ജീവിതയാത്രയ്ക്കുണിയിട്ടണഞ്ഞിട്ടും,
ദീകരാമയങ്ങൾതൻ പിടിയിൽപ്പിടഞ്ഞിട്ടും,
മരണംദയാഹീനം യാതിലിലണഞ്ഞിട്ടും,
മലയാളത്തിൻ സ്നേഹമല്ലേവൻ മറന്നീല!
"ക്ഷയ"മാന്വസാനസ്പന്ദവും നിലച്ചോരാ-
ത്തരുണസ്ഥിപഞ്ജരം ചൈതന്യവിഹീനമായ്,
ക്ഷയമില്ലിനിമേലിൽ ത്വാവകതേജസ്സിനു-
ക്ഷയമായനശ്വര മായി നിൻ കലാരംഗം!

ഏഴ്.

സൽക്കവേ, വേഭീയ ശാനസാമ്രാജ്യം നിത്യം
സൽക്കരിച്ചീടും പ്രേമമീനമാനസങ്ങളെ.
നിൻകലോദ്യാനത്തിലെ മാലേയമണിത്തെന്നൽ
സുന്ദരവൃന്ദാവനസ്പന്ദത്തിൻ പ്രതിബിംബം!
പ്രേമഗീതികളാം തിങ്ങിത്തുളുമ്പും നികുഞ്ജമൊ-
ന്നീമന്നിൽ വിരചിച്ച വൈമല്യവിപാകമേ,
ഇതിനെറപോരായ്മകളൊന്നൊന്നായ്ച്ചൂണ്ടിക്കാട്ടി
നാളുതെന്നയോത്ഥാനവീര്യത്തെ വളർത്തി നീ!-
ഏളുകേരളിഖിതം നിൻ ശാനങ്ങളോരോയിരം
ഏൽപ്പത്തസുമങ്ങൾക്കു സുരതേജസ്സായ്ത്തീർന്നു.
വിപ്ലവക്കൊടുങ്കാറ്റിൽ വിശപ്പും വരുതിയും
നിത്യമായ് വിലയിക്കാനെന്നെന്നും കൊതിച്ചുനീ.
നരരെ സ്നേഹോദാരസൂത്രത്തിലിണക്കുന്ന
"നവവർഷ"മെന്നിന്റെ "നാന്ദി"യായിരുന്നു നീ!

എട്ട്.

കരളിൻ കണ്ണീരിന്റെ കൈരസ്യകലാപങ്ങൾ
കലതൻ കമനീയ കാഞ്ചിയിൽ കലർന്നുനീ.
കേരളകലാവല്ലിയങ്ങയെത്തലോലിച്ചു;
കോമളനവിടുന്നാ മുല്ലയെത്താരേന്തിച്ചു!
അന്ത്യനിശ്വാസത്തിലു മന്തരംഗത്തിൽത്തിങ്ങും
ബന്ധുരമൊരുഗാനം മലയാണ്മയെ വാഴ്ത്തി.
സ്നേഹശീതളശാന്തി സാന്ദ്രശമസംവൃതം
മോഹിതയുവലോകം നേടുമാനടവീഥിൽ!
കരയാനവിടുന്നു ഞങ്ങളെപ്പഠിപ്പിച്ചു
കരയും, മിനിഞങ്ങളെന്നെന്നും ഭവാനായി!

ഒൻപതു്.

മംഗളോദ്യാന സ്ത്രീയേക്കീർത്തിയ്യുംൻ, മഹനീയ
മഞ്ജുളമധുമാസഹാസത്തെപ്പകുത്തുവാൻ,

ഏറ്റവും പുതിയ പ്രസിദ്ധീകരണം

കൈനോട്ടം.

ചിത്രങ്ങളോടുകൂടിയതു്.

ഗ്രന്ഥകർത്താ,

വഴക്കുളം നാണുക്കുറുപ്പ്.

മലയാളത്തിൽ ഇന്നേവരെയുണ്ടായിട്ടുള്ള കൈരേഖാശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളിൽവച്ചു് അത്യുത്തമമായ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിനു് വില 1 ക. മാത്രം.

റെഡ്യാർപ്രസ്സു്, തിരുവനന്തപുരം.

സുന്ദരവികാരത്തിൻ ചലനം കുറിയ്യുവാ-
നെങ്ങുനീ, വിഭാവനാവൈഭവപ്രഭാവമേ!
സങ്കല്പസുഭഗം നിൻ സംഗീതസരിത്തിനി-
സ്സന്തതം മലയാളസാഹിതീമന്ദാകിനീ!
ശോകനീലിമ തിങ്ങുംസാഹിത്യക്ഷേത്രത്തിലെ
മായാത്തമഴവില്ലേ, നിന്നെ ഞാൻ നമിക്കുന്നേൻ!
ഭാരതീനികേതന ഭാസുരപ്രദീപമേ,
മംഗളക്ഷേത്രം വെൽഗ്ഗീതികളം മറക്കില്ല

കൊച്ചുകാമുകൻ

ആയാംകുടി പി. ആർ. ശങ്കരപ്പിള്ള

"നാദീറേ! ആ യുവാവെവിടെ? നീ എന്തുപറയുന്നു? അദ്ദേഹത്തെ ഇന്നലെത്തന്നെ ഇവിടെ വിളിച്ചു കൊണ്ടുവരണമെന്നല്ലേ ഞാൻ ആജ്ഞാപിച്ചിരുന്നതു? ഏതായാലും ഇനിയും ദിവസം നീട്ടാൻ നിവൃത്തിയില്ല. നിശ്ചയമായും ഇന്നു തന്നെ ഇവിടെ വിളിച്ചു കൊണ്ടു വരണം."

നദീ—"തരുണീമണീ! ആ യുവാവു്, രാജാമാനസസിംഹന്റെ പൌത്രനാണു് പട്ടാളത്തിൽ ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ആയാലും വളരെ യോഗ്യനും സുശീലനും സമർത്ഥനുമാണു്. ചക്രവർത്തിയുടെ കണ്ണിലുണ്ണി. നന്നെ ചെറുപ്പം. മീശപോലും മുളച്ചിട്ടില്ല കഷ്ടിച്ചു് ഇരുപതോ ഇരുപത്തിരണ്ടോ വയസ്സുപ്രായം കാണും. അടിയനു് ഇക്കാര്യത്തിൽ നല്ല അഭിപ്രായമില്ല. പിന്നെ അവിടുത്തെ ഹിതം പോലെ ഇന്നലെ ആ യുവാവിനെ കാണ്മാൻ കഴിഞ്ഞില്ല

നൂർജിഹാൻ—നിന്നോടു ഞാൻ അഭിപ്രായം ചോദിച്ചില്ല. പറയുന്നതു് അനുസരിക്കണം. ഇന്നു തന്നെ കണിശമായും ഇവിടെ വിളിച്ചുകൊണ്ടു വരണം.

നദീ—ചക്രവർത്തിതിരുമനസ്സിലെ ആജ്ഞയനുസരിച്ചു പടക്കളത്തിലേക്കു പുറപ്പെടാൻ ഒരുങ്ങിയിരിക്കയാണു്. ഉടനെ പുറപ്പെട്ടുകൊള്ളണമെന്നാണു പടക്കളത്തിൽ നിന്നും ചക്രവർത്തി ആജ്ഞാപിച്ചയച്ചിരിക്കുന്നതു്. അയാൾ ഒരു തനി രാജപുത്രയുവാവാണെന്നു കൂടി അവിടുന്നു് ഓർമ്മിക്കണം. അതിനാൽ.....

നൂർ—ഫോ മറയത്തു്. അയാളെ ഇന്നു തന്നെ ഇവിടെ വിളിച്ചു കൊണ്ടു വരാത്ത പക്ഷം അനുഭവം.....

നദീറാ അവിടെ നിന്നു പോയി. അവൾ യാതൊന്നും മറുപടി പറഞ്ഞില്ല. ചക്രവർത്തിനി അസ്വസ്ഥയായി ആ മുറിയിൽ ഉലാത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഹിതകാരിണിയായ നദീറയോടു് അത്ര കർക്കശമായി പെരുമാറിണ്ടിയില്ലായിരുന്നുവെന്നു നൂർജിഹാനു തോന്നി. പക്ഷേ വികാരാവേശം കൊണ്ടങ്ങനെ പറഞ്ഞുപോയി. വിവേകം വന്നപ്പോൾ പശ്ചാത്താപവും.

നദീറ, മതംമാറിയ ഒരു രജപുത്രകന്യകയാണു്. അവളുടെ മതപരിവർത്തനം ഹിതാനുസരണം സംഭവിച്ചതല്ല. ചില കാരണങ്ങളാൽ അങ്ങനെ സംഭവിച്ചുപോയി അവൾ ഇപ്പോൾ ചക്രവർത്തിയുടെ കൊട്ടാരത്തിലെ ഒരുയർന്ന വേലക്കാരിയാണു്. നൂർജിഹാന്റെ വിശ്വസ്തയോഴിയും. ചക്രവർത്തിനിയ്ക്കുവേണ്ടി അവൾ പലതും ചെയ്തിട്ടുമുണ്ടു്. ചെയ്യുന്നുമുണ്ടു്. പക്ഷേ ഇക്കാര്യത്തിൽ അവൾ അനുകൂലയല്ല. ആ യുവാവിനെ നദീറയ്ക്കു നല്ലതുപോലെ അറിയാം. ഒരിക്കലും അദ്ദേഹം അപഥസഞ്ചാരം ചെയ്കയില്ല. ചെങ്കോലിനധികാരിയായിത്തീരുമെന്നു വന്നാൽ തന്നേയും നൂർജിഹാന്റെ അഭിലാഷത്തിനു വിധേയനാകുമെന്നു വിചാരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്തവിധം അത്ര ഉറച്ച രജപുത്രസൽഗുണങ്ങളുടെ ഒരു കേദാരമായി

രുന്നു അതു കോമളയുവാവു്, അതു നദീറയ്ക്കറിയാം. തന്മൂലമത്രേ അവൾ ചക്രവത്തിനിയുടെ ഹിതത്തിനു വിപരീതം പറഞ്ഞതു്. പക്ഷേ വികാരവിധേയത്വംമൂലം വിവശയായ നൂർജിഹാൻ വിവേകഹീനയായി അഭിലാഷപൂരണത്തിനു് എന്തും ചെയ്യാൻ സന്നദ്ധയായിരിക്കയാണു്.

നദീറ നേരിട്ടു് അതു യുവാവിന്റെ സന്നിധിയിലെത്തി. പടക്കളത്തിലേക്കു പോകുന്നതു ചക്രവത്തിനിയെക്കണ്ടിട്ടുവേണമെന്നും ചക്രവത്തിനിക്കു് എന്തോ സന്ദേശം തന്നയക്കാനുണ്ടെന്നും തന്മൂലം കൊട്ടാരത്തിൽ വന്നിട്ടുപോകണമെന്നും ചക്രവത്തിനി അനുജ്ഞാപിച്ചിരിക്കുന്ന വിവരം നദീറ ആ യുവാവിനെ ധരിപ്പിച്ചു.

അയാൾ യാതൊരു വൈമനസ്യവും സംശയവും ക്രൂടാതെ നദീറയുമൊരുമിച്ചു പുറപ്പെട്ടു. അല്പം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ആ യുവാവു ചക്രവത്തിനിയുടെ സന്നിധിയിൽ ആനീതനായി. നദീറ പിൻവാങ്ങിനിന്നു

യുവാ—അവിടുന്നു് അന്വേഷിച്ചതെന്തിനായിരിക്കുമോ? ഇന്നു തന്നെ പടക്കളത്തിൽ എത്തിക്കൊള്ളണമെന്നു കല്പനയുണ്ടു്. പുറപ്പെടാൻ തിടുക്കമായിരിക്കുന്നു.

നൂർ-വിശേഷിച്ചൊന്നുമില്ല. ഒരുകാര്യം പറവാനുണ്ടു്. വെളിയിൽ നില്ക്കുന്നതെന്തിനു്? അകത്തേക്കു കയറി വരുക.

യുവ—തിരുമനസ്സിലെ പള്ളിയറ. അതിനുള്ളിൽ അന്യപുരുഷന്മാർ കടക്കുന്നതു വിഹിതമല്ല. ഇവിടെ നിന്നാൽ മതി.

ഈ സന്ദർഭത്തിൽ നൂർജിഹാന്റെ മുഖകമലം വികാരവിജൃംഭിതവും കറുത്തിരുണ്ട കോമളനയനങ്ങൾ കാമപാരവശ്യദ്യോതകവുമായി കാണപ്പെട്ട അവളുടെ രക്താധരങ്ങൾ ചലിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇനിയെന്താണു വേണ്ടതെന്നറിയാത്ത ഒരു ചിന്തയും ആ കുവലയനേത്രയെ ബാധിച്ചിരുന്നു. ഒടുവിൽ അവൾ പറഞ്ഞതു.

നൂർ—അതു സാരമില്ല. ചക്രവത്തി ഇവിടെ ഇല്ലാത്ത അവസരം. വിശേഷിച്ചു ഞാൻ അവശ്യപ്പെട്ടിട്ടു മാണല്ലൊ. രാജാമാനസിംഹന്റെ പുത്രൻ ഇതു അധീരനോ? പോരെങ്കിൽ പടക്കളത്തിലേക്കു പുറപ്പെടുന്ന അവസരവും. സന്തുഷ്ടനായിട്ടു പോകണം. സംശയിക്കേണ്ട അകത്തേക്കു കടന്നു നില്ക്കാം.

യുവാ—അതു ശരിയല്ല. ഒരിക്കലും ഭംഗിയുമല്ല. തിരുമേനിയെ അറിയാക്കാനുള്ള സന്ദേശമെന്താണെന്നു കല്പിക്കണം. താമസിപ്പിക്കുന്നതു സങ്കടമാണു്.

നൂർ—താമസം! അതു സാരമില്ല. അകത്തേക്കു കടക്കുക. പറയാം. ഉടനെ പോകാമല്ലൊ?

യുവാവു്—ന്യായമല്ലാത്തതു പ്രവർത്തിപ്പാൻ അവിടുന്നു നിർബന്ധിക്കരുതു്.

നൂർ—സന്ദേശം പരമരഹസ്യമാണു്. നിങ്ങൾ പടക്കളത്തിലേക്കു പോകുന്ന സന്ദർഭം. മറ്റാരും അറിയാതെ പ്രത്യേകം സൂക്ഷിക്കേണ്ട ചുമതല എനിക്കെന്നപോലെ നിങ്ങൾക്കുമുണ്ടു്. അതിനാൽ അകത്തേക്കു കടന്നു നില്ക്കുക. മറ്റൊന്നും സംശയിക്കേണ്ട.

യുവാവു് വൈമനസ്യത്തോടുകൂടി പള്ളിയറവാതിൽകടന്നു് ഒതുങ്ങിനിന്നു. നൂർജിഹാൻ വികാരവിവശയായി ആ യുവാവിനെ ആപാദചൂഡം അവലോകനംചെയ്തു. ആ തരുണഗാത്രത്തിലെ സൌന്ദര്യാമൃതത്തിന്റെ മധുപൂവ് അല്പനേരം ആസ്വദിച്ചു.

നൂർ—അടുത്തു വരുക. ഇവിടെ ഇരിക്കാം. മറ്റാരും ഇവിടെ വരുകയില്ല. പോകാൻ തിടുക്കമുണ്ടെന്നല്ലേ പറയുന്നതു? വേഗമാകട്ടെ.

നൂർജിഹാന്റെ വാക്കുകേട്ട ധീരനും ശൂരനുമായ ആ യുവാവു ഞെട്ടി പുറകോട്ടു മാറി. ഭാവം പകർന്നു.

യുവാ—അവിടുന്നെന്താണു സ്ഥാനവും സ്ഥിതിയും മറന്നു കേവലം മൂഢകളെപ്പോലെ സംസാരിക്കുന്നതു്? ഞാൻ കേവലം അനാഗതശ്മശ്രുവായ ഒരു യുവാവു്. അല്ല ഒരു രാജപുത്രയുവാവു്. ചക്രവത്തിയുടെ കീഴിലുള്ള ഒരു ഭടൻ. അവിടുന്നു ചക്രവത്തിനി. എന്റെ സ്ഥിതി എന്തു്? അവിടുത്തെ നിലയെന്തു്? ചാപല്യം-അതിനും ഒരതിരുണ്ടു്. ഒരു രാജപുത്രയുവാവിനു സഹിക്കത്തക്കവാക്കുകളേ അവനോടു സംസാരിക്കാവൂ. എനിക്കു പോകാൻ തിടുക്കമുണ്ടു തിരുമനസ്സറിവിക്കാനുള്ള സന്ദേശമെന്താണെന്നു സമയം കളയാതെ കല്പിക്കണം. അവിടുന്നു സ്ഥാനവും സ്ഥിതിയും മറന്നു ഇനിയെങ്കിലും സംസാരിക്കരുതെന്നപേക്ഷ.

നൂർജിഹാൻ കുഴങ്ങി. അവൾ പൂർവാധികം വികാരവിവശയുമായി. അവൾ എന്തോ അല്പനേരം ആലോചിച്ചിട്ടു പറഞ്ഞു. "യുവാവേ! നിങ്ങൾ തെറ്റിദ്ധരിക്കുന്നു. നിങ്ങളുടെ ഒരു ജ്യേഷ്ഠസഹോദരിയുടെ പ്രായമുള്ള എന്റെ സമീപത്തിരിക്കുന്നതിലെന്താണു വിഷമം? അതിലെന്താണു് ഔചിത്യക്കുറവു്? എനിക്കു പറവാനുള്ള സന്ദേശം അത്യപരമരഹസ്യമാണു്. സംശയിക്കേണ്ട. ഇവിടെ വന്നിരിക്കുക.

യുവാ—ഞാൻ ഏതാണ്ടു യൗവനത്തിലേക്കു കാലൂന്നിയ ഒരു യുവാവു്. അവിടുന്നു ചക്രവത്തിനി വിശേഷിച്ചു കീഴിലുള്ള ഒരു ഭടൻ—ഒരിക്കലും ഒരുമിച്ചിരിക്കുന്നതു ഭംഗിയും ശരിയുമില്ല.

നൂർ—നിങ്ങൾ എന്റെ അപേക്ഷയെ നിർദ്ദയം നിരസിക്കയാണോ ചെയ്യുന്നതു്? എന്റെ ആനുകൂല്യമുണ്ടെങ്കിൽ നാളെ നിങ്ങൾ സർവസൈന്യാധിപൻ. നിങ്ങൾ ഒന്നു കൂടി ചിന്തിക്കുക. എന്റെ അഭിലാഷം. അതങ്ങനെ വന്നുപോയി. നിങ്ങൾ ഇവിടെ വന്നിരിക്കുക,

യുവാ—അവിടുന്നു നിർബന്ധിക്കരുതു് എന്റെ ഭാവി—അതു സാരമില്ല. ആനുകൂല്യം കൊണ്ടുള്ള ഔന്നത്യം എനിക്കാവശ്യമില്ല. സാമർത്ഥ്യം കൊണ്ടുള്ള ഉയർച്ച അതു കാംക്ഷിക്കുമാണു് അവിടുന്നു് ഇനി എന്നെ നിർബന്ധിക്കരുതു്. ഞാൻ പോകുന്നു. ഒരു രാജപുത്രയുവാവിനു ജീവിതശുദ്ധിയെ അല്ലാതെ ഭാവിയെക്കുറിച്ചു ചിന്തയില്ല.

അയാൾ വെളിയിൽ കടക്കാൻ ഒരുങ്ങി. നൂർജിഹാൻ മഞ്ചത്തിൽ നിന്നും ചാടിയെഴുന്നേറ്റു് ഒരു ഉന്മാദിനിയെപ്പോലെ ആ യുവാവിനെ ഗാഢഗാഢം ആശ്ലേഷിച്ചുകൊണ്ടു വാതൽ അടച്ചു. യുവാവു പിടിവിടുവിച്ചു രക്ഷപ്പെടാൻ ഒരുമ്പെട്ടു.

ഈ സമയത്തു ചക്രവത്തി എഴുന്നള്ളുന്നു എന്നൊരുശബ്ദം വെളിയിൽ കേൾക്കപ്പെട്ടു. പടക്കളത്തിൽ നിന്നു ചക്രവത്തി പെട്ടെന്നു രാജധാനിയിലേക്കു പുറപ്പെട്ടതെന്തിനെന്നു് ആർക്കും അറിവില്ലായിരുന്നു. ചക്രവത്തി എഴുന്നള്ളുന്നു എന്നു് വെളിയിൽ കേൾക്കപ്പെട്ട ശബ്ദം നടീനടന്മാരുടേതായിരുന്നു.

നൂർജിഹാനു സംഭ്രമം വർദ്ധിച്ചു. ചക്രവത്തി പള്ളിയറവാതൽ സമീപിക്കയും ചെയ്തു. അവൾ ഒരു നിമിഷം കൊണ്ടു അനന്തരകരണീയം എന്തെന്നു്—തന്റെ രക്ഷാമാർഗ്ഗമെന്തെന്നു്—ആലോചിച്ചുറച്ചു കഴിഞ്ഞു. പള്ളിയറവാതൽ തുറപ്പെട്ടു. കഷ്ടം! ആ കൊച്ചു കാമുകൻ, നിരപരാധിയായ ആ കോമളയുവാവു്, സൽഗുണങ്ങളുടെ വിളനിലമായ ആ ധീരഭടൻ വെ

ഗ്രാമീണകുസുമം

ഡി. ശ്രീമാൻ നമ്പൂതിരി

[ഒരു മിത്രവുമൊത്തു കുസുമ തന്റെ ജന്മദേശം വീക്ഷിയ്ക്കുവാൻ പുറപ്പെടുന്നു. മധുരസ്മരണകളുടെ മനോഹാരിതയിൽ അവൾ മുഴുകുന്നു.]

ആരകൊല്ലത്തിന്റെ വിപ്രയോഗം ചേർന്ന
നീരസചിത്തമാണ്ടും മനോമോഹിനീ
മിത്രമായീടും യുവാവൊരുമ്പെട്ടെന്നിച്ചു
യാത്രയായിനിജദേശമീക്ഷിയ്ക്കുവാൻ.
തട്ടുംമുട്ടുമചര്യാമിയോടൊന്നിച്ചു
കെട്ടിപ്പിടിച്ചൊരുമ്മരംശങ്ങളിൽ
ദൃഷ്ടിപതിയിയ്ക്കുവോ നാണം വികാരതര-
മൂർഛയിൽ രചപെട്ട തരുണ വീണയും!
കോരിത്തരിപ്പവക്കേകീ നിജഗ്രാമ-
ഭൂവിലെക്കല്ലും മരവും തടിനിയും
ഹാ, വിചാരിയ്ക്കുവാനാരോ സ്വദേശമാം
ഭൂവിഭാഗത്തിൽ വിലോകമംഗികരം!
തന്നിച്ചുമേളിച്ച കൈമാരകാലത്തി-
ലൊന്നിണങ്ങിക്കഴിഞ്ഞുള്ള കുമാരികൾ
അന്യരിക്കിൽപോയ് പിരിഞ്ഞോരെനാൾ പിന്നെ
പിന്നെയോജിയ്ക്കും വിശിഷ്ടമാംവേളയിൽ
സംജാതമാകുന്ന തോഷവും രാഗവും
സംഭോഗം ചെയ്ത തനിയെത്തെല്ലിടെ.
മന്തരിക്കൊട്ടയും മുമ്പിൽ പ്രതിഷ്ഠിച്ചു
മുമ്പുതാൻവാണദേശങ്ങളീക്ഷിയ്ക്കുവേ,
തെളിഞ്ഞിതറിച്ചാൽ, അഹോ കാലമേ, നിന്റെ
ഹാസ്യം രചിക്കുന്ന മാറാമതൃത്തുതം!
ഭൂതകാലത്തിൻ വിശിഷ്ടസ്മരണക-
ളുതകുമേഘങ്ങളുരചിച്ചു തുലോം
അശ്രുബിന്ദുക്കളായ് വർഷിക്കയോ ചെയ്ത
തനിത്തമയ്യോ തളർന്ന നിരാശയാൽ.
"എങ്ങിരിയ്ക്കുന്നമരം പൂർവമിത്രം?" ചിന്ത
തിങ്ങികുസുമതൻ മുഖത്തിൽപൊടുന്നനെ.

[രഘുനാഥന്റെ—പാവപ്പെട്ട ആ ആട്ടിടയ കുമാരന്റെ—പ്രേമസമ്പന്നമായ വദനം പോലും കുസുമയുടെ ഹൃദയത്തിൽ നിന്നു് അകന്നു മറഞ്ഞു തുടങ്ങി.]

ഭൂതകാലത്തിൻ വിശിഷ്ടാനുഭൂതിയിൽ
പൂതമായുള്ള തൻ പ്രേമസ്മരണകൾ
വിസ്മരിച്ചും—നയോന്മേഷസമ്പന്നമാം
ചിത്തത്തിനെന്തിനു ക്ഷുഭിതാഭിവാഞ്ഛകൾ!
അത്യുജ്ജ്വലപ്രേമസമ്പന്നനായുള്ളോ-
രജ്ജോപനം തന്മനോഹരവക്ത്രവും
അതിധീരനായോരക്കുമാരന്റെ
യംപുഷ്പരാഗവും സംതപ്തചിത്തവും
വ്യർത്ഥമായീടും പിതൃമഹന്മാരു-
ടസ്സാന്ത്വചിത്തപ്രപാഞ്ഞാലിയ്ക്കും തടിനിയും
സർവവുംവിസ്മൃതപ്രായമായ് തനിക്കു
നവ്യമാംജീവിതംസംസിദ്ധമാകവേ.
തന്നെക്കഠിച്ചുള്ള പൊന്നിൻ കിനാക്കൾവി-
ട്ടൊന്നിലും ശ്രദ്ധയില്ലാതെയേകാന്തനായ്
ഏതോ കടിലിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടുന്ന തൻ
ഭൂതകാലത്തിന്റെ വാടാവിളക്കിനെ

ട്ടേറെ ശിരസ്സു വേർപെട്ട നിലത്തു കിടന്നു പിടയ്ക്കുന്നു. "ചെറുപ്പക്കാരുടെ ധിക്കാരം! പള്ളിയറയിൽ പോലും രക്ഷയില്ലാതായൊ"? എന്നു് അവൾ ചക്രവർത്തികേൾക്കത്തക്കവിധം അലറി ചക്രവർത്തി പള്ളിയറയ്ക്കുള്ളിലേക്കൊന്നു നോക്കി.

അടുത്ത ദിവസം ആ യുവാവിന്റെ ശരീരം ശിരസ്സറ്റു റോഡരുകിൽ കിടക്കുന്നതു കാണപ്പെട്ടു.

നദീ ഏറെ നേരം കരഞ്ഞു.

ചിന്തിയ്യുവാനും ചെയ്തീലെ നേരമ-
ത്തനുചിക്കുതാനി നിസ്സാരജീവിയേം!
യാമിനിദേവിയാം തന്നമ്മയാകുന്ന
ക്ഷമിതൻ മാറിൽക്കിടന്നുറങ്ങീടുവേ,
ലോകേങ്ങളെല്ലാംമയങ്ങിക്കിനാവിന്റെ
ലോകത്തിലാസ്വസുഖംകൈക്കൊണ്ടു ശയിയ്യുവേ,
കാമുകന്മാരുമായന്നിച്ച കാമന്റെ
ഗാനങ്ങൾ പാടിത്തകർത്തുകൊണ്ടങ്ങിനെ
മദ്യപാനത്തിനാലുന്മത്തയായ്തീർന്ന
ദുഷ്ടംചവിട്ടുമവരോ നിതംബിനീ!
ഹാ കഷ്ടമയ്യോ! ഉഷിച്ച നീ സോദരീ,
ഭീകരം നിന്നടെ ഭാഗധേയക്രമം!
മുമ്പിലോരുന്ന തൻ ജീവിതാശാവിക-
ലമ്പോ! ചെളിക്കഴി നിക്കിക്കയല്ലി നീ!

5

[നാലഞ്ചുവത്സരം കഴിഞ്ഞു. അപ്രതീക്ഷിതമായി കുസുമയുടെ മാനസത്തിൽ പൂർവ്വകാലസ്മരണയുടെ ചില പൊന്നൊളികൾ വീശുവനാരംഭിച്ചു.]

കാലമാമശ്വത്ഥവൃക്ഷത്തിലാണ്മള
ലോലവൃക്ഷങ്ങൾ പൊഴിഞ്ഞു നിരവധി.
പ്രത്യൂഷസംഭോല്ലാസികളാകുന്ന
പുതുങ്ങളേറെവിടർന്നുമിനംപ്രതി.
ഏകദാ വാരണസീനദീതീരസ്ഥ-
ഗേഹത്തിലൊന്നിലേകാന്തയായ്വാഴ കവേ
മാധുര്യമേറുന്ന തന്റെ കൈമോരമാം
മാധവാനേഹസ്സിലോലം സ്മരണകൾ
അന്തരചിതൻ ചിന്തോദധിയിൽ ചിരകാല
പൊളിപ്പുറപ്പെട്ടു; വേഗനിച്ചുടൻ.
ചിന്താതിഗോദ്രേൽ പ്രഭവംപൊട്ടും-ശക്തി-
യെന്തോ തടിയാനന്തരംഗകാന്തത്തിനെ
കമ്പനം ചെയ്തതായ്കണ്ടാൾ;വികാരൈക-
മൂർത്തമയിൽ പൊട്ട വീഴ്ച്ചിട്ടാൽ മനോഹരി
അമ്മയെക്കാണാഞ്ഞുഴന്ന കേണീടുന്ന
കുഞ്ഞിനുണ്ടാകും മനോവികാരം തമാ
അമ്മനോ ഞാനും ശിശുമുണ്ടായിരുന്നതിൻ
സമ്മർദ്ദമമ്മേ! തെരിച്ചു തന്മാനസം
ശൈശവത്തിങ്കൽ കളിച്ചുമേഞ്ഞിട്ടുള്ള
ശൈലദേശത്തിന്റെ സാനുപ്രദേശവും,
കളിക്കളിയ്ക്കുന്ന കൂട്ടുനിന്നിട്ടുള്ള
കാട്ടിലെത്തോട്ടം പരന്ന പാടങ്ങളും,
മറവും സമസ്തവും തന്മനോഭിത്തിയിൽ
തിക്കിത്തിരക്കി—കുന്നിത്സുന്ദരി!
പൊട്ടിക്കരഞ്ഞുപോയ്; ദാമ്പത്യസംഘാത-
മെത്രമാത്രം ശക്തിഹേന്നുള്ളതോർക്കുകിൽ!

[കലാമന്ദിരത്തിലെ കനകദീപമായി കുസുമ ഉജ്ജ്വലിച്ചു.]

ഏതോമഹത്വം പൊതിഞ്ഞതായീകണ്ട
ശാന്തോദരി നിജമെയ്യിലെല്ലാടവും
യിശൈശവശൃംഖലയീടും കലയുടെ
ശാശ്വതാനന്ദസമൃദ്ധമാം രമണിയിൽ
വിശ്രമിക്കുന്നതായ്കാണുകയായ്ലോകൈക-
വിശ്രുതമാം തൻ യശസ്സിൽ പരിമൃദം
സഹീയമായീടും കടാക്ഷത്തിലേക്കുന്ന
മായികഭാവത്തിൻ മഹാ പ്രഭാവങ്ങളെ
ആയിരം നാവുകളാഘ്യാനമേകുന്ന
തായി വീക്ഷിച്ചുസംതുഷ്ടിപൂണ്ടുടൻ.
പ്രേമഭിക്ഷയ്ക്കായ് കൊതിച്ചുകെഞ്ചുന്ന
രംഭാരാജന്മാർവിനീതശിരസ്സുമായ്
തൻകാൽതാരിലോട്ടിഞ്ഞുവീഴുന്ന കാ-
രണമ്പോട്ട മുനന്ദമാർന്നുമനോഹരി.
ഗന്ധർവ്വപ്രഭാനനന്തരം സമ്പന്ന-
പത്തനങ്ങൾക്കുമീതെ ചന്ദ്രശാലോപരി
പ്രീത്യാകിടന്നംബരത്തിൻ കലാലയ-
ഗ്രന്ഥവേദിക്ക കണ്ണുപ്പിച്ചിട്ടും വിദുഷ.
നാണംകണങ്ങിക്കളിക്കുന്ന രാവിന്റെ
നാരിമാർകാൽതെറിവീണുപോകുന്നതും
വിശ്രമംമൂലം പകച്ചുകൂട്ടുള്ളൊട
യല്ലാംബരംകൊണ്ടുകണ്ണുപൊത്തുന്നതും,
താഴെപ്പിഴച്ചുവീഴുവേണമെന്നോതാതെ
താനേമിഴിച്ചുപകച്ചുനിൽക്കുന്നതും,
കണ്ടിടുമുണ്ടു, തന്നേന്മയെച്ചിന്തിച്ചു
കൊണ്ടുറങ്ങാറുണ്ടുസംതുഷ്ടിയായവൾ.

നായർ

(തുടച്ച്)

ചേളായിൽ കൃഷ്ണൻഏളേടം.

ലളിതകലാവല്ലരിയുടെ പുഷ്പവും നായർക്ക് നല്ല വണ്ണമുണ്ട്. കലകളിൽ പ്രധാനസ്ഥാനമലങ്കരിക്കുന്ന സാഹിത്യത്തിൽ അയാൾക്കുള്ള അഭിരുചി കുറച്ചൊന്നുമല്ല. കൈരളീസാഹിത്യസാമ്രാജ്യത്തിൽ കയറിച്ചെല്ലുന്ന ഏതൊരുവനും അവിടെ അഗ്രിമസ്ഥാനങ്ങളലങ്കരിക്കുന്നവരായ പുരാതനാപദാനകർത്താക്കൾക്കു പുറമേ കണ്ണശ്ശപ്പണിക്കർ, രാമപ്പണിക്കർ, മാധവപ്പണിക്കർ, തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛൻ, വള്ളത്തോൾ മുതലായ മഹാകവികളെ കാണാതിരിക്കുകയില്ല.

ദേവരസങ്ങളുടേയും ഗുണദോഷങ്ങളുടേയും മറ്റും കേദാരമെന്നവണ്ണം ശോഭിക്കുന്ന കഥകളി, അതിനോടടുത്ത പടിയിൽ നിൽക്കുന്ന തുള്ളൽ, നാടകം, തിരുവാതിരകളി മുതലായവയെക്കൊണ്ടു കൈകൊയ്യും ചെയ്യുന്നവരുടെ ക്ലൃപ്തത്തിൽ നായർക്കുള്ള സ്ഥാനം അദ്വിതീയമാണ്. പതാക, മുദ്ര, കടകം, മുഷ്ടി, കത്തരീമുഖം, ശുകതുണ്ഡം, കപിത്ഥം, ഹംസപക്ഷം, ശിഖരം, ഹംസാസ്യം, അഞ്ജലി, അർദ്ധചക്രം, മുകുരം, ഭ്രമരം, സൂചികാമുഖം, പല്ലവം, ത്രിപതാക, മൃഗശീർഷം, സർപ്പശിരസ്സ്, വർദ്ധമാനകം, അരാളം, ഉർണ്ണനാഭം, മുകുളം, കടകാമുഖം തുടങ്ങിയുള്ള പ്രധാനമുദ്രകളും ഉപമുദ്രകളും ഉപാംശമുദ്രകളും കൊണ്ടു ഭാഷാചമച്ച സുദീർഘസുന്ദരങ്ങളായ വർണ്ണനകളും സാധിച്ചു രംഗവാസികളുടെ ഹൃദയം കവർന്നു വിലയേറിയ സമ്മാനങ്ങളും (രാജാക്കന്മാരിൽ നിന്നു വീരശൃംഖലകളും കൂടി) വാങ്ങി കഥകളിയുടെ പേരും പെരുമയും ദേശാന്തരങ്ങളിൽ പോലും വ്യാപിപ്പിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നതു നായരല്ലാതെ മറ്റാരുമല്ല.

ഗദ്ധത്തം, കാലത്തം, ശിവതാണ്ഡവം മുതലായവയുടെ സുകുമാരതമങ്ങളായ പ്രദർശനങ്ങളെക്കൊണ്ടു പാശ്ചാത്യലോകത്തെ ആനന്ദതുന്ദിലമാക്കുന്നവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഇന്നു ഗോപീനാഥൻ, ആനന്ദശിവരാമൻ തുടങ്ങിയുള്ളവർ അലങ്കരിക്കുന്ന സ്ഥാനം സാസൂയവീക്ഷണലക്ഷ്യമായിട്ടാണിരിക്കുന്നതെന്നു പറഞ്ഞാൽ അതിൽ അതിശയോക്തി സ്പർശമേയില്ല. കുറെകൊല്ലങ്ങൾക്കുമുമ്പു്, വംഗദേശത്തു ശാന്തിനികേതനത്തിലെ വിശ്വഭാരതിയിൽ ശരിയാം വണ്ണം തിരുവാതിരകളി (ശിവൻ ദേവതയായിട്ടുള്ള തിരുവാതിര നക്ഷത്രത്തെ വംഗദേശീയ ഹിന്ദുക്കൾ ഏതാണ്ടു കേരളീയ ഹിന്ദുക്കളെപ്പോലെതന്നെ ബഹുമാനിക്കുന്നു. കാമദഹനചരിത്രമറിയാത്തവരും അവരുടെ ഇടയിൽ ചുരുക്കമാണ്. കേരളത്തിലെപ്പോലെ തിരുവാതിര ആഘോഷിക്കുന്നില്ലെന്നേയുള്ളു. വംഗനിവാസികളിൽ മിക്കവരും ദ്രാവിഡഗോത്രത്തിൽ പെട്ടിട്ടുള്ളവരാണ്.) അഭ്യസിപ്പിക്കേണമെന്നു നിശ്ചയിക്കയുണ്ടായി. അതിനു നിയമിച്ചതു് ഒരു നായർസ്ത്രീയെ (ഏതോ ഒരു നാരായണിഅമ്മയെ) യാണ്. ഇപ്പോഴും അവർ ആ ജോലി

തുടർന്നുകൊണ്ടു പോരുന്നുണ്ടെന്നാണു് തോന്നുന്നതു്.

ഗാനാമൃതത്തിന്റെ ഒരു പ്രളയ സാഗരമെന്നപോലെ വർത്തിച്ചിരുന്ന ത്യാഗരാജസ്വാമികളെ തന്റെ ഒരു സ്തുതിപാഠകനാക്കി പഞ്ചരത്നങ്ങളും പാടിച്ചഷ്ഠംക്കാലം ഗോവിന്ദമാരാർ സംഗീതകലയിൽ നായർക്കുള്ള സ്ഥാനമേതെന്നു വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ടു്.

ഇങ്ങനെ പലവിധമഹത്വങ്ങളും ഇണങ്ങിയ ഒരു സമുദായമാണു് നായർ സമുദായമെന്നു പൊതുവിൽ പറയാമെങ്കിലും ഇപ്പോൾ അതു മുമ്പൊരിക്കലും സംഭവിച്ചിട്ടില്ലാത്തവിധം അധഃപതിച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നും തീവ്രങ്ങളും നാനമുഖങ്ങളുമായ യത്നങ്ങളെക്കൊണ്ടു് ഉയർത്തിയെടുക്കേണ്ടതായിട്ടാണു് ഇരിക്കുന്നതെന്നും പറയാതെ നിവൃത്തിയില്ല.

1. പരമാത്മാവിൽ അഥവാ ദൈവത്തിൽ, ജീവാത്മാവു ലയം പ്രാപിക്കുന്നതുവരെ, പരമാത്മാവു സർവ്വശക്തനും, സർവ്വവ്യാപിയും സത്യൈകപരായണനും ശിക്ഷാരക്ഷാധികാരിയും കർമ്മഫലദായകനും താൻ മറന്നാലും തന്നെ മറക്കാതെ പിടികൂടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നവനുമാണെന്നുള്ള പ്രകൃതിയുടെ പ്രാഥമികതത്വത്തിൽ ജീവാത്മാവു സദാ ദൃഢമായി മനസ്സുറപ്പിക്കേണ്ടതു് അത്യന്താപേക്ഷിതമായിട്ടുള്ള ഒരു സംഗതിയാണെന്നു നല്ലവണ്ണം ഗ്രഹിച്ചുവെയ്ക്കുക. പരമാത്മാവു ജീവാത്മാവിന്റെ തന്നെ പരിശുദ്ധതമമായ മേലാറവും ജീവാത്മാവു് ആദ്യം ദുഃസ്വാതന്ത്ര്യവും പിന്നീടു് അസ്വാതന്ത്ര്യവുമായി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന പരമാത്മാവിന്റെ കീഴാറവുമാകുന്നു.

2. ജന്തുബലികൊണ്ടു് ഈശ്വരപ്രീതി വരുത്താമെന്നു വിചാരിക്കുന്നതു മൂഢതയാണു്. ആ മൂഢതബാധിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതിനെ ഉടൻ ബലികഴിക്കുക.

3. ദയ, സത്യം, മയ്യാദ, ദാനശീലം, സഹിഷ്ണുത, ധർമ്മബോധം എന്നീ ഷഡ്ഗുണങ്ങളെ അനുനിമിഷം വർദ്ധിപ്പിക്കുക.

4. അരൂപിയായ ദൈവത്തെ സരൂപിയായി ധ്യാനിച്ചാരാധിക്കുവാനിഷ്ടപ്പെട്ടാലുപക്ഷം സർവ്വദേവതാകാരമായിരിക്കുന്ന പരബ്രഹ്മത്തെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നതായ എന്തെങ്കിലും മന്നിനെ (ശിലകൊണ്ടോ ലോഹംകൊണ്ടോ ഉള്ള ഒരു ഗോളമായാൽ നന്നു്.) സൗകര്യപ്രദമായ ഒരു പ്രത്യേകസ്ഥലത്തുറപ്പിക്കുക. അതിൽ യഥേഷ്ടം ഇഷ്ടദേവതകളെയെല്ലാം സങ്കല്പിച്ചു നിവൃത്തി ആരാധന നടത്തുക.

5. സസ്യഭക്ഷകളായിത്തന്നെ ജീവിതം നയിക്കുക.

6. സഹോദരസമുദായങ്ങളെ മാനിക്കുക, സ്നേഹിക്കുക, സഹായിക്കുക.

7 ഏതു സമുദായത്തിലേയും ദുർവൃത്തന്മാരെ സർവ്വാത്മനാ വെറുക്കുക. അവരുമായുള്ള സമ്പർക്കത്തെ വിഷമെന്നപോലെ ത്യജിക്കുക. എന്നാൽ നിർവ്വാഹമില്ലാതെ കിടക്കുന്ന അവരുടെ സ്വാഭാവികങ്ങളായ ആവശ്യങ്ങളെ (ഭക്ഷണം, വസ്ത്രം, വെള്ളം, പാർപ്പിടം മുതലായവയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ആവശ്യങ്ങളെ) ശക്തിയുള്ളപക്ഷം നിർവ്വഹിച്ചുകൊടുക്കുക.

8. ദുഃസ്വാതന്ത്ര്യംമൂലം തന്റേയും അന്യന്റേയും അഭിവൃദ്ധിയെ തടയാതിരിക്കുക. ദുഷ്പേരിനർഹനാകാതിരിക്കുക.

9. സമുദായത്തിന്റെ സാംസ്കാരികവും സാഹിത്യപരവും സാമ്പത്തികവുമായ പുരോഗതിക്കു വേണ്ടി യാവല്ലക്യം ത്യാഗമനുഷ്ഠിപ്പാനുള്ള മനോഗുണം സമ്പാദിക്കുക.

10. ലഘുജീവിതം കൊണ്ടു തൃപ്തിപ്പെടുക.

11. കലഹകൌതുകം പരിത്യജിക്കുകയും പരിത്യജിപ്പിക്കുകയും ചെയ്ക.

12. ആശ്രയിച്ചവനെ ആവതും രക്ഷിക്കുക.

13. പതിവ്രതയെ പരാശക്തിയെയെന്നവണ്ണം ഭക്ത്യാദര സമന്വിതം വീക്ഷിക്കുക.

14. വിവാഹം നിലനില്ക്കുന്നേടത്തോളംകാലം പാതിവ്രത്യത്തിന് പരമോന്നതസ്ഥാനം കല്പിച്ചു കൊടുക്കുക.

15. അപകാരത്തിനു പ്രതികാരം ചെയ്വാൻ ദൈവത്തെ ഭരമേൽപ്പിക്കുക. അല്ലാത്തപക്ഷം അപകാരത്തിന്റെ സ്ഥിതിക്കനുയോജ്യമായ പ്രതികാരം മാത്രം ചെയ്ക.

19. സ്ഥലജലഭേദഗേഹങ്ങളെ അഴിക്കാക്കാതെ സൂക്ഷിക്കുക.

17. ധാർമ്മികമായ രീതിയിൽ ധനം സമ്പാദിക്കുക.

18. അഹിംസാവ്രതത്തെ അറിഞ്ഞനുഷ്ഠിക്കുക.

19. ഋജുമാർഗ്ഗവ്യതിയാന കളങ്കത്താൽ അങ്കിതമായ പരിഷ്കാരത്തിൽ മതിമയങ്ങിപ്പോകാതെ സൂക്ഷിക്കുക.

20. സ്വയരക്ഷയ്ക്കും സ്വാഭിമാനത്തിനും ശത്രുക്കൾ മുഖാന്തരം ഹാനി സംഭവിക്കുമെന്നുള്ള ഘട്ടം വരുമ്പോൾ അങ്ങനെയുള്ള ഹാനി സംഭവിക്കാതിരിക്കുവാൻ ശത്രുക്കളോടെതിർത്തു് അവരെ കീഴടക്കുന്നതിനു സർവ്വഥാ പര്യാപ്തമായ ക്ഷാത്രവീര്യവും നയവൈദഗ്ദ്ധ്യവും കർമ്മകുശലതയും സമ്പാദിച്ചു വെയ്ക്കുക.

21. കൃഷി, കൈത്തൊഴിൽ, കച്ചവടം ഇവയെ കഴിയുന്നതും അഹിംസാനിഷ്ഠയോടുകൂടി പുരോഗമിപ്പിക്കുക.

22. ദരിദ്രരേയും സന്ന്യാസിമാരേയും യഥാശക്തി സഹായിക്കുക.

23. യഥാർത്ഥമഹത്പദത്തിന്റേയും സമാധാന ജീവിതത്തിന്റേയും നിദാനം ജാതിമതഭേദബുദ്ധിയുടെ നിർമ്മാജ്ജനമല്ലെന്നും മനോവാക്കർമ്മങ്ങളുടെ പരിശുദ്ധിയിൽ നിന്നുളവാകുന്ന സദ്ഭാവഗുണം ഒന്നു മാത്രമാണെന്നും (ഒരേജാതി ഒരേമതം എന്നല്ലാ, ഒരേനിറം ഒരേ വിദ്യാഭ്യാസം എന്നിങ്ങനെ മറ്റു പല സംഗതികളിലും ക്രൂടസാദൃശ്യം വഹിക്കുന്ന ജനങ്ങൾ, തമ്മിൽ തമ്മിൽ കലഹിക്കയും യുദ്ധം ചെയ്തു നശിച്ചു വെണ്ണീറാകുകയും ചെയ്യുന്നതായി ചരിത്രം രേഖപ്പെടുത്തിവന്നിട്ടുള്ളതുംനാം തന്നെ ഇപ്പോൾ കണ്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമെല്ലാം സിനിമാക്കോട്ടയിലെ വെള്ളത്തിരയിൽ കണ്ടതും കാണുന്നതുമായ സംഭവങ്ങളല്ല. ബാഹ്യവിഷയങ്ങളിൽ സാമാനനില കൈവരുത്തുന്നതു അനാശാസ്യമല്ലെന്നു പറയാമെങ്കിലും, അതാണു് ആന്തരങ്ങളും ഗുരുപ്രമാണങ്ങളുമായ കായ്വലാങ്ങേംക്കൊക്കെ നിദാനമായിട്ടുള്ളതെന്നു പറയുന്നതു വിഡ്ഢിത്തമാണു്. എന്തെങ്കിലും ഒരു ലാഭം കിട്ടുന്ന കായ്വത്തിൽ ആ ബ്രഹ്മചണ്ഡാളമായ ഹിന്ദുവും, മഹമ്മതീയനും, ക്രിസ്ത്യാനിയും, ബൌദ്ധനും, യഹൂദനും, സൗരാസ്ത്രീയനും പിന്നെ വല്ലവരുമുണ്ടെങ്കിൽ അവരും യോജിച്ചു് അങ്ങേഅറ്റത്തെ സൌഹാർദ്ദവും പുലർത്തി പ്രവർത്തിക്കുന്നു. എന്തെങ്കിലും നഷ്ടം വരുന്ന ഒരു കായ്വത്തിൽ പങ്കുകൊള്ളേണ്ടിവരുമെന്നു കണ്ടാൽ മേല്പറഞ്ഞവരും അവരുടെ സഹകരണവും സൌഹാർദ്ദവുമൊക്കെ ഏതു വഴിപോകുന്നുവെന്നു പറവാൻ തന്നെ നിവൃത്തിയില്ല. ഓരോരുത്തരും പരസ്പരം കാണാതെ കഴിച്ചുകൂട്ടുന്നതിനും കണ്ടാൽത്തന്നെ

തക്കവും ക്രൂരവുമായി പിരിഞ്ഞു പോകുന്നതിനുമാണു് ഏറിയ ക്രൂരം ശ്രമിക്കുന്നതു്. വ്യക്തിബോധം വിട്ട മുക്തിപദം ലഭിക്കുന്നതുവരെ ഏതാണ്ടിങ്ങനെ തന്നെ ആയിരിക്കുകയും ചെയ്യും.) ഗ്രഹിച്ച തദനുസരണം ജീവിക്കുക.

24. വിവിധത്വത്തിൽക്കൂടി ഏകത്വം കാണുവാൻ പഠിക്കുക.

25. പൌരോഹിത്യത്തെ സമുദായ പരിധിയിൽ പെടുത്തുക.

26. എല്ലാമതങ്ങളുടേയും ജീവാംശത്തെ ഗ്രഹിച്ചു വെയ്ക്കുക.

27. പരമതദൂഷണം പാപവിജൃംഭണമെന്നറിയുക.

28. കുടുംബം തുടച്ചുനീക്കുവാൻ വഴിയില്ലാത്തവണ്ണം ഏകാംഗശേഷമായി ഭവിക്കുന്നതുവരെ ഗൃഹവും ഗൃഹസ്ഥാനവും (പറമ്പും) യാതൊരു വിധത്തിലും പരഹസ്തഗതങ്ങളായിപ്പോകാതിരിക്കുവാൻ പറ്റിയ വ്യവസ്ഥയേപ്പെടുത്തുക. നിയമനിർമ്മാണം ചെയ്യിക്കുക.

29. അധർമ്മത്തിലൊഴിച്ചു മറെറാന്നിനും ഭയപ്പെടാതെ ജീവിക്കുക.

30. ദേഹപ്രകാശം വെടിഞ്ഞും ആത്മപ്രകാശം വർദ്ധിപ്പിക്കുക.

31. ആത്മപ്രകാശം അപ്രത്യക്ഷ്യവും അപ്രതിരോധ്യവുമെന്നു മനസ്സിലാക്കുക.

32. ഉള്ളകാലം ഉത്തമരീതിയിൽ കഴിക്കുമെന്നു ശപഥം ചെയ്യുക. ഉയർന്ന നിലവരാതിരിക്കയില്ല നിശ്ചയം.

നാനാസ്മാപാദിത ശുദ്ധസത്വ-
ശ്രീമൽക്കരാലിംഗന സൌഖ്യലാഭം
ലോകേ വിളങ്ങേണമതിന്നു ഗൌരീ-
മാരാരിമാരേക വരം നിരാപം

ശുഭം

652-ാം പേജിൽ "6000 കൊല്ലങ്ങൾക്കു്" എന്നതിനു പകരം "2000" എന്നു വായിക്കുക.

കാർമേഘത്തോടു്.

മാവേലിക്കര കെ. അച്യുത്.

നീറിപ്പൊട്ടീടും ചിത്തം
വാന്നൊഴുകീടും കണ്ണു-
നീരിലൂടലിയിച്ചു
പൂഴിയിൽ വീഴിക്കാതെ
നീരദനിരേ! ചുട്ട
തീക്കനൽ നീളെപ്പെയ്തു
നീരസ്രുമാകും നീല-
ക്കാട്ടകം ചുട്ടുകനീ.
ഉജ്ജ്വല വഹ്നിജ്വാല-
യുഴിയേപ്പുണരട്ടെ!
ഗർജ്ജനങ്ങളാൽ ഗിരി-
ശൃംഗങ്ങളുണരട്ടെ!
മജ്ജനം ചെയ്തീടട്ടെ
പാരിടം നിന്മാംസവും
മജ്ജയും പിഴിയവേ
പാറീട്ടും പാഴ്വെള്ളത്തിൽ.
മിന്നലിൻ നാളങ്ങളി-
'ലിന്നി'ന്റെ ശവംചുട്ട
പൊന്നൊളി വിരിച്ചെത്തും
'നാളെ'യേപ്പുല്കീടുവാൻ
ഉന്നിദ്രമായീടട്ടെ-
യീടെഴും നിന്മാറിടം
ഉന്നതാദ്രികളേ
കണ്ടൊന്നു ഞെട്ടുകട്ടെ!
പോവുക മുന്നോട്ടുനീ
കരിമേഘമേ! പാരിൻ
പൂവിതൾ മെയ്യിൽക്കാണും
പുണ്ണകം കരിക്കുവാൻ.
നിൻകരം തന്നിൽ മിന്നും
മിന്നലാൽ പ്രാചീനപു-
കിങ്കനീരൊപ്പുവാൻ
പോവുക മുന്നോട്ടു നീ!

അമ്മാമന്റെ മകൾ

മധുരവനം സി. കൃഷ്ണക്കുറുപ്പ് ബി. ഏ., എൽ. ടി.

അഞ്ചു മണിക്കു ആപ്പീസിൽ നിന്നു രണ്ടി ഏഴരവരെ ചാലപ്പുറത്തെല്ലാം കിടന്നു തിരിഞ്ഞു ഒടുവിൽ ഡോക്ടർ അച്യുതമേനോന്റെ വക കനപ്പെട്ട ഒരു കാപ്പിയും കഴിഞ്ഞു തളിയിലെ നടയ്ക്കൽവെച്ചു പിരിയാൻ ഭാവിച്ചപ്പോൾ ഞാൻ മാരാരോടു പറഞ്ഞു:

"ഞാൻ കുറച്ചുകൂടി കിഴക്കോട്ടുവരെ എനിക്കു ചില വിവരങ്ങൾ അറിയണം നമ്മുടെ ഡോക്ടരെ പറ്റി."

സ്കൂളിൽ നിന്നു നാലേകാലിനു പോന്നാലും, നഗരത്തിലെല്ലാം ചുറ്റി വീട്ടിലെത്താൻ ഞാൻ വൈകുന്നതിനെപ്പറ്റി എന്റെ ഗൃഹനായികയുടെ ആക്ഷേപത്തെ ബലമായി പിൻതാങ്ങാറുള്ള മാരാർ തടഞ്ഞു ചോദിച്ചു:

"ബസ്സ് തെറ്റിയില്ലേ? നടക്കേണ്ടിവന്നാലോ?"

"ഇല്ല, ഇനി എട്ടരയ്ക്കേ ഉള്ളൂ. അല്ല, തെറ്റിയാലും തരക്കേടില്ല. ഇക്കഥ അറിഞ്ഞേ കഴിയൂ."

എന്റെ അന്തർഗ്ഗതം ഏതാണ്ടു ശരിയായി ഊഹിച്ചറിഞ്ഞ മാരാർ മന്ദഹാസത്തോടെ പറഞ്ഞു:—

"അധികം കിഴക്കോട്ടു നടക്കേണ്ട. കുറത്തപക്ഷമല്ലേ?; മുന്നിരട്ടുമാണു്. ഡോക്ടരെപ്പറ്റി എന്തു വിവരമാണു് ഇത്രത്തിടുക്കമായി അറിയേണ്ടതു്?"

"ആ വിവാഹകഥ—അതിന്റെ പിന്നിലുള്ള ചരിത്രം."

"അ! അക്കഥ അറിയില്ലേ? നിങ്ങളും തമ്മിലും വലിയ പരിചയമാണല്ലൊ. ഞാൻ ധരിച്ചതു എല്ലാം അറിയുമെന്നാണു്."

"തീരെയില്ല. ഒരു മാസം മുമ്പുതന്നെ നിങ്ങളോടൊ മറ്റൊ ചോദിക്കണമെന്നു വെച്ചിരുന്ന ഇടകിട്ടിയില്ല. ഡോക്ടരുടെ കുട്ടിയുടെ പിറന്നാളിനു് ഇന്നാദ്യം എന്നെ നിർബ്ബന്ധിച്ചു കുറെ പ്രഥമൻ കഴിപ്പിച്ചു; ഞാൻ യദൃച്ഛയാ വൈദ്യശാലയിൽ ചെന്നതായിരുന്നു. അന്നു ആലോചിച്ചു ആ കഥ ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കണമെന്നു്."

"ഒരു നീണ്ട കഥയാണു്." ദീർഘനിശ്വാസത്തോടുകൂടി മാരാർ പറഞ്ഞു. "എങ്കിലും ചുരുക്കിപ്പറയാം. സമയവും അധികം വൈകിക്കരുതല്ലൊ." ബസ്സു തെറ്റിയാൽ മൂന്നിലധികം നാഴിക നടക്കേണ്ടിവരുന്ന എന്നോടുള്ള സഹതാപം മുഖവുര വളരെ നീട്ടുവാൻ ആ സുഹൃത്തിനെ അനുവദിച്ചില്ല. ഞാൻ മൗനശ്രോതാവായി അനുഗമിച്ചു; ഞങ്ങളുടെ നടത്തം എത്രയും പതുക്കെയായി.

"പതിനേഴു കൊല്ലം മുമ്പു നടന്നതാണു്. അന്നു എനിക്കു കലാമണ്ഡലത്തിൽ ജോലിയുള്ള കാലം. ഡോക്ടരുടെ അമ്മാമന്റെ ഭാഗ്യവീട്ടു് തൃക്കാവിലടുത്താണു്. അന്നു് ഇയ്യാൾ ഇൻറർറിനു വായിക്കുന്നു. പൂട്ടുന്ന കാലത്തൊക്കെ മിക്കവാറും അവിടെവരും. ഞങ്ങൾ തമ്മിൽ വലിയ ചങ്ങാതിമാരായതു അവിടെവെച്ചാണു്.—

സാവിത്രി—മോഴ്സ്, അന്നവിടെ ഫിഫ്ത്തിൽ പഠിക്കുന്നു. നല്ലൊരുകുട്ടി; പഠിപ്പിലും അങ്ങിനെ തന്നെ. ആൽത്തറക്കലും മറ്റും വെച്ചു കണ്ടുമുട്ടുമ്പോഴെല്ലാം ഞങ്ങൾ മേനോനെ കളിയാക്കും. അങ്ങിനെ—"

പോസ്റ്റൽ സൂപ്രഡേണ്ടാപ്പീസിലെ ക്ലോക്കിൽ എട്ടടിച്ചു. എനിക്കു സമയം വൈകുന്നുണ്ടോ എന്നു ശങ്കിച്ചു കൊണ്ടു മാരാർ പറഞ്ഞു:—"ഞാൻ ചുരുക്കിക്കളയാം."

"ഏയ്—ഒട്ടും വേണ്ട, എനിക്കു മുഴുവൻ കേൾക്കണം വിസ്തരിച്ചു."

"—അങ്ങിനെ മേനോൻ ഇൻടർ പാസ്സായി. അവരുടെ തറവാട്ടു കുറെ ക്ഷയിച്ചതാണു്. സാവിത്രിയുടെ അച്ഛനില്ലേ—ഇവരുടെ അമ്മാമൻ ചാത്തുമേനോൻ—കൊച്ചി മധുരക്കമ്പിനിയിലെ ഹെഡ് ക്ലാർക്കായിരുന്നു-അവരായിട്ടു കുറച്ചൊക്കെ സമ്പാദ്യമുണ്ടു്. കുടുംബഭാരം ആ മനുഷ്യനുമുണ്ടു് വേണ്ടതു്. അപ്പോഴാണു് മേനോനു മെഡിക്കൽ കോളേജിൽ ചേരാൻ അനുവാദം കിട്ടിയതു്. നോക്കണെ! വലിയ വലിയ ശിപാർശികളും കൊണ്ടുപോയ പലരും നിരാശപ്പെട്ടു മടങ്ങുക, മാർക്കുമാത്രം നോക്കി (തൊണ്ണൂറു, തൊണ്ണൂറിയൊമ്പതു പള്ളിയുടെ മാർക്ക് ഏതിലും) മേനോനു പ്രവേശനവും. മനുഷ്യകൃതമായ എങ്ങിനെയെങ്കിലും അയച്ചേ കഴിയൂ എന്നു് എല്ലാഭോഗത്തുംനിന്നും നിർബ്ബന്ധം. തനിക്കും മനസ്സില്ലാതിരിക്കുമോ? പക്ഷെ കഴിയേണ്ടേ? വളരെ മടിച്ചു മടിച്ചു തറവാട്ടിന്റെ ഭാഗ്യം പരീക്ഷിക്കാൻ തന്നെ ഒടുവിൽ നിശ്ചയിച്ചു. അച്ചുതൻകുട്ടി (അന്നൊക്കെ ഞങ്ങൾ അങ്ങിനെയാണുവിളിക്കാറു്)കോളേജിൽ ചേർന്നു. അമ്മാമന്റെ ആ ധീരത ഞങ്ങളൊക്കെ സമ്മതിച്ചുപോയി കെട്ടോ!"

"സമ്മതിക്കണ്ടേ? ഒന്നോ രണ്ടോ കൊല്ലം മതിയോ? ഇടയ്ക്കു മുടങ്ങിപ്പോയാൽ തകർന്നില്ലേ കായ്മെല്ലാം?"

"അതാണു ഞങ്ങളും പേടിച്ചതു്. അടുത്തകൊല്ലം സാവിത്രി സ്കൂൾഫൈനൽ പാസ്സായി പഠിപ്പു നിർത്തി. അതു കുറെ ആശ്വാസമായി. പക്ഷെ താഴെയുള്ള മൂന്നാറും കുട്ടികളും പഠിക്കുന്നുമുണ്ടേ! നന്നേ ഞെരുങ്ങിയാണു് അന്നു് അവർ കഴിഞ്ഞുകൂടിയതു്. എന്തോ ഒരാശ—അതൊന്നും മാത്രം അവരെ നിലനിർത്തിപ്പോന്നു, അതു തന്നെ."

"ആ ആശ ഫലിച്ചില്ലേ? അതാണല്ലൊ കായ്മ്." എന്നു ഞാൻ ഇടക്കു കേറി ചോദിച്ചു.

"വരട്ടെ, ക്ഷമിക്കു. അതിന്നിടക്കു വന്ന വിഘ്നങ്ങളല്ലേ ഞങ്ങളെ ഞെട്ടിപ്പിച്ചതു്... അച്ചുതൻകുട്ടി മൂന്നാം കൊല്ലം പഠിപ്പിലാണു്. ഞാനൊരിക്കൽ നാട്ടിൽ വന്നപ്പോൾ കേട്ട ചാത്തുമേനോന്റെ മകൾക്കു— സാവിത്രിക്കേ— പനിയാണെന്നു്, ടൈഫായിഡാണു്- മൂന്നാഴ്ചയോളമായി-തീരെസ്വബോധമില്ല—പിച്ചും പേയും പറയുന്നു, എന്നെല്ലാം അമ്പലത്തിലും മറ്റും വെച്ചു കാണുമ്പോൾ കുട്ടേട്ടന്റെ (അച്ചുതൻകുട്ടി അവർക്കുമും കുട്ടേട്ടനാണു്-) വർത്തമാനങ്ങൾ ചോദിച്ചു ഞങ്ങൾ കൂളിപ്പിക്കാറുണ്ടായിരുന്ന ആ കുട്ടിക്കു, പാവം! ഇങ്ങിനെ വന്നല്ലൊ! ദിനം അന്വേഷിക്കായി ഞാനും പോയി. മൈക്രോം മെസ്സിനു കോളേജ് അവധിയായിരുന്നതു കൊണ്ടു് അച്ചുതൻകുട്ടിയും വന്നിരുന്നു ഒന്നും പറയണ്ട അവിടത്തെ കോലാഹലം—അമ്മയുണ്ടു മോഹാലസ്യപ്പെട്ടുകിടക്കുന്നു. ചാത്തു മേനോൻ വളരെ വിഷമിച്ചാണു് കണ്ണുനീർ തുടച്ചു നിൽക്കുന്നതു്. അച്ചുതൻ കുട്ടിയുടെ മുഖത്തുനോ

ക്കിക്രൂടാ, ഒരിക്കലും മങ്ങിക്കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത ആ മുഖത്തു് അന്നു കണ്ട വാട്ടം എന്റെ ഉള്ളുരുക്കി.

"വല്ലാതൊരു ഘട്ടമാണു്." ഓസിയുടെ ടൈഫായിഡ് കേസു ചെന്നു കണ്ടപടിയാണു മാരാരെ കാണാൻ ഞാൻ ആഫീസിലെത്തിയതു്. അതുകൊണ്ടു് ആ രംഗം എനിക്കു നല്ലവണ്ണം മനസ്സിൽ പതിഞ്ഞു.

"അപകടമൊന്നു മുണ്ടായില്ല, ദീനംതെല്ലുഭേദമായപ്പോൾ അച്ചുതൻകുട്ടി മദിരാശിക്കു മടങ്ങി. ഇടക്കിടെ ഞാനും വിവരം അന്വേഷിച്ചു കൊണ്ടിരുന്നു. പനിമാറിക്കിട്ടിച്ചു, എങ്കിലും ക്ഷീണം മാറിക്കിട്ടാൻ പിന്നേയും വേണ്ടി വന്നു മൂന്നാലുമാസം. അപ്പോഴാണു് അത്യാഹിതം മനസ്സിലായതു്—നേരെ നിവൻ നില്ക്കുവാനുള്ള ശക്തി നട്ടെല്ലിന്നില്ല എന്നു ഈശ്വരാ! നോക്കണെ, ഒരു നില—പതിനെഴപതിനെട്ടവയസ്സുള്ള ഒരു പെൺകിടാവു്-അവർക്കു് ഇങ്ങിനെ വന്നാൽ എന്താണു ഗതി!

കിഴക്കു ഭാഗത്തു കാർ വന്നുകൂടി നക്ഷത്രങ്ങളും മിക്കവാറും മൂടിത്തുടങ്ങി. സാമാന്യം ശക്തിയായി അടിച്ചു തുടങ്ങിയ തണുത്തകാറ്റു മഴയുടെ മുന്നറിയിപ്പുപോലെ തോന്നി. തെക്കു നിന്നു വന്ന ദുർഗ്ഗന്ധം എവിടെയെത്തിയെന്നു ഞങ്ങളെ നല്ലപോലെ ഓർമ്മപ്പെടുത്തി.

മാരാർ തുടർന്നു:—"പിന്നീടുണ്ടായ കഥയൊന്നും പറയണ്ട! എത്ര ചികിത്സ—ധാര, കിഴി, മുക്കിപ്പിഴിച്ചിൽ എല്ലാം നോക്കി. കോയമ്പത്തൂരിൽ കൊണ്ടുപോയി. എക്സ്-റേയും എടുത്തു. ഒടുവിൽ മദിരാശിയിലും കൊണ്ടു പോയി. ഇതു മകൾക്കുവേണ്ടി ഉള്ളതെല്ലാം ചാത്തുമേനോൻ ചിലവു ചെയ്തു; കടവും ധാരാളം വാങ്ങി. അങ്ങിനെ വന്നാൽ പിന്നെ ആരെങ്കിലും പണം നോക്കുകുമോ? എന്തായിട്ടും ഒരെള്ളിടപിന്നോട്ടില്ല. അച്ചുതൻ കുട്ടിയുടെ പഠിപ്പുമാത്രം മുടങ്ങാതെ ഒപ്പിച്ചു. അതിലാണു് ചാത്തുമേനോനെ ഞങ്ങൾക്കു കൈക്രൂപ്പിപ്പോയതു്. അച്ഛനില്ലാത്ത മരുമകൻ, മേലിലേക്കു മറ്റു വഴിക്കുള്ള ആശയെല്ലാം നശിച്ചിട്ടും—ഒരു വിധം ഇഴഞ്ഞാക്കരെ എത്തിച്ചു, മുജ്ജന്മസുകൃതം—അല്ലെങ്കിൽ നട്ടപ്പുഴയിൽ ആഴേണ്ടതല്ലേ എല്ലാം ക്രൂടി?"

ആ ധീരകൃത്യത്തെ ഞാനും പ്രശംസിച്ചു മുഖഭാവം കൊണ്ടു്.

"ഔഷധം ഫലിക്കാതായപ്പോൾ പിന്നെ ക്ഷേത്രങ്ങളും തീർത്ഥങ്ങളുമായി. ആ അച്ഛനും അമ്മയും കയറി കഴിയാത്ത അമ്പലമില്ല, എത്തിച്ചേരാത്ത തീർത്ഥമില്ല. ദാനവും നേർച്ചയും കഴിച്ചതിന്നു കൈയ്യും കണക്കുമില്ല. മറ്റൊന്നും വേണ്ട, അവനവന്റെ അത്യാവശ്യത്തിന്നു വീട്ടിലൊക്കെ എഴുനേറ്റു നടന്നു കണ്ടാൽ മതിയായിരുന്നു എന്നാണു് അവരുടെ പ്രാർത്ഥന. എന്തിനു പറയുന്നു വൈദ്യൻ തോറ്റൊടത്തു ഈശ്വരൻ അവസാനം കൂറച്ചു ജയിക്കുകതന്നെ ചെയ്തു. അച്ചുതൻകുട്ടി അപ്രണ്ടീസു കഴിഞ്ഞു വീട്ടിലെത്തുമ്പൊഴെക്കു രണ്ടും പിടിക്കാതെ ഒരുവിധം പൂമുഖത്തു വന്നിരിക്കാം, കഷ്ടിച്ചു എഴുനേറ്റു പോകാം എന്നുള്ള മട്ടായിരിക്കുന്നു ഒന്നോർത്തു നോക്കണം ആ ചിത്രം. അന്നു ഞാനും അവിടെയുണ്ടു്. മെയിൽ താമസിച്ചതുകൊണ്ടു വൈകീട്ടാണു് അച്ചുതൻകുട്ടി എത്തിയതു്. ഉച്ചക്കുതന്നെ വന്നിട്ടുണ്ടാവുമെന്നു വെച്ചു ഞാൻ അഞ്ചു അഞ്ചരമണിക്കു് അവരുടെ കളത്തിലേക്കിറങ്ങി. മദിരാശിനിന്നു എന്തേ വരാഞ്ഞതു എന്നു അവരെല്ലാം പരുങ്ങുന്ന ഒരു ഘട്ടത്തിലാണു ഞാനും കയറിച്ചെന്നതു്. എത്തി ഒരഞ്ചുമിനി

ട്ടുകഴിഞ്ഞില്ല അച്ചുതൻകുട്ടിയും വന്നു ചങ്ങാതിജയിച്ച മിട്ടുക്കനായി വരുന്നതിൽ സന്തോഷമുണ്ട്. എല്ലാവർക്കും. എങ്കിലും ആ അച്ഛനമ്മനമ്മമാർക്ക് എന്താണൊരു സമാധാനം എന്തെല്ലാം ആശ ഉണ്ടായിരുന്നു—അതെല്ലാം ചാമ്പലായില്ലേ? വന്നു പൂമുഖത്തേക്ക് കയറിയപ്പോൾ അച്ചുതൻകുട്ടിയുടെ മുഖത്തുള്ള ക്ലാന്തതയും സാവിത്രിയുടെ ആ തളർന്ന മന്ദഹാസവും എന്നെവല്ലാതെ വേദനിപ്പിച്ചു. ആ ടൈഫായിഡ് എന്തെല്ലാം ആശാസൌധങ്ങളെ തകർത്തുകളഞ്ഞില്ല?"

അറിയാതെ തന്നെ ഞാനൊരു ദീർഘശ്വാസം വിട്ടുപോയി.

"അതങ്ങിനെ കഴിഞ്ഞു...ഒരു കൊല്ലം തുക്കാവിൽ തന്നെ പാർത്തു പ്രാക്ടീസുചെയ്യാൻ ഉറച്ചിരിക്കുന്ന അച്ചുതൻകുട്ടി എന്ന വിവരം അക്കറെ ഞാൻ മടങ്ങുന്നതിനു മുമ്പു തന്നെ അറിഞ്ഞു. വിഷുവിനു കറെ മുമ്പാണു—മീനം ആദ്യമായിരിക്കണം—അച്ചുതൻ കുട്ടി മദിരാശി നിന്നു വന്നതു്. ഓണക്കാലത്തു ചില സ്നേഹിതന്മാരോടുകൂടി മദിരാശിക്ക് ഒരു സക്കീട്ടുപോയതുകൊണ്ടു (ആരും ഇന്ത്യാറാഡിയോവിന്റെ ഒരു ക്ഷണവും ഉണ്ടായിരുന്നു.) അന്നു ഞാൻ നാട്ടിലേക്കു പോവുകയുണ്ടായില്ല. ക്രിസ്തുമസ്സിനു കറെ മുമ്പു—വൃശ്ചികം ഒടുവിലാണെന്നു തോന്നുന്നു—എനിക്കൊരു കത്തുകിട്ടി. ആ ദിവസം എനിക്കിന്നും ഓർമ്മയുണ്ടു്. അല്പം ജലദോഷവും ചുമയുമെല്ലാം ഉണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടു (തലേന്നു രാത്രി തലക്കൊന്നും കെട്ടാതെ മഞ്ഞത്തിരുന്നു കഥകളി കണ്ടിരുന്നു.) ഞാൻ ജോലിക്കു പോവാതെ കുറച്ചു മുളകുചാറും കഴിച്ചു പൂളിപ്പിടിച്ചു അകത്തൊരു ഈസിച്ചെയറിൽ കിടക്കുകയായിരുന്നു. പെട്ടെന്നുണ്ടു നാണുട്ടി വാതിൽ ഉന്തിത്തുറന്നു "സാവിത്രിയുടെ വിവാഹം നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു—ധനു 12-ാംനു-,അച്ചുതമേനോനാണു" എന്നു പറഞ്ഞിട്ടു് ഇളം നീലനിറത്തിൽ കമനീയമായ ഒരു ക്ഷണനപത്രം എന്റെ കൈയിൽ തന്നു. എനിക്കു വിശ്വസിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല—സ്വപ്നമോ, മായയോ എന്നായിപ്പോയി. എന്തൊരത്ഭുതം! അടുത്തമെയിലിനു ഡോക്ടരുടെ ഒരു കത്തും കിട്ടി. തന്റെ പുതിയ ചികിത്സാവിധികളും നിരന്തരമായ ശുശ്രൂഷയും, ഉള്ളുഴിഞ്ഞ പ്രാർത്ഥനയും ഒരു വിധം ഫലിച്ചിരിക്കുന്നു, കുറെ ഭേദമുണ്ടു്, അച്ഛനമ്മമാർക്കു തന്റെ നിലയോർത്തു സമ്മതമില്ല. സാവിത്രിക്കുട്ടിക്കു ശുഭപ്രതീക്ഷയെ ഉള്ളു—എന്നെല്ലാം.

എലിസബത്തു് ബാരറ്റ് ബ്രൌണിങ്ങിന്റെ കഥയാണു് എനിക്കു് ഇതു കേട്ടപ്പോഴും ഓർമ്മവന്നതു. "The Barrets of Whimpole street" എന്ന ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് ലേഖനത്തെ (ഞാനെടുത്തയച്ചുകൊടുത്തതു) എന്റെ സ്നേഹിതൻ ശങ്കരമേനോൻ മൂലത്തിന്റെ കഥ ഒരക്ഷരംപോലും പറയാതെ സ്വന്തമാക്കി പുസ്തകരൂപത്തിൽ പുറത്തിറക്കിയതും, ആ കവയിത്രിയുടെ ലോലകോൽകൃഷ്ണമായ പ്രേമഗാനങ്ങളും മറ്റും ഒരു ഞൊടിക്കുള്ളിൽ എന്റെ മനസ്സിലൂടെ കടന്നു പോയി. മാരാരുടെ കഥനത്തിനു ഭംഗംവരാത്ത രീതിയിൽ സാഹിത്യലോകത്തിലെ ആ പ്രശസ്തസംഭവം ഞാൻ ചുരുക്കത്തിൽ വിവരിച്ചുകൊടുത്തു. ഇംഗ്ലീഷുഭാഷയിൽ നല്ല പാഠമില്ലാത്ത ആ സുഹൃത്തിനു് അങ്ങനെ വല്ലതും ഇടക്കിടെ കിട്ടുന്നതു വലിയ സന്തോഷവുമാണു്.

"അതാണു് കഥയുടെ അവസാനം" എന്നു പറഞ്ഞു മാരാർ ഉപസംഹരിക്കുവാൻ ഭാവിച്ചു. ഞാൻ തടഞ്ഞു. "അതുമുഴ

വൻ വിസ്തരിച്ചു കേൾക്കണം" എന്നു വിടാതെ ക്രുടി. അദ്ദേഹം നിർബ്ബന്ധത്തിനു വഴങ്ങി. വിവാഹബന്ധത്തിന്റെ കഥ സപ്പോപിസ് മരിക്കുവാൻ ക്രുടി കഴിയാ [illegible] ശയായി കിടന്ന ആ പെൺകിടാവു് [illegible] സ്നേഹമൂർത്തിയുടെ നിരന്തരശ്രുശ്രൂഷകൊണ്ടു ഒരുവിധം ഇന്നു കാണുന്നവിധം—ഭേദപ്പെട്ടവന്നതും, ആദ്യം മുതൽക്കു പറഞ്ഞ അമ്മനമ്മമാർ ഒടുവിൽ അല്പം മനസ്സോടെ ഈ മംഗളകർമ്മത്തിനു എങ്ങിനെ സമ്മതിച്ചതും, സാവിത്രിയെത്തന്നെ, താൻ വിവാഹം ചെയ്യാൻ ഉറച്ചിരിക്കുന്നുവെന്നും മേനോൻ ആദ്യമായി പ്രസ്താവിച്ചപ്പോൾ ബന്ധുക്കൾക്കു ഉള്ളിലുദിച്ച മിശ്രവികാരങ്ങളും, പ്രത്യേകിച്ചും പിതാക്കളുടെ ആനന്ദാശ്രുവും അനന്തരസംഭവങ്ങളും മാരാരുടെ വാക്കുകളിൽ ക്രുടി ഒരു ചിത്രപടത്തിലെന്നപോലെ ഞാൻ തെളിഞ്ഞു കണ്ടു.

"അതാണു് ഇന്നു നമ്മൾ കണ്ട ആ കുടുംബം. അമ്മു കുട്ടികളുടെ അമ്മയാണു് ഇന്നു സാവിത്രി—ഡോക്ടരുടെ അഭിപ്രായം നിങ്ങളുടെ ശ്രീധരമേനോന്റെ വരികൾതെല്ലൊന്നു മാറ്റിയാൽ ഇങ്ങിനെ പറയാം.

'അംഗവൈകല്യമാന്നോളല്ല
നീയെൻ കണ്ണിനു്
കണപമാമുനിയുടെ
കന്യയാമാരോമലാൾ.'

"എന്തു പറയുന്നു ഹേ! ആ തുക്കാവിൽ നാടകത്തെപ്പറ്റി?" എന്നായി മാരാർ.

എന്റെ നീണ്ടനാവു് അടങ്ങിപ്പോയി. ഈ മനോഹരകഥയ്ക്കു മൌനമായൊരു അഭിനന്ദനം മാത്രം നൽകുവാനെ ഞാൻ പ്രാപ്തനായുള്ളൂ. മാരാരോടുള്ള കൃതജ്ഞത എന്റെ കണ്ണുകളിൽ തെളിഞ്ഞു കാണാമായിരുന്നു — ജീവിതമഹാഗ്രന്ഥത്തിലെ അത്ഭുതവും പാവനവും സ്നേഹിസുരഭിലവുമായ ഒരദ്ധ്യായമാണു് അദ്ദേഹം എന്നെ വായിച്ചു കേൾപ്പിച്ചതു്.

* * *

വേഗംയാത്രപറഞ്ഞു ഞാൻ തിരിഞ്ഞു നടന്നു. തളിക്ഷേത്രത്തിൽ അത്താഴപ്പൂജ കഴിഞ്ഞു നടയുറക്കുന്നു. ദീപാലംകൃതമായ ശിവലിംഗം അന്നു വളരെയേറെ അർത്ഥവത്തായി എനിക്കു തോന്നി. കാമനെദഹിപ്പിച്ചുവെങ്കിലും കാമിനിക്കു അർദ്ധാംഗം നൽകിയ ആ ജഗന്നിയന്താവിന്റെലീലാരംഗനാഥനായ ആ നടരാജന്റെ തത്ത്വം —ഇവയുടെ അർത്ഥം എനിക്കു ക്രുടുതൽ

അവസരോക്തിമാല.

ഗ്രന്ഥകർത്താ,
മൂലൂർ S പദ്മനാഭപ്പണിക്കർ.

ആബാലവൃദ്ധം ജനങ്ങളും വായിച്ചിരിക്കേണ്ട ഒന്നാന്തരം പ്രസിദ്ധീകരണം. വില 12 ണ. മാത്രം.

റെഡ്യാർപ്രസ്സ്, തിരുവനന്തപുരം

മനസ്സിലായി. അറിയാതെ തന്നെ ആ നടയ്ക്കൽ എന്റെ ശിരസ്സൊന്നു കുനിഞ്ഞുപോയി. തല ഞാനയത്തിനോക്കി ശ്രീകോവിലിന്റെ അഗ്രംതൊട്ടുകൊണ്ടുശുക്രനക്ഷത്രം കത്തിത്തിളങ്ങുന്നു. മണ്ണിലെ കലഹത്തിൽ നിന്നും കലുഷതയിൽ നിന്നും അകന്നനിന്നു അനശ്വരപ്രേമത്തിന്റെ തങ്കമുദ്രയെന്നപോലെ വിണ്ണിൽ ഉജ്വലിച്ചിരുന്ന ആ സാന്ധ്യതാരം!

ആരാണു പട്ടം?

വടക്കേതിൽ ഭാസ്കരൻപിള്ള, ചിങ്ങോലി.

പന്തീരാണ്ടു കാലം പടവെട്ടി-
പ്പാരതന്ത്ര്യത്തിലാണ്ടവേണാട്ടിൽ
സ്വാതന്ത്ര്യത്തിൻ പ്രഭ വിതറിയ
ധീരധീരനാണു പട്ടം.
പച്ചപ്പരിഷ്കാരത്തിലലതല്ലും
മോഹനപട്ടണമധ്യത്തിൽ
പട്ടിണിതീണ്ടിടാത്ത "പട്ടത്തേ—"
മിന്നും പൊൻതാരമാണുപട്ടം.
പട്ടിണിപ്പാവത്തിൻ രക്ഷകനായ്
പാവനസംസ്കാരത്തിൻ ശുശ്രൂഷകനായ്
വേണാട്ടിലുദിച്ചുയർന്നുള്ളൊരു
ധീരചിത്തനാം മാർഗ്ഗവത്സല്യനാണു പട്ടം.
സമത്വസ്വാതന്ത്ര്യപ്രഭോഷകനായ്
സഹനസമരപ്രവീണനായ്
സമരാങ്കണത്തിലിറങ്ങിയ
ധീരനാം ദ്വിതീയഗാന്ധിയാണു പട്ടം.
ആരാമത്തിന്നഭികാമ്യമവിടി-
ഞ്ഞടിമത്വത്തിൻ ശൃംഖല-
തകർത്തു തരിപ്പണമാക്കീടുവാൻ
വീരോത്സമരമാർന്നവനാണു പട്ടം.
വഞ്ചിഭ്രമിതൻ ക്ഷേമത്തിനായ്
സാർത്ഥത്യാഗരതയശ്ലേഷം വെടി-
ഞ്ഞാത്മാർത്ഥതയാൽ സേവിച്ചതാം
കർമ്മയോഗിയാണു ശ്രീ പട്ടം.
അധികാരക്കവച്ചുകരാന്തർ
സോദരപ്പരിഷ്കർത്താക്കായ് സ്ഥാനം
സ്വയം നല്കിയോരത്യുന്നതനാം
ത്യാഗവര്യനാണു ശ്രീ പട്ടം.
രാജ്യരക്ഷകനാം ശ്രീ ചിത്തിരത്തിരുപൻ-
തന്നാത്മമിത്രമായ്, വിശ്വസ്തനായ്
വഞ്ചിവസുന്ധരക്കുദയമരുളിയ
സത്യസന്ധനാംഹരിശ്ചന്ദ്രനാണു പട്ടം.
പിൻതിരിപ്പന്മാർക്കെല്ലാം നിരാശയേകി-
ത്തന്നുദ്ദിഷ്ടസ്ഥാനമോളമെത്തി,
വിജയപതാകപാറിപ്പറത്തിയ
വീരസേനാനിയാണു പട്ടം.
സത്യധർമ്മാദിസദ്ഗുണത്താൽ
സർവ്വം സ്വാഗതാർഹനായ്
സമ്മേളിച്ചുല്ലസിച്ചുവസിക്കും
സകലകലാവല്ലഭനാണുപട്ടം.
അടിമതപം തകർക്കുവാനലറി-
യടുത്തധീരനാംലിങ്കന്നൊപ്പം
തളച്ചുയേറ്റിട്ടം വാടിവീണിടാ-
ത്തൊരാത്മവീര്യനാണു പട്ടം.
രാജ്യത്തിലും രാജാവിലുമൊപ്പ-
മതുലിതമാംമഹാശക്തിയാൽ
രാജ്യപാലകൻ തൻ രക്ഷകനായ്
രാജ്യത്തിന്നുദയമരുളിയോനാണു പട്ടം
ആത്മശക്തിനശിച്ചില്ലെന്നാകിലും
അടിത്തറതകർന്നെന്നാകിലും
രാജ്യക്ഷേമം തൽലക്ഷ്യമെന്നു-
റപ്പൊട്ടും വർത്തിക്കും പുമാനാണു പട്ടം.
ജാതീയക്കോട്ടതകർത്തുമേന്മേൽ
സ്ഥായിയായ സമാധാനം പരത്തുവാൻ
അശ്രാന്തം പരിശ്രമിച്ച
വിശ്രമരഹിതനായിവാഴുന്നോനാണുപട്ടം.
നാനാമാർഗ്ഗസദുദ്ദേശസം-
സ്ഥാപനത്തിനായ്
സദാകാത്തുരക്ഷിച്ചിടട്ടെ
മേല്ക്കുമേൽപട്ടത്തിനേയീശൻ

കരുണയിലെ രസം.

ജീ. കെ. മഞ്ചലൂർ.

ഇനി കരുണ അതു ഭാഷയിലെ ഒന്നാം കിടയിൽപ്പെടുന്ന ഒരു കാവ്യം തന്നെ. അതിൽ അചുംബിതങ്ങളായ ആശയങ്ങളുണ്ടു്. സ്ഫടികക്കുപ്പിയിലിട്ട വരൽമീൻ... കാറുതലയിണ.....മുതലായ റായിചൗധരിയുടെ ചിത്രങ്ങൾപോലെ ചിന്താസുന്ദരങ്ങളായ വർണ്ണനകളുണ്ടു്. നഭസ്സിൽ കാറൊഴിയാറായി പാല പൂത്തു പരിമളം ചുമന്നു ശുഭ്രമാം പുലർകാലവായു കളത്തെങ്ങും ചരിക്കയായി.....മുതലായവ. വർണ്ണനാവർണ്ണവർണ്ണധാരനായ ഫഷ്നേയും മികച്ചുനില്ക്കുന്ന പ്രായോഗികസൌന്ദര്യബോധം വായിക്കുന്ന നായികാവർണ്ണന സാധിച്ചു് മതി മോഹിനിയാക്കീട്ടുണ്ടു്. ലിയോണോഡാസ് വിഞ്ചിയുടെ ചിത്രകലയെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്ന ഭാവഗംഭീരമായ വർണ്ണന കരുണയിലെ ചുട്ടകാട് കാണിച്ചുതരുന്നതു പ്രത്യേകം പ്രസ്താവ്യമാണു്. ആശാനെസംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ചുട്ടകാടെന്നവിടെ എഴുതിയതു് അവശ്യമല്ല. പടത്തിൻറെക്രൂടെ അതിൻറെ പേരെഴുതിക്കാട്ടുന്നതു് താഴ്ന്നതരം ബാലന്മാക്കേ വേണ്ടു.

ഭാവനാഭാസുരവും ചിന്താകാന്തവുമായ കാവ്യകല ആശാനു സ്വാധീനമാണു്. ഒരേ സ്വരഭാവമുള്ള രണ്ടു വീണക്കമ്പികം (Pitch) അടുത്തുവച്ചുകൊണ്ടു ഒന്നു സ്വനിപ്പിച്ചാൽ മറേറതു തനിയെ സ്വനിക്കുന്നതു് അനുഭവപ്പെട്ടം. ഇതിനു നാം അനുസ്വാനം (Resonance) എന്നു പറയുന്നു. ഇങ്ങനെയാണു കലാകാരനും സഹൃദയനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം. അന്യോന്യം ലയിക്കുന്ന ആ തന്മയീഭവനം മഹാകാവ്യം, ആഖ്യായിക, നാടകം, മുതലായ ബൃഹദ്ഗ്രന്ഥങ്ങൾ പരിശീലിക്കുമ്പോൾ കവിയുമൊന്നിച്ചു വളരെദൂരം യാത്ര ചെയ്യേണ്ടതുകൊണ്ടു സുഗമമാണു്. മിന്നൽ പിണർപോലെ ജീവിതത്തിൻറെ ലോലമായ ഒരംശത്തെ മാത്രം പ്രതിബിംബിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഖണ്ഡകൃതികൾ(lyrics)ളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഉത്സാഹവും സാവജനീനവുമായ ഒരാദർശത്തിലോ ലോകപ്രസിദ്ധമായ ഒരു സങ്കേതത്തിലോ വിശ്വവ്യാപിയായ ഒരു തത്വത്തിലോ അധിഷ്ഠിതമാണെങ്കിലേ ഈ മാതിരി കൃതികൾക്കു് ആരാധന സിദ്ധിക്കൂ. ഒരാളിൻറെ ഉൽക്കടവികാരപ്രതിപാദനം സഹൃദയർക്കെല്ലാം ഹൃദയാവർജ്ജകമായിക്കൊള്ളുമെന്നില്ല. ലോകത്തിൻറെ സഹാനുഭൂതി ആജ്ഞിക്കാൻ പര്യാപ്തമായ സാമാന്യത്തിലേ വികാരതീക്ഷ്ണത സഹൃദയർക്കു ചൂണ്ടാദക്ഷമാകൂ. സാഹിത്യത്തിലെ താജ്മഹൽ—കണ്ണുനീർത്തുള്ളി — അതിനുദാഹരിക്കാം. വിശ്വഹൃദയത്തിൻറെ മർമ്മങ്ങളെ സ്പർശിക്കുന്നതുകൊണ്ടാണു് ആശാൻറെ വീണപൂവു്—ആ പ്രഥമകൃതി കൈരളികൈയിൽത്തന്നെ വച്ചിരിക്കുന്നതും. ആശാനെ ബാധിച്ച ഒരുൽക്കട വികാരമാണു ജാതിവ്യത്യാസം. അതിൻറെ ഒരു പ്രചരണോപകരണമായിട്ടാണു് ഒരവസ്ഥയെ ഞാൻ കാണുന്നതു്. അതുതന്നെ

യാണു കൃതിയുടെ ഉരവസ്ഥയും. ആ കൃതി ഒരത്ഭുതപത്തിയാണു്--

"നരനുനരനശ്രുധാരയുള്ളപോലും
ധരയിൽ നടപ്പതു തീണ്ടലാണുപോലും
നരകമിവിടമാണു ഹന്ത കഷ്ടം!
ഹര! ഹര! ഇങ്ങനെ വല്ലനാട്ടമുണ്ടോ"

(സിംഹനാദം)

"ബ്രഹ്മർഷിമാർ മുഖ്യരെ മുക്കുവത്തി
പെറോരു പുണ്യക്ഷിതി മണ്ഡലത്തിൽ
അഹോ! മനുഷ്യനു മനുഷ്യനോട്ട
സാമീപ്യസമ്പർക്കമധർമ്മയായി."

തോണിയാത്ര)

ആശാൻവരെ സമ്മതിക്കണം ഈ രണ്ടു ശ്ലോകങ്ങളിൽ കവിതയെന്നുള്ള നിലയിൽ രണ്ടാമത്തേതാണു് ഒന്നാമത്തേതെന്നു്. പോകട്ടെ. ഇവിടെ ആ ചിന്തയുള്ളല്ലോ ആവശ്യം. ആ കവിമന്മഥന്റെ കാവ്യസുമായുധങ്ങളായി സമനസ്സുകൾക്കനുഭവപ്പെടുന്നതു നളിനി, കരുണ, പ്രരോദനം, വീണപൂവു്, ചണ്ഡാലഭിക്ഷുകി എന്നിവയാണു്. ആശാന്റെ കവിതകൾ വായിക്കുമ്പോൾ നമുക്കുണ്ടാകുന്നതു് ഒരു നിർവൃതിയാണു്. യഥാർത്ഥ ആനന്ദത്തിന്റെ ലയസ്ഥാനവും ആശാൻ കൃതികളുടെ ഒരു പ്രത്യേകതയും ഈ ഉത്തമ മനോഭാവമാണു്. ആശാന്റെ കാവ്യങ്ങളിലെ പ്രധാന രസങ്ങൾ, ശൃംഗാരം, കരുണം, ശാന്തം എന്നിവയാണു്. അകാലമൃത്യുവിന്നിരയായ ഒരു ലലനയെ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള വീണപൂവു് ശോകാർദ്രമായ കലർന്നു് അത്ഭുതരസത്തിൽ തുടങ്ങിമങ്ങിയ ശൃംഗാരത്തിലൂടെ കടന്നു് ഉൽബണമായ ശോകത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു ശാന്തിയിൽ അവസാനിക്കുന്നു. ഉദാത്തമായ ഒരു രാഗോദ്ഗതത്തെ വർണ്ണിക്കുന്ന ലീലയേക്കാൾ ഒരു പടി മുന്നോട്ടുകടന്നുനില്ക്കുന്നതും 'ഭർത്താ പ്രത്യക്ഷദൈവതം' എന്ന ഭാരതീയാദർശത്തിന നിദർശനമായ ഒരു നായികയെ പരാമർശിക്കുന്നതുമായ നളിനി ശാന്തരസത്തിൽ തുടങ്ങി വിപ്രലംഭശൃംഗാരത്തിന്റെ നിഴലിൽക്കൂടി വീണ്ടും ശാന്തിയിൽ ചെന്നു ചേരുന്നു. ഒരു വേശ്യാനിർവ്വാണത്തെ ആസ്പദമാക്കിയിട്ടുള്ള കരുണ ദീപ്തിമത്തായ ശൃംഗാരത്തിൽ തുടങ്ങി ബീഭത്സഭയാനകങ്ങളിൽ കൂടെ ശാന്തിയിൽ നീർല്ലീനമാകുന്നു.

ആശാന്റെ മറ്റു കൃതികളേക്കാൾ കൂടുതൽ പ്രചാരം കരുണയ്ക്കാണെന്നുള്ളതു ശരിയാണു്. അതുകൊണ്ടുമാത്രം അതു് നല്ലകാവ്യമാണെന്നു കണക്കാക്കേണ്ടതില്ല. മി. മുണ്ടശ്ശേരി ഒരിക്കൽ രേഖപ്പെടുത്തിയതു് ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ ചെലവുതന്നെ. ഇതിന്റെ ഗുണത്തെ കാണിക്കുന്നുവെന്നാണു കരുണയെപ്പറ്റിയല്ല രമണനെപ്പറ്റി. ആ അഭിപ്രായം ക്ഷോഭക്ഷമമായി തോന്നുന്നില്ല. കള്ളു ധാരാളം ചെലവുള്ള പാനീയമായതുകൊണ്ടു പാലിനേക്കാൾ നല്ലതാണെന്നു സമ്മതിക്കാനുള്ള സംസ്കാരം എനിക്കില്ല. കരുണയിലെ നാലഞ്ചു് ഈരടിയെങ്കിലും കാണാതെ പാടാത്ത ആളുകൾ കേരളക്കരയിൽ ചുരുങ്ങുമെന്നുള്ള അഭിപ്രായം ശരിയാണു്. വണ്ടിക്കാരൻ മുതൽ വള്ളത്തോൾവരെയുള്ള മിക്ക കേരളീയർക്കും അതിലെ പല വരികൾ അറിയാം. അതും കാവ്യഗുണാനുസ്യൂതമായല്ല. രാമച്ചവിശറി പനിനീരിൽ മുക്കി...യെന്ന ഈരടിയോളം ക്ഷണത്തിൽ ചെന്നു ഞെരുങ്ങി പ്രപഞ്ചം..... മഞ്ഞുകണത്തിൽ ബിംബിച്ചു നില്ക്കും കാനനംപോലെ, എന്ന വരികൾക്കു പ്രചാരമുണ്ടോ? സമയമായില്ലപോലും—വിശപ്പിനു വിഭവങ്ങൾ...തുടങ്ങിയ വരികൾ കരുണ കാണാതെ പഠിച്ചവരുണ്ടു്. അതിനു ശ്രീ. വേലുക്കുട്ടിയോടു നാം കൃതജ്ഞത

തയുള്ളവരായിരിക്കണം. Shakspear-നു് Garrick-പോലെയാണു് ആശാനു ശ്രീ. വേലുക്കുട്ടി പ്രയോജനപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്.

പിള്ളയോടും മാശലനമറിയുത്താടും തട്ടിച്ചു പല ഭാവുകന്മാരും കരുണയെ താരതമ്യം ചെയ്തു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. പക്ഷെ അതിലെ "അവ്വാണീ നിവ്വാണം" എത്ര കണ്ടു സാധിതമായിട്ടുണ്ടെന്നു് അവരിലധികം പേരും ചിന്തിച്ചിട്ടില്ല. അവിശ്വസനീയമായ രീതിയിൽ ആശാനും ഉപഗുപ്തനുംകൂടി വാസവദത്തയിൽ ഒരു മോക്ഷലബ്ധി അടിച്ചേല്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അതു വിശ്വസിക്കാൻതക്ക കാരണങ്ങളൊന്നും ആ കാവ്യകാരൻ കാട്ടിത്തന്നിട്ടില്ല. ശരീരവും മനസ്സും തമ്മിൽ അഭേദ്യമായ ബന്ധമുണ്ടെന്നു പറയുന്നെങ്കിലും അവയുടെ പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം പ്രാധാന്യക്രമേണ്ടതൽ ഉള്ള സന്ദർഭങ്ങളും സംഭവങ്ങളും ഉണ്ടു്. പട്ടിണിയും രോഗവും കൊണ്ടു വിഷമിക്കുന്ന ഒരാൾക്കു വിഷയസുഖങ്ങളിൽ ആസക്തി കാണാതിരിക്കുമെങ്കിലും ആഹാരം വൈദ്യസഹായം മുതലായവകൊണ്ടു് ആ രോഗം പൂർണ്ണതയിലേക്കു് എത്തിനോക്കുമ്പോൾ—പരിപുഷ്ടമാകുമ്പോൾ വീണ്ടും ആ ജീവി ആ വികാരപരിഹാരത്തിനും ശ്രദ്ധിക്കാതിരിക്കയില്ല. അല്ലാതെ ഉടനെ മോക്ഷസ്ഥിരമാക്കു പരിശ്രമിക്കുമോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എത്ര വേശ്യയായിരുന്നാലും അവർക്കു നിവ്വാണോന്മുഖമായി ഒരു് അഭിനിവേശമെങ്കിലും ഉള്ളതായി കവി വായനക്കാരെ വിശ്വസിപ്പിക്കേണ്ടിയിരുന്നു. ആശാന്റെ കല്പനാചാതുര്യം ആസമയത്തു കരുണയിൽ കാണാൻ കിട്ടുന്നില്ല. "ലോലമാം ക്ഷണമേ വേണ്ടു ബോധമുള്ളിൽ ജ്വലിക്കുവാൻ മാലകറും തമസ്സാകെ നീങ്ങിപ്പോന്നു" എന്നൊരു സമാധാനം പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. മോക്ഷസിദ്ധി മാങ്ങാ എറിഞ്ഞിട്ടുന്നതുപോലെ അല്ല. നൂറു് എറി എറിഞ്ഞാലും മാങ്ങാ വീഴുന്നതു് ഒരൊറ്റ ഏറുകൊണ്ടാണല്ലോ. അതുപോലും ചിന്തനീയമാണു്. എത്രയോ പ്രാവശ്യമെറിഞ്ഞു ലാക്കു ക്രമേണ ശരിപ്പെട്ടതിനുശേഷമാണു് ആ ലോലമാം ക്ഷണം മാങ്ങ നിലംപതിക്കുന്ന ഒരു ക്ഷണമുണ്ടാകുന്നതു്. മോക്ഷസിദ്ധിക്കുതകുന്ന ബോധം മനസ്സിലുണ്ടാകുന്നതു് ഒരു ലോലമായ ക്ഷണത്തിലാണെന്നതുതന്നെ. ആയിരമായിരം ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും ഗുരുക്കന്മാരിലും, അനുഭവലേശങ്ങളിലും, ആചാരാനുഷ്ഠാനങ്ങളിലുംനിന്നു ലബ്ധമാകുന്ന അറിവിന്റെ ആകെത്തുകയുടെ സത്തയായി അങ്ങനെ ഒരു അസാധാരണ ജ്ഞാനലബ്ധി ഒരു ലോലമാംക്ഷണത്തിൽ സംജാതമാകുന്നുവെന്നു വിചാരിക്കാൻ ന്യായമില്ലാതില്ല. പക്ഷേ വാസവദത്തയ്ക്കങ്ങനെ ഒരു ലോലമായ ക്ഷണം ഉണ്ടായതായി വിശ്വസിക്കാൻ കഴിവില്ല. ആ അനുമാനത്തിനു വിടെ ഒരു ഹേതുവ്യാപ്തികളുമില്ല. കയ്യും കാലും കണ്ണും മൂക്കുമെല്ലാം അറുത്തുനുറുക്കി ഇട്ടിരിക്കുന്ന ആ സന്ദർഭത്തിലും ഉപഗുപ്തനെ കാണുമ്പോൾ അവളിലെ രാഗവൈഭവം തലപൊക്കുന്നതു ആശാൻ കാണുന്നുണ്ടു്; നമ്മെ കാണിച്ചുതരുന്നുമുണ്ടു്. കൃമികോശം മുതലായ പദപ്രയോഗങ്ങളിൽ ആലോചനാമൃതമായ കാവ്യഭംഗി തിങ്ങിനില്പുണ്ടുതാനും. ഉപഗുപ്തൻ ബുദ്ധന്റെ കാലു തൊടച്ച കയ്കൊണ്ടു് വാസവദത്തയുടെ നിറുക തലോടി നിർവ്വാണം കൊടുക്കുന്നതിലധികം ശ്രേഷ്ഠനായിരുന്നുവെന്നും കരുണ വ്യക്തമാക്കുന്നില്ല. എന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ ഗുരുസ്വാമിയെയെന്നും ജീവിക്കുന്ന "ഒരു കന്നി അയ്യപ്പൻ" മാത്രമാണു് ഉപഗുപ്തൻ. സൗകര്യമുണ്ടെങ്കിൽ ഇനി ഒരു ലേഖനംവഴി ആ കാര്യം ഞാൻ

വ്യക്തമാക്കിക്കാണിക്കാം. കായികപരിവർത്തനംകൊണ്ട് വാസവദത്ത മോക്ഷത്തെ വെങ്കിലും അയിയെന്നൂഹിക്കാവതല്ല. മനസ്സിന്റെ അജ്ഞ ശരീരം അനുസരിക്കേയാണു പതിവു്. കൊലക്കുറ്റത്തിന്നവർക്കു വധശിക്ഷകിട്ടി. വ്യഭിചാരത്തിനാവാം മോക്ഷവും. ആ വേശ്യയുടെ മാനസിക പരിവർത്തനത്തിനു തക്ക പശ്ചാത്തലം കരുണയിലൊരുക്കിയിട്ടില്ല. അല്ലെങ്കിൽ ഒരുങ്ങിയിട്ടില്ല. "വ്യർത്ഥമായ് തോന്നുന്ന കഷ്ടമവൻ കാണാതെനിക്കുള്ള യുത്തഗീതാദികളികലെ നൈപുണിപോലും അത്ഭുതാബ്ധങ്ങൾ തൻ കനംകുറഞ്ഞു പോകുന്നതോഴീ ഇത്തനുകാഞ്ചിതൻ വില ഇടിഞ്ഞീടുന്നു" എന്നും മറ്റും ശരീരികമേന്മയെ നിസ്സാരമാക്കുന്നുവെന്നു വിചാരിക്കുന്നതു് ശരിയല്ല. അവൻ കണ്ടാൽ നേരേ മറിച്ചാണു എന്നു് അവർ വിചാരിക്കുന്നു എന്നൂഹിക്കാമല്ലൊ. എത്രയോ ദുഷ്ടന്മാരുടെ ഹൃദയംപോലും ശിഷ്ടസംസർഗ്ഗംകൊണ്ടു് സന്മാർഗ്ഗത്തിലേക്കു് വ്യതിചലിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ആ സ്ഥിതിക്കു് ഉപഗുപ്തൻ നേരത്തെ അവളോടു അങ്ങ്യാതോപദേശം കഴിവുണ്ടെങ്കിൽ ചെയ്യുണ്ടതായിരുന്നു. അതു ഫലിക്കാത്ത ഹൃദയമാണവർക്കുണ്ടായിരുന്നതെന്നൂഹിക്കേണ്ട. ആ യുവതി സരളശീലയും അകൃത്രിമ പ്രണയത്തിന്നുറവും സ്ഥിരദാക്ഷിണ്യ ശീലയും അണെന്നാശാൻ തന്നെ പറയുന്നുമുണ്ടു്.

വാസവദത്തയ്ക്കു് ഉപഗുപ്തന്റെ പേരിൽ രാഗമങ്കുരിക്കുന്നു. സമയമായില്ലെന്ന വാക്കു കേട്ട ഭഗ്നാശയാകുന്നു. അങ്ങനെ സ്വാഭാവികരീതിവിടാതെ അവർ ജീവിതം തുടരുന്നു. അന്ത്യകാലത്തിലും അവർ ഉപഗുപ്തന്റെ മുമ്പിൽ രാഗവൈവശ്യം കാണിക്കുന്നു. ആശാൻ കഥകൊണ്ടാണു കരുണയിലെ രസങ്ങളെ ഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ഒരു കാവ്യത്തിനു് അംഗീകാരമായി ഒരു രസവും അതിനെ പോഷിപ്പിച്ചു് നിർവ്വഹണത്തിലെത്തിക്കുന്ന മറ്റു രസങ്ങളും വേണം. ആ രീതിക്കുള്ള ഒരു രസാവിഷ്കരണം കരുണയിലില്ല. ഈ കാവ്യത്തിലെ മർമ്മം വാസവദത്തയുടെ നിർവ്വാണപ്രാപ്തിയാണു്. അതു ഉപഗുപ്തന്റെ കാരുണ്യം മൂലമാണു് നിർവ്വഹിക്കപ്പെട്ടുന്നതു്. ബുദ്ധന്റെ പ്രത്യേക കാരുണ്യമാണെന്നു് വാസവദത്തയെ വിശ്വസിപ്പിക്കാൻ കരുണയിൽ ഒരു ശ്രമം നടത്തിയിട്ടുണ്ടു്. ക്രടക്കുടെ ഈ കൃതിയിൽ കരുണയെ നീ വിശ്വസിച്ചാലും. കരുണതൻകയത്തിലെ മുതലായ ഭാഗങ്ങളിൽ കരുണ തല ഉയർത്തുന്നുണ്ടു്. കരുണയിൽ കരുണം വളരെക്കുറവാണു്. കാരുണ്യത്തിന്റെ ശീകരങ്ങൾ അല്പാല്പം കളർമ വീശുന്നുണ്ടു് എന്നു തോന്നും.

കരുണയിൽ അംഗിയായി പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടുള്ളതും ആശാനു ഏറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ടതുമായ രസമാണു് ശാന്തം എന്നാണു് ആ മഹോപാദ്ധ്യായന്റെ അഭിപ്രായം. അതിൽ രണ്ടാമത്തെ പ്രസ്താവം ശരിയാണെന്നൂഹിക്കാൻ ന്യായമുണ്ടു്. പക്ഷേ കരുണയിൽ അംഗിയായി ഒരു രസവുമില്ലെന്നാണു് ശാസ്ത്രസൂത്രത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടുന്നതു്. ഈ കാവ്യത്തിൽ ശൃംഗാരം ബീഭത്സം ഭയാനകം ശാന്തം എന്നീ രസങ്ങൾ കാണാൻ കഴിയും. ഈ രസങ്ങളെ ഒന്നും സ്ഥായിയായ രസമല്ലെന്നു തിട്ടപ്പെടുത്തുന്നതു; കഥയാണു് എന്നോർക്കണം.

ചുകാന്തത

എസ്. അജ്ജുനൻ, വെള്ളായണി.

നീലവിഹായസ്സിൽ താരകത്താരുകം
ചേലൊത്ത വെള്ളാമ്പൽ പോലെ വിട-
അമ്പിളി പ്രേമമയൂഖസുധാരസം [രവേ,
അൻപിലുലകിങ്കലെങ്ങും വിതയ്ക്കുവേ,
ലോലവിലാസിതഭാവന പേറിക്കൊ-
ണ്ടാമഹാകവിയെത്തിടും പുഴവക്കിൽ.
അഗ്രാമപ്പൂഞ്ചോല പാറപ്പുറങ്ങളിൽ
ചുംബിച്ചു വെൺമുത്തു തൂക്കാഴ്ചവയ്ക്കുവേ,
അക്കലാകാരന്റെ മാനസവാടിയിൽ
മൊട്ടിട്ടയന്നിടുമായിരം ചിന്തകൾ.
വിണ്ണിന്റെ മാറിൽ മയങ്ങി മദാലസം
മന്ദഹസിച്ചീടുന്ന ചന്ദ്രനെക്കാണവേ,
അന്തിവാനിടത്തിന്റെ വിഭ്രമിയിലേകാ
സന്ധ്യാതാരം സ്നേഹമുദ്ര മിന്നീടവേ, [ന്ത
ഉല്ലാസശാന്തിയിൽ മുങ്ങിലസിക്കുന്ന
പുല്ലസൂനങ്ങളെ മാരുതനാട്ടവേ,
ഭാവനപൊൻചിറകാട്ടി മനോഹര
വാടികതോറും മുരണ്ടു ചരിച്ചിട്ടും
സംപുല്ലസംഗീത സാന്ദ്രത പൂണ്ടൊരു
വിൺഗാനമാധുര്യമൂറുമഹത്തതിൽ
മന്ദഹാസാഞ്ചിതാൽ മന്ദമാടീടുന്ന
കന്ദപ്രസൂനങ്ങൾ പോലെ കവിഹൃത്തിൽ
നൃത്തവിലാസങ്ങളുറിയുയർന്നാടൻ
സത്യസൌന്ദര്യത്തിന്റെപാട്ടുകൾ പാടി
ആലോല പുല്ലാങ്കുഴൽവിളിയംബര- [ട്ടും.
വീഥിയെപ്പുൽകിച്ചു മാറെറാലിക്കൊണ്ടിടും.
സർവ്വമുദ്രകളും വിസ്മരിച്ചുല്ലാസ-
കല്ലോലജാലമച്ചിത്തത്തിൽ പൊന്തിടും
ഏകാന്തതയിൽ വിഹരിച്ചു വിശ്വൈക-
ലാവണ്യഭംഗിയിൽ മുങ്ങിടുമക്കവി.

പരാപേക്ഷക്രൂടാതെ പുരുങ്ങിയ ചെലവിൽ

ഇംഗ്ലീഷ് പഠിക്കാൻ

ആംഗ്ലേയമഹോപാദ്ധ്യായൻ

പരിഷ്കരിച്ച പുതിയ പതിപ്പ്

ഇതാ അച്ചടിച്ചു തയാറാക്കിയിരിക്കുന്നു.

ക്രൌൺ 8-ൽ 900 പേജുകൾ. മുഴുക്കാലിക്കോ ബയൻറ്.

വില നാലു ക. മാത്രം

റെഡ്യാർ പ്രസ്സ് & ബുക്ക്ഡിപ്പോ, തിരുവനന്തപുരം

ഭഗ്നഭവനം

കുമുകറ, എൻ. നാരായണക്കുറുപ്പ്, ബീ. ഏ., ബി. റ്റി.

പശ്ചാത്തലം.

രാജ്യമാകമാനം അസ്വസ്ഥമായിരുന്ന ഒരു കാലഘട്ടം. കൊള്ളയും, കൊലപാതകവും, അവിടത്തെ ദൈനംദിനസംഭവങ്ങളും മാത്രമാണു് കരിഞ്ഞന്ത അതിന്റെ നഗ്നരൂപത്തിൽ നടമാടുന്നു. തൊഴിലില്ലായ്മയുടേയും പട്ടിണിയുടേയും മുറവിളി അങ്ങോളമിങ്ങോളം മാറ്റൊലിക്കൊള്ളുന്നു. മനുഷ്യത്വത്തെ വെല്ലുവിളിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു സ്വാതന്ത്ര്യാധിപത്യഭരണമാണവിടെ നിലവിലിരിക്കുന്നതു്. അതിനെതിരായിട്ടുള്ള ഒരു ജനകീയ സംഘടന ഉടലെടുത്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, അതിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളും മുഴുവനും അധികാരഭ്രമോന്മാദികരം നിർദ്ദയം തടഞ്ഞുവച്ചിരിക്കുകയാണു്. അസ്വാതന്ത്ര്യത്തോടുള്ള ഒരുപോർവിളിനാദംകൊണ്ടാണു് ഉയർന്നയവനിക വീഴുന്നതു്.

കഥാപാത്രങ്ങൾ.

ശ്രീകുമാരൻ—ദേശസേവനം ജീവിതലക്ഷ്യമാക്കിയിട്ടുള്ള ഒരു യുവാവു്.

വൃദ്ധ—ശ്രീകുമാരന്റെ അമ്മ.

ജ്യോതി—'ശ്രീ'യുടെ ഭാര്യ.

ശാന്ത—ജ്യോതിയുടെ ഒരു കൂട്ടുകാരി.

കമാൻഡന്റു—ആ നാട്ടിലെ സൈനിക ഭരണാധികാരി.

അസിസ്റ്റന്റു കമാൻഡന്റു, മേജർ മുതലായവർ.

സോമൻ—'ശ്രീ'യുടെ അനുജൻ എട്ടുവയസ്സായ ഒരു ബാലൻ.

രംഗം ഏ.

[അധികം ആൾപാർപ്പില്ലാത്ത ഒരുയുദ്ധപ്രദേശം. വെണ്മണൽപ്പരപ്പിൽ വരിവരിയായി നില്ക്കുന്ന കേരവൃക്ഷങ്ങളുടെ പാർശ്വഭാഗത്തുകൂടെ പ്രവഹിക്കുന്ന ശുഭ്രജലവാഹിയായ ഒരു ചെറിയനദി. സച്ഛന്ദം പ്രവഹിക്കുന്ന ആ ചെറുപുഴയെ ഉറ്റുനോക്കിക്കൊണ്ടു് ജ്യോതി പരിസരം മറന്നു് നിശ്ചലയായിരിക്കുകയാണു്.

യുവത്വത്തിന്റെ യൗവ്വനവും ആകർഷകത്വവും അവയുടെ പൂർണ്ണതയിലെത്തിക്കഴിഞ്ഞവളാണവൾ. പക്ഷേ, ആ മുഖം അസഹ്യമായ ഒരു വേദനയെയാണു് പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നതു്. അവളുടെ ആശകൾ, പ്രതീക്ഷകൾ, ഭാവനകൾ, എന്നു വേണ്ട, സർവ്വം തകർന്നു പോയതിന്റെ ചിഹ്നമാണു് ആ മുഖത്തു നിഴലിച്ചിരിക്കുന്നതു്. വിവാഹത്തിനുശേഷം ആറുമാസം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അടിയ്ക്കടി വിരഹവേദന അനുഭവിച്ചു തുടങ്ങിയ അവൾക്കു് മറ്റുള്ളവരുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ യാതൊരു കുറവുമില്ല: എങ്കിലും അതു ജീവിതം പൂർണ്ണമല്ല.

കളിക്കാനായി ആറ്റുകടവിൽ എത്തിയ ജ്യോതിയുടെ ശുഭ്രമുഖം ഒരു മണിക്കൂറായി അങ്ങിനെ ഇരിക്കുകയാണു്. സൂര്യാസ്തമയത്തിനു് ഇനി അല്പസമയം കൂടിയുണ്ടു്.

ഉദ്ദേശം 10 നിമിഷങ്ങൾക്കുള്ളിൽ കഴിയുന്നു: അവളുടെ സഖി ശാന്തയും അവിടെ എത്തുന്നു. ജ്യോതി അതു കാണുന്നില്ല. കൂട്ടുകാരിയെ കുറേനേരമായി നോക്കിനിന്നിട്ടു് അവളുടെ അരികിലേയ്ക്കു ചെല്ലുന്നു. ജ്യോതി തിരിഞ്ഞു നോക്കുന്നു. അവളുടെ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അവൾ തുടച്ചു കളയാൻ ശ്രമിക്കുന്നു.]

ജ്യോതി—(ചിരിക്കാൻ ശ്രമിച്ച്) ഞാനറിഞ്ഞില്ല ശാന്ത വന്നതു്.

ശാന്ത—എത്രനേരമായി ഇങ്ങനെ ഇരിക്കാൻ തുടങ്ങീട്ടു്?

ജ്യോതി—(ഏതോ ആലോചിച്ചുകൊണ്ടു്) കുറെ അധികം നാളുകളായി.

ശാന്ത-(മണൽപ്പുറത്തിരിക്കുന്നു.) കുളിക്കാൻ വന്നതല്ലേ?

ജ്യോതി—(അലസമായി) വന്നതു് അക്കാര്യത്തിനുതന്നെ.

ശാന്ത—പക്ഷെ, അതുമാത്രം നടന്നില്ല.

ജ്യോതി—പലതും നടക്കാത്തക്കൂട്ടത്തിൽ അതും കൂടെ ഉൾപ്പെട്ടുവെന്നുമാത്രം.

ശാന്ത—അങ്ങിനെ നടക്കാത്ത കാര്യങ്ങൾക്കു് ഒരുമ്പെടുന്നതെന്തിനു്?

ജ്യോതി—മനുഷ്യസ്വഭാവമാണതു്.

ശാന്ത—അയ്യേ തെറ്റല്ലേ? സാധ്യമല്ലാത്തകാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചു ചിന്തിക്കുന്നതുകൊണ്ടെന്തു പ്രയോജനം?

ജ്യോതി-ചിന്തിക്കാം...അവസാനംവരെ ചിന്തിക്കാം...അങ്ങിനെയെങ്കിലും ലഭിക്കുന്ന ആത്മസംതൃപ്തി നേടാമല്ലോ!—ശാന്തേ! ആശയുടെ പൊൻചിറകുകൾ വിടർത്തി ഭാവനാന്തരീക്ഷത്തിലൂടെ സഞ്ചരിച്ചു വിഹരിക്കുവാൻ ആശിക്കാത്ത മനുഷ്യരില്ല. പ്രതീക്ഷകളിൽ പുളകമണിയാത്ത ജീവികളില്ല. സുന്ദരസ്വപ്നങ്ങൾ കാണാത്ത ഹൃദയമില്ല...അതിലൊക്കെ ഒരു പരമാർത്ഥമുണ്ടാകുമെന്നുള്ളതുകൊണ്ടു്, ശാന്തേ.

ശാന്ത—എന്തു പരമാർത്ഥം?

ജ്യോതി—യഥാർത്ഥത്തിൽ സാധിക്കാത്ത പലതും ഭാവനയിൽ സാധിക്കുമെന്നുള്ളതു തന്നെ.

ശാന്ത—(കളിയാക്കുന്നമട്ടിൽ) ഓ! സാഹിത്യകാരന്റെ ഭാര്യ. കുറേശ്ശെ അല്പം കലാബോധമുള്ളവൾ. ജ്യോതിയുടെ എന്തുതന്നെ ഭാവനയിൽ കണ്ടുകൂടാ,?

ജ്യോതി—അതെയതെ. വളരെ ശരിയാണു്. ഞാൻ പലതും കണ്ടു, അതെല്ലാം തകരുന്നതും കണ്ടു—ഇനിയും ചില നിശിതദർശനങ്ങൾക്കുവേണ്ടി കാത്തിരിക്കുകയുമാണു്. (കണ്ണുകൾ നിറയുന്നു.)

ശാന്ത—(സൂക്ഷിച്ചു നോക്കി) അല്ലാ. ജ്യോതിയുടെ കണ്ണുകൾ—

ജ്യോതി—നിറഞ്ഞിരിക്കുന്നു—അല്ലേ?

ശാന്ത—അതെ—

ജ്യോതി—അതൊരത്ഭുതമല്ല.

ശാന്ത—ഉം?

ജ്യോതി—ഈ കണ്ണുകൾ എന്നും നിറഞ്ഞു തന്നെയിരിക്കും.

ശാന്ത-ആനന്ദംകൊണ്ടുള്ള കണ്ണുനീർ-

ജ്യോതി—പക്ഷെ ഈ ആനന്ദം ഇനി ആർക്കുമുണ്ടാകരുതു്.

ശാന്ത-ഇതു സ്വാർത്ഥയാണോ ജ്യോതി?

ജ്യോതി—ഇക്കാര്യത്തിൽ മാത്രം—

ശാന്ത—ഞാൻ ചോദിക്കട്ടെ എന്താണീ വല്ലായ്മക്കു് കാരണം?

ജ്യോതി-(ക്ഷോഭത്തോടെ)അനുഭവങ്ങൾ...പൊള്ളുന്ന അനുഭവങ്ങൾ...നീറുന്നതീച്ചൂളകൾ...! ശാന്തേ! എന്റെ വിവാഹം കഴിഞ്ഞിട്ടു് മാസം നാലഞ്ചു കഴിഞ്ഞു.

ശാന്ത—എനിക്കതറിഞ്ഞുകൂടെയോ?

ജ്യോതി—എന്നാൽ എന്തു ഫലം?-അദ്ദേഹത്തോടൊന്നിച്ചു് ഒരു ഭാര്യയുടെ സംതൃപ്തിയോടെ ഞാൻ ഇതുവരെ ജീവിച്ചിട്ടില്ല. മൊട്ടിട്ടുനിന്ന മോഹനസ്വപ്നങ്ങളെല്ലാം ഇന്നും വെറും മൊട്ടുകളായിട്ടേ നില്ക്കുന്നുള്ളൂ. അവ വികസ്വരങ്ങളായിട്ടില്ല. ഒരു നിമിഷനേരത്തേക്കുപോലും എന്റെ ആ പ്രിയപ്പെട്ടവനെ എനിക്കു സ്വതന്ത്രമായി, സൈ്വരമായി, ലഭിച്ചിട്ടില്ല!.....

ശാന്ത—അദ്ദേഹത്തെ ജ്യോതി വെറുക്കുന്നോ?

ജ്യോതി—അരുതു് ശാന്തേ!—എന്റെ ജീവനേക്കാൾ ഞാനദ്ദേഹത്തെ സ്നേഹിക്കുന്നു. ആരാധിക്കുന്നു.

ശാന്ത—അദ്ദേഹം—?

ജ്യോതി—അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയമാണു ഞാൻ.

ശാന്ത—അപ്പോൾ ജ്യോതിയുടെ ഈ വിഷമതകൾക്കു കാരണം അദ്ദേഹം സദാ ഒരുമിച്ചു കാണുന്നില്ല എന്നതാണു്—എന്തുചെയ്യാം? അദ്ദേഹം ഒരു ദേശസേവകനാണു്.

ജ്യോതി—അതിൽ ഞാനഭിമാനിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം രാജ്യത്തിന്റെ വകയാണു്, എങ്കിലും—(നിശ്ശ്വസിക്കുന്നു.)

ശാന്ത—എങ്കിലും—?

ജ്യോതി—ഒരു നിമിഷമെങ്കിലും എന്റെ സ്വീതപത്തെ··(പെട്ടെന്നു്) അല്ല···തെറ്റിപ്പോയി. ഞാനതു് പറഞ്ഞുകൂടാത്തതാണു്···എന്റെ സപത്നികളും അധികംതാമസിയാതെ സാക്ഷാൽക്കരിക്കപ്പെടും··· അതുവരെ···(ഒന്നും പറയാതെ നിശ്ശബ്ദയായി ഇരിക്കുന്നു.)

ശാന്ത—വരൂ···കളിയ്ക്കാം···നേരം വളരെ ആയി.

(രണ്ടു പേരും കളിക്കാനായി എഴുന്നേറ്റു വസ്ത്രങ്ങൾമാറുന്നു. തത്സമയം ആരുടേയോ രോദനസ്വരം അവരുടെ ശ്രദ്ധയിൽ പെടുന്നു. അവർ ജനലിക്കിലേക്കു നോക്കുന്നു. സോമൻ കരഞ്ഞുകൊണ്ടു് ഓടിവരുന്നു. അവർ പരിഭ്രമിക്കുന്നു.)

സോമ—(കരഞ്ഞുകൊണ്ടു്) ചേച്ചീ!.....
(ഏങ്ങിയേങ്ങിക്കരയുന്നു.)

ജ്യോതി—(അവനെ പിടിച്ചുനിർത്തി സ്നേഹപൂർവം തലോടിക്കൊണ്ടു്) കുഞ്ഞേ!—എന്തു പറ്റി?···കാര്യം പറ.

സോമ—(ഏങ്ങലോടെ) ഞാൻ കടയിൽ പോയി.....

ജ്യോതി—എന്നിട്ടു്?

സോമ—നമ്മുടെ റേഷൻ കാർഡു കള്ളമാണെന്നു പറഞ്ഞു മൊതലാളി എന്നെ ഒരുപാടി ശകാരിച്ചു.

ജ്യോതി—കള്ളമോ?···ഉം··· എന്നിട്ടു് റേഷൻ തന്നില്ലേ?

സോമ—തന്നില്ല···കാർഡും തന്നില്ല···

ജ്യോതി—നീ ചോദിക്കാത്തതെന്തു്?

സോമ—അതിന്റെ ഫലമാണിതു്···
(തന്റെ വലതുകൈചൂണ്ടി കാണിച്ചു കൊടുക്കുന്നു)

ജ്യോതി—(അപ്രതീക്ഷിതമായി, അപ്പുറത്തെ വീട്ടിലുള്ളവർ പതിഞ്ഞിരിക്കുന്ന പാട്ടു്, കണ്ണുവേദനയുടെ) ദ്രോഹികൾ!

സോമ—(വീണ്ടും കരഞ്ഞുകൊണ്ടു്) മൊതലാളി ആദ്യം അടിച്ചു. പിന്നെ അയാളുടെ വേലക്കാർ വന്നു് ഇതാ (മുതുകിൽ തൊട്ടുകാണിച്ചു്) ഇവിടെ ഇടിച്ചു. ഞാൻ കിടന്നുറക്കെ നിലവിളിച്ചു···അപ്പോൾ ആളുകൾ അവിടെ കൂട്ടമിട്ടു.

ശാന്ത—അവരാരും നിന്നെ സഹായിച്ചില്ലേ?

സോമ—ഇല്ല. അതിനുമുൻപെ അവരെപ്പോലെ സുകാർ വന്നു് ഓടിച്ചു കളഞ്ഞു.

ജ്യോതി—അവരോടു നീ കാര്യം പറയാത്തതെന്തു്?

സോമ—പറഞ്ഞപ്പോൾ "ഈ തെണ്ടിക്കുട്ടി ശ്രീകുമാരന്റെ അനിയനല്ലേ?···നാടുനന്നാക്കാൻ പോണ ആതെമ്മാടിയേയും ഈ നയ്ക്കളേയും കഴിച്ചുമൂടണം—"എന്നാണതിൽ ചില വലിയ ആളുകൾ പറഞ്ഞതു്···എന്റെ ചേച്ചീ!···ചേട്ടനോടിവക്കെല്ലാം ഇത്ര വിരോധമെന്തു്?

ജ്യോതി—അദ്ദേഹത്തിനു് മനുഷ്യത്വമുള്ളതുകൊണ്ടു്. ശാന്തേ! ഇതെല്ലാം നോക്കുമ്പോൾ നാം ഇന്നും ആ പുരാതനകാലത്തെ കിരാതന്മാരുടെ ഇടയിൽ തന്നെയാണെന്നല്ലേതോന്നുക?-കൊള്ളാം···(ആരോടെന്നില്ലാതെ) റേഷൻ കാർഡുകളും

പോലും!...അതു് അയാൾ അമുക്കിവച്ചിരിക്കുകയാണു്. ആ കണക്കിൻപ്രകാരമുള്ള സാധനങ്ങൾ മാറി വച്ചു കരിഞ്ചന്തയിൽ കൊള്ളയടിക്കാൻ!-വലിയ മുതലാളികളെല്ലാം അവൻകൂട്ടു്.

ശാന്ത—എന്റെ ദൈവമേ!—പാവങ്ങളുടെപിച്ചപ്പാളതട്ടിപ്പറിക്കുന്നലോകം!

സോമ—ചേച്ചീ!—നാമിനി എങ്ങിനെ ഉണ്ണും?

ജ്യോതി-(എങ്ങോട്ടോ നോക്കിക്കൊണ്ടു്) ഉണ്ണണ്ടാ—

സോമ—ഉണ്ണാതിരുന്നാൽ ചത്തു പോകുല്ലേ?

ജ്യോതി—പോകട്ടേ. ആർക്കു ചേതം? നമ്മെപ്പോലുള്ളവർ ചത്താലെ ആ മുതലാളിയെപ്പോലുള്ള. മൃഗങ്ങൾക്കു് അവരുടെ ഇഷ്ടം പോലെ അന്യായം ചെയ്യാൻ സാധിക്കയുള്ളൂ—നാം ചത്തില്ലെങ്കിലും, അവർ നമ്മെ കൊല്ലും!—

സോമ—ചേച്ചീ!-ചേട്ടൻ എന്നുവരും?

(ജ്യോതി നിശ്ശബ്ദയായി നില്ക്കുന്നു. കപോലങ്ങളിലൂടെ കണ്ണുനീർ പ്രവഹിക്കുന്നു. സോമൻ കുറെ ഉച്ചത്തിൽ കരയുന്നു—"വല്യ, ജ്യോതി, ഈ രീതിയേല്ലാം മാറും" എന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു ശാന്ത, അവളുടെ കൈക്കുപിടിക്കുന്നു...അവർ കരുകുവാൻ തുടങ്ങുന്നു.

കർട്ടൻ.

രംഗം ൨.

[ശ്രീകുമാരന്റെ ഭവനം. കാല മേഞ്ഞ ഒരു കൊച്ചുവീടാണതു്. ഒരു ചെറിയ കുന്നിന്റെ മുകൾഭാഗത്തുസ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന ആ വീട്ടിന്റെ ചുറ്റും കുറെ ക്കാട്ടുകളും, ചെറിയ പാറക്കൂട്ടങ്ങളും, വൃക്ഷലതാദികളും കാണും. അവിടെ നിന്നു നോക്കിയാൽ ആ ചെറിയ പുഴയും മണൽപ്പരപ്പും വ്യക്തമായി കാണാൻ കഴിയും. വീട്ടിന്റെ പടിഞ്ഞാറുഭാഗം ആ കുന്നിന്റെ അവസാനമാണു്. അത്യാഡംബരമായ ഒരു കഴിയുണ്ണവിടം. ഭവനത്തിനു ചുറ്റിനും പന്തൽ നാട്ടി കെട്ടിയിട്ടുള്ള ഒരു മനവേലി.

രാത്രി, മണി പതിനൊന്നു കഴിഞ്ഞു. വീട്ടിന്റെ മുൻവശത്തു ചാണകം കൊണ്ടു മെഴുകിവെടിപ്പാക്കിയ വരാന്തയിൽ, തെക്കേഅറ്റത്തുള്ള ജന്നലിന്റെ മരഅഴികളിൽ പിടിച്ചു കൊണ്ടു ജ്യോതി വിദൂരതയിലേക്കു നോക്കിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു. ക്രമരഹിതമാണെങ്കിലും അവളുടെ കണ്ണു തുറിച്ചുതന്നെനോക്കുകയാണു്. സോമൻ വരാന്തയുടെ മറ്റൊരുവശത്തു് ഒരു കീറപ്പായിൽ മുഖമുടി കുടി കിടന്നുറങ്ങുന്നു. അകത്തുനിന്നും ഒരു ചെറിയ എണ്ണവിളക്കുമായി പ്രവേശിച്ച ശ്രീയുടെ അമ്മ, അവിടമൊക്കെ ഒന്നു നോക്കിയിട്ടു് വിളക്കു ഭർത്തൃയുടെ മുകളിലുള്ള തട്ടത്തിൽ വക്കുന്നു.]

അമ്മ—മക്കളേ, ജ്യോതീ!—

(വിളികേട്ടു തിരിഞ്ഞു നോക്കിയ ജ്യോതിയുടെ ദീനത നിറഞ്ഞ മുഖഭാവം. ആ മങ്ങിയ വെളിച്ചത്തിൽ പോലും കണ്ടു മനസ്സിലാക്കിയ വൃദ്ധയായ അമ്മ, അവിടെ ഇരിക്കുന്നു.)

അമ്മ—കുഞ്ഞേ!-എന്തു നേരമായി നീ അവിടെ നില്ക്കുന്നു?

ജ്യോതി—ഞാനങ്ങിനെ നില്ക്കേണ്ടവളാണല്ലോ അമ്മേ!

അമ്മ—ഇന്നെങ്കിലും അവൻ വന്നെങ്കിൽ—! എന്റെ ദൈവമേ!—ഒരു പാവപ്പെട്ട പെണ്ണിന്റെ നെഞ്ചുരുകുന്നതു് അവിടുന്നറിയുന്നില്ലല്ലോ.

ജ്യോതി—ആ നെഞ്ചു കഷണം കഷണമായി തെറിച്ചാലും ആരും അതറിയുകയില്ലമ്മേ!

അമ്മ—തങ്കം...ഇന്നവൻ തീച്ചയായും വരും.

ജ്യോതി—എന്നും വൈകുന്നേരം നാമിങ്ങിനെതന്നെ പ്രതീക്ഷിക്കാറുണ്ടു്.

അമ്മ—അവൻ വരാതിരുന്നാൽ അതുകൊണ്ടു നമ്മുടെ കായ്യം കുഴങ്ങിപ്പോകും.

ജ്യോതി—വരികയാണെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കായ്യവും തകരാറിലാകും.

അമ്മ—ഉം?...

ജ്യോതി—ഇവിടത്തെ സൈനികാധികാരികളുടെ നോട്ടപ്പുള്ളിയാണദ്ദേഹം.

അമ്മ—എന്നു വച്ചാൽ—?

ജ്യോതി—അവരുടെ ഭരണാധികാരത്തെ എതിർക്കുന്ന സംഘത്തിലെ അംഗങ്ങളെ എല്ലാം പിടിച്ചു തുക്കിലിടാൻ ഉത്തരവായിട്ടുണ്ട്. അക്കൂട്ടത്തിൽ പെടുന്ന ആളല്ലേ അമ്മയുടെ മകനും?—

അമ്മ—ഇതെന്തൊരു മഹാപാപം! പട്ടിണികിടന്നു ചാകാറായി. വിശന്നു നിവൃത്തിയില്ലാതായപ്പോൾ എന്തെങ്കിലും തരണമെന്നു് ഉള്ള ആളുകളോട് ചോദിച്ചതു ഒരു തെറ്റോ?

ജ്യോതി—അതെ. പുതിയ ഭരണ രീതിയാണതു്.

അമ്മ—പിന്നെ ഉള്ളതു—

ജ്യോതി—ഇല്ലെങ്കിൽ അവർ കൊല്ലുകതന്നെ ചെയ്യും.

അമ്മ—ശ്രുന്യം പറയാതെ മകളേ!

ജ്യോതി—(നിശ്വസിച്ചു) ഇല്ലമ്മേ!... എന്തോ എനിക്കു് ചില ആശങ്കകളും... ഇന്നത്തെ രാത്രി അതിഭയങ്കരമായ രാത്രിയായിരിക്കുമെന്നൊരു തോന്നൽ...അനിഷ്ടസംഭവങ്ങൾക്കു് ഇവിടം സാക്ഷ്യംവഹിക്കേണ്ടതായി വരും...(ഒരു വല്ലാത്ത തണുത്തകാറ്റു് ഉയക്കോടെ അടിക്കുന്നു. അതിൽ വിളക്കണഞ്ഞു പോകുന്നു.)

അമ്മ—അയ്യോ! വിളക്കണഞ്ഞു പോയല്ലോ!

ജ്യോതി—(സാവധാനത്തിൽ) അതെ, അമ്മേ...വിളക്കു് അണഞ്ഞുപോയി...

അമ്മ—തീപ്പെട്ടി ആ വാതിൽപ്പടിയുടെ അടുത്തിരുപ്പുണ്ടു്. കത്തിച്ചു വയ്യു്.

(ജ്യോതി ഇരുട്ടിൽ തപ്പിത്തപ്പി വളരെ വിഷമിച്ചു വിളക്കുകത്തിക്കാൻ നോക്കുന്നു. നാലഞ്ചു തീപ്പെട്ടിക്കോലുകളും ഉരച്ചു കഴിഞ്ഞതിനു മേലേ അവളുടെ ശ്രമം ഫലപ്രാപ്തിയിലെത്തുന്നുള്ളു.)

അമ്മ—കഞ്ഞേ! ഇന്നു് ഈ വഴി വിശേഷിച്ചാരെങ്കിലും പോകുന്നതു് നീ കണ്ടോ?—ചില 'ജേ' വിളികളെല്ലാം ഞാൻ കേട്ടു.

ജ്യോതി—അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂട്ടുകാരിൽ ഒരു സംഘം ആണെന്നു തോന്നുന്നു. രാവിലെ ഇതു വഴി പോയെന്നു് സോമൻ പറയുന്നതു കേട്ടു.

അമ്മ—അവനില്ലായിരുന്നോ?

ജ്യോതി—എങ്കിൽ ഇവിടെ വരാതിരിക്കുമോ?

അമ്മ—അവൻ വന്നിട്ടു് എന്തെല്ലാം കായ്ങ്ങളം ചെയ്യേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. നമ്മുടെ റേഷൻ കാർഡ് തിരികെ വാങ്ങിക്കണ്ടേ?—ആ മഹാപാപികളം നമ്മെ എങ്ങിനെയെല്ലാം ദ്രോഹിക്കുന്നു!

ജ്യോതി—ആ കാർഡു് ഇനി കിട്ടുമെന്നെനിക്കു തോന്നുന്നില്ല.

അമ്മ—അതു കൊള്ളാം. പാവങ്ങളാണെന്നു വച്ചു് നമ്മോടെന്തും ആകാമെന്നോ?

ജ്യോതി—അതെ അമ്മേ!—അതാണിന്നത്തെ ലോകഗതി: പാവങ്ങളം ശപിക്കപ്പെട്ടവരാണു്. അവക്കു വിശപ്പില്ല. ക്ഷീണമില്ല: മനുഷ്യസഹജമായ മറ്റു യാതൊരു വികാരങ്ങളുമില്ല. അവരുടെ ജീവിതം അന്യനുവേണ്ടി അലിഞ്ഞില്ലാതാകാനുള്ളതാണു്. അവന്റെ രക്തത്തിനു പച്ചവെള്ളത്തിന്റെ നിറമേയുള്ളു. അവന്റെ ഹൃദയം തുടിക്കുകയോ, ശ്വാസം കൂട്ടപിടയുകയോ ഇല്ല—ചുരുക്കത്തിൽ പാവപ്പെട്ടവനു ജീവിക്കുവാനവകാശമില്ല. അതാണിന്നത്തെ ലോകസ്ഥിതി.....

അമ്മ—(വികാരാധികൃത്തോടെ) ഇല്ല കുഞ്ഞേ!—ഈ സ്ഥിതി മാറും.

ജ്യോതി—ഒടുങ്ങാത്ത രക്തച്ചൊരിച്ചിലിനു ശേഷം—അസംഖ്യം പാവനാത്മാക്കളുടെ ബലിക്കുശേഷം—

(വീണ്ടും ഒരു ചെറിയ ശബ്ദം)

അമ്മ—എന്താണതെന്നു നോക്കൂ—അവൻ വരുകയായിരിക്കും.

ജ്യോതി—അല്ലമ്മേ!—വീട്ടിന്റെ പുറകുവശത്താണു ശബ്ദമുണ്ടായതു്.

അമ്മ—അല്ല. നീ ചെന്നു നോക്കു്—

(ജ്യോതി വിളക്കു കൈയിലെടുക്കുന്നു.)

അമ്മ—വിളക്കു കൊണ്ടു പോകരുതു്. പ്രകാശത്തോടൊരുമിച്ചു നിഴലുമുണ്ടാകും. അവനാണു വരുന്നെങ്കിൽ അതാപത്തായിത്തീരും...പതുങ്ങിപ്പതുങ്ങിനില്ക്കുന്ന വേട്ടനായ്ക്കൾ അവനെ പിടിക്കുട്ടം.

(വീട്ടിന്റെ പുറകിൽ കൂടെ ഒരാൾ അവരുടെ മുൻപിൽ ചെല്ലുന്നു. ശ്രീകുമാരനാണതെന്നു് സ്ത്രീകൾ മനസ്സിലാക്കുന്നു.)

അമ്മ—(വിവിധവികാരത്തോടെ) മക്കളേ! നീ വന്നോ!...

ശ്രീകു—ഒരു വിധത്തിൽ എത്തി. ഒരു പക്ഷേ- ഇതവസാനത്തെ ക്രൂരിക്കാഴ്ചയാണെന്നുംവരാം-അമ്മേ!...എന്റെ ജ്യോതിയെവിടെ?

അമ്മ—അതാ—(വരാന്തയുടെ ഒരുകോണിൽ ഒതുങ്ങിനില്ക്കുന്ന ജ്യോതിയെ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു.)

ശ്രീകു—(പ്രേമവായ്പോടെ) ജ്യോതീ...

(ജ്യോതി ശ്രീയുടെ അരികിലേക്കു നീങ്ങുന്നു. രണ്ടുപേരും വികാരപരവശരായി നോക്കിക്കൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു.)

ശ്രീകു—(ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന സോമനെ നോക്കിയിട്ടു്) പാവം! അവനുറങ്ങുന്നു!

ജ്യോതി—വിശപ്പും വേദനയും കൊണ്ടു തളർന്നുള്ള ഉറക്കമാണു.

അമ്മ—(സോമനെ സാവധാനത്തിൽ പിടിച്ചു കുലുക്കി) എടാ, മോനേ!...സോമാ...ഇതാ...നിന്റെ ചേട്ടൻ...സോമാ...

സോമ—(ഉറക്കം ഭംഗപ്പെട്ടതിൽ രസിക്കാതെ ചില ശബ്ദങ്ങളും പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടു തിരിഞ്ഞു കിടക്കുന്നു.)

ശ്രീകു—വേണ്ടമ്മേ, അവനെ ഉണർത്തണ്ടാ...

ജ്യോതി-ഉണർന്നു കഴിഞ്ഞാൽ എന്തെങ്കിലും അവനു കൊടുക്കണ്ടേ?

ശ്രീകു—ഉം?...റേഷൻ വാങ്ങിച്ചില്ലേ?—ഞാൻ മിനിഞ്ഞാന്നു് എന്റെ കൂട്ടുകാരൻ വശം കൊടുത്തയച്ച പണം കിട്ടിയില്ലേ?

അമ്മ—അതെല്ലാം കിട്ടി. പക്ഷേ റേഷൻ കിട്ടിയില്ല

ശ്രീകു—ഉം?

അമ്മ—നമ്മുടെ കാർഡ് കള്ളമാണെന്നു പോലും.

ശ്രീകു—(പല്ലുകടിച്ചുകൊണ്ടു്) ആരാണങ്ങനെ പറഞ്ഞതു്?

അമ്മ—കടയിലെ വലിയ മുതലാളി

(ശ്രീകുമാരൻ സഹിക്കാവയ്യാതെ അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും നടക്കുന്നു.)

ജ്യോതി—അതു മാത്രമോ? സോമനെ ആ ദ്രോഹി ചെകിട്ടത്തടിക്കുകകൂടെ ചെയ്തു.

ശ്രീകു—(അത്യന്തം ക്ഷോഭിച്ചു്) അതെ, ജ്യോതീ!—അവർ അടിക്കും. പാവപ്പെട്ടവനെ തല്ലിക്കൊന്നു് അവന്റെ രക്തം കുടിച്ചാലേ ആ പിശാചുക്കളുടെ ദാഹമടങ്ങുകയുള്ളൂ. അവരുടെ എല്ലിൻകഷണങ്ങൾകൊണ്ടു മാളിക പണിതാലേ ആ ദുരാഗ്രഹികൾക്കു മനസ്സുഖം കിട്ടുകയുള്ളൂ. എന്തു ചെയ്യാം?-സ്വാതന്ത്ര്യാധിപത്യത്തിനു വഴങ്ങുന്ന ചുണകെട്ട വർഗ്ഗത്തിൽ നാം ജനിച്ചു പോയി. മൃഗങ്ങൾക്കു പോലും ഇന്നത്തെ മനുഷ്യനേക്കാൾ അഭിമാനമുണ്ടു് തന്റേടമുണ്ടു്. (അസ്വസ്ഥനാ

യി കൈകഴം തിരുമ്പുന്നു.) ഇല്ലമ്മേ!...ഞങ്ങളും ഞങ്ങളുടെ അവസാനരക്തബിന്ദുവരുന്നതുവരെ ഈ ദുഷിച്ച രീതിയെ എതിർക്കും—എന്നെറജ്യോതീ! ഇന്നല്ലെങ്കിൽ നാളെ പാവപ്പെട്ടവന്റെ ലോകം ഉദയം ചെയ്യും.....

അമ്മ-കണ്ണേ!...ഇതു വിശപ്പടക്കാൻ പോലും നിനക്ക് നിന്റെ വീട്ടിൽ നിവൃത്തിയില്ലാതായല്ലോ. അമ്മയുണ്ടു്, അച്ഛ്നുണ്ടു്: സഹോദരനുണ്ടു്—എന്തു പ്രയോജനം?

ശ്രീക—അമ്മേ! എല്ലാ പേരും ജീവിച്ചിരിപ്പുള്ള എന്റെ സ്ഥിതി ഇതാണെങ്കിൽ ആരുമില്ലാത്ത ആ പട്ടിണിപ്പാവങ്ങളുടെ കാര്യമൊന്നാലോചിച്ചുനോക്കണം.

ജ്യോതി—വരണം—ഇന്നു രാവിലെ പുഴുങ്ങിയ കപ്പയിൽ കുറെ എടുത്തു വച്ചിട്ടുണ്ടു്. രാത്രിയിൽ കുട്ടന്മലായ ആഹാരമൊന്നും കഴിക്കരുതല്ലോ.

അമ്മ—നീയും ഒന്നും കഴിച്ചതല്ലല്ലോ ജ്യോതീ!

ജ്യോതി—(മൌനം)

ശ്രീക—(പ്രേമവും വേദനയും കലർന്ന സ്വരത്തിൽ) അങ്ങിനെ എന്നാട്ടു ചേന്നു നീയും നശിക്കുകയാണു്, അല്ലേ ജ്യോതീ?-(ദീർഘനിശ്വാസം.)

ജ്യോതി—അതു മാത്രം പറയരുതേ—വരണം പോകാം.

ശ്രീക—ആകട്ടെ വരാം—അമ്മയുംവരണം—നമുക്ക് ഒരുമിച്ചിരുന്നു് ഉള്ളതുമുഴുവൻ കഴിക്കാം. ഇനിഒരു പക്ഷേ അതിനു സാധിച്ചില്ലെങ്കിലോ?—വരണമമ്മേ-വേഗമാട്ടെ. എനിക്കിനി അധികനേരം നിവൃത്തിയില്ല. നേരം വെളുക്കുന്നതിനുമുൻപു ഇവിടെ നിന്നു മറയണം. അല്ലെങ്കിൽ ആ ചെന്നായ്ക്കൂട്ടം എന്നെ പിന്തിക്കീറിക്കളയും. മരിയ്ക്കുന്നതിലല്ല സങ്കടം. ഞങ്ങൾ രാജ്യത്തോടു പാവപ്പെട്ടവരുടെ പേരിൽ ചെയ്ത പ്രതിജ്ഞ മുഴുക്കപ്പെട്ടുമല്ലോ എന്നുള്ളതിലാണു വല്ലായ്മ.....വരൂ.....പോകാം.....

(അകത്തേക്കു പോകുന്നു. അമ്മയും കൂടെ പോകുന്നു. വിളക്കുമെടുത്തുകൊണ്ടു ജ്യോതി അവരെ അനുഗമിക്കുന്നു.)

കർട്ടൻ

രംഗം ൨.

[അടുത്തദിവസം രാത്രി. ശ്രീകുമാരന്റെ വീടു്. സകലതും ഗാഢനിദ്രയിൽ. വലിയ ഇരുട്ടും അസഹ്യമായ തണുപ്പും. സർവ്വവും നിശ്ശബ്ദതയിൽ ലയിച്ചിരിക്കുന്നു. ആ ഇരുട്ടിൽ, വാതലിൽ ആരോ മൃദുവായും ഭയത്തോടെ മന്ദമായും പിന്നീടു ശക്തിയായും മുട്ടുന്നതു കേൾക്കുന്നു. ഉറങ്ങിക്കിടക്കുന്ന അമ്മയും ജ്യോതിയും പെട്ടെന്നുണരുന്നു.]

ജ്യോതി—ആരോ വാതലിൽ മുട്ടുന്നു.

അമ്മ—അവനായിരിക്കും. നീ ചെന്നു് അതു തുറക്കു്. വിളക്കുകത്തിച്ചു കൊണ്ടുപോണം.

(പുറത്തു 'വേഗം വാതൽ തുറക്കു' എന്നുള്ള ശ്രീകുമാരന്റെ ശബ്ദം.)

ജ്യോതി—അദ്ദേഹം തന്നെ.

[ആ ബദ്ധപ്പാടിൽ വിളക്കുപോലും കത്തിക്കാതെ അവൾ തപ്പിത്തടഞ്ഞു വാതൽ തുറക്കുന്നു. ശ്രീകുമാരൻ പുറത്തുകയറി വേഗത്തിൽ കതകടച്ചു് കാറിയിടുന്നു. ജ്യോതി വിളക്കു കത്തിക്കുന്നു. വസ്ത്രങ്ങളും അവിടവിടയായി കീറിയും, ചെളിപുരണ്ടും, രക്തത്തുള്ളികളും പതിഞ്ഞും ആകപ്പാടെ ഭീതിജനകമായി ഉച്ഛ്വാസനിശ്വാസങ്ങൾ നിശ്വസിച്ചുകൊണ്ടു പരിഭ്രാന്തനായി നിൽക്കുന്ന ശ്രീകയെക്കണ്ടു സ്ത്രീകൾ ഞെട്ടിവിറക്കുന്നു.)

അമ്മ—അയ്യോ!...

ജ്യോതി—ദൈവമേ!..... ഇതെന്തൊരു വേഷം!

ശ്രീക—വിസ്തരിച്ചൊന്നും പറയാൻ നേരമില്ല—(പുറവും നോക്കി) അവർ ഒരു

പക്ഷേ ഇവിടെയുമെത്തും...! സംഘടനയ്ക്കും രാജ്യത്തിനും വേണ്ടി ഏതനിക്കും ഈ അപകടം പിടിച്ച രാത്രിയിൽ രക്ഷ കിട്ടിയെങ്കിൽ...(ഒരു ശബ്ദം അവ്യക്തമായി കേട്ടിട്ട്) ജ്യോതീ!...അയ്യോ വിളക്കണച്ചേക്ക്രു...അമ്മേ, ഞാൻ ഇതിന്റെ പുറകിൽ പാറക്കൂട്ടങ്ങളുടെ ഇടയിൽ...അതെന്തു ചോദിച്ചാലും ഒരക്ഷരം പറയരുത്. നമ്മുടെ ലക്ഷ്യത്തിൽ എത്തിച്ചേരാനുള്ള മാർഗ്ഗത്തെ പാപപങ്കിലമാക്കരുത്...രാജ്യത്തിനുവേണ്ടി...പാവപ്പെട്ടവനുവേണ്ടി ആത്മബലിയനുഷ്ഠിക്കാൻ തയാറുള്ള ആത്മാത്ഥതയെ വഞ്ചിക്കരുത്...(പ്രേമപൂർവ്വം) എന്റെ ജ്യോതീ!...ഞാൻ പോയാലും നിനക്ക് അമ്മയുണ്ട് തുണയായിട്ട്.....(പെട്ടെന്നു വീട്ടിനകത്തേക്കു പോകുന്നു. പുറകിലത്തെ വാതിൽ സാവധാനത്തിൽ തുറക്കുന്ന ശബ്ദം കേൾക്കുന്നു.)

(മുൻവശത്തെ വാതിലിൽ ആരോ ഉറക്കെ തട്ടുന്നു.)

അമ്മേ, ജ്യോതി—(ഞെട്ടി) ആരത്?

പുറത്ത് (അധികാരസ്വരത്തിൽ) ഈ വാതിൽ തുറക്കൂ—ഇല്ലെങ്കിൽ ഞങ്ങൾ ചവിട്ടിപ്പൊളിക്കും.

അമ്മ—(അകത്തുനിന്നും) നിങ്ങൾ ആരാണ്?

പുറത്ത്—(ദേഷ്യത്തോടെ) അധികാരമുള്ളവർ—വാതൽ തുറക്കുന്നോ ഇല്ലയോ?

[യാതൊരു മറുപടിയും ലഭിക്കാത്തതിനാൽ അക്ഷമയോടെ വീണ്ടും ചോദിക്കുന്നു. ഒടുവിൽ 'ഒപൊളിക്കുവിൻ' എന്നൊരു ആജ്ഞയുണ്ടാകുന്നു. അടുത്ത നിമിഷത്തിൽ ആ വാതൽ രണ്ടായി പൊളിഞ്ഞു വീഴുന്നു. കമാൻഡർ, അസിസ്റ്റൻറ്, എന്നിവർ റിവാൾവറും ചൂണ്ടിക്കൊണ്ടകത്തു പ്രവേശിക്കുന്നു. മൂന്നു നാലു സൈനികർ വെളിയിൽ നിൽക്കുന്നു. കമാൻഡർ ടാപ്പുമെഴുത്തിന്റെ പ്രകാശത്തിൽ അതിനകമെല്ലാം സൂക്ഷിച്ചുനോക്കുന്നു. സ്ത്രീകൾ യാതൊരു ചലനവുമില്ലാതെ നിൽക്കുന്നു. അസിസ്റ്റൻറ് തീപ്പെട്ടി ഉരച്ച് അവിടിരുന്ന മെഴുകുതിരിക്കത്തിക്കുന്നു.]

അമ്മ—(നിരാശയോടെ) പക്ഷി പറന്നു കളഞ്ഞു.

കമാൻ—(വിരലുകൾ കൊണ്ടു താളം പിടിച്ചുകൊണ്ട്) പക്ഷെ, കൂടിലെപ്പൂട് ഇനിയും മാറിയിട്ടില്ല. (സൈനികരോട്) ഉം—നടക്കട്ടെ നിങ്ങളുടെ ജോലി. (അവർ ടോർച്ച് ലൈറ്റുകളുമായി പുറത്തു നടക്കുന്നു.)

അമ്മ—ഇതിന്റെ ഒന്നും അർത്ഥം ഞങ്ങൾക്ക് മനസ്സിലാകുന്നില്ല.....

കമാൻ—(നിസ്സാരമായി ചിരിച്ച്) അതു കയ്യും തന്നെ—നിങ്ങൾ ഭരണശക്തിക്കെതിരായി ഗൂഢാലോചന നടത്തുന്നവരെ സഹായിക്കുന്നവരാണ്. (ഗൌരവത്തിൽ) ഇപ്പോൾ മനസ്സിലാകുന്നോ?

അമ്മ—അയ്യോ! ഇതെന്തൊരന്യായം!

(തൽസമയം ജ്യോതി ദൂരെ മാറി നിന്ന് ഏങ്ങിയേങ്ങിക്കരയുന്നു.)

കമാൻ—(ആക്ഷേപസ്വരത്തിൽ) കരയുന്നതു നിങ്ങൾക്കു ചേർന്ന പ്രവൃത്തിയല്ല. വലിയ വിപ്ലവകാരന്റെ ഭാര്യയല്ലേ?

ജ്യോതി—(വെറുപ്പോടെ) ആക്ഷേപിക്കാനുള്ള കായ്മൊന്നുമില്ല.

കമാൻ—(ഗൌരവത്തിൽ) ഉം—മതി. അമ്മയോടും മരുമകളോടും ഞാനൊരു കായ്യം പറഞ്ഞുക്കാം—നിങ്ങളുടെ ശ്രീകുമാരനെ ഞങ്ങൾക്കു വേണം. അവനും അവന്റെ സംഘക്കാരും കൂടെ നാടുമുടിക്കാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കയാണ്.

ജ്യോതി—(ചൊടിച്ച) അങ്ങും കൂട്ടരും ചേർന്നു നാടിനെ നന്നാക്കാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ, മുടിക്കാനും വേണമല്ലോ ചിലരെല്ലാം.

കമാൻ—(ഉറക്കെ) shut up നിർത്തു ചവിട്ടുന്നു.

(ഈ ബഹളം കേട്ട് ഉറങ്ങിക്കിടന്ന സോമൻ ഉണരുന്നു. ആശ്ചര്യത്തോടെയും ഭയത്തോടെയും നിലവിളിക്കുന്നു.)

കമാൻ—(ഭീഷ്യത്തോടെ) ഡെവിഡം!—ചിലയ്യാതിരിക്കേ!

സോമ—അയ്യോ!...അമ്മേ.....

അസി—ഛീ!—മിണ്ടാതിരിയ്ക്കെടാ; അല്ലെങ്കിൽ നിന്റെ തല തല്ലി ഉടച്ചുകളയും ...ശബ്ദം കേൾക്കരുതിവിടെ

കമാൻ—(ക്രൂരമായ ഒരുപായം കണ്ടുപിടിച്ച കൃതാർത്ഥതയോടെ) അവനെഇങ്ങു പിടിക്കു മിസ്റ്റർ—(അസിസ്റ്റന്റ് സോമനെ പിടിച്ചു വലിച്ചു കമാൻഡറുടെ അടുക്കലേക്കു കൊണ്ടുപോകുന്നു.)

അമ്മ—(വേദനയോടെ) അയ്യോ!..... കൊച്ചു കുഞ്ഞേ...

കമാൻ-(ഹാസ്യഭാവത്തിൽ) മുലകുടിമാറാത്തകുഞ്ഞേ!—എടാ!—ഞാൻ ചോദിക്കുന്നതിനെല്ലാം സത്യംപറഞ്ഞേക്കണം.

സോമ—ഞാൻ...കള്ളം പറയുകയില്ല-

അസി—(ഉറക്കെചിരിച്ചു) ഓ! ഹരിശ്ചന്ദ്രന്റെ മോൻ!

(സോമൻ ഭീഷ്യത്തോടെ അയാളെ നോക്കുന്നു.)

അസി—ഉം? നിനക്കു ഭീഷ്യം വരുന്നോടൊ? (അവന്റെ തലക്കു ഒരു കുത്തു കൊടുക്കുന്നു.)

അമ്മ—അയ്യോ!...

കമാൻ-(രസിക്കാതെ) കേട്ടോ കിഴവീ! ഇവിടെ കിടന്നു നിലവിളിച്ചാൽ തൂക്കിഎടുത്തു് അപ്പുറത്തെ കുഴിയിലെറിയും.

അമ്മ-ഓഹോ!...കുഴിയിലേയ്ക്കു തന്നെയാണു കാലും നീട്ടിയിരിക്കുന്നതു്

അസി—എടാ ചെറുക്കാ!—നിന്റെ ചേട്ടനെവിടെ?

സോമ—ഞാൻ കണ്ടില്ല.

കമാൻ—കണ്ടില്ലേ?—ഇന്നു് അവനിവിടെ വന്നില്ലേ?—സത്യം പറയണം.

സോമ—ഞാൻ കണ്ടില്ല.

അസി—(കയ്യിലിരുന്ന മൂരൽ ബാലനിൽ പ്രയോഗിക്കുന്നു. അവൻ വേദനയാൽ നിലവിളിക്കുന്നു.) മിണ്ടരുതു്...ഉം. ഇപ്പോൾ പറ—നിന്റെ ചേട്ടനെവിടെപ്പോയി?

സോമ—എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ..... (ഏങ്ങുന്നു.)

കമാൻ—(ആലോചിച്ചു) മിസ്റ്റർ, ഇവനെക്കൊണ്ടു നമുക്കുപയോഗമുണ്ടാകും... വിടരുതു്.

(അസിസ്റ്റന്റ് സോമന്റെ കൈകൾ ബന്ധിച്ചു ഒരു മൂലയിൽ കെട്ടിയിട്ടുന്നു. തൽസമയം പുറത്തിൽ ഒരു ബഹളം കേൾക്കുന്നു. "നടക്കെടാ നടിയാ" എന്നുള്ള സൈനികരുടെ ശബ്ദം. കമാൻഡറിന്റേയും അസിസ്റ്റന്റിന്റേയും മുഖത്തു വിജയസൂചകമായ ഒരു പൈശാചികഹാസം പരക്കുന്നു. സ്ത്രീകൾ വിളറിനിലക്കുന്നു. അമ്മ പരവശയായി ഇരുന്നുപോകുന്നു-

സ്ത്രീ കുമാരനെ ഉന്തിത്തള്ളിക്കൊണ്ടു സൈനികർ പ്രവേശിക്കുന്നു. ഒരു ചെറിയ യുദ്ധം കഴിഞ്ഞതിലക്ഷണങ്ങൾ അവരിൽ കാണാം. സ്ത്രീയെകണ്ടു സോമൻ പൊട്ടിക്കരയുന്നു. സ്ത്രീ അവിടമെല്ലാം ഒന്നു നോക്കുന്നു. ആ കണ്ണുകളും നിറയുന്നു. ജ്യോതി മുഖം രണ്ടുകൈകളിൽ ചേർത്തു് വിങ്ങിവിങ്ങികരയുന്നു. അമ്മ ഇതികർത്തവ്യതാമൂഢയായി ഇരിക്കുന്നു. രംഗംപരിപൂർണ്ണനിശ്ശബ്ദതയിൽ ഒരു നിമിഷനേരത്തേക്കു ലയിക്കുന്നു.)

കമാൻ—(ഉറക്കെചിരിച്ചു) ഹ! ഹാ!-നമസ്തേ, നേതാജീ!-(അനുയായികളോടു്) ഈ മഹാന്മാരാവനെ എങ്ങിനെ കിട്ടി?

ഒരു സൈ—വീട്ടിന്റെ പുറകുവശത്തുള്ള പാറക്കൂട്ടത്തിനിടയിൽ പതുങ്ങിക്കിടക്കുകയായിരുന്നു. ഞങ്ങളം തേടിത്തേടിഅടുത്തായപ്പോൾ ഇയാളം എണീറ്റോടി. —ഞങ്ങളും ഓടി—ഒടുവിൽ പിടിച്ചു—പിന്നെ ഇങ്ങോട്ടു കൊണ്ടുവരാൻ കുറെപാടുപെട്ടു.

കമാൻ—കൊള്ളാം—നിങ്ങളം എല്ലാവാതിലുകളും ജാഗ്രതയായി നില്ക്കുവിൻ—ഞങ്ങളം അല്പം സംസാരിക്കട്ടെ. (അവർ പിൻവാങ്ങിയതിനു ശേഷം) നേതാവു് ഇരിക്കണം—

ശ്രീ കൃ—ഞാൻ നിന്നെകൊള്ളാം—എന്റെ പേരു് ശ്രീ കുമാരനെന്നാണു്.

അസി—ഹൊ! ഹൊ!...(ചിരിയുന്നു)

കമാൻ-(ഔദ്ധത്യാഗികഗൌരവത്തോടെ) ശ്രീകുമാർ!—രാജ്യത്തിനെതിരായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു ഗൂഢസംഘവുമായി നിങ്ങൾ സമ്പർക്കം പുലർത്തുന്നുവെന്നറിയാൻ അധികാരികൾക്കു കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ടു്. അവരുടെ സങ്കേതം എവിടെയാണെന്നു് അറിയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു— അതറിയിക്കുവാൻ നിങ്ങൾ ബാധ്യസ്ഥനാണു്.

ശ്രീ കൃ—ആ അറിവു് തെറ്റാണു്. യാതൊന്നിനും ഞാൻ നിങ്ങളോടു ബാധ്യസ്ഥനല്ല.

കമാൻ—പറഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ മരണമാണനുഭവം.

ശ്രീ കൃ—പറഞ്ഞാലുള്ള അനുഭവവും അതിൽ നിന്നു വിഭിന്നമല്ലെന്നെനിക്കറിയാം.

കമാൻ—രാജ്യശ്രേയസ്സിനെതിരായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതു ധർമ്മമല്ല.

ശ്രീ കൃ—രാജ്യശ്രേയസ്സാണു ഞങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യം. സേച്ഛാധികാരം നശിച്ചല്ലാതെ രാജ്യശ്രേയസ്സുണ്ടാവുകയില്ല.

കമാൻ—ഞാൻ തുറന്നു പറയാം. നിങ്ങൾക്കു യാതൊരാപത്തും സംഭവിക്കുകയില്ല.

ശ്രീ കൃ—ഒരു ഗൂഢാസ് ഇസ്സാരിയട്ടാകാൻ ഞാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നില്ല.

കമാൻ—(ഗർജ്ജിക്കുന്ന രീതിയിൽ) പറഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ നാളത്തെ പ്രഭാതം നിങ്ങൾ കാണുകയില്ല.

ശ്രീ കൃ—വഞ്ചനയിൽ കൂടെ ജനിക്കുന്ന പ്രഭാതം എനിക്കാവശ്യമില്ല.

അസി—വെറും ദുശ്ശാഠ്യം!

ശ്രീ കൃ-(നിസ്സംഗഭാവമായ നോട്ടത്തോടെ) ആ അഭിപ്രായത്തിനു വന്ദനം.

കമാ—(ആകപ്പാടെ വിഷമിച്ചു) ഛേ, കിഴവീ!—നിങ്ങൾക്കെങ്കിലും മകനെന്നു പദേശിച്ചുകൂടേ? (അനുനയസ്വരത്തിൽ) ഈ നാട്ടിലെ ഭരണമേധാവിയാണു നിങ്ങളുടെ മുമ്പിലിരിക്കുന്നതെന്നോർക്കണം-ആ മനുഷ്യനെ നിങ്ങൾക്കു വിശ്വസിക്കാൻ പാടില്ലേ?

അമ്മ—ഭരണം നടത്തുന്നവരുമായി എനിക്കു യാതൊരിടപാടുകളുമില്ല. എനിക്കു് എന്റെ മകനേക്കുവിഞ്ഞു് ഈ ലോകത്തു മറ്റാരേയും വിശ്വസിക്കാൻ നിവൃത്തിയുമില്ല.

ശ്രീ കൃ—(ആനന്ദാഭിമാനങ്ങളോടെ)—എന്റെ അമ്മേ!—

കമാ—(അക്ഷമ പ്രകടിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു്) നിങ്ങൾക്കു മകനെ ഇനി ജീവനോടെ കാണണമെന്നില്ലേ?

അമ്മ—അഭിമാനം കെട്ടു ജീവിക്കുന്നതിനേക്കാൾ ഭേദം മരണമാണു്.

ശ്രീ കൃ—അമ്മേ!—ആ വാക്കുകൾ ഒരിക്കൽ കൂടെ പറയൂ!...അതു കേൾക്കുമ്പോഴെങ്കിലും സേച്ഛാധികാരം ഞെട്ടി വിറയ്ക്കട്ടെ!...അന്യായം ചെയ്യുന്ന ദുരധികാരപ്രമത്തർ ശവക്കുഴിയിലേക്കു തെറിച്ചുപോകട്ടെ.

അസി—(സഹിക്കാതെ) ഇതു പ്രസംഗിക്കാനുള്ള സ്ഥലമല്ല

കമാ-(അത്യുഷ്ണനായി) ങ്ഹാ!...മകനു ചേർന്ന അമ്മ!

അമ്മ (ചൊടിച്ചു) ഞാനതിൽ അഭിമാനിക്കുന്നു. (നെഞ്ചുതൊട്ടുകാണിച്ചു്) ഇതാ, ഈ മുലപ്പാൽ കുടിച്ചാണവൻ വളർന്നതു്. പാവപ്പെട്ടവരുടെ മക്കളങ്ങനെയേ വളരുകയുള്ളൂ. വലിയ ഇടങ്ങളിലെ കുട്ടികളെപ്പോലെ വല്ലവരുടെയും മുലപ്പാൽ കുടിച്ചല്ല—

കമാ—ഇത്രത്തോളം നിങ്ങടം അഭിമാനം കൊള്ളുന്ന നിങ്ങളുടെ ഈ കാമനമകന്റെ ശവശരീരം അതാകാണുന്ന (ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച) മരക്കൊമ്പിൽ തൂങ്ങിക്കിടക്കുമ്പോഴും നിങ്ങളിങ്ങനെ സന്തോഷിക്കുമായിരിക്കും, അല്ലേ?

അമ്മ—(വികാരത്തോടെ) ഹാ!... എന്റെ കഞ്ഞേ!—

കമാ—(തലയാട്ടി) അങ്ങിനെ നേർബുദ്ധിവരട്ടെ...പറയൂ, നിങ്ങളുടെ മകന്റേയും കൂട്ടരുടേയും സങ്കേതം എവിടെയാണെന്ന്.

അമ്മ—(പരിസരം മറന്ന്) മഠയനായ മനുഷ്യ—ഞാൻ അവന്റെഅമ്മയാണ്. ഞങ്ങളുടെ രക്തം മുന്നാണ്? എന്നെ നിങ്ങടം മിരട്ടാമെന്നുദ്ദേശിക്കുന്നു, അല്ലേ?—ഈ ജന്മത്തു് അതു് നടപ്പില്ല—

കമാ—(അല്പനേരത്തെ ആലോചനക്കുശേഷം) ങ്ം. ശരി. (ജ്യോതിയോടു) നിങ്ങടം പറയുമോ അതെവിടാണെന്ന്?

ജ്യോതി—അന്വേഷിച്ചു കണ്ടു പിടിക്കേണ്ടതു് അങ്ങും കൂട്ടരുമാണു്.

കമാ—(ഭീഷണിപ്പെടുത്തുന്ന മട്ടിൽ)പറയാതിരുന്നാൽ— അനുഭവമറിയാമല്ലോ.

ജ്യോതി—പെണ്ണുങ്ങളെ ഭയപ്പെടുത്തുകയാണോ അങ്ങയുടെ തൊഴിൽ?

(ശ്രീകുമാരന്റെ മുഖം സന്തോഷത്താൽ വികസിക്കുന്നു.)

കമാ—(എഴുനേറ്റു) ശരി—ശ്രീ കുമാരൻ മരിക്കേണ്ടവൻ തന്നെ. ഞാനതുതീച്ചു പ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞു.

ശ്രീ കു—അതുപോലെ നിങ്ങളെപ്പോലുള്ളവരുടെ മരണവും മറ്റാരെങ്കിലും തീച്ചുപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കാം.

അസി—(കമാൻഡന്ററിനോടു)സാർ—ഇനി എന്തിനു താമസിക്കുന്നു? അതാ ഒരു വലിയതുൽ മരം നില്ക്കുന്നു...അതിൽ ഇവനെ വച്ചു ചേത്തുകെട്ടി.. (ആലോചനക്കുശേഷം) എങ്ങിനെയാണു് അവസാനിപ്പിക്കേണ്ടതു് ?

കമാ—വെടിവച്ചുകൊല്ലണം!— മകൻ കിടന്നു പിടയുന്നതു് ഈ തള്ള കാണണം...തേവിന്റെ നെഞ്ചു പിളർന്നു പൊങ്ങിവരുന്ന രക്തത്തിൽ ഈ മോഹ നീരാട്ടുകളി നടത്തണം!—എന്നാലേഇവ ശവങ്ങടം പഠിക്കയുള്ളു—

ശ്രീ കു-(നിസ്സാരമായി ചിരിച്ചു) എന്നാണു നിങ്ങളുടെ വ്യാമോഹം!

കമാ-(സോമനെനോക്കി) എടാ!-നിനക്കെങ്കിലും ആ രഹസ്യമൊന്നു പറയാമോ?.....

സോമ—എനിക്കറിഞ്ഞുകൂടാ...അറിഞ്ഞാലും പറയുകയുമില്ല എന്റെ ശ്രീച്ചേട്ടന്റെ അനിയനാണു ഞാൻ!...

ശ്രീ കു—എന്റെ പൊന്നനിയാ!.....

കമാ—(ഉൽക്കടമായ കോപത്തോടെ) ഫൂ!—എടാ കൊച്ചുപട്ടീ!-നിനക്കും ഇത്ര അഹമ്മതിയോ? (കയ്യിലിരുന്ന ചൂരൽ കൊണ്ടു സോമനെ മൂന്നു നാലു പ്രഹരിക്കുന്നു. അവൻ കിടന്നു പുളയുന്നു.)

അമ്മ—(നിശ്ശബ്ദയായികരയുന്നു.)

ശ്രീ കു—അവനെ എന്തിനുപദ്രവിക്കുന്നു?

അമ്മ—നീയാരു അതു ചോദിക്കാൻ?-ഇവിടത്തെ സൈനികഗവണ്മെന്റെ, വെറും ഒരു തെണ്ടിച്ചോദ്യം ചെയ്യുന്നു!

ശ്രീ കു-ഇന്നു നിങ്ങടം പുച്ഛിക്കുന്ന ആ തെണ്ടികളെ നാളെ നിങ്ങടം തന്നെ ബഹുമാനിക്കേണ്ടിവരും. കഴുത്തിൽ പിടിച്ചു പുറത്തു തള്ളാൻ ഉയരുന്ന ആ കൈകടം തന്നെ കാലു പിടിച്ചു കുമ്പിടാൻ താഴേണ്ടതായ് വരും.

കമാ—(ഒരു കടലാസെടുത്തു് അസിസ്റ്റന്റിന്റെ പക്കൽ കൊടുത്തിട്ടു) ആർ

ഡർ!-ഈ രാജ്യദ്രോഹിയെ വെടിവെച്ചു കൊല്ലാനുള്ള ഉത്തരവ്! —ഉം. വേഗമാകട്ടെ—ഒന്നിനു പുറകെ ഒന്നായി നമുക്കു ബാക്കിയുള്ളവരേയും പറഞ്ഞയക്കാം—

ശ്രീകു—അതെല്ലാം അവസാനിക്കുന്നതിനു മുൻപു് നിങ്ങളും!

(അസിസ്റ്റൻറ് വിസിലടിക്കുന്നു. രണ്ടു സൈനികർ പ്രവേശിക്കുന്നു)

കമാ—(കൈചൂണ്ടി) ഈ ദ്രോഹിയെ കൊണ്ടു പോകുവിൻ.

(സൈനികർ ശ്രീ കുമാരന്റെ കൈയ്യ് വിലങ്ങു വയ്ക്കുന്നു; സ്ത്രീകൾ ഉച്ചത്തിൽ കരയുന്നു. സോമന്റെ നിലവിളി അത്യുച്ചത്തിൽ കേൾക്കുന്നു)

അസ്—ഛട്ടു്! മിണ്ടാതിരിയെടാ അവിടെ. (ബൂട്ട്സിട്ടകാലുകൊണ്ടു് അവന്റെ തലക്കു തൊഴിക്കുന്നു. അവന്റെ തല പൊട്ടി രക്തമൊഴുകുന്നു. അവൻ ബോധശൂന്യനാകുന്നു. സ്ത്രീകൾ അവന്റെ അരികിലേക്കു പോകുന്നു. അമ്മ ക്ഷീണിച്ചു നിലത്തു കിടക്കുന്നു.)

ശ്രീകു—(സകലതും നോക്കിനിന്നിട്ടു് ഒരു പ്രചാകന്റെ സ്വരത്തിൽ) അയ്യോ കൊച്ചുതലയിൽ നിന്നൊഴുകുന്ന രക്തം സ്വാതന്ത്ര്യാധികാരത്തിന്റെ അന്ത്യകാലം കുറിക്കുന്ന സൂചനയാണെന്നോർക്കുക—അഹംഭാവിയായ മനുഷ്യ!—പാവപ്പെട്ടവന്റെ രക്തം ഇങ്ങിനെ വെറുതെ ചിന്താനുള്ളതല്ല. അതിനു നിങ്ങൾ എണ്ണിയെണ്ണി ഉത്തരം പറയേണ്ടിവരും. (ക്ഷോഭിച്ചു) കൊല്ലുക!...വെടിവച്ചോ, കഴുവിൽ കേറ്റിയോ, കഴുത്തു വെട്ടിയോ, എങ്ങിനെയെങ്കിലും തുലയ്ക്കുക!...അങ്ങിനെ സ്വയം നശിക്കുക!...പരമദ്രോഹികൾ! പാവപ്പെട്ടവന്റെ പ്രയത്നഫലത്തെ കരണ്ടുതിന്നു ജീവിക്കുന്ന മൃഗങ്ങൾ...അതും പോരാതെ ഇപ്പോൾ അവരുടെ ജീവരക്തം കൂടെ ഊറ്റിക്കുടിച്ചേ നിങ്ങളുടെ ദാഹം തീരുകയുള്ളു...എന്നാൽ...ഒന്നു മനസ്സിലാക്കണം. നിങ്ങൾ മൃഗീയമായി മുറിച്ചു തള്ളുന്ന ശരീരങ്ങളുടേയും, ചിന്നിച്ചിതറിപ്പിക്കുന്ന രക്തകണങ്ങളുടേയും, ഞെരിച്ചു മുറിയ്ക്കുന്ന എല്ലിൻ കഷണങ്ങളുടേയും, എരിഞ്ഞടങ്ങിയ ചിതാഭസ്മത്തിൽ നിന്നു ഒരു പുതിയ ലോകം ഉദിച്ചുയരുമെന്നു...അതു കണ്ടു് നിങ്ങൾ വിറയ്ക്കും...നിങ്ങൾ ശ്വാസം മുട്ടി ഇഞ്ചിഞ്ചായി മരിയ്ക്കും...അതാണു പാവപ്പെട്ടവന്റെ ലോകം! (ഭാവം മാറി) അമ്മേ!...ഞാൻ പോകട്ടെ...അമ്മയുടെ മകൻ അവസാനംവരെ അഭിമാനിയായിരുന്നു...ജ്യോതി!—ഇനി അടുത്ത ജന്മത്തിൽ...(അല്പനേരത്തെ നിശ്ശബ്ദതയ്ക്കുശേഷം) സോമനെ പാവപ്പെട്ടവർക്കു വേണ്ടി ജീവിക്കാനും മരിയ്ക്കാനും നെഞ്ചുറപ്പുള്ള മകനായി വളർത്തണേ!... സായാഹ്നം പുലരട്ടെ! സ്വേച്ഛാധികാരം നശിക്കട്ടെ!...

കമാ—ഉം...(വാതിലിലേയ്ക്കു കൈചൂണ്ടുന്നു.)

(അസിസ്റ്റൻറും സൈനികരും ശ്രീ കുമാരനെ കൊണ്ടുപോകുന്നു. അമ്മ അരണ്ടവെളിച്ചത്തിൽ തന്റെ ഭവനത്തേയും, കുടുംബാംഗങ്ങളേയും അവസാനമായി ഒന്നു നോക്കിയിട്ടു മറയുന്നു. അമ്മ ഒരു പ്രതിമപോലെ നിശ്ചലയായിരിക്കുന്നു. സോമൻ മുറുക്കെ നിലവിളിക്കുന്നു. ജ്യോതി എങ്ങിയേങ്ങി കരയുന്നു. കമാൻഡൻറ് വിജയഗർവ്വിതനായി ചുറ്റിനടക്കുന്നു.)

കമാൻ-(സംതൃപ്തിയോടെ) ഞാൻ ജയിച്ചു. അടുത്ത പത്തുപതിനഞ്ചു നിമിഷങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ഒരു രാജ്യദ്രോഹിയുടെ നെഞ്ചിൽ വെടിയുണ്ട ഏല്ക്കും. (വികൃതഹാസത്തോടെ) ഹ! ഹ! അതു കാണാൻ-അവൻ കിടന്നു പിടിയ്ക്കുന്നതു കാണാൻ എന്തൊരാനന്ദം!...എന്നെ എതിർക്കുന്ന ഓരോരുത്തരേയും ഞാനിങ്ങിനെ നശിപ്പിക്കും.

അമ്മ—നീചാ!...പരമദ്രോഹി!...

കമാ-(കാവൽ നില്ക്കുന്ന ഒരു ഭടനോട്) ഈ പ്രേതത്തെക്കൂടെ ഇവിടെ നിന്നും വലിച്ചു മാറ്റു്. സൈ്വരം കിട്ടട്ടെ...

അമ്മ—(ഭടൻ സമീപിക്കുന്നതു കണ്ടു്) തൊടരുതു്!

(അയാൾ അതു വകവയ്ക്കാതെ അ സ്ത്രീയെ വലിച്ചിഴച്ചുകൊണ്ടു വെളിയിൽ പോകുന്നു. ജ്യോതി കരയുന്നു.)

കമ—(എഴുനേറ്റു ഒരു വിടനെപ്പോലെ മുഖഭാവത്തോടെ അവളെസമീപിക്കുന്നു. അവൾ ഭയന്നു പോകാൻ തുടങ്ങവേ തടയുന്നു) നില്ലു്! (അവളുടെ മുഖഭാവം കണ്ടു പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു) നിനക്കു ഭയമുണ്ടു്!...നീ ഒരു സ്ത്രീയാണു്....പോരെങ്കിൽ ഒരു കൊച്ചു സുന്ദരിയും!

ജ്യോതി-(വേദനയും കോപവും കലർന്ന സ്വരത്തിൽ) അവശ്യമില്ലാത്ത കാര്യങ്ങളിലേയ്ക്കു പ്രവേശിക്കുന്നതു് അപത്താണു്.

കമാ—നീ ഒരു മഠയിയാണു്.

ജ്യോതി—നിങ്ങളുടെ സർട്ടിഫിക്കറ്റു് അവശ്യമില്ല.

കമാ—നീ ഒരു വിഡ്ഢിയുടെ ഭാര്യയായിപ്പോയി.

ജ്യോതി—(ഗർജ്ജിച്ചു) ഒരക്ഷരം അദ്ദേഹത്തെക്കുറിച്ചു മിണ്ടിപ്പോകരുതു്...ലജ്ജയില്ലാത്ത മൃഗം!

കമാ—നിനക്കു ജീവിക്കണമെന്നാശയുണ്ടു്—

ജ്യോതി—അതിനു നിങ്ങളുടെ സഹായമാവശ്യമില്ല...ജോലി എല്ലാം തീർന്നില്ലേ?...ഇനി പോകരുതോ?

കമാ—നിന്റെ ഭർത്താവിന്റെ ജീവൻ എന്റെ കയ്യിലാണു്—

ജ്യോതി—(ഹാസ്യസ്വരത്തിൽ) ഓ!

കമാ—ഞാൻ വിചാരിച്ചാൽ അയാൾ ജീവിക്കും. എന്നാൽ—

ജ്യോതി—മുഴുവനുമാകട്ടെ—

കമാ—നീ രണ്ടു കാര്യങ്ങൾ ചെയ്യണം. ഒന്നു് ആ രഹസ്യസങ്കേതം പറഞ്ഞു തരണം. രണ്ടാമതായി—(അവളെ ഒരു മൃഗത്തെപ്പോലെ നോക്കുന്നു.)

ജ്യോതി—രണ്ടാമതായി—?

കമാ—നിന്റെ...ആ അഭൌമമായ സൌന്ദര്യം.....ഒരു നിമിഷനേരത്തേക്കെങ്കിലും...എനിക്കു്...

ജ്യോതി—(അയാളെ തടഞ്ഞു ഗർജ്ജിച്ചുകൊണ്ടു്) ഛ! ആഭാസനായ മൃഗമേ! ഇറങ്ങു വെളിയിൽ...

(അവളുടെ ആ ഭാവം കണ്ടു് അയാൾ അമ്പരന്നു നില്ക്കുന്നു.)

കമാ—(വാച്ചുനോക്കി) മൂന്നു മൂന്നു മിനിട്ടു്-ഒരു വാക്കു്! നീ അനുകൂലിച്ചാൽ അയാൾ ജീവിക്കും—

ജ്യോതി-(അതേ സ്വരത്തിൽ) ദ്രോഹീ! ...ഈ ജന്മത്തു് അതുണ്ടാവുകയില്ല.

കമാ—എന്നാൽ ...(പല്ലുകടിച്ചുകൊണ്ടു്) നീയും അവനോടൊപ്പം നശിക്കു്...

(അവളെ ലക്ഷ്യമാക്കി റിവാൾവർ ചൂണ്ടുന്നു. എന്നിട്ടു് വീണ്ടും സമീപിക്കുന്നു. ഒരു ചെറിയഗ്രന്ഥി തന്നെ നടക്കുന്നു. അതിനിടയിൽ എങ്ങിനേയോ റിവാൾവറിലെ നിറയൊഴിഞ്ഞു് അവളുടെ മാറിൽ ഉണ്ടചെന്നു തറയ്ക്കുന്നു. അവൾ താഴെ വീണു രക്തത്തിൽ കിടന്നുരുളുന്നു. അതേസമയം തന്നെ അകലെയായി മൂന്നു വെടിപൊട്ടുന്നു.)

കമാ—(കൃതകൃത്യതയോടെ) ഹാ!..... എല്ലാം ഒരുമിച്ചു തീർന്നു.)

(അയാൾ പോകാൻ തുടങ്ങുന്നു. തല മുറിഞ്ഞു ബോധരഹിതനായി കിടക്കുന്ന സോമനെ കാലുകൊണ്ടു തട്ടിമാറ്റിയിട്ടു പോകുന്നു.

കർട്ടൻ

രംഗം ൪.

[എരിഞ്ഞു ചാമ്പലായിക്കിടക്കുന്ന ശ്രീകുമാരന്റെ വീടു്. സമയം രാവിലെ ഏഴുമണി. ശാന്ത

പ്രജാപ്രഭുതപം

ഡാക്ടർ എൻ. എൻ. പിള്ള, (ഹോമിയോ).

തരംഗിണി.

വന്നിതു റിപ്പബ്ലിക്കാം നൂതന-
'വന്ദേമാതര' മഹിമകളെന്നായ്,
ഇന്നിഹജനതതിയാമോദരം
നന്നായേറിഹ നടമാടുന്നു
ഭാരതഭൂമിയിലെങ്ങും നൂതന-
ചാരുത വന്നിഹ വിലസുവതായി

പൂരിതതോഷം വാഴ്ത്തീടുന്നവ-
രാരും സൂക്ഷ്മസ്ഥിതി കാണ്മീല.
മുകുടം പോയീ സിംഹാസനവും
മഹിമകളും മറവുള്ളവയും പോയി;
കുടതഴചാമരമെല്ലാം പോയി;
പട്ടുംപട്ടുവാസനയും പോയി.
എന്നാലെങ്ങും പോകാതൊരുവർ
വന്നതു പോലിന്നെങ്ങും നില്പൂ.
എന്നാലെങ്ങും മാറാതൊരുവൻ
സന്നാഹത്തൊടുമിങ്ങേ നില്പൂ.
പട്ടിണിയായ പിശാചികയാദ്യ, മി-
രട്ടൊന്നുള്ളൊരു പുരുഷനതന്യൻ.
ദുഷ്പ്രഭവസ്ത്രം തിന്നു മുടിച്ചും
സപ്രഭയെങ്ങും പാറിക്കൊണ്ടും,
അല്പപ്രാണികളും പോലെ മനുഷ്യരേ-
യെപ്പൊഴുമാഹാ, മർദ്ദിക്കുന്നു;
പ്രായംപൂത്തിയുംവോട്ടവകാശവും
മായംപെട്ടമാനടപടിമുറയും,
കായും വയറൊട്ടുപായുന്നവരിൽ
വീയുംഫലനിര ചൊന്നീടേണോ?
നാടൊട്ടുക്കും നിരവധി ജനതതി
പാടുപെടുന്നിഹ വയറുപുലർത്താൻ.
കേടെന്യേ ബഹുധനവാന്മാരോ
മേടകളും മാളികയെത്തിസുഖിപ്പൂ.
ഇല്ല സമത്വമൊരുത്തനും ലവ-
മില്ലൊഴിഞ്ഞൊരു സാധുവുമില്ല;
മന്ത്രിപ്പടയും മഹിമക്കാരും
യന്ത്രികളാം ചിലയാതനയോരും
ചന്തമെഴും പടിയവരവർ തങ്ങടെ-
യന്തസ്സിന്നായ് ജീവിക്കുന്നു.

ഒരു ശിലാപ്രതിമയെന്നോണം അവിടെ നിലക്കുന്നു. അവളുടെ കണ്ണുകൾ നിറഞ്ഞു പ്രവഹിക്കുന്നു.]

ശാന്ത—(വേദനയോടെ) ഇന്നലെ ചിരിച്ചു കളിച്ചുല്ലസിച്ച ഒരു ജീവിതത്തിന്റെ അവസാനം!...ദൈവമേ!—അങ്ങു മനുഷ്യനെ—മൃഗത്തേക്കാൾ ചിലപ്പോൾ അധഃപതിച്ചവനാക്കുന്നല്ലോ... (ദൂരെനോക്കി) അതാ...അതു അമ്മ വരുന്നു...അതു മുഖം ഞാനെങ്ങിനെ കാണും?...

(അമ്മ പ്രവേശിക്കുന്നു.)

അമ്മ—(നെഞ്ചുരുപ്പടിയുന്ന സ്വരത്തിൽ) എന്റെ...പൊന്നു...മക്കളേ!...(കാലുകളിടറി നിലം പതിക്കുന്നു.)

[അവർ താഴെവീഴുന്നതിനുമുൻപെ ശാന്ത താങ്ങിക്കൊള്ളുന്നു. അനന്തരം മടിയിൽ കിടത്തി സാവധാനത്തിൽ വീശുന്നു. അവൾ വിമ്മിവിമ്മിക്കരയുന്നു. അകലെ മാംസക്കൊതിയന്മാരായ കഴുകന്മാർ ഓലിയിടുന്ന ശബ്ദം വ്യക്തമായി മുഴങ്ങി. അവിടമെങ്ങും മാറാപ്പാലിക്കൊള്ളുന്നു. ഒരു ഭീകരനിശ്ശബ്ദതയിൽ അവിടം മുങ്ങിക്കിടക്കുന്നു.]

കർട്ടൻ

(സ്വാഭാവികശൈലിയും നാടകകൃത്തിനു്)

കാൺഗ്രസ്സെന്നും കടിപിടിയെന്നും
കാലം പോലൊരു പേരുകളിന്മേൽ
ഇന്നംപ്രഭ്വമദമീ ധരതന്മേൽ
നിന്നിഹ നൃത്യം പലവിധമൽപ്പൂ.
സർക്കാരാളുകൾ മുക്കാൽപ്പേരും
വക്കാണത്തിന വിരുതന്മാരാം;
അവരെപ്പറ്റീട്ടൊന്നു ചുമച്ചാ
ലവനെച്ചാടിയുടൻ കടിക്രുദ്ധം
തോന്ന്യാവാസം പലതും കാട്ടാ-
നന്ന്യായങ്ങളെ വെള്ളയടിക്കാൻ
മാന്യതയേറിന ജനകീയം കുറി-
യെന്തൊരു മഹിമപുലത്തിക്കൊരുവൂ?
റിപ്പബ്ളിക്കും വന്നു ചമഞ്ഞൂ
റിപ്പൺപോയ് പുതുകഴ്സൺപോലെ
ശക്തരെയെന്നങ്ങെഴുതിയ പത്രം
നക്കുകിൽ നാക്കിന മധുരമതാമോ?
റിപ്പബ്ളിക്കൻ സ്ഥിതിയാണെന്നാ-
ലപ്പോൾ ജനതതിമേലേ വരണം.
ഓരോ മർത്യനു മോരോ കുട്ടിയു-
മോരോ പെണ്ണൊട്ടുമോരോ ഭവനം
കിഴവികളും കിഴവന്മാരും നല്ലോ-
രഴകിയലുന്നവരല്ലാത്തവരും
കുരുടൻ ചെകിടൻ പൊട്ടൻ മൊണ്ടിയു-
മരുമക്കട്ടികളവശരുമെല്ലാം
റിപ്പബ്ളിക്കിൻ ഘടകമതായി-
ട്ടെപ്പൊഴുമോർക്കണമിന്ത്യക്കാരേ.
പ്രസിഡൻറാരാണിജ്ജനതതിയുടെ
വശഗതനായൊരു പുരുഷനതത്രേ.
ബഹുജനനന്മയെലാക്കാക്കിത്തൻ
ബഹുമതിയൂരത്തെറിവൊരുധന്യൻ.
മന്ത്രിസഭയെന്തെന്നാലായതു
തുന്തിരികാട്ടുമരങ്ങേയല്ല.
കഷ്ടപ്പാടൊട്ടു നട്ടം തിരിവോ-
ക്കിഷ്ടംപലതും നേടണമതു താൻ.
അല്ലാതുള്ളൊരു റിപ്പബ്ളിക്കി-
ന്നെല്ലാനാളും നിലയുണ്ടാമോ?
റിപ്പബ്ളിക്കായിന്ത്യയിതെന്നാ-
ലപ്പോൾതൊട്ടീപ്പൊതുജനവൃന്ദം,
കെല്പൊട്ടധികാരങ്ങൾ കൈയിൽ
സല്പുദ്ധ്യല്ലേൽക്കണവഖിലം.
പൊതുജനദാസർ മന്ത്രികളെന്നായ്
പുതിയൊരു ധാരണയുണ്ടാകേണം.
ടാറിട്ടുള്ളൊരുറോട്ടിൽ ക്രൂടി
ക്രൂറിൽ മന്ത്രി നടന്നേപോണം.
കേ. പി. സി. സീ, അർപ്പീഡിഡീ
മൂപ്പുംമുറയുംകൂറുകേ വേണം.
പട്ടിണികൊണ്ടു പരൻ ചാകുമ്പോൾ
തുട്ടികാശടികൊതിയേ പോണം
മുതലാളിപ്രഭുനിരയുടെ പണമ-
ങ്ങഖിലം സർക്കാർകൈയേൽക്കേണം.
പാവപ്പെട്ടവരവശർക്കും പണ-
മാവതുപോലെ ലഭിച്ചായിടണം.
എല്ലാപേർക്കും ക്ഷേണമൊരുപോ-
ലുല്ലാസത്തൊടു കിട്ടീടേണം
ദേഹംചെറുമറയ്ക്കാൻ വസ്ത്രം
മോഹംപോലെ ലഭിച്ചീടേണം.
കുട്ടികൾ തന്നുടെ വിദ്യാഭ്യാസം
നാട്ടിൽ സാവ്ത്രികമാകേണം.
പാവപ്പെട്ട കിടാങ്ങളെ സർക്കാ-
രാവതുപോലിഹ രക്ഷിക്കേണം.
ക്ഷാമം പോയിക്ഷേമം വരുവാൻ
നാമിനിമേലിൽ ശ്രദ്ധിക്കേണം.

അനസൂയാപ്രിയംവദമാർ.

എ. ഡി. എൻ. ശർമ്മം.

അനസൂയയും പ്രിയംവദയും ശകുന്തളയുടെ സഖിമാരാണ്. അവർ പരിഹാസരസികകളും സ്നേഹമയികളും ആത്മവിചാരശൂന്യകളുമാണ്. അനസൂയയുടെ കാര്യപരിജ്ഞാനത്തിലും പ്രിയംവദയുടെ വാക്പ്രയോഗത്തിലും, (വാക്സാമർത്ഥ്യത്തിലും) ചാതുര്യം കൂട്ടും. ശാകുന്തളം നാടകത്തിൽ അവർ കേവലം ഘടകപ്രവൃത്തിമാത്രമേ ചെയ്യുന്നുള്ളൂ.

ശകുന്തള അവരുടെ പ്രിയസഖിയാണ്. അവക്ക് ശകുന്തളയോടുള്ള സ്നേഹത്തിനു് അതിരും എതിരുമില്ല. പ്രകൃതിപേലവയായ ശകുന്തളയെ അയാസകരമായ ആശ്രമവൃക്ഷസേചനമാകുന്ന കർമ്മത്തിൽ കണ്വമഹർഷിനിയോഗിച്ചതിനെക്കണ്ടിട്ട് സ്നേഹപരവശയായി താതന്റെ ആ പ്രവൃത്തിയിൽ സങ്കടം പ്രകടിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് അനസൂയ പറയുന്നു:—"ശകുന്തളേ! നവമാലികാകുസുമംപോലെ മൃദുലഗാത്രിയായ നിന്നെ ഈ ആശ്രമവൃക്ഷങ്ങളെ നനയ്ക്കുന്നതിൽ കണ്വമഹർഷി നിയോഗിച്ചതു കാണുമ്പോൾ, അദ്ദേഹത്തിനു നിന്നോടുള്ളതിനേക്കാൾ കൂടുതൽ സ്നേഹം ഈ വൃക്ഷങ്ങളോടാണെന്നു തോന്നിപ്പോകുന്നു" എന്നു്. പിന്നെയും, ദുഷ്യന്തന്റെ ആവിർഭാവത്തിൽ അവൾ സഖീസ്നേഹത്താൽ പ്രചോദിതയായി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ദേശകുലത്തേയും ആഗമനകാരണത്തേയും കുറിച്ചു് അദ്ദേഹത്തോടു ചോദിച്ചു മനസ്സിലാക്കുന്നു. "ഹൃദയമേ, ചലിക്കാതെ! ഇതാ, അനസൂയ നിന്റെ മനോഗതത്തെത്തന്നെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു." എന്നുള്ള അപ്പോഴത്തെ ശകുന്തളയുടെ വാക്യത്തിൽ നിന്നു് അനസൂയയുടെ ആ പ്രവൃത്തി ശകുന്തളയ്ക്കു് എത്രമാത്രം ചാരിതാർത്ഥ്യജനകമായിരുന്നു എന്നു് സ്പഷ്ടമാകുന്നു.

ദുഷ്യന്തമഹാരാജാവിനെക്കണ്ടതുമുതൽ അദ്ദേഹത്തിൽ അനുരക്തയായിത്തീർന്ന ശകുന്തള അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനോഗതമറിയാതേയും തന്റെ മനോഗതത്തെ അദ്ദേഹത്തെ അറിയിക്കുന്നതിനു ശക്തയാകാതേയും കാമാതങ്കത്താൽ പരവശയായി, ക്ഷീണിതഗാത്രിയായി, ദിവസം കഴിച്ചുകൂട്ടുന്ന പ്രിയസഖിയുടെ സ്ഥിതി കണ്ടു് അനസൂയയും പ്രിയംവദയും ഉൽക്കണ്ഠാകുലതപ്രകടിപ്പിക്കുന്നു. അനസൂയ പറയുന്നു:—"സഖി, മദനതാപത്തെപ്പറ്റി ഞങ്ങൾക്കൊന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാ. എങ്കിലും ഇതിഹാസപുരാണങ്ങളിൽ വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വിരഹിജനങ്ങളുടെ സ്ഥിതി നിന്നിൽ തെളിഞ്ഞുകാണപ്പെടുന്നു. പറയൂ, നിന്റെ ഈ ആതങ്കത്തിനു് (അസ്വസ്ഥതയ്ക്കു) കാരണമെന്തു്? രോഗമെന്തെന്നറിയാതെ ചികിത്സ സാധ്യമല്ലല്ലോ?" എന്നു്. സഖിമാരെ കഷ്ടപ്പെടുത്തേണ്ട എന്നു വിചാരിച്ചും ആന്തരരഹസ്യപ്രകാശനത്തിലുള്ള സഹജമായ ലജ്ജയാലും ശകുന്തള ആധിഹേതുവിനെ പിന്നെയും ഗോപനം ചെയ്യുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതു കണ്ടിട്ടു് ഒടുവിൽ ആ സ്നേഹസ്വരൂപിണികൾ സഖിയെ നിർബ്ബന്ധിക്കുന്നു. സ്നിഗ്ദ്ധജനങ്ങളുമായി യോഗിച്ചാൽ ദുഃഖത്തിന്റെ ഭാരംകുറ

ഞ്ഞു "പാകുമെന്നുള്ള ആപ്തവാക്യത്തെ അവർ സഖിയെ ആശ്വസിപ്പിക്കുന്നു. ഗത്യന്തരമില്ലാതെ ശകുന്തള സത്യാവസ്ഥയെ സഖിമാരെ അറിയിക്കുന്നു. ശകുന്തള പൊരവലലാമഭ്രതനായ ദുഷ്യന്തനിൽ തീവ്രാനുരക്തയാണെന്നും അതാണ് അവളുടെ മനോഗതമായ ആധിക്യ നിദാനമെന്നും അറിയുമ്പോൾ സഖിമാക്ക് ഉണ്ടാകുന്ന ആഹ്ലാദത്തിന്നളവില്ല. "അനുരൂപമായ അഭിനിവേശം. മഹാനദി സമുദ്രത്തിലേക്കല്ലാതെ മറെറങ്ങോട്ടാണ് പ്രവഹിക്കുക?" എന്നു അനസൂയയും, "തന്മാവിൻെറ ഭാഗ്യം—തളിത്ത മുല്ലവള്ളിയുടെ യോഗം മറെറാക്ക് ലഭിക്കും?" എന്നു പ്രിയംവദയും ഒരേ ശ്വാസത്തിൽ സഖിയെ ഉടനെ അഭിനന്ദിക്കുന്നു. മാത്രമല്ല, സഖിമനോരഥത്തെ അവിളംബിതമായും നിഭൃതമായും സാധിച്ചുകൊടുക്കുവാനുള്ള ഉപായം എന്താണെന്ന് അവർ അന്യോന്യം മന്ത്രിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. താമസിയാതെ ഒരുകൌശലം പ്രിയംവദയുടെ മനസ്സിൽ അങ്കുരിക്കുന്നു. അതു ശകുന്തളയെക്കൊണ്ടു ദുഷ്യന്തനു ഒരു കാമലേഖം എഴുതിക്കുക എന്നുള്ളതാണു്.

മാതൃശാസനത്തെ അനുവർത്തിക്കുന്നതിനായി നിരന്തരസഖാവായ വിദൂഷകനെ സൈന്യസമേതം രാജധാനിയിലേക്കു പറഞ്ഞയച്ചതിനുശേഷം താപസന്മാരുടെ പ്രാർത്ഥനയെ ആദരിച്ചു തപോവനസംരക്ഷണത്തിനെന്നുള്ള വ്യാജത്തിൽ പരമാർത്ഥത്തിൽ ശകുന്തളാരൂപപിപാസുവായി വീണ്ടും ആശ്രമത്തിലേയ്ക്കു തന്നെ തിരിച്ചുവന്നു, വിഘ്നങ്ങളെ ദൂരീകരിച്ചു, യജ്ഞത്തെ രക്ഷിച്ചു, ഋഷിമാരാൽ ആദിഷ്ടവിശ്രമനായി ഉദ്യാനത്തിലേയ്ക്കു പ്രവേശിച്ച ദുഷ്യന്തൻ കാമപീഡിതനായി മറഞ്ഞു നിന്നു ശകുന്തളയുടെ മധുരമായ ആകൃതിയെ ദർശിച്ചും സഖിമാർ തമ്മിലുള്ള സംഭാഷണത്തെ കേട്ടുകൊണ്ടും നില്ക്കുകയായിരുന്നു. കാമലേഖലിഖിതമായ വൃത്താന്തത്തിൻെറ ശ്രവണത്തിൽ ദുഷ്യന്തൻ പെട്ടെന്നു ആ സഖിമാരുടെ മുൻപിൽ അപ്രത്യക്ഷനായി രാജാവിനെക്കണ്ടതുടനെ സഖിമാക്ക് സന്തോഷമായി. പ്രിയതോഴിയുടെമനോഭവാതങ്കത്തെദൂരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരുസിദ്ധൌഷധം കരഗതമായതുപോലെ അനസൂയയുടെ ഹൃദയം വികസിതമായി. അവർരാജാവിനോട് അപേക്ഷിക്കുന്നു:—"തിരുമനി, നിങ്ങൾ രണ്ടും പരസ്പരം നുരകുതരായിത്തീന്നിരിക്കുന്നു എന്നു ഞങ്ങൾക്കു മനസ്സിലായിരിക്കുന്നു. സഖിയോടുള്ള സ്നേഹം എന്നെപിന്നെയും ഈ വിധം തിരുമനസ്സിനെ അറിയിക്കുവാൻ ഉത്സുകയാക്കുന്നു:—ആപത്തിൽ അകപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ജനത്തിൻെറ സങ്കടത്തെ നിശ്ശേഷം ഇല്ലാതെയാക്കുകയെന്നുള്ളതാണു് രാജാവിൻെറ ധർമ്മം. ഞങ്ങളുടെ ഈ പ്രിയസഖി അങ്ങയെ ഉദ്ദേശിച്ചു് ഈ വിധമായ ഒരവസ്ഥാന്തരത്തെ മനോഭവനാൽ ആനീതയായിരിക്കുന്നു. ദയാപൂർവ്വം ഇവളുടെജീവിതത്തെ രക്ഷിച്ചു അനുഗ്രഹിപ്പാറാകണം" എന്നു.

നാലാമങ്കത്തിൽ വെച്ചാണു് ശകുന്തളയുടെ നേരെയുള്ള അനസൂയാപ്രിയംവദമാരുടെ സ്നേഹം പ്രകടമായി പ്രകാശിക്കുന്നതു്. ശകുന്തളയെ ഗാന്ധർവ്വമായി വിവാഹം ചെയ്തു, അവളെ ആശ്രമത്തിൽത്തന്നെ നിർത്തിയിട്ടു് ദുഷ്യന്തമഹാരാജാവു രാജധാനിയിലേക്കു തിരിച്ചുപോയിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പറഞ്ഞിരുന്ന അവധികഴിഞ്ഞു. എന്നിട്ടും അദ്ദേഹം വീണ്ടുംവന്നു കാണുന്നില്ല. ഭർത്തൃചിന്തയാൽ മെലിഞ്ഞുമെലിഞ്ഞു (ശോഷിച്ചു ശോഷിച്ചു) ശകുന്തള തീരെ പരവശയായിത്തീന്നിരി

ക്കുന്നു. അങ്ങനെയിരിക്കെ ഒരുദിവസം സുലഭകോപനായ ദുർവ്വാസസ്സു അവിടെയെത്തി. അനന്യമനസ്കയായി ഭർത്തൃധ്യാനത്തിൽത്തന്നെ നിലീനയായിരിക്കുന്ന ശകുന്തള വിശിഷ്ടനായ അതിഥിയുടെ ആഗമനവൃത്താന്തം അറിയുന്നില്ല. അവൾക്കു ഒരു കർത്തവ്യവിലോപം വന്നു പോകുന്നു. അതിഥിയുടെ സൽക്കാരം.....അഭ്യാഗതനായിരിക്കുന്ന വിശിഷ്ടനായ ഒരാഗന്തുകന്റെ പാദപൂജ—അവശ്യം കർത്തവ്യമായ മഹർഷിപൂജനം—അവൾ ചെയ്യുന്നില്ല. സ്വാവമാനനയാൽ ഉത്തേജിതക്രോധനായ ദുർവ്വാസസ്സു ശകുന്തളയുടെ നിരപരാധിതപത്തെ ഗൗരവിക്കാതെ അവളെ ശപിക്കുന്നു. "നിന്റെ ഭർത്താവു്, ലക്ഷ്യംകാണിച്ചാൽ പോലും, ഒരു കള്ളുകുടിയന്റെ മാതിരി, പൂർവ്വകൃതമായ സംബന്ധത്തെ സ്മരിക്കാതെ പോകട്ടെ" എന്നു്. ഉദ്യാനത്തിൽ പ്രിയസഖിയുടെ നിത്യപൂജയ്ക്കുള്ള കുസുമങ്ങളെ ഇറുത്തുകൊണ്ടിരുന്ന സഖിമാർ (അനസൂയയും പ്രിയംവദയും) ദുർവ്വാസസ്സിന്റെ ശാപവാക്യം കേട്ടു സംഭ്രാന്തരായിത്തീരുന്നു അനസൂയ തൽകാലോചിതമായ കരണീയത്തെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നു. അവൾ പ്രിയംവദയോടു പറയുന്നു:- "പോകൂ, സഖീ, വേഗം പോകൂ, ആ മഹർഷിയുടെ പാദങ്ങളിൽ വീണു് അദ്ദേഹത്തെ പിൻതിരിപ്പിക്കൂ. ഞാനിതാ അതിഥിപൂജയ്ക്കുള്ള അർഘ്യോദകവുംകൊണ്ടു് വേഗംവരുന്നു." എങ്ങനെയെങ്കിലും ശകുന്തളയെ ശാപത്തിൽ നിന്നു മോചിപ്പിക്കണമെന്ന ഒരൊറ്റ വിചാരമാണു് ആ പ്രിയസഖിമാരുടെ മനസ്സിൽ അപ്പോൾ ഉദിച്ചതു്. പ്രിയംവദ മഹർഷിയുടെ അടുക്കലേക്കു ഓടിപ്പോകുന്നു. ചാടുവാക്കുകളാൽ ഒരുവിധം അദ്ദേഹത്തെ പറഞ്ഞു പ്രസന്നവദനനാക്കി ശാപമുക്തിയെ വരിച്ചു് അവൾ മടങ്ങിവരുന്നു. ഈ പ്രവൃത്തിമൂലം ശകുന്തളയുടെ ഭാവിയായ സൗഭാഗ്യത്തിനും ഏകഹേതുവായിത്തീരുകയാണു് അവർ ചെയ്തതു്. അതുമേൽ മഹത്തായ ഒരു സഖീധർമ്മമാണു് ആ മഹനീയമായ കൃത്യം.

ഇതുകൊണ്ടുമായില്ല; സഖീസ്നേഹത്താൽ ബദ്ധയായി അനസൂയ കുറേക്കൂടി കവിഞ്ഞു പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ടു്. അവൾ രാജാവിൽ ദോഷാരോപണം ചെയ്യുവാൻ പോലും മടിക്കുന്നില്ല. "ആ രാജാവു് ക്ഷത്രിയക്കുചിതമായ ഒരു പ്രവൃത്തിയാണു പ്രിയസഖിയുടെ നേർക്കു ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്" എന്നു്. അതുമാത്രം വേദനകൊണ്ടു പിടഞ്ഞിരുന്ന അവളുടെ ഹൃദയം, പ്രിയസഖിയുടെ വിയോഗദുഃഖവും അതിനു ഹേതുഭൂതമായ രാജാവിന്റെ ഉപേക്ഷയും കണ്ടിട്ടു്.

പ്രിയപുത്രിയായ ശകുന്തളയുടെ കാലദോഷത്തെ പരിഹരിക്കുവൻ സോമതീർത്ഥത്തിലേയ്ക്കു പോയിരുന്ന കുലപതി കണ്വൻ തിരിച്ചെത്തിയിരിക്കുന്നു. ശകുന്തളയുടെ അനുത്തരപവരലാഭവൃത്താന്തം ആശ്രമവാസികളിലാരും തന്നെ അദ്ദേഹത്തോടു പറഞ്ഞില്ലെങ്കിലും അദ്ദേഹം അതൊക്കെ അറിഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു. പുത്രിയുടെ ഭാഗ്യത്തിൽ അവളെ അനുമോദിക്കുന്നു. മാത്രമല്ല, ആപന്നസത്വയായ അവളെ ഭർത്തൃഗൃഹത്തിലേയ്ക്കു് അയയ്ക്കുവാനും ഒരുക്കം ചെയ്തു കഴിഞ്ഞു. ആ വൃത്തമാനം പ്രിയംവദയാണു് ആദ്യം അറിയുന്നതു്. അവൾ അതു് അനസൂയയെ അറിയിക്കുന്നു. അതു കേട്ടപ്പോൾ അനസൂയയുടെ ഹൃദയം സന്തോഷത്താൽ തുത്തമാടി, എങ്കിലും ഇതു പെട്ടെന്നു സഖിയുമായി വേർപെടേണ്ടി വരുന്നല്ലോ എന്നുള്ള താലോചിച്ചപ്പോൾ അവളുടെ ഹൃദയത്തിൽ കറ

മണ്ണിലും വിണ്ണിലും.

മാധവൻ, ചാത്തന്നൂർ

ഉദയമാമലമോളിലായ് ചിന്നിയ
ഹൃദയശോണിതസംശമശോണിമ
മലയമാരുതക്ഷാളനം ചെയ്കയാം
പുലരി; ഞെട്ടിനടുങ്ങിയമാതിരി-
ഇരവിലായിരം താരകനേത്രവ-
മിരുളകറ്റാൻ വഹിച്ചുനേതാവിനെ
കൊലമരത്തിന്റെ തുമ്പിലേക്കെത്തിച്ച;
നിലയുറച്ചൊരാവിണ്ണിന്റെ നീതികൾ!
കരിമുകിൽക്കൊടിവാനിൽ പരത്തിയ-
ക്കദനഭാരം കുറിച്ച സഖാക്കളെ
അകലെയജ്ഞാതബന്ധനം നല്കിയ-
പ്പകൽപ്പരിക്രയായ്വാനിൻ വിശാലത.

കലിതകൈതുകം ദൃഷ്ടിയോടിച്ചിതെൻ
കരമുയർത്തിയപത്രത്തിലുദാസം
'ശണപതിവധം' ചേതനഞെട്ടി, നി-
ർദ്ദലിതഖാഷ്ടം തുടർന്നുവായിച്ചു ഞാൻ.
നിലയുറയ്ക്കാത്തയൗവ്വനപ്പൂൺപുതൻ
തലയറ്റുതെരാക്കൊട്ടാരമർദ്ദനം!
മുറയിലിക്കും ജനതയെക്കൽക്കെ
വിറളിപൂണ്ടൊരധികാരമർദ്ദനം!

അരുതെതിർക്കലും ക്ഷന്തവ്യമല്ല, നി-
ഷ്കരുണമാരെന്തുനീതികരിക്കിലും!
അലയുമാറുക്കിനമ്മെ, യെന്തു പാ-
വമൂതൊഴുകുമീ ദ്രവിരന്റെ സാദ്ധ്യത!
കടലരുകിലെത്തെങ്ങുകളുന്മനെ
ക്കരമുയർത്തിക്ഷണിച്ചുതിൻ സാദ്ധ്യത!
അനുജരങ്ങന്യരക്കൊട്ടാ കാല്പാടി-
ലനുഭവിക്കയുണ്ടായിരം നേർവ്യകൾ!
ഇരവറിയാതെ തൂവെപ്പുതിക്കയ-
ണിരയെടുക്കുവാ,നപ്പുവൽമേനികൾ!
ഉതിരുമസേദബിന്ദുക്കൾ നേടിട്ടും
പ്രതിഫലമോ വിയപ്പിന്റെ ദുള്ളികൾ!
അന്തരപിക്കുവാനാളില്ല, ധീകൃത-
ക്കനിവിരക്കുവാൻ നാവില്ലനക്കുവാൻ!
അഴലിടംപരം താണ്ഡവമാടുമ-
ന്നവതരിച്ചതാണെങ്ങും 'ഗ്രണപതി'
പരസഹസ്രം സഹജരെക്കേവല-
മൊരുചരടിലിണക്കിനാനക്കരം.
അവരയുത്തുന്ന കാഹളം കേട്ടണ-
ഞ്കമലഞ്ഞിതധികാരശക്തിയിൽ!
അനഭിനംപരമാവശ്യമാഞ്ഞു വീ-
ണടിപുഴങ്ങും മരണാധിശാസനം
കഴമരത്തിന്റെ സാഹായ്യമോരു മാ-
റൊഴിതിനീതിതൻ താളകം നൂതനം:
ഇടറിയില്ലതിൻ മാറൊരാലിത്തല്ലി-ലു-
മുടയസുസ്ഥിരനേരുക്കളെങ്കിലും
അനിലവേഗ,മപ്പൊങ്ങും കരങ്ങളി-
ലഴിവിലങ്ങുകൾ വീഴുന്നു, നിശ്ചയം!
കരളുരിക്കുന്നമട്ടിൽ പുളഞ്ഞുപോയ
നരകനീതിതൻ പേയിടിവാളകം!

മണികൾ ശബ്ദിച്ചു; പാതിരാക്കോഴിതൻ
മരണക്രന്ദനംപൊങ്ങി പൊട്ടുന്നനെ
അലറിനീങ്ങിക്രതകകൾ, കാരിത-
മ്പഴികൾ നീങ്ങി, മലർന്നു വാതായനം!

ച്ചൊരുൽക്കണ്ഠയും സ്ഥലം പിടിക്കുന്നു. അവൾ പറയുകയാണു്—"സഖി, ഇതു വത്തമാനം എനിക്കു വളരെ സന്തോഷകരം തന്നെ. എന്നാൽ, ഇന്നു തന്നെ ശകുന്തളയുമായി വേർപെടേണ്ടിവരുമല്ലോ എന്നുള്ളതോർക്കുമ്പോൾ എന്റെ ഹൃദയം ഉൽകണ്ഠിതമാകുന്നു."

അവഗാഢമായ സഖീസ്നേഹത്തിന്റെ ഒരു ദിവ്യസത്തയല്ലേ അനസൂയയുടേയും പ്രിയംവദയുടേയും ഇത്തരത്തിലുള്ള വ്യവഹാരങ്ങളുടെ പിന്നിൽ ഒളിഞ്ഞു കിടക്കുന്നതു്?

അരികിലാളം വിളക്കിൻ പൊലിമയി-
ലവിടെ മേവുമാനേതൃമുഖാംബുജം
അവികലാഭമായ് ദൃശ്കിക്കെ, യത്ഭുത-
മവിപുരണ്ടിതാശ്ലാതകഹൃത്തിലും.
'സമയമായ്' വെറും ശൽഗഭക്തനായതൻ
കുമിളപോലൊരുയാന്ത്രികജല്പനം!
'ശരി, യെഴുങ്ങിക്കഴിഞ്ഞുതാൻ' മണ്ഡപ
ത്തറയിലേറുമാനേതൃശംഭീരത!
പതറിയില്ലതൻകാൽവെയ്പ്പ് ശ്ലാതകർ
പുറകിലേറുമരുമ്മിനടക്കിലും!
കരളുപൊട്ടിയുറന്നകണ്ണീരുകൊ-
ണ്ടരുകിയെത്രമേൽ ചേന്നതാണാവഴി!
അരികിലെത്തി;—കൊലമരം, മർത്തന
ഭരണനെക തന്നീടുറപാമരം!
പശിയൊടുങ്ങാത്തമർത്തനപ്പേപ്പിശാ-
ചശനസന്നഭമാഞ്ഞുതടഞ്ഞപോൽ
സിരകളിൽ ചുടുരക്തംതിളയ്ക്കുമ-
പ്പുരുഷപുംഗവൻ നിർഭയൻ, ധീരധീ.

കരളുറപ്പിച്ചുദിശിക്കെ, ഞെട്ടിയാ-
ക്കൊലമരത്തിനെറയുരുക്കനംപോലുമേ!
ഇഴകിയിറിറനിലുന്നു, രക്തമ-
ക്കഴുമരത്തിനെറ ചങ്ങലക്കണ്ണിയിൽ.
ചുടുനിണംപരംമന്തിക്കടിച്ചൊരാ-
ച്ചുടലരക്ഷസ്സിൻ ചുണ്ടിണമാതിരി!
കരുതിനൽകയോ? നില്പിനാമർത്തന-
ഭരണകൃത്തുരിക്കുന്നമാന്ത്രികൻ!

ജനഹിതജ്ഞകവിഞ്ഞും കരങ്ങളാൽ
കനലെറിഞ്ഞഭരണാധികാരിയെ
വിഹഗവീഥിത'ന്നോട്ടെടുപ്പി'ന്നിതം
വിളറിവീഴുന്നിതാഴത്തി,ലാഴിയിൽ!
വിജയചുംബിതനയിളവാനില-
സ്സുജനതാരകാകമ്പടിസേവിതൻ
തെളിമുഖം, സിന്ധുവേതിക്കൊടുക്കുമ-
ക്കലവികൾ സത്യവാചകം ചൊല്ലുനു!
* * *
ജനതമായ്കുനു; ചേക്കുന്നു നൂതനം,
ജനിതവീര്യമീമണ്ണിലും, വിണ്ണിലും

തുണികളെ വൃത്തിയായി
വെളുപ്പിക്കുന്നത് മാത്രമല്ലാ
അധികം നിലനില്ക്കുവാനും
സഹായിക്കുന്നു.

777 ബാർ
സോപ്പ്

സുപ്രസ്തിക്ക് ഓയിൽ മിൽസ് ലിമിറ്റഡ്, ബോമ്പെ.

SHILPI SOM 51 Malayalam

രഹസ്യപേടകം

അധ്യായം 9.

കപടനാമത്തോടുകൂടിയ സ്ത്രീ.

ഹീംലാൽ പ്രാതൽകാലഭക്ഷണം കഴിഞ്ഞിരിക്കവേ, തന്നേക്കാത്തു് സർ താരാചന്ദ് സപീകരണമുറിയിൽ ഇരിക്കുന്നതായി അറിഞ്ഞുപ്പാൾ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മുഖത്തു ഒരു മാതിരി സംഭ്രമം കളിയാടി. ഉടൻ തന്നെ അദ്ദേഹത്തിനെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു വരുവാനായി രഘുവിനെ അയച്ചു.

"തേടിയ വള്ളി കാലിൽ ചുറ്റി"എന്നു താരാചന്ദിനെ കണ്ട മാത്രയിൽ ഹീരലാൽ പറഞ്ഞു.

"സ്നേഹിത! നിങ്ങൾ ഫാരോവിൽവച്ചു് കാരുത്തർ എന്നൊരാളേ അറിയുമായിരുന്നോ? അതോ നിങ്ങൾക്കു മുമ്പെ അയാൾ ഫാരോ വിട്ടിരുന്നോ?"

"എനിക്കു് അയാളെ നല്ലപോലെ ഓർമ്മയുണ്ടു്. ഞാൻ വന്ന ആദ്യത്തെകൊല്ലത്തിൽ, അയാൾ കേംബ്രിഡ്ജിലേക്കു കടന്നു. അയാളെപ്പറ്റി വളരെയൊന്നും എനിക്കറിഞ്ഞു കൂടാ; എന്താണയാൾക്കു്?"

"വിശേഷിച്ചൊന്നുമില്ല. അയാളിപ്പോൾ ഇവിടെ ഉണ്ടു്—കട്ടംബത്തിൽ നിന്നു നിർവ്വാസിതനായിട്ടു് — പട്ടിണിയുംപരിവട്ടവുമായി കഴിച്ചു കൂട്ടുന്നു. ചീനരുടെ ഭാഗ്യക്കുറി സ്ഥലത്തുവച്ചു ഇന്നലെ ഞാൻ കണ്ടു മുട്ടി. തിരിച്ചറിയാൻ പടില്ലാത്തവണ്ണം ആളുത്രമാറിപ്പോയിരിക്കുന്നു. ഞാൻ ലാൺസ്ഡെയിൽ തെരിവിലൊരിടത്തു കൊണ്ടുപാർപ്പിച്ചു്, ആഹാരത്തിനൊക്കെ വ്യവസ്ഥചെയ്തിട്ടുണ്ടു്—ഏതാനും ദിവസത്തേക്കു മാത്രം."

"ശരി! അതു കഴിഞ്ഞു?"

"അതു കഴിഞ്ഞു ഭദ്രജനോചിതമാംവണ്ണം ഉടുപ്പും വസ്ത്രങ്ങളും ധരിപ്പിച്ചു, നമ്മോടുകൂടെ സിഡ്നിലേക്കു കൊണ്ടുപോവാൻ പോണു—പിന്നീടെന്തു സംഭവിക്കുമെന്നു നമുക്കുകണ്ടു മനസ്സിലാക്കാം."

"വീട്ടിൽ നിന്നു ഒന്നും അയാൾക്കു കിട്ടുന്നില്ലെന്നോ?"

"പ്രതിമാസം ഒരു തുക അയച്ചുകൊടുക്കുന്നുണ്ടു്. പക്ഷേ അതുകൊണ്ടു് അയാൾക്കു് ഇവിടെ ജീവിക്കാൻസാധ്യമല്ല. അങ്ങനെ അയാൾ കൂടുപരിശീലിച്ചു. ഇപ്പോൾ കൂടിതന്നെ കൂടി എന്ന നിലയിലായി—പണം ഒരാഴ്ചയോളമെങ്കിലും നിലനിൽക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. നാം എന്തെങ്കിലും ചെയ്തേ മതിയാവൂ."

"നാം എന്തു ചെയ്യാനാണു്? എനിക്കു ഒരു വഴിയും തോന്നുന്നില്ല. എല്ലാം നിങ്ങളുടെ ഇഷ്ടം പോലെ ചെയ്തുകൊള്ളുക. വിമലചന്ദ്രന്റെയും വിമലാദേവിയുടെയും സഹവസതിയിൽ ഇത്തരം ഒരാളെ കടത്തിവിട്ടതു വളരെ വിഷമമേറിയ ഒരു കായ്മാണു്. അങ്ങനെ അല്ലേ?"

"ഞാൻ അതിനായിക്കാത്തിരിക്കയായിരുന്നു. എനിക്കു് അതിൽ വലിയ വിഷമ

മൊന്നും തോന്നുന്നില്ല. ഒന്നു രണ്ടാഴ്ചവട്ടത്തോളം നാം ഇവിടെ തങ്ങുമല്ലോ-അതിനിടയ്ക്കു് ഞാൻ അയാളിൽ ഉചിതമായ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തി, അയാളുടെ സഹവാസത്തിനും അയാളെ യോഗ്യനാക്കിത്തീർക്കും അയാൾ അഭ്യസ്തവിദ്യനാണല്ലോ. ഒസ്സന്ധിക്കത്തിൽപ്പെട്ടിട്ടു് അധികകാലം അയിട്ടില്ലതാനും. ഇപ്പോഴും പെരുമാറ്റമെല്ലാം ഭദ്രജനോചിതമായിത്തന്നെ ഇരിക്കുന്നുമുണ്ടു്. നശിച്ച തുടങ്ങിയ ആത്മാഭിമാനത്തെ തെല്ലൊന്നു ഉണർത്തിവിട്ടാൽ കായ്യമെല്ലാം ശരിയായിക്കൊള്ളും."

"അതേ! അതേ! എന്നാൽ രണ്ടാഴ്ചവട്ടം ഇവിടെ കഴിച്ചു കൂട്ടുകയോ? അതോക്കുമ്പോൾ പേടിയാകുന്ന ഈ നരകക്കുഴിയിൽ രണ്ടുവാരം എങ്ങനെ കഴിച്ചുകൂട്ടും?"

"ഞാൻ നേരത്തെ പറഞ്ഞതാണല്ലോ? ഗവണ്മെൻറു മന്ദിരത്തിലെ ജീവിതം അതീവ നീരസജനകമായിരിക്കുമെന്നു'—നിങ്ങൾ വകവച്ചില്ല. അതിൻെറ ഫലം അനുഭവിക്കുന്നു—ഞാനും രഘുവും എത്രയുത്സാഹമായി കഴിഞ്ഞരാത്രികഴിച്ചുകൂട്ടി!"

"ഓഹോ! വല്ല വിധത്തിലും സിഡ്നിയിലേക്കു കടന്നാൽമതിയെന്നുതോന്നുന്നു."

"രണ്ടാഴ്ചവട്ടത്തേക്കു അതു സാധ്യമേ അല്ല. അല്ലെങ്കിൽ നിങ്ങൾ തനിച്ചുപോയിട്ടു് എനിക്കും രഘുവിനും വേണ്ടി അവിടെ കാത്തിരിക്കണം ഞങ്ങൾ അത്യന്തം രസകരമായ ഒരു കൊലക്കേസന്വേഷണത്തിൽ മുഴുകിപ്പോയിരിക്കയാണു്."

"കൊലപാതകക്കേസ്സോ? ഈ അല്പകാലത്തിനുള്ളിലോ?"

"അതേ! ഈ നഗരത്തിൽ എല്ലാം ശീഘ്രഗതിയിലാണു നടക്കുന്നതു്. ഈ ഹോട്ടലിൽ ആരാണു് താമസിക്കുന്നതെന്നറിയാമോ?"

"ഞാൻ എങ്ങനെ അറിയും?"

"സുപ്രസിദ്ധനായ വിശ്വനാഥമേനോൻ! ഞാൻ ഇന്നലെത്തന്നെ അദ്ദേഹത്തിനെ കണ്ടു മുട്ടി. ഒരു പഴയ കേസ്സിനു തുമ്പുണ്ടാക്കാനായി വന്നിരിക്കയാണു്."

പവിഴമാലക്കേസ്സുകേട്ടിട്ടില്ലേ?

"അക്കേസ്സു ഞാൻ നല്ലപോലോർക്കുന്നുണ്ടു്. ഒരു പ്രസിദ്ധഹോട്ടലിൽ വച്ചു നടന്നതല്ലേ? ഒരുവൃദ്ധയും അവരുടെ ഭൃത്യയും കൊലചെയ്യപ്പെട്ടു. അക്കേസല്ലേ."

"അതേ! ഇതേവരെ കൊലപാതകികളേയോ തസ്കരന്മാരേയോ പറ്റി ഒരു തുമ്പും കിട്ടിയിരുന്നില്ല. എന്നാൽ ഈ കേസ്സിനെ സംബന്ധിച്ചു ചിലതൊക്കെ ഈയിടെ ഇപ്പട്ടണത്തിൽ വച്ചു വെളിക്കു വന്നിരിക്കുന്നു. അന്വേഷിക്കാനായി ഓടിയെത്തിയതാണു വിശ്വനാഥമേനോൻ. കഴിഞ്ഞരാത്രി ഞാനും രഘുവും ക്രൂടിയാദൃച്ഛികമായി ഒരു കൊലയുടെ ദൃക്സാക്ഷികളായിത്തീർന്നു. വധിക്കപ്പെട്ട സ്ത്രീക്കു് പവിഴമാലക്കേസ്സുമായി ബന്ധമുണ്ടായിരുന്നുവെന്നാണു രഘുവിൻെറ അഭിപ്രായം. അയാൾ അവളെ തിരിച്ചറിഞ്ഞുവെന്നു മാത്രമല്ല; മരിക്കുന്നതിനു അല്പം മുമ്പു് അയാൾ അവളോടു സംസാരിക്കയും ചെയ്തു. പവിഴമാലയുടെ ഉടമസ്ഥയെയും തൽഭൃത്യയെയും കൊന്ന ഘാതകൻ തന്നെ ആയിരുന്നിരിക്കണം ഈ കൊലയും നടത്തിയതെന്നൂഹിക്കാൻ ന്യായങ്ങളുണ്ടു്."

ഘാതകനെ വിശ്വനാഥമേനോൻ പിന്നീടു കാണുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ ഭാഗ്യദോഷംകൊണ്ടു് അയാളെ പിടിക്കാൻ സാധിച്ചില്ല. റിച്ചമണ്ഡിലെ പൂന്തോട്ടത്തിൽ വച്ചു് അവൻ എങ്ങനെയോ മറഞ്ഞുകളഞ്ഞു. ഇങ്ങനെയാണു കായ്യങ്ങളുടെ കിടപ്പു്. അതുകൊണ്ടു് ഉടനെ സ

ഡ്നിയ്ക്കു വരാൻ എന്നാൽ സാധ്യമല്ല. ആ പാവപ്പെട്ട സ്ത്രീയുടെ ഘാതകന്റെ കൈയ്ക്കു ആമംവീഴുംവരെ ഞാൻ ഈ സ്ഥലത്തു താമസിക്കുന്നതിനുതീച്ചുപ്പെട്ടത്തിക്കഴിഞ്ഞു."

"കഷ്ടമായിപ്പോയി! ഞാൻ ഈ സമയത്തൊക്കെ ചീട്ടുകളിയിൽ മുഴുകിയിരിക്കയായിരുന്നു. കുറേ പണവും നഷ്ടപ്പെട്ടു. പക്ഷേ വലിയ തുകയൊന്നുമില്ല."

"ഈ നരവേട്ടയിൽ പങ്കുക്കൊള്ളുണമെന്നു നിങ്ങൾക്കു ആഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽ, നിങ്ങൾ ഗവണ്മെണ്ടു മന്ത്രിത്തിലെ പാപ്പുമതിയാക്കണം. എന്നാൽ അവിടുന്നു രക്ഷപ്പെടാൻ ഞാനൊരു മാർഗ്ഗവുംകാണുന്നില്ലതാനും." വിമല് ചന്ദ് കുറേനേരം ചിന്തയിൽ മുഴുകി.

"ഹീരു! നിങ്ങൾക്കു പെട്ടെന്നു വല്ലജലദോഷമോ മറേറാ പിടിപെട്ടിരുന്നെങ്കിൽ ശുശ്രൂഷിക്കാനെന്നു പറഞ്ഞു എനിക്കു് ആ നാശം പിടിച്ചസ്ഥലത്തു നിന്നു കടക്കാമായിരുന്നു."

"നിങ്ങൾ എന്നെവെറും കഴുതയെന്നാണോ വിചാരിക്കുന്നതു? ഞാൻ അങ്ങനെ വല്ലതും പറഞ്ഞു പോയാൽ ആ മുത്തശ്ശിക്കുടി എല്ലാം പറുക്കിക്കെട്ടിക്കൊണ്ടു എന്റെ സമീപത്തെത്തും. പിന്നെ എനിക്കും ഒരിടത്തും പോകാൻ സാധിക്കാതെ വരും."

"പകരുന്നതരം പനിയാണെന്നുഞാൻ പറഞ്ഞാൽ, പക്ഷേ അവർ വരാതിരുന്നേക്കും."

"എന്റെ മുത്തശ്ശിയേപ്പറ്റി ഇങ്ങനെയാണോമനസ്സിലാക്കിയിരിക്കുന്നതു? മസൂരിയോ പ്ലേഗോ ആണെന്നു പറഞ്ഞാൽ പോലും അവർ എന്നെശുശ്രൂഷിക്കാനായി ഓടി എത്താതിരിക്കയില്ല. അതുകൊണ്ടു് അക്കാര്യം നടപ്പില്ല. വേറെ വല്ല വഴിയും ആലോചിച്ചുറയ്ക്കുക നമുക്കു്. പ്പോൾ വിശ്വനാഥമേനോൻ ഉണർന്നോ എന്നു നോക്കാം. അദ്ദേഹം നേരത്തെ എണീറു പോയെന്നു വരികിൽ, മിസ്റ്റർ ആഫ് എറിനിലേക്കു പോകാം

"അതെന്താണു? സ്റ്റാർ ആഫ് എറിൻ?

"എന്തൊരു കഴുത! ഒരു ഹോട്ടൽ അല്ലാതെന്തു്? നാടകശാലയാണെന്നു വിചാരിച്ചോ? ഓറീലി എന്നൊരാൾ നടത്തിവരുന്ന ആ ഹോട്ടലിലാണു ഞാൻ കാരുത്തരെ താമസിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതു?"

അന്വേഷിച്ചതിൽ വിശ്വനാഥമേനോൻ അതിരാവിലെ എണീറു പോയതായി അറിഞ്ഞു. ഫീരലാൽ പറഞ്ഞു:—

"പുള്ളിയേത്തേടി പുറപ്പെട്ടിരിക്കയാണു്. നമുക്കു് ഓറീലിയുടെ ഹോട്ടലിൽ പോയിട്ടു ചീഫ് ഇൻസ്പെക്ടർസ്റ്റാൻഫോഡിനെ കാണാം."

അവർ രണ്ടു പേരും ചെന്നപ്പോൾ, കാരുത്തരുടെ ഭാവത്തിനു വലിയ മാറ്റം വന്നു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഓറീലി പറഞ്ഞു:—

"അതിരാവിലെ 'ഷേവു്' ഒന്നു നടത്തി. അതിനോടുകൂടിത്തന്നെ ആളൊന്നുമാറി. പിന്നീടു കുറച്ചു മാംസരസം കുടിച്ചപ്പോഴേക്കും എന്തൊരു വ്യത്യാസം!"

നിവാസിതന്റെ മുഖത്തു് ഫീരലാലിനെ കണ്ടഉടനെ ഒരു പ്രകാശം പരന്നു. അയാൾ കൃതജ്ഞതപ്രകാശിപ്പിക്കാൻ ഭാവിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു.

"അതൊന്നും വേണ്ട. അങ്ങനെ വല്ലതും പറഞ്ഞു പോയാൽ പിന്നെ ഫലമെന്തെന്നറിയാമോ? ഈ ജനലയിലൂടെ ഒരേറു! മനസ്സിലായോ? ഇതു് വിമല് ചന്നാണു്— നിങ്ങൾ ഹാരോ വിട്ടുമുമ്പു് അദ്ദേഹവും അവിടെ കടന്നുകൂടിയിരുന്നു. അന്നു മൂക്കിളയിലിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു നടക്കുന്ന ഒരു നച്ചെല്ലിയായിരുന്നു."

"ഞാൻ അദ്ദേഹത്തിനെ നഗരത്തിൽ പലപ്പൊഴും കണ്ടിട്ടുണ്ട് —പക്ഷേ പരിചയപ്പെട്ടില്ല. അദ്ദേഹത്തിനു് എന്നെ ഈ നിലയിൽ കാണാൻ ഇടവരുമെന്നു അന്നു ഞാൻ വിചാരിച്ചിരുന്നില്ല."

"പ്രിയസ്നേഹിത! ഏറ്റവും പ്രിയപ്പെട്ട കാരുത്തർ" വിമലചന്ദ്രു് അയാളുടെ കരം ഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു, "ഏതുനിലയിലും നിങ്ങളെക്കാണ്മാൻ എനിക്കു് ആനന്ദമാണു്. ഹാരോവിയന്മാർ എവിടെച്ചെന്നാലും ഒന്നിച്ചുകൂടും. അതാണു് ആ സ്നേഹബന്ധത്തിന്റെ ഒരു വിശിഷ്ടത— അതുപോകട്ടേ; മ. ഓറീലിയുടെ കൈകളിൽ നിങ്ങൾക്കു് ഒന്നിനും ബുദ്ധിമുട്ടില്ലല്ലോ?"

ഓറീല പറഞ്ഞു:—"അല്പകാലത്തിനുള്ളിൽ അദ്ദേഹം ഒരു നല്ല ബുദ്ധിമതിയായി നടപ്പാലെ ഓടിനടക്കുന്നതു കാണാം"

"ഹീരു!" കാരുത്തർ പറഞ്ഞു. "ആ ഭയങ്കരസംഭവമാണു് ഇന്നലെ എന്നെ മോഹാലസ്യപ്പെടുത്തിയതു്."

"ആയിരിക്കണം. എന്തൊരു ഭയങ്കര സംഭവം! ശരീരത്തിനും മനസ്സിനും ഒരു പോലെ വാട്ടം തട്ടിയിരിക്കുമ്പോൾ, അതു കണ്ടാലാരും മോഹാലസ്യപ്പെട്ടുപോകും"

"അതുകൊണ്ടു മാത്രമല്ല—ഞാൻ ഭയപ്പെട്ടുപോയി."

"എന്തിനു ഭയം? അതിനു കാരണമൊന്നുമില്ലല്ലോ."

"ഒരുവഴിക്കുനോക്കിയാൽ കാരണമില്ല. എന്നാൽ എനിക്കു് ആ സ്ത്രീയെ പരിചയമുണ്ടായിരുന്നു. അതുനിമിത്തം എന്നെയും കേസ്സിൽ വലിച്ചിട്ടേക്കുമോ എന്നായിരുന്നു ഭയം. ധാരാളം പണവും ഉപദേശിക്കാൻ ആളും ഉള്ളപ്പോഴാണെങ്കിൽ അങ്ങനെവന്നാൽ സാരമില്ല. അതൊന്നുമില്ലാതെ ഈ അന്യനാട്ടിൽവച്ചു കേസ്സിൽ കുടുങ്ങിയാലത്തെ കഥ എന്തായിരിക്കും?"

ഹീരലാലു് മെത്തയിലേക്കു പതുക്കെ കുനിഞ്ഞിട്ടു പറഞ്ഞു:- "അല്പനേരം അനങ്ങാതിരിക്കൂ. ഓറീലു് വെളിയിൽപോകുംവരെ മിണ്ടാതിരിക്കു. അദ്ദേഹം ഒരു നല്ല ആളാണെന്നു തോന്നുന്നു. എങ്കിലും പോലീസ്സു വകുപ്പിൽ ഇരുന്ന ആളാണു്."

ഇതിനിടയ്ക്കു് ഓറീലിനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാര്യ അകത്തേക്കു വിളിച്ചു. അങ്ങനെ അവർക്കു സംസാരിപ്പാൻ സൌകര്യം ലഭിച്ചു.

കാരുത്തർ പറഞ്ഞു:-മൂന്നു കൊല്ലങ്ങൾക്കു മുമ്പാണു ഞാൻ അവളെ കണ്ടുമുട്ടിയതു്. അന്നു എനിക്കു് അല്പം പണം ബാക്കിയുണ്ടായിരുന്നു. ഞാൻ ഇതുമാത്രം അധ്യവസിച്ചിട്ടില്ലായിരുന്നു. സിഡ്നിയിൽവച്ചാണു ആ സംഭവം നടന്നതു്. ഞാൻ 'ഓപ്പാട്ടേൽ ആസ്ത്രേലിയാ'യിൽ താമസിക്കുകയായിരുന്നു. ഞാൻ അമ്പരന്നു പോയി. പലേ രത്നവ്യാപാരികളുടെ കടകളിൽ ഞാൻ കേറിയിറങ്ങീട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ ഞാൻ മുമ്പെങ്ങും കണ്ടിട്ടില്ലാ ഇത്ര മാത്രം.....

"പവിഴങ്ങളം അല്ലേ?" എന്നു ഹീരലാൽ വാക്യം പൂർത്തിയാക്കി.

"അതേ! നിങ്ങളെങ്ങനെ അറിഞ്ഞു?"

"അതെങ്ങനെയും ഇരിക്കട്ടെ, പിന്നീടു പറയാം. സംഭവിച്ചതെന്താണു്?"

"ആ പത്തിൽ കുടുങ്ങിയവരെ കാണുമ്പോൾ ഞാൻ അലിഞ്ഞുപോവുകസാധാരണമാണു. നേരിട്ടു അവരെ സഹായിപ്പാൻ നിവൃത്തിയില്ലാതിരുന്നതുകൊണ്ടു്, ആഭരണങ്ങളെ അവർ തന്ന മേൽവിലാസത്തിലുള്ള ഒരു വ്യാപാരിയുടെ അടുക്കൽ ഞാൻതന്നെ കൊണ്ടുപോകാമെന്നേറ്റു."

അയാൾ ക്ഷണനേരം എന്തോ ഓർമ്മിക്കുംപോലെ മൌനം പൂണ്ടിരുന്നു.

"അതേ! നിങ്ങൾ ആ രത്നങ്ങളെ ഏറെ വാങ്ങീട്ട് വ്യാപാരിയുടെ അടുക്കലേക്ക് പോയി."

"അല്ല! അങ്ങനെയല്ല ഉണ്ടായത്. ഞാൻ രത്നങ്ങൾ വാങ്ങിയെങ്കിലും, വ്യാപാരിയുടെ അടുക്കലേക്കുപോയില്ല. ജാജ്ജ് സ്ട്രീറിലേക്ക് പോകുംവഴിക്ക് ആ രത്നങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് എനിക്ക് ചില സംശയങ്ങൾ ഉദിച്ചു. എന്തുകൊണ്ടാണെന്നെനിക്കതെന്നെ അറിഞ്ഞുകൂടാ. എനിക്ക് ഭയാശങ്കകൾ ഉണ്ടായി. അതിനാൽ അവയെ തിരിച്ചേല്പിക്കാൻ ഞാൻ നിശ്ചയിച്ചു. എന്നാൽ അതു് ഒരുമാതിരി കൊള്ളരുതായ്മയാകുമെന്നു വിചാരിച്ചു്, ഞാൻ ഒരു ഒഴിവുകഴിവു കണ്ടുപിടിച്ചു. വ്യാപാരികൾ രത്നങ്ങൾ നോക്കിയെന്നും, അവയെ ഏതെങ്കിലും അധികാരികളേക്കൊണ്ടു പരിശോധിക്കുംമുമ്പു തങ്ങൾക്കു വാങ്ങുവാൻ നിവൃത്തിയില്ലെന്നുപറഞ്ഞുവെന്നും ഞാൻ തട്ടിവിട്ടു. ഞാൻ വേറേ ചിലതുകൂടി പറഞ്ഞു. അതായതു് ഈ രത്നങ്ങൾ എന്റെ വക തന്നെയോ എന്നു് അവർ ചോദിച്ചതായും, അതിനു മറുപടിയായി ഉടമസ്ഥൻ ഞാനല്ലെന്നും വില്പനയ്ക്കായി ഉടമസ്ഥന്മാർ എന്നെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയതാണെന്നും അവരെ ധരിപ്പിച്ചതായും ഞാൻ പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചു. "ഉടമസ്ഥന്മാരുടെ പേരു ചോദിച്ചില്ലേ?" എന്നുള്ള പ്രശ്നത്തിനും ഞാൻ മറുപടി പറഞ്ഞു. "ഹൊട്ടേൽ ആസ്ത്രേലിയായിൽ താമസിക്കുന്ന മി. വിസ്സാട്ടും പത്നിയുമാണെ" ന്നായിരുന്നു എന്റെ ഉത്തരം. ഞാൻ പറഞ്ഞതു് അവർ വിശ്വസിച്ചുകാണണം."

"ഹാ! പിന്നീട്" എന്തുണ്ടായി?"

"അധികമൊന്നും സംഭവിച്ചില്ല. അവർ അത്ഥവാതായി പരസ്പരം നോക്കുന്നതു ഞാൻ കണ്ടു. അതിനുശേഷം ഞാൻ യാത്ര ചോദിച്ചുകൊണ്ടു് എന്റെ മുറിയിലേക്കു പോയി. പിന്നീടു രണ്ടു ദിവസത്തേക്ക് അവരെ കണ്ടിട്ടേ ഇല്ല. അവരെ ഇങ്ങനെ കബളിപ്പിച്ചതിൽ എനിക്കു വളരെ ലജ്ജ തോന്നി. മൂന്നാംദിവസം അന്വേഷിച്ചതിൽ, അവർ പെട്ടെന്നു സ്ഥലംവിട്ടതായി അറിഞ്ഞു് അത്ഭുതപ്പെട്ടു. അവർ ഹോട്ടലിൽ കൊടുത്ത 'ചെക്ക്'കൾ കൃത്രിമമായിരുന്നെന്നും പിന്നീടറിഞ്ഞു. രണ്ടുപേരും രാത്രിയിലത്തെ ബോട്ടിൽ ഡച്ചു് ഈസ്റ്റിൻഡ്സീലേക്കു കടന്നതായിട്ടാണു് അറിവു്. അതിനുശേഷം ആ സ്ത്രീയെ പിന്നെ ഇന്നലെ രാത്രിയാണു കാണാൻ ഇടയായതു്."

പ്രാമാണിക്
ഹിന്ദികോഷ്.
വില 10 ക. 10 ണ.
അഡ്വാൻസില്ലാതെ വി. പി.
അയയ്ക്കുന്നതല്ല.
റെഡ്യാർ പ്രസ്സ്, തിരുവനന്തപുരം.

"പുരുഷനെ നിങ്ങൾക്കു കണ്ടാൽ അറിയാമോ?"

"തീർച്ചയായും! ഞങ്ങൾ വളരെ മമതയിലാണു കഴിഞ്ഞുകൂടിയതു്. എവിടെവച്ചു കണ്ടാലും എനിക്കു് അയാളെ തിരിച്ചറിയാം."

"അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ അയാളുടെ രൂപവും വേഷവും വർണ്ണിച്ചുകേൾപ്പിക്കാൻ

മാസികകളും വാരികകളും കൈപ്പറ്റി നന്ദി പറയുന്നു.

കേരളപ്രഭ, തൃശ്ശൂർ
ഗ്രന്ഥാലോകം.
പാരിജാതം—ചിറയർ, കൊച്ചി.
ഗ്രാമീണൻ—പുനലൂർ.
സഹരാട്ട്—കൊച്ചി.
പടയാളി—ജാനകീ പ്രിൻറിംഗ് വർക്സ്, കൊച്ചി.
ധന്വന്തരി—കൊല്ലം.
പ്രതാപ്—മട്ടാഞ്ചേരി, കൊല്ലം.
ജനശക്തി—ഫോർട്ട്, കൊച്ചി.
സഹകരണയുഗം—തിരുവനന്തപുരം
കേരളാടൈംസ്—പുനലൂർ.
ദേശാഭിമാനി—അശോകാപ്രസ്സ്, കൊല്ലം
ധർമ്മപ്രകാശം—കോട്ടയം.
ഗ്രാമസഹരാജ്—ചങ്ങനാശ്ശേരി.
നവശക്തി—കഴിത്തൂർ.
മഹാത്മാ—തൈക്കാട്, തിരുവനന്തപുരം
ധർമ്മപ്രകാശം—കോട്ടയം.
നാരദർ—ശ്രീവിലാസ് പ്രസ്സ്, തിരുവനന്തപുരം.
ലലകാർ—മുട്ടികളങ്ങര, ഒലവക്കോട്.
നവകേസരി—എടവ, തിരുവിതാംകൂർ
മുസൽമാൻ—എറണാകുളം.
രസികൻ—ആറന്മുള.
രാജ്യശ്രീ—നെയ്യാറ്റിൻകര.
വികടകേസരി—ആറന്മുള.
മോഹിനി—
കേരളപ്രഭ—തൃശ്ശൂർ.
പുരോഗാമി—തിരുവനന്തപുരം
കേരളപത്രിക—എറണാകുളം.
മരുത്—കൃസ്ത്യൻപ്രസ്സ്, മാവേലിക്കര.
വിശ്വമിത്രം—വിദ്യാവിലാസം പ്രസ്സ്, തിരുവനന്തപുരം.
ജ്യോതിഷമാസിക
പ്രബോധിനി.
വഞ്ചിഭൂമി—തിരുവനന്തപുരം.
വിദ്യാഭിവർദ്ധിനി—കൊല്ലം.
ശിവഗിരി—വക്കല.
യുക്തിവാദി.

നിങ്ങൾക്കു സാധിക്കുമോ?" കാരുത്തർ ഹീരലാലിനെ സൂക്ഷിച്ചൊന്നു നോക്കീട്ടു പറഞ്ഞു:—

"സംശയമെന്തു?"

"വേഷം മാറിയിരുന്നാലും നിങ്ങൾക്കയാളെ മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിയുമോ?"

"അതെനിക്കു നിശ്ചയമില്ല. ചില പ്രത്യേകലക്ഷണങ്ങൾ അയാൾക്കുണ്ടു്; അവ കണ്ടാൽ തിരിച്ചറിയാൻ സാധിച്ചേക്കും. പക്ഷേ, എന്തിനീച്ചോദ്യങ്ങളൊക്കെ?"

"വേറൊന്നുമല്ല. ഞങ്ങൾ വിചാരിക്കുംപോലുള്ള മനുഷ്യനാണു് ഈ വിസ്സാട്ടെന്നു വരികിൽ, ഇന്നലെ രാത്രി തന്റെ ഭാര്യയെ വെടിവെച്ചുകൊന്നതു് അയാൾതന്നെയായിരിക്കണം. അവളെ തിരിച്ചറിഞ്ഞതായുള്ളകാര്യം വേറെയും ഉണ്ടു്. ഒരു കാര്യം തീർച്ചയാണു്. നിങ്ങൾ അന്നു് ആ രത്നങ്ങളെ വ്യാപാരകളുടെ അടുക്കൽ കൊണ്ടുപോയിരുന്നെങ്കിൽ, ഈ മിസ്സസ്സ് വസ്സാട്ട് അഥവാ ജാനറ്റ് ഫോർഡിസ് ഇന്നലെ ഈവിധം മരിക്കാനിടവരികയില്ലായിരുന്നു. ഘാതകൻ ഒരു ഇരട്ടക്കൊലപാതകത്തിനു കഴുകുമരം ഏറുകയും ചെയ്തേനേ!"

(തുടരും)

മൃദുകരം

കെ. കെ. പൊന്മേലേത്തു്

കൂത്തിക്കുറിക്കട്ടെ നീറും നിരാശയിൽ
തത്തുമൻപൊത്തിൽനികരുന്ന ചിന്തകം.
മായാത്തതാണാ സ്മരണതൻസ്പന്ദനം-
മായിരമായിരമാശതൻഖണ്ഡനം.

സ്വാഗതമോമനേ! തെറ്റിഞാനിന്നുനീ-
നാതപക്ലാന്തനാം പാന്ഥനായ് തീർന്ന
പോയ്

നിന്നിൽ നിവിഷ്ടമാമെന്നധികാരമോ
മന്നിതിൽ കൈമാറിയേതോ സുഗേനിൽ
എങ്കിലുമെന്തുഞാൻ പൂമാലയിട്ടു നിൻ-
ഭംഗിഃകാലും ഗളനാളത്തിലുണ്മയിൽ
കാനനച്ചോലയിൽ, പാഠാലയങ്ങളിൽ
മാറിമാറിപ്പതിയുന്നിതെൻ ഭാവന.

ഉത്തരശാലത.
കലാനിധിയിൽ ഖണ്ഡശ്ശ
പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്ന
സുപ്രസിദ്ധ നോവൽ
വില 2 ക.

നിസ്സീമാനന്ദവിലാസ ലഹരിയി-
ലെത്രനാളാരംഗമാന്തതാം സൗഷ്ഠവം.
ഗന്ധവ്നാരിപോലെൻ മുന്നിലെപ്പൊഴും
ബന്ധുരനൃത്തനഗീതപ്രസാരതം.

എത്തിടുമെന്നിൽ നിന്നന്യമായൊന്നുമേ
പാരിതിൽ കാമിപ്പതില്ലെന്നു ചൊല്ലിടും.
ആ മൃദുഭാഷണമാസ്മിതമാ മഞ്ജു-
വീക്ഷണമാകവെ വിശ്വസിച്ചന്നു ഞാൻ
ആനന്ദദേവത-നിന്നിൽക്കവിതകം
പൂവിട്ടുകാണുവാൻ കാത്തിരുന്നീടവെ,
ആ ഛതി-അയ്യോ-ഞാൻ കേട്ടതെന്താണ
ഭാഗ്യവിപര്യയം പാപസമീഹിതം. [യേ!
അല്ലല്ലാ,പ്രേമമാമഞ്ജുപദത്തിലുൽ-
ഫുല്ലമായ് കണ്ടു ഞാൻവഞ്ചനാസഞ്ചയം
ഉദ്ദേശ്യശുദ്ധിയില്ലാത്ത നിൻജീവിത-
മെത്രനിന്ദ്യംപ്രിയേ! ചിന്തിച്ചുനോക്കുകിൽ.
ഇന്നു നിൻകാന്തൻ-ആ പാവമറിയുമോ!
നിന്നിലിരിക്കും രഹസ്യങ്ങളം വല്ലതും
വാരിത്തഴുകിപ്പുണർന്നു രസിക്കയാണ്-
വാരിളംപൈതൽപോൽ നീയുംനടക്കയാ
അപ്പൊഴാദഗ്ദ്ധഹൃദയത്തുടിപ്പുകം [യ്
നിന്നെ നിർമൂഢമായ് തീക്കുന്നതില്ലയോ?
സാദ്ധ്യമല്ലോമനേ! സംയുക്തിപൂർവകം
സന്ധിക്കുവാൻ മേലിൽ നിൻറെയീ-ജീവി
ചിന്തുടന്നീടുമൊരവ്യക്തച്ഛായനിൻ [തം
ചിന്തയിലെപ്പൊഴും-കാറൊളി വീണിടും.
"ഹന്തഞാൻ വാഴട്ടെ!യന്യമായ് കെട്ടിയ
പൂമാല വാടാതെ കണ്ണീർ തളിച്ചിനി
ദീർഘനിശ്വാസങ്ങളിട്ടു ഞാനോമ്മയിൽ
തപ്പുത്തിരിയട്ടെ സൗവർണ്ണമൃദുകരം—."

ശ്രുതിലയം

(675-ാംപേജിൽ നിന്നും തുടച്ച്)

(ആർട്ടിസ്റ്റ്, പി. എൻ. കഞ്ഞുണ്ണി മൂത്തത്.)

സംഗീത അഭ്യസനത്തിന്റെ ആരംഭദശയിൽ തന്നെ ശാരീരം ശ്രുതിയിലേക്ക് ലയിക്കുന്നതിൽ വേണ്ടപോലെ ശ്രദ്ധിക്കാതെ അസുഖകരമായ വിധം സ്വരം പുറപ്പെടിക്കുന്ന ഒരു സമ്പ്രദായം വേരുറവാൻ അനുവദിച്ചാൽ പിന്നീട് അതു നേരെയാക്കുവാൻ കൂടുതൽ പ്രയാസപ്പെടേണ്ടിവരുമെന്നു് ആദ്യമേ പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നല്ലൊ. അഭ്യസനത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽത്തന്നെ ലക്ഷ്യമായ ശ്രുതിയെക്കുറിച്ച് ഒരു ബോധം ഉണ്ടാക്കികൊടുക്കാൻ സാധ്യമാണോ? വെള്ളത്തിലിറങ്ങാതെ നീന്തുവാൻ പഠിക്കുന്നതു പോലെ അവില്ലെ? മുൻലേഖനത്തിൽ പറഞ്ഞ പ്രകാരമുള്ള 'നാദശ്രവണം' അഭ്യസനം ആരംഭിക്കുന്നവർക്കു പറ്റുമോ? എന്നിങ്ങിനെ ചില സംശയങ്ങൾക്കു ഇടമുള്ളതിനാൽ ഈ വിഷയം തന്നെ തുടരുകയാണു്.

നാദത്തിന്റെ ആകൃതിയെ—സൌന്ദര്യത്തെ—ഉപരിതലം വരെ കൊണ്ടുവന്നു വ്യക്തമാക്കി സാഹിത്യത്തിലേക്കു ഒരു വിവർത്തനം തന്നെ വായ്പാട്ടിൽ സാധ്യമാകുന്നുണ്ടു്. അതാണു വായ്പാട്ടിനു മറ്റു യന്ത്രസംഗീതങ്ങളേക്കാൾ സാധാരണക്കാരെ ആകർഷിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതു്. കലാവാസനയും ശാസ്ത്രപാണ്ഡിത്യവും ഉള്ളവനായാലും ശാരീരത്തിനു നല്ലപോലെ ശ്രുതിലയം ഉണ്ടെങ്കിൽ മാത്രമേ സംഗീതത്തെ സാഹിത്യത്തിലേക്കു ഉപരിതലംവരെ കൊണ്ടുവന്നുവിശദമാക്കാൻ കഴികയുള്ളു. ആസ്വദിച്ചു് ശ്രുതിമധുരമായി പാടുന്ന സമയം ശ്രോതാക്കൾ ഗാനത്തിൽ ലയിച്ചു് അവരറിയാതെ തന്നെ തങ്ങളുടെ മനസ്സിൽ പതിയുകയും ഏതാനും ദിവസങ്ങൾക്കുശേഷം പോലും തങ്ങളിൽ ലയിച്ചു കിടക്കുന്ന ഗാനം സജീവമായിത്തീർന്നു് ഒന്നു മൂളുവാനെങ്കിലും പ്രേരിതരായിത്തീരുകയും ചെയ്യാറുണ്ടു്. ശാസ്ത്രപാണ്ഡിത്യത്തിൽ ഉന്നതനിലയിൽ പല ഗായകന്മാരും ഇരിക്കേ എം. കെ. ത്യാഗരാജഭാഗവതരുടെ സംഗീതത്തിനു ആദ്യകാലത്തിൽ നല്ല പ്രചാരം കിട്ടിയതു ശാരീരത്തിന്റെ ലയം കൊണ്ടു മാത്രമാണു്. കലാകാരൻ ശ്രുതിലയത്താൽ ശ്രോതാക്കളായി ബന്ധം സ്ഥാപിച്ച തന്റെ അനുഭൂതിയെ അവരിലേക്കു പകരുകയാണു്. ശ്രോതാക്കളിൽ ഇത്രയും എളുപ്പം ലയഭാവം പകരുവാൻ വായ്പാട്ടുകൊണ്ടേ കഴിയൂ. വീണ തുടങ്ങിയ യന്ത്രസംഗീതത്തിൽ ലയംകിട്ടുവാൻ കൂടുതൽ കലാജ്ഞാനം വേണം. ആയതിനാൽ അഭ്യസനം ആരംഭിക്കുന്നവർക്കു വീണാനാദശ്രവണം മൂലം ശ്രുതിലയം സിദ്ധിക്കുവാൻ പ്രയാസമാണു്. അദ്ധ്യാപകൻ ശ്രുതിമധുരമായി പാടിക്കൊടുക്കുന്നതു ശ്രവിച്ചാൽ മതി.

അദ്ധ്യാപകൻ പാടുന്നതു കേൾക്കുമ്പോൾ വിദ്യാർത്ഥികളിൽ അറിയാതെ തന്നെ ലയഭാവം പകരുകയും പാടിക്കൊടുക്കുന്നതു് അവരിൽ ഗാഢമായി പതിയു

കയും ചെയ്യുന്നു. അല്ലാതെ ശ്രുതിയേക്കുറിച്ച് ആരംഭത്തിൽ ഒന്നും ഉപദേശിക്കേണ്ടതില്ല. സ്വരസ്ഥാനവും താളവും മാത്രം ശ്രദ്ധയുള്ള വിഷയമാക്കിയാൽമതി. വിദ്യാർത്ഥികൾ വരിശ തുടങ്ങിയ പ്രഥമ പാഠങ്ങൾ പാടിത്തുടങ്ങുകയും, ലയഭാവത്തിന് കുറവു വരുന്നുണ്ടെന്നു കണ്ടാൽ ഗുരുനാഥൻ ഇടക്കിടക്ക് പാടിക്കൊടുക്കയും ചെയ്യേണ്ടതാണു്. ലയം കുറഞ്ഞാൽ സ്വരസ്ഥാനത്തിനും താളത്തിനും ഇളക്കംതട്ടും.

ശ്രുതിക്ക് ഹർമ്മോണിയം ഒരിക്കലും ഉപയോഗിക്കരുതു്. (ആദ്യത്തെ ലേഖനത്തിൽ വിശദമാക്കിയിട്ടുണ്ടല്ലൊ.) ആരംഭത്തിൽ അഭ്യസനത്തിന ശ്രുതിയായി ഒന്നുമില്ലെങ്കിലും വിരോധമില്ല. അദ്ധ്യാപകനു സഹായമായി തംബുരുവോ വീണയോ ഉപയോഗിക്കാം. എന്നാൽ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു ശരീരത്തിനു ലയം സിദ്ധിക്കുവാൻ അദ്ധ്യാപകൻ പാടുന്നതു ശ്രദ്ധയോടെ കേൾക്കൽ മാത്രമാണു് അവലംബം. ആയതിനാൽ പ്രാഥമിക അഭ്യസനം കൊടുക്കുന്ന സംഗീത അദ്ധ്യാപകൻ വലിയ ശാസ്ത്രപാണ്ഡിത്യം ഇല്ലെങ്കിലും ശരീരത്തിന നല്ലപോലെ ശ്രുതിലയം ഉണ്ടായിരിക്കണം.

വിദ്യാർത്ഥികൾ ഒന്നിലധികം ഉണ്ടെങ്കിൽ ആരംഭദശയിൽ എല്ലാവരും ഒന്നിച്ചു പാടുവാൻ വിരോധമില്ല. എന്നാൽ അഭ്യസനം മുന്നോട്ടു നീങ്ങി ശരീരം വ്യക്തമാകുന്നതോടെ തംബുരുശ്രുതി ഉപയോഗിച്ചു് ഓരോരുത്തരും ഒറ്റക്കുതന്നെ പാടേണ്ടതാണു്. ശരീരം ശ്രുതിയിലേക്കു ലയിക്കുക എന്നാൽ എന്തെന്നുവിദ്യാർത്ഥികൾക്കു് അനുഭവപ്പെടുത്തുവാൻ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കണം. വർണ്ണം ആരംഭിക്കുന്നതിനു മുമ്പു ശ്രുതിലയത്തെക്കുറിച്ചു സാമാന്യമായ അറിവെങ്കിലും ലഭിക്കേണ്ടതാണു്.

സ്വാഭാവികമായ ശരീരം നിലനില്ക്കുന്ന ബാല്യകാലത്തിൽ തന്നെ വേണം അഭ്യസനം ആരംഭിക്കുവാൻ. പ്രഥമ പാഠങ്ങളം അഭ്യസിക്കാനുള്ള ക്ഷമയും ബാല്യത്തിലേ ഉണ്ടാകൂ.

പുതിയ പാഠങ്ങളം അഭ്യസിച്ചു മുന്നേറുന്നതു ക്രമാതെ ഹൃദിസ്ഥമായ പഴയ പാഠങ്ങളം പാടി ശ്രുതിലയം വളർത്തി ശരീരത്തെ മധുരമാക്കാൻ യത്നിക്കേണ്ടതാണു്. കഴിയുന്നതും കുറച്ചു ശക്തിമാത്രം ഉപയോഗിച്ചു് ഒരോ സ്വരസ്ഥാനവും പാടുവാൻ ശ്രമിക്കണം. നാദത്തിന്റെ പ്രകാശം ക്രമേണ കൂടുവരുകയുമരുതു്. ശരീരശക്തി എത്രമാത്രം ഉപേക്ഷിക്കുന്നുവോ അത്രയും ശ്രുതിലയം വർദ്ധിക്കുന്നതാണു്. ക്ലേശം ക്രമാതെ സ്വരം പുറപ്പെടുവിക്കുവാൻ കഴിയുന്നവനു മാത്രമേ ഒരു സ്വരത്തിൽ നിന്നു മറെറാന്നിലേക്കു ഏകക്ഷണത്തിൽ കടക്കാനും, വേണ്ടിവന്നാൽ ക്രമേണ കൂടുതൽ സമയം എടുത്തു് സ്വരങ്ങളുടെ ഇടയെ വ്യക്തമാക്കി ഓരോ സ്വരത്തിനും അതാതു രാഗച്ഛായ വരുത്തുവാനും കഴികയുള്ളു.

സ്വരസ്ഥാനത്തിനു മാറ്റം വരാതെ നാദത്തെ കഴിയുന്നതും ഒതുക്കുവാനും, ക്രമേണ പ്രകാശിച്ച ക്രമേണ നാദത്തെ വലുതാക്കാനും ശീലിക്കേണ്ടതാണു്. ഗാനത്തിൽ സംഗീതത്തിന്റെ പരപ്പുമാത്രം പോരാ, അക്ഷരത്തിൽ നിന്നും ശ്രുതിയിലേക്കു ഉയർന്നാൽ ആടുന്നപോലെ സഞ്ചരിച്ച സംഗീതത്തിന്റെ ആഴവും വ്യക്തമാക്കേണ്ടതുണ്ടു്. ഇന്നത്തെ ഗായകന്മാരിൽ മിക്കവർക്കും ശ്രുതിലയത്തെക്കുറിച്ചു പറയത്തക്ക അനുഭവം ഇല്ലാതെ സംഗീതത്തിന്റെ ആഴം കുറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

ശ്രുതിലയം ഉണ്ടായാൽ മാത്രമേ വേണ്ട വിധം 'അ'കാരം നാഭിയിൽ നിന്നും പുറപ്പെടുകയുള്ളൂ. മറ്റു അക്ഷരങ്ങളെപ്പോലെ 'അ' എന്നുച്ചരിക്കുവാൻ എല്ലാവർക്കും കഴിയും. നാഭിയിൽ നിന്നും പുറപ്പെടുന്ന 'അ' കാരത്തിൽ സ്വരങ്ങളും സാധകം ചെയ്താലേ ഉദ്ദേശിക്കുന്ന ഫലം സിദ്ധിക്കയുള്ളൂ. ശ്രുതിലയം വർദ്ധിക്കുന്ന സമയം നാദം പുറപ്പെടുന്നതു് നാഭിയിൽ നിന്നിണെന്നേ തോന്നുകയുള്ളൂ. കണ്ണുതെക്കുറിച്ചു ഓർക്കുകയില്ല.

ശരീരത്തിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതു നാഡീവ്യൂഹം (Nervoussystem) ആണല്ലോ. ശരീരശക്തിയെ എല്ലാം നിയന്ത്രിച്ചു കേന്ദ്രീകരിക്കാവുന്ന ഏകബിന്ദു നാഭിപ്രദേശത്തിലുള്ള 'മൂലാധാരം' മാത്രമാണു്. ശരീരശക്തിയെ നാഭിയിലേക്കു് ആകർഷിച്ചു കേന്ദ്രീകരിക്കാനുള്ള കഴിവു തന്നെയാണു ശരീരത്തിന്റെ ലാഘവം—സ്വാധീനം—എന്നെല്ലാം പറയുന്നതു്. ശരീരത്തിന്റെ വിവിധ അംശങ്ങൾക്കും കേന്ദ്രമായുള്ള ബന്ധത്തെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു ഒരുവന്റെ ആരോഗ്യം. കേന്ദ്രമായുള്ള ബന്ധം എത്രത്തോളം വളർത്താം എന്നതിനു അവസാനമില്ല. അന്നപാനാദികളാൽ ശരീരത്തെ ഏറെക്കുറെ നിയന്ത്രിക്കാമെങ്കിലും മനസ്സിന്റെ ഏകാഗ്രത വളർത്തുന്നതു കൊണ്ടു മാത്രമേ ആരോഗ്യത്തിന്റെ പ്രഥമപതനം വിട്ടു മുന്നേറുവാൻ കഴിയുള്ളൂ. ഗായകന്റെ മനസ്സു നാദത്തിൽ ലയിച്ചു ആസ്വാദനശക്തി (ഏകാഗ്രത) വർദ്ധിക്കുന്നതോടെ ശരീരത്തിനു് അയവു വർദ്ധിച്ചു നാഭിയിലേക്കുള്ള ആകർഷണം വർദ്ധിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കും.

നാഭിയിൽ നിന്നും നാഡി ശിരസ്സിലെത്തി അവിടെ നിന്നുംകണ്ണും ശ്വാസകോശം തുടങ്ങിയ നാദം പുറപ്പെടിക്കുന്ന അവയവങ്ങളായി ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. നാദരൂപത്തെ പ്രാപിക്കുന്നതു കണ്ണത്തിൽ വെച്ചാണെങ്കിലും നാഭിവരെയുള്ള നാഡീതന്തുക്കളാണു കണ്ണത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്നതു്. നാഭിമുതൽ ശിരസ്സുവരെയുള്ള ഭാഗം സ്വരത്തേയും, ശിരസ്സുമുതൽ കണ്ണും വരെയുള്ള അംശം അക്ഷരത്തേയും പുറപ്പെടിക്കുന്നു. നാഭിയിൽ നിന്നുദ്ഭവിച്ചു 'അ' കാരം മദ്ധ്യഭാഗത്തിൽ അ+ഉ = 'ഒ'കാരമായി മൂർദ്ധാവിൽ 'ഉം' (മ)കാരത്തോടുചേർന്നു് 'ഓം'കാരം—നാദരൂപം-വ്യക്തമായിത്തീർന്നു് അക്ഷരത്തോടുബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. വായുക്കളെ നാഭിയിലേക്കു ആകർഷിച്ചു കണ്ണത്തിനു സ്വാധീനത വളർത്തുന്നതിനാണു് 'അ'കാര സാധകം ചെയ്യുന്നതു്.

'അ'കാരസാധകത്താൽ നാഭിയും കണ്ണവുമായുള്ള ബന്ധംവളരുന്നതോടെ അക്ഷരം സ്വരത്തിലേക്കു ലയിച്ചു പുഷ്ടിപ്പെട്ടു മനോഹരമായിത്തീരുന്നു. ഗാനത്തിൽ ഓരോ അക്ഷരവും സ്വരമായി വികസിച്ചാൽ മാത്രമേ സാഹിത്യം നിർദ്ദേശിക്കുന്ന അർത്ഥത്തെ സംഗീതത്താൽ വിപുലമാക്കുവാൻ കഴികയുള്ളൂ.

മുൻലേഖനത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചപോലെ മനസ്സിനു ഉന്നതമായ ഒരു ഭാവനയിൽ (സത്ഭാവത്തിൽ) ലയം സിദ്ധിച്ചാൽ മാത്രമേ വേണ്ടവഴിയേ നാഭിയായി ബന്ധപ്പെട്ട കണ്ണത്തിനു സ്വാധീനവും മാധുര്യവും വർദ്ധിക്കുകയുള്ളൂ. കാമം, കോപം, ലോഭം തുടങ്ങിയ ചീത്തഭാവങ്ങളിൽ മനസ്സു ലയിക്കുന്നതായാൽ വായുവിന്റെഗതി നേരെ വിപരീതമായിത്തീർന്നു് നാഭിയായുള്ള ബന്ധം ക്ഷയിക്കുന്നതാണു്. മനോലയത്തെക്കുറിച്ചു തീരെ ഗൌനിക്കാതെ ഒരു ശാരീരിക വ്യായാമം മാത്രമായി. 'അ'കാര സാധകം ചെയ്യു് മനസ്സിന്റെ അധോ

മണ്ഡത്തിലൂടെ നാഭിയുമായി ബന്ധം വള
ത്തിയവരും വളരെയുണ്ട്. ഇവരുടെ ശാരീ
രത്തിനു സ്വാധീനവും മാധുര്യവും കുറയും.
വളരെ ക്ലേശിച്ചു പാടുന്നതായി തോന്നും.
ശാരീരത്തിൽ ഉം, ൻ തുടങ്ങിയ അനുനാ
സികത്തിനു പ്രകാശം ഉണ്ടായിരിക്കയില്ല.
ശരിയായ വഴിയേ ലയം സിദ്ധിക്കുമ്പോൾ
ആദ്യമായി അനുനാസികത്തിനു തെളിമ
ലഭിച്ചതിനു ശേഷമാണു്. 'അ' കാരം
നാഭിയിൽ നിന്നും പുറപ്പെടുന്നതു്. ഇപ്ര

ഹിന്ദി_മലയാളം കോശ്
വില ക. 4.
റെഡ്യാർ പ്രസ്സ്, തിരുവനന്തപുരം.

കാരം 'അ'കാരം പുറപ്പെടിക്കുവാൻ കഴി
ഞ്ഞാലേ ശാരീരത്തിൽ നാദത്തിന്റെ എ
ല്ലാ വണ്ണങ്ങളും വ്യക്തമാകയുള്ളു. ആയ
തിനാൽ ആദ്യസനത്തിനൊ കലാപ്രകട
നത്തിനൊ ഒരുമ്പെടുന്ന ഏതൊരു കലാ
കാരനും, ശരിയായ വഴിയേ ലയം സിദ്ധി
ക്കുവാൻ, കലകഠിക്കു് ഈശ്വരീയമായ
ദിവ്യതപത്തെ കല്പിച്ചു മനസ്സിനു് ഉന്നത
നിലയെ കൈവരുത്തേണ്ടതാണു്. മന
സ്സിന്റെ ഉന്നതനിലയിൽ കൂടി മാത്രമേ
ശരീരത്തെ വ്യക്തിതപത്തിനു (ബോധത്തി
നു) അധീനമാക്കുവാൻ കഴികയുള്ളു. എ
ന്ന പരമാർത്ഥത്തെ നാം വിസ്മരിക്കരുതു്.

ശ്രുതിലയം സിദ്ധിച്ചവരുടെ ഗാനം.
നാഭി, ഹൃദയം, കണ്ഠം, രസന എന്ന,
സ്ഥാനങ്ങളം തട്ടി പുറപ്പെട്ടുന്നുവെന്നു
പൂർവികന്മാർ പറയുന്നു. ആസ്വാദന
ത്താൽ ഹൃദയമലിഞ്ഞു നാഭിയിൽനിന്നും
വായു ഉത്ഭവിച്ചു കണ്ഠത്തിൽ നാദരൂപ
ത്തെ പ്രാപിക്കുകയും രസനയാൽ മറ്റു
ള്ളവർക്കു മനസ്സിലാകത്തക്കവണ്ണം വ്യക്ത
മാക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു.

സംഗീതശാസ്ത്രം-നാദഭാഷ —പഠിച്ച
വരെയെല്ലാം സംഗീതകലാകാരന്മാരെന്നു
പറയാമോ? വ്യാകരണം അറിഞ്ഞവരെ
ല്ലാം സാഹിത്യകാരന്മാരാകുമോ? പഠിച്ച
ശാസ്ത്രവും കൊണ്ടു ലക്ഷ്യത്തിലേക്കു—ശ്രു
തിയിലേക്കു—എത്രയും ലയിക്കുന്നുവോ
അത്രമാത്രമേ അതു സംഗീതമായിത്തീരു
ന്നുള്ളു—കലയായിത്തീരുന്നുള്ളു.

ആവശ്യമുണ്ടു്.
സിനിമായിൽ ആക്ട് ചെയ്യുന്നതിനു് ആഗ്രഹമുള്ള
യുവതീയുവാക്കന്മാരെ ആവശ്യമുണ്ടു്.
വിവരങ്ങൾക്കു് ഇംഗ്ലീഷിൽ എഴുതുക.
USHA T. Co.,
P. B. 62. A.
DELHI.

ശാന്തിയിൽ ലയിച്ചാലും.

തിരുപുറം, എം. കൃഷ്ണപിള്ള.

ആരുടെ നിശ്വാസത്താലാഷ്ടഭാരതത്തിന്റെ
വാരുറ്റ സംസ്കാരത്തിൽ വെൺകൊടി പറപ്പിച്ചു,
ആരുടെയാത്മീകചിന്തകളെത്തീടാത്ത-
താരണഗേഹത്തിങ്കലയ്യന്റെ കുടിലിങ്കൽ,
ആരുടെ നിറംചേർന്ന ഭാവനാമരീചിക
മേരുശൃംഗത്തെ സ്പർശിച്ചു,ണർത്തീകുമാരിയെ,
ആരുടെയന്ത്യാന്തമാം സാഹിതീസേവയിന്ന-
മറബിക്കടലോറം തുടരുന്നവിശ്രമം,
ആരുടെ മുരളികൻ പ്രേമസംഗീതമിന്ന-
മ്മാലേയവനങ്ങളിൽ പൂങ്കിളി പകർത്തുന്നു,
അമ്മഹാകവിയുള്ളൂരെന്നേയ്ക്കുമായിപ്പിരി-
ഞ്ഞാഹന്ത! യനാഥമായ് കൈരളീനിലയനം.
തെന്തെന്നലിങ്കൽ നിന്നീവാത്ത കേട്ടടൻ തെങ്ങിൻ-
തോപ്പുകൾ നടുങ്ങിപ്പോയ്, ശാഖികൾ തെഴ്ടി പ്പോയി.
തൂവെള്ളിപ്പൂമാലകൾ പൊട്ടിച്ചു കണ്ണീർക്കണം
തൂവിയ് "തരംഗിണി"യാഴിയിൽ മുങ്ങിപ്പോയി.
കാർമുകിൽക്കൊടി പൊക്കി സഹ്യനീത്തീരാ ദുഃഖ-
മാചരിച്ചചഞ്ചലൻ ചലിച്ചാനൽപ്പൂടിനാൽ.
"പിംഗള" സ്സുവിയാന്ന "കണ്ണുകിഷ്ണങ്ങളും,"
മംഗള "താരഹാര രത്നമാലയും" മാറി,
തിങ്ങിട്ടമഴിങ്കൽ നമ്രമാം മുഖത്തോട്ടം,
കണ്ണുനീരടരുന്ന തന്മിഴിയിണയോടും,
മഞ്ഞളുകരങ്ങളിൽ തുംഗഭംഗിയും "മണി-
മഞ്ജൂഷ"യേന്തി "ദീപാവലിതൻ" മുന്നിലായി,
കൈരളിയതാ മധുമഞ്ജരി തൂവിത്തൂവി-
യമ്മഹാനൊരു "നേഴ്ച്ച" നേരുന്ന ശാന്തികായി.
പുൽക്കൊടിത്തുമ്പിൽ ധ്വനികാവ്യങ്ങൾ വായിച്ചവൻ,
ചെറാമൺകുടിലിങ്കൽ ചൈതന്യം ദർശിച്ചവൻ
ആർഷഭാരതോജ്ജ്വലതിലക്ഷ്യമാന്ത്രവൻ, ദിവ്യ-
ഭാർഗ്ഗവക്ഷേത്രശില്പം പണിഞ്ഞ കലാശില്പി,
ചിന്തതന്നാഴത്തിങ്കൽ നിന്നു ഭാവനാഹീര-
സഞ്ചയം വിശ്വത്തിന്നു കാഴ്ചവച്ചവൻ, ധന്യൻ.
നിന്നുപോയല്പിവ്യപുംസ്സോകിലം പൊഴിച്ചതാം
മംഗലഗാനം, സാന്ദ്രസംഗീതമന്ദ്രധ്വനം
നശ്വരനീഡംവിട്ട്, കർമ്മസമ്പൂർത്തിയാകും,
പൊൻചിറകടിച്ചുനീ, നിർവ്വാണലക്ഷ്യം തേടി
വിസ്മൃതിയിലായസ്സിൽ സസ്മിതം പറന്നാലും,
ശാന്തിയിൽ ലയിച്ചാലും! മോഹനവിഹംഗമേ!

കടംകെ.

എം. എസ്. ദാസൻ, ഏറുമാന്തുർ.

(ഓമനക്കുട്ടൻ.)

വിത്തലാഭമാകും പ്രതാപത്താൽ
മത്തരാകുന്നു മാനുഷർ!
"വിത്ത"മെന്ന രണ്ടക്ഷരത്തിനായ്
ചത്തിടാനും തയ്യാറുതാൻ!
"സത്യ"മെന്നതിൻ പട്ടടതീർപ്പു
നിത്യമീ ധനലാലസം
മാനുഷർ തങ്ങളിൽ വഴക്കിട്ട
താനെ ജീവൻ കളയുന്നു.
വക്രബുദ്ധിയിലൂടെ മാനുഷർ
ചക്രമെത്രയോ നേടുന്നു!
എന്തുക്രൂരത കാട്ടിടുവാനു-
മന്തരംഗം തയ്യാറുതാൻ.
ആരുമില്ല "കൊല" നടക്കിലും
പേരുപോലുമേ തേടുവാൻ.
പാരതന്ത്ര്യവിജയസൂചക-
ഭേരിയെങ്ങുമേ കേട്ടിടാം.
ക്രൂരതേ! തവചെങ്കൊടിക്രൂര
മാരിവില്ലുപോലംബരേ
ലാലസിക്കുന്നധഃപതനത്തിൻ
ചാലുപോലെ നിരന്തരം!
എന്തുകഷ്ടമീ ധാത്രിയിൽനിന്നു
ശാന്തിയെങ്ങോ മറഞ്ഞുപോയ്...

സമുദായം തന്നെ.

തുണ്ടത്തിൽ കൃഷ്ണപ്രസാദ്.

"ഏയ്—"

എന്നെ വിളിച്ചതാരാണെന്നു ഞാൻ തിരിഞ്ഞുനോക്കി. ആ വീട്ടിന്റെ മുമ്പിൽ ഒരു പതിനെട്ടു വയസ്സുകാരി പെണ്ണ് എന്നെ നോക്കി ചിരിച്ചുകൊണ്ടു നില്ക്കുന്നു! എനിക്കത്ഭുതം തോന്നി. അപരിചിതനായ എന്നെ പേരെടുത്തു "ഏയ്—" എന്നു വിളിച്ചതിൽ

ഇതിനുമുമ്പു് ഞാൻ ആ നാട്ടിൽ പോയിട്ടില്ല. എങ്ങും ഇതിനുമുമ്പു് ആ പെണ്ണിനെ കണ്ടിട്ടുമില്ല. അങ്ങനെയിരിക്കെ എന്റെ പേരു് അവൾക്കെങ്ങനെ മനസ്സിലായി? ആവൊ, എനിക്കു നിശ്ചയമില്ല.

അപരിചിതനായ ഞാൻ ആ പെണ്ണിനെ അങ്ങനെ നോക്കിനില്ക്കുന്നതു ശരിയല്ല. ആരുടെ കണ്ണുകളേയും ആകർഷിക്കത്തക്ക സൌന്ദര്യം. അതിനു മാറ്റുകൂട്ടുന്ന താരുണ്യം. പരമാർത്ഥത്തിൽ അവളെ അങ്ങനെ നോക്കിനില്ക്കുവാനെനിക്കു വലിയ സന്തോഷമുണ്ടു്. വല്ലവരും വന്നു കണ്ടാലവർ എന്റെ "മുതുകു് കളമാക്കില്ലെ" എന്ന ഒരു ഭയം. ഞാൻ നടന്നു. നടക്കുന്നതു കണ്ടവൾ വീണ്ടും വിളിച്ചു.

"ഏയ്—"

ഞാൻ തിരിഞ്ഞുനോക്കിയില്ല. ആഗ്രഹമില്ലാഞ്ഞിട്ടല്ല. ദേഹരക്ഷയെ ഓർത്തു്. ഞാൻ വളരെ സാവധാനത്തിലാണു് നടന്നതു്. മറെറാരുവിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ എന്റെ കാലുകൾ ദ്രുതഗതിയിൽ ചലിക്കുവാൻ ഹൃദയമനുവദിച്ചില്ല. ഒരര ഫർലോങ്ങു ചെന്നപ്പോൾ എനിക്കൊരു മോഹം. വേറൊന്നുമല്ല. ഒന്നു തിരിഞ്ഞുനോക്കണമെന്നു്! അന്തസ്സും, ആഭിജാത്യവുമുള്ള കുടുംബക്കാരനായ ഞാൻ വഴിയിൽ കാണുന്ന പെണ്ണിനെ നോക്കിനില്ക്കുന്നതു് പോരായ്മയല്ലേ? പ്രത്യേകിച്ചു് അവളേതു തരക്കാരിയാണെന്നു് അറിവില്ലാത്ത നിലയ്ക്കു്. ഞാൻ രണ്ടുഫർലോങ്ങു ദൂരം നടന്നപ്പോൾ ആരൊ പിന്നിൽനിന്നു് ഓടിവരുന്ന ശബ്ദം. ആ പെണ്ണുതന്നെ ആയിരിക്കും. അവൾക്കെന്നെ തല്ലു കൊള്ളിക്കണമെന്നു നിർബ്ബന്ധമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നു. അല്ലെങ്കിൽ ചുമ്മാ വഴീക്കൂടിപ്പോവുന്ന എന്നെ വിളിക്കേണ്ടാവശ്യമുണ്ടോ? ഞാനാരോഗ്യരക്ഷയ്ക്കുവേണ്ടി നടക്കുമ്പോൾ അവളോടിവരുന്നു!

ഈ ഒരു ചടങ്ങു് ഒരു നാട്ടിലും ഇതിനുമുമ്പുണ്ടായതായിട്ടു കേട്ടിട്ടില്ല. വഴിയിൽ ക്രൂടിപ്പോകുന്ന പുരുഷന്മാരെ ഓടിച്ചിട്ടു പിടിക്കുക—ഇതും സ്ത്രീസ്വാതന്ത്ര്യത്തിൽ പെടുമോ? ആവൊ?

അവളേതുവിധത്തിലെങ്കിലും എന്നെ തല്ലുകൊള്ളിക്കുമെന്നു തീരുമാനിച്ചിറങ്ങിയിരിക്കുന്ന മട്ടാണു്. ആരെന്നെ തല്ലാൻ വന്നാലും ഞാനുള്ള കായ്വും പറയും.

"എന്റെ ചേട്ടാ. ഞാൻ നിരപരാധിയാണു്. ഈ പെണ്ണെന്നെ ഓടിച്ചിട്ടു പിടിച്ചതാണു്. എന്നെ തല്ലണമെന്നു ചേട്ടനു നിർബ്ബന്ധമാണെങ്കിൽ ആദ്യം കുറച്ചു ചോറുതരൂ. ഊണു കഴിച്ചിട്ടു രണ്ടടിവെച്ചുതരാം."

അല്ല, നല്ല പെണ്ണിനുവേണ്ടി തല്ലുകൊള്ളാനും കുറച്ചൊക്കെ ഭാഗ്യം വേണം. എനിക്കു നല്ലകാലമാണെന്ന് ഇന്നലെ കണിയാൻ പറഞ്ഞതു് ഈ തല്ലുദ്ദേശിച്ചായിരിക്കുമോ?

"ഏയ് ഒന്നു്....." എന്നെ വിളിക്കുന്നു! തിരിഞ്ഞുനോക്കുകയില്ലെന്നു് മുമ്പു് തീരുമാനിച്ചെങ്കിലും, ഞാനറിയാതെ ഒന്നു തിരിഞ്ഞുപോയി. ഒരു നല്ല പെണ്ണു് പുറകിൽ നടന്നു വിളിച്ചാൽ എത്രനേരം തിരിഞ്ഞുനോക്കാതിരിക്കും? നമ്മളൊക്കെ മനുഷ്യരല്ലെ?

ഹാവു! ഈശ്വരൻ രക്ഷിച്ചു! അവളല്ല! എട്ടുപത്തുവയസ്സുള്ള ഒരു പയ്യൻ. അവന്റെ മുഖം കണ്ടാലൊരു ചവിട്ടുകൊട്ടുക്കാൻ തോന്നും!

"ഏയ്...നിങ്ങളോടൊന്നമ്മ അങ്ങോട്ടു വരാൻ പറഞ്ഞു" ആ ചെക്കൻ ഏങ്ങിവലിഞ്ഞുപറഞ്ഞു. ഞാൻ ചോദിച്ചു:

"അമ്മ എവിടെ?"

"വീട്ടില്"

"വീടേതാ?"

"ഓ, അതാ..." അവൻ ആ പെണ്ണു നിന്നിരുന്ന വീടു ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചു.

"നിന്റെ അമ്മയാണോ, ആ പടിക്കൽ നിന്നിരുന്നതു്?" ഇത്രയും മുതിർന്ന മകനുണ്ടാകുവാനുള്ള പ്രായം അവൾക്കില്ലെന്നെനിക്കറിയാം. അവനും അവളും തമ്മിലുള്ള ബന്ധമെന്താണെന്നറിയാൻ വേണ്ടി ചോദിച്ചെന്നുമാത്രം.

"അതു് ചേച്ച്യാ"

"പിന്നെ അമ്മ?"

"അമ്മ പാടില്ലാണ്ടു് കെടക്കാ"

"എന്തിനാ, എന്നെ കാണണമെന്നു പറഞ്ഞോ?"

"അതെനിക്കറിഞ്ഞൂടാ"

"ഞാൻ നിന്റെ അമ്മെ അറിയില്ലല്ലൊ"

"ഒച്ചെന്നമ്മോട്ടു് ചേച്ചി പറഞ്ഞു"

"എടാ, ചെക്കാ, നിന്റെ ചേച്ചിക്കു് തിന്നിട്ടിരിക്കാൻ പാടില്ലാത്ത മണ്ണാണു്. അവൾക്കെന്നെ കണ്ടപ്പോൾ മിന്നൽപ്രണയമുണ്ടായിരിക്കണം. നീ ചെന്നാ 'കരുതംകെട്ടതിന്നു്' രണ്ടു ചവിട്ടെങ്കിലും കൊട്ടുക്കു" എന്നു പറയേണ്ടതായിരുന്നു പക്ഷെ, ഞാനങ്ങിനെ പറഞ്ഞില്ല.

എന്തുതന്നെയായാലും പോകാമെന്നുതന്നെ ഞാൻ തീരുമാനിച്ചു. തല്ലുകൊള്ളില്ലെന്ന ധൈര്യം കൊണ്ടല്ലാ. കൊള്ളാമെന്ന ധൈര്യത്തിൽ.

ആ വീടിനെ ചുറ്റിപ്പറ്റി കുറച്ചു ചെറുപ്പക്കാരു നടക്കുന്നുണ്ടു്. അവരുടെ പ്രായത്തിന്റെ കൊഴുപ്പുകൊണ്ടാണെന്നു ഞാൻ തീരുമാനിച്ചു. അവരെ "മയിൻഡ്" ചെയ്യാതെ സപ്പം ഗൌരവത്തിൽ ഞാൻ ആ വീട്ടിലേക്കു കയറിപ്പോയി. അവർ എന്റെ ഭാഗ്യത്തിൽ കലികൊണ്ടു ശപിച്ചിരിക്കണം.

അവനൊരു മറിയിൽ കയറുകട്ടിലിൽ കിടന്നനങ്ങിയിരുന്ന തുണിക്കെട്ടിന്റെയടുത്തു് എന്നെക്കൊണ്ടുപോയി നിറുത്തി. അതാണത്രെ, അവന്റെ അമ്മ.

"എന്താ കൃഷ്ണപ്പാ,...അറിയില്ലാല്ലെ?" ആ തുണിക്കെട്ടിന്റെ ഉള്ളിൽനിന്നൊരു ശബ്ദമുയർന്നു. ആ ശബ്ദത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥയെ പെട്ടെന്നെനിക്കു് ഓർമ്മവന്നു. മാധവിഅമ്മ. അവരെന്റെ നാട്ടുകാരിയാണു്. എന്റെ വീട്ടിന്നടുത്തായിരുന്നു താമസിച്ചിരുന്നതു്. അവരെന്റെ വീട്ടിൽ സാധാരണ വരാറുണ്ടു്. 'പാവം!'—അതാണവരെക്കുറിച്ചു പൊതുവെയുള്ള അഭിപ്രായം.

ഒരുകൊല്ലം മുമ്പവർ താമസിച്ചിരുന്ന പുരയിടത്തിൽ നിന്നതിന്റെ ഉടമസ്ഥൻ കുടിയിറക്കി. അയാളവിടത്തെ കാൺഗ്രസ്സ് പ്രസിഡണ്ടാണു്! അന്നും ഇന്നും. അവരുടെ കഷ്ടതകണ്ടു് ഞങ്ങളെല്ലാം അവ ഗാന്ധിഭഗവതനോടു പറഞ്ഞു:-"ആ സാധുക്കളെ യാതൊരു കാരണവും പറയാതെ കുടിയിറക്കുന്നതു ശരിയല്ലെന്നു്. പക്ഷെ, അയാളതു ക്ഷന്തവ്യമാക്കിയില്ല. ആ കുടിയിറക്കലിനു് അയാളെ പ്രേരിപ്പിച്ചതാണെന്നു പിന്നീടു ഞങ്ങൾക്കു മനസ്സിലായി.....

ഒരുനാൾ രാത്രി മാധവിയമ്മയും മക്കളും ആ ഗ്രാമത്തിൽ നിന്നന്തർദ്ധാനംചെയ്തു. അതിൽ പിന്നീടു ഞാനവരെ ആദ്യമായിട്ടു കാണുന്നതിന്നാണു്.

അവരുടെ ദുരിതമയമായ ജീവിതം അവരെനിക്കു വിവരിച്ചതന്നു. ഒരു ഗ്രാൻഡ്സ്കൂൾ വാദ്ധ്യാരായ ഞാനെന്തുചെയ്യാനാണു്? അരഡസൻ കുഞ്ഞുങ്ങളും ഒരു ശ്രീമതിയും എന്റെ വീട്ടിലുണ്ടു്. അമ്മയും, പെങ്ങൾക്കും, അനുജനും വല്ലതും കൊടുത്തില്ലെങ്കിലവർ എന്റെ വീട്ടിന്നുമുമ്പിൽ നിരാഹാരസത്യാഗ്രഹം തുടങ്ങുവാൻക്രടി മടിക്കില്ല. ഉരുളചെന്ന മട്ടളത്തോടു പരാതി പറയുകയാണെന്നാസാധു മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ലെന്നു തോന്നുന്നു.

പട്ടിണിമൂത്തപ്പോൾ അവരുടെ മൂത്തമകൻ മിലിറ്ററിയിൽ ചേർന്നതു്. അവരുടെ നല്ലകാലത്തിന്റെ വലുപ്പംകൊണ്ടു അവൻ രണ്ടുകൊല്ലം കഴിഞ്ഞപ്പോളേയ്ക്കും, സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ നിലനില്പിനു വേണ്ടി ഹോമിക്കപ്പെട്ടു. അതിനു കിട്ടിയ പ്രതിഫലം കൊണ്ടാണത്രെ, ആ പുരയിടം വാങ്ങിയതു്.

ആ പെണ്ണു വാതുക്കൽ വന്നു നില്ക്കുന്നുണ്ടു്. അവളുടെ കരുക്കിൽ ഞാൻ അകപ്പെട്ടുവെന്ന ഒരു തള്ളിച്ച അതു മുഖത്തില്ല, എന്നൊരു സംശയം. ആ ചെക്കൻ ചൊറിമാന്തികരങ്ങിനെപ്പോലെ ഇളിച്ചുകൊണ്ടു സപ്പല്പമകലെ ഇരിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. എനിക്കവിടെ നില്ക്കുന്നതെന്തുകൊണ്ടോ, സുഖകരമായി തോന്നിയില്ല. ഞാൻ ചോദിച്ചു.

"അപ്പോഴെങ്ങിനെ കഴിയുന്നു?"

"ഓ, അങ്ങിനെ ഇങ്ങിനെ കഴിയുന്നു." ആ തള്ള തെല്ല വിഷമതയോടെ പറഞ്ഞു. ആ ചോദ്യം ചോദിക്കേണ്ടിയിരുന്നില്ലെന്നെനിക്കു തോന്നി. ആ മറുപടിയിൽനിന്നതു് അവരെ വേദനിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു വ്യക്തമാവുകയും ചെയ്തു. അല്ലെങ്കിൽ "അങ്ങിനെ ഇങ്ങിനെ എങ്ങിനെ കഴിഞ്ഞുകൂടും" എന്നു ഞാൻ ചോദിക്കുമായിരുന്നു. സപ്പല്പംകൂടി ചിന്തിച്ചപ്പോൾ അങ്ങിനെ ഇങ്ങിനെ എങ്ങിനെയാണെന്നെനിക്കു മനസ്സിലായി. അതോടെ ഒരു സെക്കണ്ടു നേരത്തെ അവിട്ടം വിടണമെന്നും എനിക്കു തോന്നി. അരി മേടിക്കുവാൻ ഒരാളോടു വാങ്ങിയ പത്തുറുപ്പികയിൽനിന്നു് അഞ്ചുരൂപ അവൾക്കു കൊടുത്തിട്ടു പറഞ്ഞു:

"ഞാൻ പോട്ടെ. ഈ പയ്യനെ സ്കൂളിൽ പറഞ്ഞയയ്ക്കണം. അവനെങ്കിലും പഠിച്ചു നേരെയാവട്ടെ" ഇപ്പോളാ ചെക്കനു വളവൊന്നുമുണ്ടായിട്ടല്ലാ, 'നേരെയാവട്ടെ' എന്നു ഞാൻ പറഞ്ഞതു്. അവരുടെ അഭ്യുദയത്തിൽ എനിക്കൽപ്പമുണ്ടെന്നറിയിക്കാൻവേണ്ടി പറഞ്ഞതാണു്.

"പടിപ്പിക്കണമെന്നു മോഹോണ്ടു്. ഇപ്പൊ സ്കൂളിലഞ്ചാം ക്ലാസ്സിലാ പഠിക്കണെ."

"ങ്ങ, എന്നാ ഞാനെറങ്ങട്ടെ"

"നാളെപ്പോയാമതി. വാവലിനു വാവലുവരുന്നവന്നാലങ്ങേക്കൊന്നുത്തും തുങ്ങിക്കോ. അല്ലാണ്ടെന്താ"

മുനി.

വി. ചന്ദ്രശേഖരൻ, ഒല്ലൂർ.

"മുനി!" അതാണു് സഹപാഠികളുടെ ഇടയിൽ അവനുള്ള ഓമനപ്പേരു്. വാസ്തവത്തിൽ അവൻ സദാ ഒരു മുനിയെപ്പോലെ മൌനിയായിരിക്കും. മണിയടിക്കുന്നതുവരെ അവനെ സ്കൂളിലെങ്ങും കാണുകയില്ല; മണിയടിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ കാണാം പുസ്തകത്തിൽ മുഖംപൂഴ്ത്തിയായി ക്ലാസിന്റെ ഒഴിഞ്ഞ കോണിലായി അവൻ ഇരിക്കുന്നതു്. അവൻ വല്ലവരോടും സംസാരിച്ചു കാണുക എന്നതു് അപൂർവ്വമാണു്. അഥവാ വല്ലവരും അതിനായി അവനെ സമീപിച്ചാൽതന്നെ വല്ലതും രണ്ടുമൂന്നു വാക്കുകൊണ്ടു് അവൻ സംഭാഷണം അവസാനിപ്പിക്കും. അവന്റെ ഓരോ വാക്കും, പ്രവൃത്തിയും എന്തെന്നില്ലാത്ത വിനയത്തോടും ആശങ്കയോടും കൂടിയാണു പുറത്തുവരിക. അവ ഓരോന്നും ലോകപരിചയംവന്ന ഒരു വൈരാഗിയുടേതിന്റെയെന്ന പ്രതീതി നമ്മിൽ ജനിപ്പിക്കത്തക്ക ശക്തിയുള്ളവയായിരിക്കും.

ദാരിദ്ര്യത്തിന്റെ തീച്ചൂളയിൽക്കിടന്നു അപാരവേദനയനുഭവിക്കുന്ന ഒരു കുടുംബത്തിലെ അംഗമാണു് അവൻ. വാതരോഗം പിടിപ്പെട്ടു് കൈകാൽ വശംവദനാകാതെ ജീവിത മരണങ്ങൾക്കിടയിൽക്കിടന്നു യാതനാഭരിതമായ ജീവിതഭാരത്തെ തള്ളിയുന്തിക്കഴിക്കുന്ന ഒരു പിതാവു്! ഉഗ്രസ്ഥമായ വ്യസനത്തിന്റേയും ദാരിദ്ര്യത്തിന്റേയും ഘോരഘോരാഘാതമേറ്റിട്ടും, സദ്ഗർത്തുസന്താനങ്ങളിലുള്ള അ

"ഓ, എനിക്കിന്നു പോയിട്ടത്യാവശ്യമുണ്ടു്. ഇനി ഒരു ദിവസമിരുന്നോളാം."

മുറത്തു സ്വാർത്ഥത്തിൽനിന്നുള്ള കത്തു പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടൊരു നായ് കിടന്നു ശ്വാസം വലിക്കുന്നുണ്ടു്. എനിക്കൊരു സംശയം. അമ്പലക്കാളകളെപ്പോലെ ചുറിനടക്കുന്ന ആ കഴുവേറികളെന്നെ തല്ലാൻ കാത്തുനില്ക്കുകയാണോ? ഞാൻ ധൈര്യമവലംബിച്ചു പുറത്തേയ്ക്കിറങ്ങി നടന്നു. അവരെന്തു വിചാരിച്ചിരിക്കും? ചിലകാരണവന്മാർ മുറുമുറുക്കുന്നതുഞാൻ കേട്ടു.

"നശിച്ച ജാതി!"

ചില മുഗ്ദ്ധകൾ ഉളിഞ്ഞെങ്കിലും എന്നെ നോക്കി. അവരുടെ മുമ്പിൽ ഞാനൊരപരാധിയാണെന്നു് എനിക്കു തോന്നി. ഞാൻ വേഗം നടന്നു കുറച്ചകലെ ചെന്നു തിരിഞ്ഞുനോക്കിയപ്പോഴും ആ അമ്പലക്കാളകൾ അവിടെത്തന്നെ നില്ക്കുന്നതുകണ്ടു.

ഇതിനൊക്കെ ആരാണുത്തരവാദി? ഞാനെന്നോടുതന്നെ ചോദിച്ചു. ഉത്തരക്ഷണത്തിൽ ഒരു മറുപടി എന്റെ അന്തരംഗത്തിൽ തത്തിക്കളിച്ചു.

"ഇന്നത്തെ സാമൂഹ്യവ്യവസ്ഥ!"

പരസ്നേഹംകൊണ്ടുമാത്രം അറുപോകാതിരിക്കുന്ന ജീവിതതന്തുവോടുകൂടിയ അസ്ഥിപഞ്ജരയായ ഒരു മാതാവു്. ഇവരുടെ യാതനാമയമായ ജീവിതത്തിൽനിന്നു സർവാരിഷ്ടങ്ങളും ഉടലെടുത്തതെന്നു തോന്നുമാറു ചൊറിയിലും ചിരങ്ങിലും മുങ്ങിയ രണ്ടുമൂന്നു സഹോദരീസഹോദരന്മാർ! ഇവരാണു് അവന്റെ കുടുംബാംഗങ്ങൾ.

അവന്റെ കുടുംബത്തിന്റെ താങ്ങും തണലും അവൻ തന്നെയാണു്. അവനതറിയാം; അതിനായി പാടുപെടുന്നുമുണ്ടു്. സ്കൂൾസമയം ഒഴിവാക്കി അവൻ അടുത്തൊരു സ്ഥലത്തു നെയ്ത്തിനു പോകുന്നുണ്ടു്. അതു് അതിനടുത്തു താമസിക്കുന്ന ഒരു മേസ്തിരിയുടെ ദയകൊണ്ടാണു്. അങ്ങനെ അവനു ദിവസത്തിൽ എട്ടുപത്തണ സമ്പാദിക്കുവാൻ കഴിയും. അതുകൊണ്ടാണു് ആ കുടുംബം പട്ടിണിയും പരിവട്ടവുമായി കഴിഞ്ഞുപോരുന്നതു്.

അവന്റെ ബാല്യകാലത്തിലെ ആനന്ദപൂർണ്ണമായ ദിവസങ്ങളെപ്പറ്റി അവൻ സ്മരിക്കാറുണ്ടു്. അന്നു് അവന്റെ അച്ഛൻ അടുത്തൊരു മില്ലിലെ ഗുമസ്ഥനായിരുന്നു. അതിൽനിന്നുള്ള 'വരായ'കൊണ്ടു് ആ കുടുംബം ഒരുവിധം മാന്യമായ രീതിയിൽ കഴിഞ്ഞുവന്നിരുന്നു. എന്തിനും അന്നവക്കു വിഷമിക്കേണ്ടിയിരുന്നില്ല. ആ കൊച്ചുവീടു് അന്നു് ആനന്ദത്തിന്റേയും സംതൃപ്തിയുടേയും കേളീരംഗമായിരുന്നു.

ഇങ്ങനെയുള്ള ഒരു സുവർണ്ണദശയിലാണു് അവൻ സ്കൂളിൽ പോയിത്തുടങ്ങിയതു്. ചൊറുചൊറുക്കിലും ബുദ്ധിശക്തിയിലും അവനെ കവച്ചുവെക്കത്തക്കവർ ആരും അവന്റെ ക്ലാസിലുണ്ടായിരുന്നില്ല. ഗുരുനാഥന്മാക്കെല്ലാം അന്നവനെ വലിയ കാര്യമായിരുന്നു. അവരെല്ലാം അവനെ പുകഴ്ത്തിപ്പറയുകസാധാരണമാണു്. അവനു കൂട്ടുകാർ വർദ്ധിച്ചുവന്നു. അവക്കെല്ലാം അവനെ വലിയ കാര്യവും ബഹുമാനവുമായിരുന്നു. അവനായിരുന്നു അവരുടെയെല്ലാം തലവൻ. നാലാം ക്ലാസിലും ഏഴാംക്ലാസിലും അവനു സ്കോളർഷിപ്പു കിട്ടി. അവനുണ്ടായ സന്തോഷത്തിന്നതിരില്ല. ഗുരുനാഥന്മാരും കൂട്ടുകാരും അവനെ അത്യുച്ചൈസ്തരം പുകഴ്ത്തി. അങ്ങനെ സന്തോഷപൂർണ്ണവും സമ്മോഹനവുമായ ഒരു വിദ്യാലയജീവിതത്തിൽ അവൻ മുഴുകിയായി ജീവിച്ചുവന്നു.

ഇതിനിടയ്ക്കാണു് ആ വമ്പിച്ച അനിഷ്ടസംഭവം നേരിട്ടതു്. അവന്റെ പിതാവു കലശലായ വാതരോഗം പിടിപെട്ടു കിടപ്പിലായി. പല വൈദ്യങ്ങളും ചെയ്തുനോക്കി. പക്ഷെ ഒരു ഫലവുമുണ്ടായില്ല. ആ സാധു എന്നെന്നേക്കുമായി രോഗശയ്യയെ പ്രാപിച്ചു. അതോടുകൂടി അവരുടെ കുടുംബം ദാരിദ്ര്യസാഗരത്തിൽക്കിടന്നു മുങ്ങിപ്പൊങ്ങുവാൻ തുടങ്ങി. അങ്ങനെ അവൻ ചെറുപ്പംമുതലേ നട്ടെല്ലു വളയത്തക്കവണ്ണം വേലയെടുക്കുവാൻ നിർബന്ധിതനായി. അവൻ തന്റെ വിദ്യാലയജീവിതത്തോടൊപ്പം നെയ്ത്തുകമ്പിനിയിൽ വേലക്കു പോയിത്തുടങ്ങി.

അവനറിയാമായിരുന്നു തന്റെ കുടുംബസ്ഥിതിയും ദാരിദ്ര്യവും തമ്മിൽ പൊരുത്തമുണ്ടാകുകയില്ലെന്നു്. പക്ഷേ, അവന്റെ അതിയായ വിദ്യാഭ്യുഷ്ണ അവനെ സകല പ്രതിബന്ധങ്ങളേയും തട്ടിനീക്കി മുന്നോട്ടുപോകുവാൻ ബദ്ധകങ്കണനാക്കി. സ്കോളർഷിപ്പുണ്ടെന്നുള്ളതു് അവനു് ആശ്വാസകരമായിരുന്നു. എങ്കിലും ദാരിദ്ര്യവുമായി അനവരതം പടവെട്ടിയാണു് അവൻ തന്റെ വിദ്യാഭ്യാസം തുടർന്നുപോന്നതു്. 'അരിമണിയൊന്നു കൊറിക്കാനില്ല,

തരിവളയിട്ട കിലുക്കാൻ മോഹം.' അയൽപക്കത്തെ ഒരു ധനാഢ്യൻ അവന്റെ ഈ സംരംഭത്തെ പുച്ഛിച്ചുകൊണ്ടു പറയുന്നതു് അവൻ കേട്ടു. പക്ഷേ, അതുകൊണ്ടൊന്നും അവന്റെ ആളത്തിലാകുന്നതല്ലായിരുന്ന അവന്റെ ദൃഢനിശ്ചയം.

ക്രമേണ പ്രകാശമാനമായിരുന്ന അവന്റെ വിദ്യാഭ്യാസാന്തരീക്ഷത്തിൽ പല കാർമേഘങ്ങളും പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. ക്ലാസിലെ ഓരോരോ ആവശ്യത്തിനുവേണ്ടി അവനു് അത്യധികം കഷ്ടപ്പെടേണ്ടിവന്നു. പുസ്തകങ്ങളും മറ്റും വാങ്ങാതെ പല പ്പോഴും ഗുരുനാഥന്മാർ അവനെ ശകാരിച്ചു; ക്ലാസിൽനിന്നു പുറത്താക്കി. അവന്റെ നിസ്സഹായത്വം മൂലം അവനതെല്ലാം ക്ഷമയോടെ സഹിച്ചു. കുടുംബാവശ്യങ്ങളുടെ മുമ്പിൽ സ്വന്തം ആവശ്യങ്ങളെ മുട്ടുകുത്തി. അതുകൊണ്ടു് അവൻ തനിക്കു ലഭിക്കുന്ന ഓരോ ശിക്ഷയും പരാതിക്രുടാതെ സ്വീകരിക്കാനല്ലാതെ അവയ്ക്കു നിവൃത്തിമാർഗ്ഗം കണ്ടെത്താൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അങ്ങനെയങ്ങനെ അവന്റെ ഗുരുനാഥന്മാർക്കു് അവനിലുണ്ടായിരുന്ന വാത്സല്യമെല്ലാം പമ്പകടന്നു. അവർക്കും അവന്റെ ഈ അനാസ്ഥയിൽ വെറുപ്പുളവാകാൻ തുടങ്ങി. ഒരുദിവസം അവന്റെ ഒരദ്ധ്യാപകൻ അവനെ ശാസിച്ചു, "എടോ, പുസ്തകം വാങ്ങാൻ കാശില്ലെങ്കിൽ സ്കൂളിൽ എന്തിനു വരുന്നു? വല്ല കന്നു പൂട്ടാനോ മറ്റോ പൊയ്ക്കൂടെ?" പക്ഷേ, അവനിതിന്റെ അർത്ഥം മനസ്സിലാക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. "എന്തു്? കാശില്ലാത്തവർക്കു വിദ്യാഭ്യസനം വിഹിതമല്ലെന്നോ?" അവന്റെ ഹൃദയാന്തരാളത്തിൽ നിന്നു് ഒരു ചോദ്യമുയർന്നു. എന്നാൽ അവന്റെ ദീനാവസ്ഥയെപ്പറ്റി ആലോചിക്കുവാൻ ആ അദ്ധ്യാപകനു് ഒഴിവുണ്ടായിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹം അവന്റെ പേരിൽ വിധിയെഴുതി. 'അനുസരണയില്ലാത്തവൻ!'

ആത്മസുഹൃത്തുക്കളായി ഭാവിച്ചിരുന്ന പലരും ഓരോരുത്തരായി അവനെ വിട്ടു പിരിയുവാൻ തുടങ്ങി. അവൻ അതിന്റെ കാരണത്തെപ്പറ്റി അജ്ഞനായിരുന്നു. ഒരുദിവസം അവന്റെ ഒരു സഹപാഠി മറ്റൊരു കുട്ടിയോടു പറയുന്നതു് അവൻ കേട്ടു. "നോക്കെടോ, അയാൾ ഇക്കൊല്ലം പിറന്നതിൽപ്പിന്നെ ഈയൊരു ഷർട്ടു മാത്രമേ ഇട്ടു വന്നിട്ടുള്ളൂ. കഷ്ടം! നാണമില്ലല്ലോ" അവൻ അതു കേട്ടില്ലെന്നായിരുന്ന അവരുടെ ഭാവം. അഥവാ കേട്ടാലും അവർക്കു സാരമുണ്ടായിരുന്നില്ല. പക്ഷേ, നാണം-അതെന്താണെന്നു് എത്ര ആലോചിച്ചിട്ടും അവനു കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. മറ്റൊരു ദിവസം അവന്റെ ആത്മമിത്രസ്നേഹിതനായി ഭാവിച്ചിരുന്ന ഒരു വിദ്യാർത്ഥി അവന്റെ വീട്ടിൽ ചെല്ലുവാനിടയായി. ഇടിഞ്ഞുപൊളിഞ്ഞു വീഴാറായ ആ ചെറ്റപ്പുര കണ്ടപ്പോൾ ആ ധനാഢ്യപുത്രൻ അത്ഭുതപ്പെട്ടു! അയാളുടെ 'കാലിത്തൊഴുത്തു്' ഇതിലും എത്രയോ ഭേദമായിരുന്നു! അധികമൊന്നും താമസിക്കാതെ അയാൾ മടങ്ങിപ്പോയി. അത്രതന്നെ! പിന്നീടു് ആ സുഹൃത്തിനു് അവനെ കണ്ടാൽ മിണ്ടുന്നതിനുപോലും സമയമുണ്ടാകാറില്ല. പെട്ടെന്നു മുഖം തിരിച്ചു മറ്റു കുട്ടികളുമായി നടന്നകലുകയും. ഇങ്ങനെയിങ്ങനെ എല്ലാവരുടേയും ഒരു നിന്ദാപാത്രമായിത്തീർന്നു അവൻ.

വീട്ടിലെ ദയനീയ രംഗങ്ങളും വിദ്യാലയത്തിലെ മാനഹാനികരങ്ങളായ സംഭവങ്ങളും അവനെ എന്തെന്നില്ലാത്ത ചിന്തയ്ക്കധീനനാക്കി. ദരിദ്രനു സമുദായം അനുവദിക്കുന്ന ഈ സ്ഥാനത്തിനെപ്പറ്റി എത്രതന്നെ ആലോചിച്ചിട്ടും അവനൊരു

വെള്ളപ്പൊക്കം.

ഡി. ആന്റി- റൊസ്താഷ്വിയൊ

അന്നും പതിവുപോലെ ആ അഞ്ചൽ ശിപായി ആ ഗ്രാമത്തിൽവന്നു. അയാൾ ആ നാട്ടിൽ വന്നാൽ ആദ്യമായി ഗ്രാമത്തിലെ പള്ളിയിലെ വികാരി അച്ഛന്റെ മേടയിൽ കയറും. വികാരി അച്ഛൻ വരുത്താറുള്ള പത്രങ്ങളും അയാൾ മേടയിലെ ഒരു മേശപ്പുറത്തു ഇട്ടശേഷം യാത്രയായി. വികാരി അച്ഛനും ഒരു കുസീഞ്ഞക്കാരനും അല്ലാതെ വേറെ ആരും അവിടെ താമസിച്ചിരുന്നില്ല.

കാലത്തെ ഭക്ഷണം കഴിഞ്ഞു് തിരിച്ചുവന്ന അച്ഛൻ മേശപ്പുറത്തു കിടന്നിരുന്ന പത്രക്കെട്ടു് കണ്ടു. ആ പത്രക്കെട്ടും എടുത്തുകൊണ്ടു് അച്ഛൻ ഒരു ചാരുകസേരയിലേയ്ക്കു ശരണം പ്രാപിച്ചു. പത്രം വായിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതിനിടയ്ക്കു് പത്രത്തിലെ ജ്യോത്സ്യപംക്തി കാണുവാൻ ഇടയായി. അച്ഛൻ ഭയംകൊണ്ടു സ്തംഭിച്ചുപോയി.

അച്ഛൻ തൊണ്ടയിടറിയ സ്വരത്തിൽ കുസീഞ്ഞയിലേക്കു തിരിഞ്ഞുകൊണ്ടു റെപ്പേൽ, റെ.....പ്പേ.....ൽ എന്നു വിളിച്ചു. കുസീഞ്ഞക്കാരനായ റെപ്പേൽ തിരുവായപൊത്തിക്കൊണ്ടു ഹാജരായി. അച്ഛൻ (പരിഭ്രമത്തോടുകൂടി) "നീ പത്രം വായിച്ചുവോ?"

കേവലം "ത"പോലും അറിവാൻ പാടില്ലാത്ത റെപ്പേൽ (അല്പം ഭയത്തോടു

പിടിയും കിട്ടിയില്ല. സമ്പ്രദായത്തിന്റേയും സാഹോദര്യത്തിന്റെ കനകക്കതിരുകൾ വിരിഞ്ഞുദയം ചെയ്യേണ്ട വിദ്യാലയത്തിൽനിന്നു തനിക്കു ലഭിച്ച അനുഭവത്തെപ്പറ്റി ചിന്തിച്ച ചിന്താപ്പു് അവനൊന്നു മനസ്സിലായി. "ഇന്നത്തെ ലോകത്തിൽ സമത്വത്തിന്റേയും സാഹോദര്യത്തിന്റേയും മൂല്യനിർണ്ണയം ധനത്തിന്മേലാണു നടക്കുന്നതു്. ദരിദ്രർ എവിടെ ചെന്നാലും അവമാനിക്കപ്പെടും! ഈ ഒരു വാസ്തവം അവനിൽ ഇന്നത്തെ ലോകത്തോടു് അതിയായ വെറുപ്പുളവാക്കി. അതിനോടടുത്തു പെരുമാറുവാൻ അവൻ ആഗ്രഹിച്ചില്ല. അവൻ അധികമായി ആരോടും അടുത്തു പെരുമാറുവാൻ ഒരുമ്പെടാറില്ല. "ഇതു് ഒരുവകഭീരുത്വമല്ലെ" എന്നവൻ തന്നോടു തന്നെ ചോദിച്ചുപോകാറുണ്ടു്. പക്ഷേ, അവന്റെ ദാരിദ്ര്യത്തിനു മുമ്പിൽ അതിപ്പോഴും ഒരു ചോദ്യചിഹ്നമായി നിലകൊള്ളുന്നതേയുള്ളു.

ക്രമേണ അവന്റെ ചൊരുചൊരുക്കും ഉത്സാഹവും എല്ലാം അപ്രത്യക്ഷമായി. എന്തെന്നില്ലാത്ത ചിന്താമൂകത അവനിൽ പ്രത്യക്ഷമായി. അവന്റെ ഈ പരിവർത്തനം കണ്ടു് അവന്റെ സഹപാഠികൾ അവനു പേരിട്ടു. 'മുനി'.

വാസ്തവത്തിൽ അവൻ മൌനിയായ ഒരു മുനിയാണോ?

ക്കുടി) ഞാൻ പടം മാത്രമേ വായിച്ചുള്ളൂ വെന്നും എന്താ എന്റെ ഭാര്യയേ ആ പട്ടാളക്കാർ കൊണ്ടുപോയിരിക്കുമല്ലേ? എന്നു വ്യസനസമേതം ഒരറ്റ ശ്വാസത്തിൽ കണ്ണും മിഴിച്ചു് പത്രത്തെ നോക്കിക്കൊണ്ടു ചോദിച്ചു.

വി. അച്ഛൻ—എന്താ നീ നിന്റെ ഭാര്യയേപ്പറ്റി പറയുന്നതു്.

റെ.....—അച്ഛാ! എന്റെ നാട്ടിൽ എന്റെ വീട്ടിന്റെ അടുത്താണു് പട്ടാളക്കേമ്പു്. ആ പട്ടാളക്കാർ എന്റെ സൌന്ദര്യവതിയായ ഭാര്യയുമായി വളരെ ലവ്യത്തിലാ. അതുകൊണ്ടാണു പട്ടാളക്കാർ എന്റെ ഭാര്യയെ കൊണ്ടുപോയിരിക്കുമെന്നു സംശയം എന്നിൽ ജനിച്ചതു്.

അ...ൻ—അതൊന്നുമല്ലടാ മഠയാ അടുത്ത രണ്ടാം തീയതി ഒരു വെള്ളപ്പൊക്കമുണ്ടാവും. അതു നീ അറിഞ്ഞോ?

റെ...ൽ—(ബോധംകെട്ടുനിന്നുകൊണ്ടു) അറിഞ്ഞില്ല.

അച്ഛൻ—എന്നാൽ നീ പോയി നമ്മുടെ വലിഞ്ഞോട്ടു കുറച്ചുപേരോടുകൂടി മേടയിൽ കെട്ടിത്തൂക്കിയിടണം എന്നാൽ നമുക്കു വെള്ളപ്പൊക്കത്തിൽ നിന്നു രക്ഷപ്പെടാം.

ഒപ്പേൽ അന്നുതന്നെ കല്പനപോലെ വലിഞ്ഞോട്ടു കെട്ടിത്തൂക്കി.

* * * *

അന്നച്ചയ്ക്കു അച്ഛന്റെ ജ്യേഷ്ഠന്റെ മകൾ കാളജ്ജു പൂട്ടിയതുകൊണ്ടു് അച്ഛന്റെ അടുത്തു കുറച്ചുനാൾ താമസിക്കുവാൻവേണ്ടിവന്നു. അതുകെട്ടിടത്തിനു രണ്ടു മുറികൾ മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഒന്നു മുകളിലും മറ്റേതു് താഴത്തും ആയിരുന്നു. ഈ പെൺകുട്ടി വന്നപ്പോൾ താഴത്തെ മുറി അവളുടെ താമസത്തിനുവേണ്ടി ഒഴിച്ചുകൊടുത്തു.

രാത്രികാലങ്ങളിൽ അവളുടെ കാമുകൻ പല വിശിഷ്ടപലഹാരങ്ങളും അവൾക്കു് കൊണ്ടുവന്നു കൊടുത്തിരുന്നു.

കുറച്ചു ദിവസത്തിനുശേഷം രണ്ടു മൂപ്പച്ചന്മാർ ആ പള്ളിയിൽ വന്നു. സമയം രാത്രി ആയതുകൊണ്ടു് അവർ അന്നു് പോകുന്നില്ല എന്നു വിവരം വികാരിഅച്ഛനെ അറിയിച്ചു. അവർക്കു് അന്നു കിടക്കുവാൻ വേറെ മുറി ഒന്നും ഇല്ലാതിരുന്നതിനാൽ ആ പെൺകുട്ടിയെ വികാരി അച്ഛൻഅടുത്ത ഒരുവീട്ടിൽ അന്നത്തെ രാത്രി അവിടെ കഴിച്ചുകൂട്ടുവാൻ വേണ്ട ഏർപ്പാടുകളും ചെയ്തു. അവൾ ആ മുറി മൂപ്പച്ചന്മാർക്കു വേണ്ടി ഒഴിഞ്ഞുകൊടുത്തു.

പതിവുപോലെ അവളുടെ കാമുകൻ അന്നു രാത്രിയും അവളുടെ മുറിയുടെ വാതുക്കൽ എത്തി. അവൻ ആ വാതലിൽ ഒന്നുമുട്ടി. ആ പെൺകുട്ടി അന്നു് ഏതോ ഒരു സാധനംകൊണ്ടുവരണമെന്നു് അവനോടു് ഏർപ്പാടു ചെയ്തിരുന്നു. അയാൾ ആ സംഗതി അവിടെ വച്ചാണു് ഓർത്തതു്. മൂപ്പച്ചന്മാരിൽ ഒരാൾ ചില സംശയത്തോടുകൂടി വാതിൽ കുറച്ചുതുറന്നു പുറത്തേക്കു കൈനീട്ടി. അപ്പൻ ഒരു ഫൽവാക്കെട്ടു കൈയ്യിൽക്കൊടുത്തിട്ടു മറേറതു് ഉടൻ കൊണ്ടുവരാമെന്നു പറഞ്ഞു് ആ നിഴലു് അന്ധകാരത്തിൽ മറഞ്ഞു.

ധൃതിയിൽ മടങ്ങി നടന്ന അയാൾ വഴിയിൽവച്ചു കാമുകിയെ കണ്ടുമുട്ടി. അയാൾ അത്ഭുതപ്പെട്ടുപോയി.....അവൾ അവിടെ നിന്നു ഈ വീട്ടിലേക്കു മാറിയെന്നും ഇപ്പോൾ അവളുടെ മുറിയിൽ താമസിക്കുന്നതു് മൂപ്പച്ചന്മാരാണെന്നും ഉള്ള വിവരം കാമുകനേ അറിയിച്ചു.

"ഫൽവാക്കെട്ടു കൊടുത്തതു് മൂപ്പച്ചന്റെ കൈയ്യിൽ ആയിരുന്നുവെന്ന പരമാർത്ഥം അയാൾക്കു ബോദ്ധ്യമായി. അ

ജാതക ചിന്താമണി

(തുടർച്ച)

തകഴി, കെ. രാമവാര്യർ.

ശുക്രൻ

ലഗ്നം—നല്ല രാശിയിലെങ്കിൽ സുന്ദരൻ, ബഹുനാരീനിരതൻ; സൽക്കമ്മി, സുഖി-

രണ്ടാംഭാവം—മധുരഭോഷി, ആലങ്കാരികൻ, സൂക്ഷ്മഗ്രാഹി, സൽബുദ്ധി, ആഢംബരപ്രിയൻ, സുഖി, സുന്ദരീപ്രിയൻ.

മൂന്നാംഭാവം—ബന്ധുനാശകൻ, പുത്രദുഃഖി, ഭീരു, നയഹീനൻ, സ്ത്രീദ്വേഷി.

നാലാം—ഉത്സവപ്രിയൻ. അക്ഷോഭ്യഹൃദയൻ, ധനികൻ, മാതൃപ്രിയൻ.

അഞ്ചാംഭാവം— സൽപുത്രന്മാരേക്കൊണ്ടു സുഖംഅനുഭവിക്കുന്നവൻ, ധനവാൻ പണ്ഡിതൻ, കാവ്യകാരൻ അല്ലെങ്കിൽ കാവ്യരസികൻ, മന്ത്രോപാസകൻ, വിവിധഭോജനങ്ങളിൽ ആസക്തൻ.

ആറാംഭാവം—ശത്രുബാഹുല്യംകൊണ്ടു ദുഃഖിതൻ, ചിലവാളി, ദുർമ്മന്ത്രോപാസകൻ, അഭിചാരങ്ങൾക്കു വിധേയൻ, ദുർജനദ്വേഷി.

ഏഴാംഭാവം—സമർത്ഥൻ. സുരതപ്രിയൻ, വിടൻ, ദുഷ്ടരോഗി, വിദേശതൽപരൻ, ഭാര്യ സുന്ദരിയെങ്കിലും കലട, വിശ്രുതന്മാരായ പുത്രന്മാർ.

എട്ടാംഭാവം—ഒവ്വാക്കു പറയുന്നവൻ, ദീർഘജീവി, കഷ്ടപ്പെട്ടു് അല്പമായ ധനം

യാഠം അവളെ പറഞ്ഞയച്ചശേഷം ഉടനേ ഒരു കൊല്ലന്റെ ആലയിലേക്കു ധൃതിയിൽ മറഞ്ഞു.

മൂപ്പച്ചന്മാർ രണ്ടുപേരും "ഹൽവാ" തിന്നശേഷം ഇനിക്കൊണ്ടു വരുന്നതു് ഞാൻ വാങ്ങിക്കാം എന്നു പറഞ്ഞു മറേറ മൂപ്പച്ചൻ വാതിക്കൽ കാവലായി. വാതിന്മേൽ ഒരു മുട്ടുകേട്ടു. മൂപ്പച്ചൻ ഉടൻ വാതിലിന്റെ വിടവിൽക്കൂടി കൈനീട്ടി. കൊല്ലന്റെ ആലയിൽനിന്നു് ചുട്ടുപഴുപ്പിച്ചുകൊണ്ടു വന്നിരുന്ന വലിയ ഒരു ഇരുമ്പുകമ്പി അയാൾ മൂപ്പച്ചന്റെ കൈയ്യിൽ വച്ചുമത്തി. മൂപ്പച്ചൻ വേദനയോടുകൂടി ഉച്ചത്തിൽ നിലവിളിച്ചു. ഇതെന്തെന്നു് അറിയാതെ മറേറ മൂപ്പച്ചനും നിലവിളിച്ചൊച്ചയുണ്ടാക്കി.

രണ്ടാം തീയതി ആയതുകൊണ്ടു വികാരി അച്ചൻ റെപ്പേലിനെ അരികിൽ കിടത്തിയിരുന്നു. നിലവിളി കേട്ട അച്ചൻ പരിഭ്രമത്തോടുകൂടി റെപ്പേലിനെ ഉണർത്തി.

വി.....അ—എന്താ...ടാ ശബ്ദം കേൾക്കുന്നതു്.

റെ.....ൽ—വെള്ളപ്പൊക്കം ആ മൂപ്പച്ചന്മാരുടെ മുറിയിൽ പ്രവേശിച്ചു എന്നു പറഞ്ഞതും അച്ചനെ പൊക്കി വലിബോട്ടിൽ ആക്കിയതും ഉടൻ കഴിഞ്ഞു. റെപ്പേലും ആ ബോട്ടിൽ ചാടിക്കയറി ബോട്ടു് തുക്കിയിട്ടിരുന്ന കെട്ടും ചെത്തി..... അതി ഉയരത്തിൽനിന്നു വീണ വലിബോട്ടോടൊപ്പം വികാരി അച്ചനും റെപ്പേലും പല കഷ്ണങ്ങളായി തെറിച്ചുപോയി.....

സമ്പാദിക്കുന്നവൻ, നാല്ക്കാലികളെ വളത്തുന്നവൻ, കടക്കാരൻ.

ഒൻപതാംഭാവം—ആക്കം പലിശയ്ക്കു കൊടുക്കുന്നതുകൊണ്ടു പണം സമ്പാദിച്ചുവയ്ക്കുന്നവൻ, വ്യാജമായ ആത്മാർത്ഥതയില്ലാത്ത ധർമ്മപ്രവൃത്തികളും കൊണ്ടു കുടുംബത്തിനു പുകഴ്ച്ചയുണ്ടാക്കുന്നവൻ.

പത്താംഭാവം—പല ആശകൾകൊണ്ടു പല കായ്ക്കളിലും ഏർപ്പെട്ടു കൂടുംബക്ഷയം വരുത്തുന്നവൻ, എന്നാൽ കപടഭക്തികൊണ്ടും മിരട്ടുവിദ്യകൊണ്ടും സമ്പാദ്യമുണ്ടാക്കുന്നവൻ.

പതിനൊന്നാംഭാവം—സുശീലൻ, സർവ്വകായ്ക്കളിലും ലാഭത്തോടുകൂടിയവനു, സുന്ദരൻ, രാജാവിന്റെ ആപ്തമിത്രം, ഗുണങ്ങളും നിറഞ്ഞവൻ, സത്യവ്രതൻ, മഹാകീർത്തിമാൻ, ഉദാരൻ, നയജ്ഞൻ, ജിതേന്ദ്രിയൻ, യോഗശാസ്ത്രജ്ഞൻ.

പന്ത്രണ്ടാംഭാവം—വരവും ചിലവും ഒരുപോലെ അധീകരിച്ചുവൻ, ചിലവു സൽക്കർമ്മങ്ങൾക്കു വിനോദപ്രിയൻ, ജനവിരോധി, സുഖി, ക്രമേണ ഗുണക്ഷയം.

ശനി.

ലഗ്നം— അപൂർണ്ണധനം, വിഷദൃഷ്ടി, (ഏതുകണ്ടാലും ആഗ്രഹത്തോടുകൂടി നോക്കി ആ സാധനത്തിനു ദോഷമുണ്ടാക്കുന്ന ശീലം) അസൂയ, മാത്സര്യക്കൂടുതൽ നിമിത്തം പീഡിതമനസ്കനായി തനിക്കുതന്നെ നാശംവരുത്തുക, രോഗം, ആലസ്യം ഇവ. ലഗ്നം തുലാമോ, മകരകുംഭങ്ങളോ ആയി അവിടെ ശനി നിന്നാൽ മഹത്തായ യോഗം അനുഭവിക്കും.

രണ്ടാംഭാവം —സുഖത്തിനുവേണ്ടി കുടുംബത്തിൽ നിന്നു വേർപിരിഞ്ഞു താമസിക്കുന്നതിനുള്ള ആഗ്രഹം, സഹിച്ചുകൂടാത്ത ദുർവ്വാക്കുകൾ ബന്ധുക്കളോടു പറയുക, വിചാരിക്കാത്ത പലതും ലഭിക്കുക.

മൂന്നാംഭാവം—സഹോദരന്മാർ മൂലവും ഗാഢപരിശ്രമങ്ങൾമൂലവും വ്യാകുലീഭൂതമായ ഹൃദയം നിർവിഘ്നമായ ധനലാഭം, ആശകളെ ഏതു സാഹസംകൊണ്ടും സാധിക്കു, സൽകൃതനായാലും ദുർമ്മുഖനായിരിക്കു.

നാലാംഭാവം— മാതാപിതാക്കന്മാർക്കു സന്താപകാരി, പൂർവ്വാർജ്ജിതസമ്പത്തു നശിക്കും, ബന്ധുവൈരം നിമിത്തം അപവാദം ഉണ്ടാകും. ഗൃഹവാഹനങ്ങൾക്കു നാശം, വാതരോഗി.

അഞ്ചാംഭാവം—സന്താനക്ലേശം, അസ്ഥിരസമ്പത്തു, ദുർബുദ്ധി, ദൈവത്തിലും ധർമ്മശാസ്ത്രങ്ങളിലും വിദ്വേഷം, ബന്ധുകലഹം, ഉദരവ്യാധി.

ആറാംഭാവം— പ്രതിപക്ഷകക്ഷികളെ അമർത്തി ചോരഭയവും, രാജഭയവും കൂടാതെ ദീർഘായുഷ്മാനായി കഴിയും. ചതുഷ്പാത്തുക്കളുടെ ലാഭവും അമ്മാവന്മാരുടെ നാശവും സംഭവിക്കും.

ഏഴാംഭാവം—കുത്സിതഭോഗ്യ, അഗമ്യസ്ത്രീപ്രാപ്തി, കുത്സിതബന്ധുക്കൾ, ഭോഗ്യക്ഷയം, ഭർത്താവിനും രോഗം, ഒന്നുംചെയ്യാതെ ദുരാഗ്രഹം വർദ്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കു, പൊരുഷമില്ലായ്മ.

എട്ടാംഭാവം—വ്യാധിതൻ, ക്ഷുദ്രദർശി, സൂക്ഷ്മദർശി, ധനനാശി, ബന്ധുവിയോഗി.

ഒമ്പതാംഭാവം—സൽബുദ്ധി, ശ്രേഷ്ഠഗുണം നിറഞ്ഞവൻ, പരദുഃഖംകൊണ്ടു മനസ്സിളകുന്നവൻ, ത്യാഗി, പരോപകാരി, രാജസഗുണപ്രധാനി, യോഗശാസ്ത്രജ്ഞനും തൻ, തപസ്വി.

പത്താംഭാവം — മാതൃപിതൃദ്വേഷി, ദുഃഖി, അധികാരംമൂലം പരോപദ്രവം ചെയ്യുന്നവൻ, കുത്സിതകർമ്മങ്ങൾകൊണ്ടു ധനാർജ്ജനംചെയ്യുന്നവൻ, അന്യരോടുള്ള മാത്സര്യത്തിൽ ജയം നേടുന്നവൻ.

(തുടരും)